वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
२०८१

सम्पादक मण्डल

संयोजक

आनन्द काफ्ले, सहसचिव

नीति, योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा

सदस्यहरू

उपसचिव, राजेश पन्थी

शाखा अधिकृत, आशिष शर्मा

शाखा अधिकृत, संजीब नेपाल

शाखा अधिकृत, सविन वाग्ले

कम्प्युटर

ना.सु. रमिता माझी

क.अ. यमुना के.सी.

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी समिति

२०८१

प्रकाशकः

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौं

छापिएको प्रतिः १०००

प्रकाशन मितिः २०८१

सर्वाधिकारः प्रकाशकमा

मुद्रकः इगल पिस प्रेस प्रा.लि.

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
GOVERNMENT OF NEPAL
MINISTRY OF HOME AFFAIRS

गृहमन्त्री
MINISTER FOR HOME AFFAIRS

मन्तव्य

शान्ति, सुरक्षा, सुव्यवस्था र कानुनी शासनको प्रवर्द्धनबाट नागरिकलाई आफू सुरक्षित भएको महशुस गराउँदै सेवाप्रवाह गर्नु सरकारको प्रमुख दायित्व र कर्तव्य पनि हो। गृह मन्त्रालयले यो जिम्मेवारीलाई प्रभावकारी रुपमा निर्वाह गर्न विभिन्न नीतिगत, कानुनी, संस्थागत सुधारको पहलहरुलाई निरन्तर अघि बढाईरहेको छ।

यस मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन हुन लागेकोमा खुशी लागेको छ। यो प्रतिवेदनले मन्त्रालयद्वारा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरु, प्राप्त उपलब्धिहरू, कार्यान्वयन भएका नीति तथा कार्यक्रमहरू र हासिल गरिएका लक्ष्यहरू समेट्ने उद्देश्य राखेको छ।

नेपाल सरकारको नीति, योजना तथा प्राथमिकताअनुसार यस मन्त्रालयले विविध क्षेत्रहरूमा महत्वपूर्ण कार्यहरू गर्दै आएको छ। सिमित स्रोत र साधनका बावजुद नागरिक सेवाप्रवाहमा सुधार, नीति निर्माण, सुशासन प्रवर्द्धनसँगै बाढी, पहिरो, आगलागी तथा सडक दुर्घटना एवम् अन्य विपद्‌बाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै उद्धार तथा राहत वितरणका पक्षहरूमा मन्त्रालयको भूमिका प्रभावकारी रहँदै आएको छ। विपद्‌बाट प्रभावित समुदायको पुनःस्थापनाका लागि मन्त्रालय निरन्तर क्रियाशील रहेको छ।

अपराध अनुसन्धानलाई प्रविधिसंग जोड्दै कानूनी शासन र मानवअधिकारको संरक्षणलाई मजबुत बनाउने कार्यमा मन्त्रालयले प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ। सीमाको सुरक्षित व्यवस्थापन, अध्यागमन सेवाको आधुनिकिकरण, कारागार सुधार तथा लागुऔषध नियन्त्रण जस्ता क्षेत्रमा मन्त्रालयले प्रभावकारी नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिरहेको छ।

नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरुको आ.व. २०८०।८१ को नीति तथा कार्यक्रमको माध्यमबाट नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने र समृद्ध नेपालको निर्माण गर्ने उद्देश्यले गरिएका कार्यबाट भएका विवरणहरुको पुस्तिका वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन एक महत्वपूर्ण दस्तावेजको रूपमा रहने विश्वास लिएको छु।
यस उपलब्धिमा मन्त्रालयका सम्पूर्ण कर्मचारी, सम्बद्ध निकाय, साझेदार संस्थाहरू, सरोकारवालाहरू तथा आम नागरिकहरूको योगदान रहेको छ। आगामी दिनमा अझ बढी प्रभावकारी तथा जनउत्तरदायी सेवा प्रवाह गर्न मन्त्रालय प्रतिबद्ध रहनेछ।
अन्त्यमा, यस प्रतिवेदनलाई प्रभावकारी बनाउन योगदान पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण व्यक्तित्वहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै प्रतिवेदनले आगामी दिनमा नीति निर्माणमा संलग्न सबै पक्षहरूलाई मार्गदर्शन प्रदान गर्ने विश्वास लिएको छु।

रमेश लेखक
(गृहमन्त्री)

जय नेपाल ।
धन्यवाद।

Ministry of Home Affairs, Singha Durbar, Kathmandu, Nepal
Tel: +977-1-4211229, 4211247, Fax: +977-1-4211232

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

पत्र संख्याः-
प्राप्त पत्र संख्या र मितिः-
च.नं.:-

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

मन्तव्य

मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जिउ धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु गृह प्रशासनको मुख्य उद्देश्य हो । उक्त उद्धेश्य हासिल गर्न मन्त्रालयका संयन्त्रहरु केन्द्र देखि स्थानीय तहसम्म क्रियाशील रहेका छन् । मुलुकमा दण्डहिनताको अन्त्य, कानूनको प्रभावकारी परिपालना तथा कार्यान्वयनबाट कानूनको शासन स्थापना गर्ने तथा सुशासन कायम गर्ने साथै अपराध नियन्त्रण गरी शान्त, न्यायपूर्ण र सभ्य समाजको निर्माण गर्ने सन्दर्भमा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायले विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रहि नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन नियम, आवधिक योजना, सुधार योजना, नीति तथा कार्यक्रम लगायतका मार्गदर्शक दस्तावेजका आधारमा कार्यहरु गर्दै आएका छन् ।

गृह प्रशासनलाई तोकिएको कार्य जिम्मेवारी पूरा गर्न मन्त्रालयको एकल प्रयासबाट मात्र सम्भव छैन । यसका लागि सबै सरकारी निकायहरु, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, संचार जगत, सर्वसाधारण लगायत शासकीय संयन्त्रका सबै पक्षहरुको साथ र सहयोग आवश्यक पर्दछ । सबै संगको समन्वयात्मक प्रयासबाट मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा कार्यान्वयन गरिएका नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, सम्पादन गरिएका प्रमुख कार्यहरु एवं हासिल भएका प्रमुख उपलब्धि लगायतका विवरण समावेश गरी वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गरिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा सम्पादित कार्यहरु सन्तोषजनक रहेका छन् । उपलब्ध श्रोत र साधनको महत्तम परिचालन गरी जनतालाई अनुभूत हुनेगरी शान्ति सुरक्षा एवं सुव्यवस्था कायम गर्ने दिशामा आगामी दिनमा थप प्रयासहरु गर्नुपर्ने देखिन्छ।

अन्त्यमा, यस वार्षिक प्रतिवेदनले सरोकारवाला सबैलाई गृह मन्त्रालय र मातहतको कार्यसम्पादनको बारेमा यथार्थ जानकारी प्रदान गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु । यस प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा संलग्न हुने साथै सूचना उपलब्ध गराउने सबै कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

गोकर्णमणि दुवाडी
सचिव

सङ्क्षिप्त शब्दावली

ने.प्र.	:	नेपाल प्रहरी
स.प्र.ब.	:	सशस्त्र प्रहरी बल
प्रमनि	:	प्रहरी महानिरीक्षक
प्रअमनि	:	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक
प्रनामनि	:	प्रहरी नायब महानिरीक्षक
प्रवउ	:	प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक
प्रउ	:	प्रहरी उपरीक्षक
प्रनाउ	:	प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	:	प्रहरी निरीक्षक
प्रवनानि	:	प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक
प्रनानि	:	प्रहरी नायब निरीक्षक
प्रसनि	:	प्रहरी सहायक निरीक्षक
प्रवह	:	प्रहरी वरिष्ठ हवल्दार
प्रह	:	प्रहरी हवल्दार
प्रसह	:	प्रहरी सहायक हवल्दार
प्रज	:	प्रहरी जवान
प्रा.प्र.ज.	:	प्राविधिक प्रहरी जवान
प्रकास	:	प्रहरी कार्यालय सहयोगी
सप्रमनि	:	सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक
सप्रअमनि	:	सशस्त्र प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक
सप्रनामनि	:	सशस्त्र प्रहरी नायब महानिरीक्षक
सप्रवउ	:	सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक
सप्रउ	:	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	:	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रा.स.प्र.ना.उ.	:	प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
सप्रनि	:	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक

प्रा.स.प्र.नि.	:	प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक
सप्रवनानि	:	सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक
सप्रनानि	:	सशस्त्र प्रहरी नायब निरीक्षक
प्रा.स.प्र.ना.नि.	:	प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायब निरीक्षक
सप्रसनि	:	सशस्त्र प्रहरी सहायक निरीक्षक
सप्रवह	:	सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ हवल्दार
सप्रह	:	सशस्त्र प्रहरी हवल्दार
सप्रसह	:	सशस्त्र प्रहरी सहायक हवल्दार
सप्रज	:	सशस्त्र प्रहरी जवान
सप्रप	:	सशस्त्र प्रहरी परिचर
ADPC	:	ASIAN DISASTER PREPAREDNESS CENTER
AFES	:	AUTOMATED FINGERPRINT ENROLLMENT SYSTEM
AFIS	:	AUTOMATED FINGERPRINT INFORMATION SYSTEM
API	:	APPLICATION PROGRAMMING INTERFACE
APF	:	ARMED POLICE FORCE
BOP	:	BORDER OUT POST
CAP	:	CRIME ACTION PLAN
DPR	:	DETAILED PROJECT REPORT
PAC	:	PROFESSIONAL ACTIVITIES CYCLE
CCIMS	:	CENTRALIZED CITIZENSHIP INFORMATION MANAGEMENT SYSTEM
CCMS	:	CITIZENSHIP COMPLAINTS MANAGEMENT SYSTEM
CCTV	:	CLOSED CIRCUIT TELEVISION
CDR	:	CALL DETAIL RECORD
CDRMP	:	COMPREHENSIVE DISASTER RISK MANAGEMENT PROGRAMME
CEDTMS	:	DRUG CHEMICAL AND EXPLOSIVES TRACKING AND MANAGEMENT SYSTEM
CIMS	:	CITIZENSHIP INFORMATION MANAGEMENT SYSTEM

CMSE	:	CIVIL MILITARY SUPPORT ELEMENT
CPAS	:	CDO PERFORMANCE APPRAISAL SYSTEM
DFID	:	DEPARTMENT FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT
DPR	:	DETAILED PROJECT REPORT
DRRP	:	DISASTER RISK REDUCTION PORTAL
DTS	:	DOCUMENT TRACKING SYSTEM
GCMS	:	GAS CHROMATOGRAPHY MASS SPECTROMETER
HPTLC	:	HIGH-PERFORMANCE THIN LAYER CHROMATOGRAPHY
ICCPR POLITICAL	:	THE UNITED NATIONS INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND RIGHTS
INSARAG	:	INTERNATIONAL SEARCH AND RESCUE ADVISORY GROUP
LC	:	LETTER OF CREDIT
NCIC	:	NATIONAL CRIME INFORMATION CENTER
NDRRMA	:	NATIONAL DISASTER RISK REDUCTION AND MANAGEMENT AUTHORITY
NEOC	:	NATIONAL EMERGENCY OPERATION CENTER
PIF	:	PUBLIC INVESTMENT FUND
PMIS	:	PRISONERS MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM
RAS	:	RAPID ASSESSMENT SURVEY
SOCO	:	SCENES OF CRIME OFFICER
TVRS	:	TACTICAL VOICE RECOGNITION SYSTEM
UNCAT	:	THE CONVENTION AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT
UNDP	:	UNITED NATIONS DEVELOPMENT PRAOGRAMME
UNDRR	:	UNITED NATIONS OFFICE FOR DISASTER RISK REDUCTION
UNMISS	:	UNITED NATIONS MISSION IN SOUTH SUDAN
UNTOC	:	THE UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME

विषयानुक्रम

परिच्छेद-एक	१
परिचय	१
१.१ गृह मन्त्रालय	१
१.१.१ पृष्ठभूमि	१
१.१.२ दृष्टिकोण	१
१.१.३ लक्ष्य	१
१.१.४ उद्देश्य	१
१.१.५ कार्यहरू	१
१.१.६ गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र	३
१.१.७ गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष/परोक्ष ऐन, नियम, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू	४
१.१.८ गृह मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना	७
१.१.९. विभागस्तरीय संरचना	८
१.१.१० मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरू:	८
१.२ गृह मन्त्रालय मातहतका महाशाखा/शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू	९
१.२.१ गृह मन्त्रालयको प्रगति समीक्षा	९
१.२.२ गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगति अवस्था	९
१.३ गृह मन्त्रालय अन्तर्गत महाशाखा-शाखाहरूले आ.व. २०८०/८१ मा सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कार्यहरू तथा प्रगतिको विवरण	१४
१.३.१ नीति, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	१४
१.३.२ कानून महाशाखा	१६
१.३.३ प्रशासन महाशाखा	१८
१.३.४ विपद् तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा	२१
१.३.५ आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा	२४

१.३.६ सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा	२९
परिच्छेद-दुई	३६
गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग/निकायहरूको परिचय तथा वार्षिक प्रगति	३६
२.१ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	३६
२.२ नेपाल प्रहरी	४३
२.३ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल	५७
२.४ अध्यागमन विभाग	९३
२.५ राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	९७
२.६ कारागार व्यवस्थापन विभाग	१०४
२.७ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग	११०
२.८ नेपाल हज समितिको सचिवालय	११३
२.९ राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी)	११६
२.१० समरजंग कम्पनी कार्यालय सिहंदरबार	१२०
२.११ जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय	१२१
परिच्छेद-तीन	१२५
जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	१२५
३.१ परिचय	१२५
३.२ CPAS को तीन आर्थिक वर्षको तुलनात्मक विश्लेषण	१२६
परिच्छेद-चार	१३०
प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS)	१३०
४.१ पृष्ठभूमि	१३०
४.२ कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन	१३०
४.३ कार्यसम्पादन सम्झौता र जिल्लामा परेको प्रभाव	१३२
४.४ चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू	१३३
४.४.१ पृष्ठभूमि	१३३

४.४.२ जिल्ला वर्गीकरण	१३४
४.४.३ नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप	१३५
४.४.४ त्रैमासिक मूल्याङ्कन	१३५
४.४.५ पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन	१३५
४.४.६ कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण	१३६
४.४.७ कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्यामा परिमार्जन	१३६
परिच्छेद-पाँच	१३७
नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट सम्बद्ध क्रियाकलापहरू	१३७
५.१ गृह मन्त्रालय र मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सञ्चालन हुने प्रमुख कार्यक्रम तथा बजेट विवरण	१३७
५.१.१ पृष्ठभूमि	१३७
५.१.२ नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धीत बुँदा तथा सोको प्रगतिः	१३८
५.१.३ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२को शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रमको विवरण	१४४
५.२ नतिजासूचक र समयबद्ध क्रियाकलापहरू (Milestones)	१५०
५.२.१ पन्ध्रौं योजनाको नतिजासूचकमा भएको प्रगति	१५०
५.२.२ आ.व. २०८०/०८१ को लागि तोकिएका माइलस्टोनको प्रगति अवस्था	१५१
५.२.३ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन)	१५८
परिच्छेद-छ	१६७
६.१ गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को प्रगति समीक्षा	१६७
क) नीतिगत र कानुनी सुधार	१६८
ख) कार्यविधि तथा मापदण्डहरू	१७०
ग) शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण	१७५
घ) सङ्गठनात्मक सुधार एवम् भौतिक पूर्वाधार निर्माण	१७८
ङ) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास	१८७

च) विपद् व्यवस्थापन	१९०
छ) सेवा प्रवाह र सुशासन	१९४
ज) अध्ययन, अनुसन्धान तथा सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन	१९८
झ) समन्वय तथा सहजीकरण	२११
ञ) आर्थिक अनुशासन र सदाचार	२१२
ट) कार्ययोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन	२१३

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: वि.सं. २०४७ देखि हालसम्मका माननीय गृह मन्त्रीज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल	२१४
अनुसूची २: वि.सं. २००७ देखि हालसम्मका गृह सचिवज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल	२१५
अनुसूची ३: आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा	२१६
अनुसूची ४: गृह मन्त्रालयका सचिवालय,महाशाखा तथा शाखाहरूको सम्पर्क नम्बरहरू	२१७
अनुसूची ५: जिल्ला प्रशासन कार्यालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूका फोन नम्बरहरू	२१७
अनुसूची ६: कार्यसम्पादन सम्झौता	२२२
अनुसूची ७: वर्गीकृत जिल्लाहरुको सूची	२२३
अनुसूची ८: 'क' वर्गका जिल्लारूको कार्यसम्पादन सूचक	२२४
अनुसूची ९: 'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक	२२७
अनुसूची १०: 'ग' वर्गका जिल्लाहरुको कार्यसम्पादन सूचक	२२९
अनुसूची ११: CPAS कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या	२३२
अनुसूची १२: समितिको नामावली	२३९

तालिकाहरूको सूची

तालिका १.२.१:	गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति	९
तालिका १.२.२:	गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको बजेट उपशीर्षक अन्तर्गतवित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति	१०
तालिका १.२.३:	गृह मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना एवम् निकायहरूको प्रगति विवरण (विभागतर्फको बाहेक)	१३
तालिका १.३.१:	आ.व.२०८०/०८१ मा गुनासो पोर्टलमा प्राप्त गुनासोको अवस्था	२०
तालिका १.२.६:	पदस्थापना तथा सरुवा पद अनुसारको संख्यात्मक विवरण।	२१
तालिका १.३.२:	अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९	२८
तालिका १.३.३:	सीमा तथा अध्यागमन शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू	३५
तालिका २.२.१ :	नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण	४५
तालिका २.२.२ :	आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण	४९
तालिका २.३.१:	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति रिक्त तथा फाजिल)	५८
तालिका २.३.२:	आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण	५०
तालिका २.४.१:	जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)	९५
तालिका २.४.२:	आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरणः	९६
तालिका २.५.१:	जनशक्ति विवरण स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति (स्थायी र करारतर्फ)	९९
तालिका २.५.२:	जनशक्ति विवरणः स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी र करारतर्फ	९९
तालिका २.५.३:	आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण	१००
तालिका २.९.१:	किताबखानाको जनशक्ति विवरण	११९
तालिका २.९.२:	आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति	११९

तालिका २.१०.१: आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको विवरण:	१२१
तालिका ३.२.१: आ.व. २०७८/८१ देखि २०८०/०८१ मा जिल्लाहरुको प्राप्ताङ्क बमोजिमको वरीयता	१२७
तालिका ४.२.१: कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट पाँच जिल्लाहरू	१३१
तालिका ४.२.२: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर	१३१
तालिका ४.२.३: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर	१३२
तालिका ४.४.२.१: जिल्ला वर्गीकरण	१३४
तालिका ५.१.४.१: शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण	१४४
तालिका ५.१.४.२: बजेट सारांश	१४९
तालिका ५.१.४.३: वैदेशिक ऋण तथा अनुदानको विनियोजन:	१४९
तालिका ५.२.१.१: पन्ध्रौं योजनाका नतिजासूचकको प्रगति अवस्था	१५०
तालिका ५.२.२.१: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको प्रगति अवस्था:	१५१
तालिका ५.२.२.२: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको प्रगतिको सारंश:	१५२
तालिका ५.२.२.३: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको क्रियाकलापगत प्रगति:	१५३
तालिका ५.२.३.१: आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन)	१५९
तालिका ५.२.३.१: गत आ.व. २०८०/०८१ को लागि तोकिएका मुख्य कार्य सम्पादन सूचक (KPI) को प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।	१६५
तालिका ५.२.३.२: आ.व.२०८१/०८२ का लागि निर्धारण गरिएका कार्यसम्पादन सूचकहरू (KPI)	१६६
तालिका ६.१.१: गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना,२०७८ को कार्यान्वयनको प्रगति अवस्था	१६८

कार्यकारी सारांश

२००७ सालको राजनैतिक परिवर्तनपश्चात् देशको आन्तरिक कार्यको व्यवस्थापन गर्न स्थापना भएको गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रमा समयक्रमसँगै विविधता आएको पाईन्छ। मुलुकमा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्ने एवम् सबल र सक्षम प्रशासनको माध्यमबाट जनतामा सुरक्षा र सुशासनको अनुभूति दिलाउनु गृह मन्त्रालयको मुख्य उद्धेश्य हो।

गृह मन्त्रालयद्वारा वार्षिक रूपमा सम्पादित कार्यहरूको संगालोको रूपमा यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। यस प्रतिवेदनमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री एवम् माननीय मन्त्रीबिचको कार्यसम्पादन सम्झौताको प्रगति, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति, मन्त्रालयको माइलस्टोन, श्रीमान् सचिव एवम् विभागीय प्रमुखहरू बीचको कार्यसम्पादन सम्झौताको प्रगति, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत हासिल गरिएको वित्तीय प्रगति, भौतिक प्रगति तथा मुख्य मुख्य क्रियाकलाप, गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को प्रगति, CPAS लगायतको प्रगति समेटिएका छन्। छ वटा परिच्छेद र आठ अनुच्छेदमा समेटिएको यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनका प्रमुख उपलब्धीहरू निम्नानुसार रहेका छन्।

- आ. व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमध्ये गृह मन्त्रालय अन्तर्गत ९ वटा कार्यक्रम रहेका थिए। यी बाहेक अन्य कार्यक्रमहरू अन्तर्गतका विभाग तथा सुरक्षा निकायबाट सञ्चालित थिए। मन्त्रालयबाट सञ्चालित कार्यक्रम अन्तर्गत राहत तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम, समरजङ्ग कम्पनी, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, सीमा प्रशासन कार्यालयहरू, इलाका प्रशासन कार्यालयहरू, जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय, प्रहरी किताबखाना, लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरू रहेका छन्।

- आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गृह मन्त्रालयको शुरू बजेट १ खर्व ९३ अर्व ५६ करोड ७६ लाख विनियोजना भएकोमा खुद बजेट २ खर्व छ अर्व ८२ करोड २१ लाख ४४ हजार मध्ये २ खर्व ६३ लाख ३२ हजार खर्च गरी ९७.०१ प्रतिशत वित्तीय प्रगति प्राप्त भएको छ।

- गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरू मध्ये सबै भन्दा कम राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम तर्फ २.५१ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। ६० प्रतिशतभन्दा कम खर्च गर्नेमा लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम तर्फ ४५.२९ र कारागार व्यवस्थापन विभाग तर्फ ५७.७५ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। ६० प्रतिशत देखि ९० प्रतिशतसम्म खर्च गर्ने कार्यक्रमहरूमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग ६२.५१%, सीमा प्रशासन कार्यालयहरु ६५.०७%, समरजंग कम्पनी कार्यालय ७०.३७%, इलाका प्रशासन कार्यालयहरु ७७.०२%, कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग ७८.४८%, प्रहरी किताबखाना ८२.१२ %, गृह मन्त्रालय ८२.३८%, अध्यागमन विभाग ८२.५%, जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय ८३.९%, सशस्त्र प्रहरी बल ८४.७७%, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु ८६.६७%, कारागार कार्यालयहरु ८९.०६%, गरी कूल १२ वटा रहेका छन्। त्यसैगरी ९०% भन्दा बढी खर्च गर्नेमा १३ वटा कार्यक्रम रहेका छन्, जस अन्तर्गत अध्यागमन कार्यालयहरु ९१.०२%, नेपाल प्रहरी अस्पताल ९४.३९% , नेपाल ए.पी.एफ अस्पताल ९५.९२%, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण ९६.६९%, प्रहरी प्रधान कार्यालय ९७.२%, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण ९७.२७%, राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान ९८.०४%, सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्रहरु ९८.०६%, अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना ९८.४%, प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरु ९८.५१%, जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरु ९९.०३%, उपत्यका प्रहरी कार्यालय ९९.१४%, क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय ९९.१९%, रहेको।

- आ.व. २०८०/०८१ मा नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट १० जनाको नागरिकता रद्द गरियो भने १३०१ जनाले नेपाली नागरिकता परित्याग गरेका।

- आ.व. २०८०/०८१ मा विभिन्न औषधी उत्पादक कम्पनीहरुलाई ३३ वटा तथा जलविद्युत आयोजना तथा अन्य औद्योगिक प्रतिष्ठानका लागि आवश्यक पर्ने विष्फोटक पदार्थ खरिद तथा विदेशबाट पैठारीका लागि विभिन्न आयोजनाहरुलाई ७६ वटा आयात इजाजत पत्र प्रदान गरिएको छ।

- आ.व. २०८०/०८१ मा एकीकृत अनुगमन कार्यढाँचा बमोजिमका क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा CPAS सहजीकरणको लागि २१ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु र ७ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयहरूको अनुगमन गरिएको।

- बहुराष्ट्रिय संगठित अपराध विरुद्धको संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय महासन्धि अन्तर्गतको मानव बेचबिखन विशेष गरी महिला र बालबालिकाको बेचबिखन तथा ओसार पसारको रोकथाम, दमन तथा सजाय गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था भएको पूरक आलेख-२००० (Palermo Protocol), मा सम्मेलन पश्चात नेपाललाई आइपर्ने थप दायित्व कार्यान्वयन गर्ने कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिएको।

- नेपाल सरकार (माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तर), मिति २१/०४/२०८० गतेको निर्णयानुसार नेपाल प्रहरीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिएको।

- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २४/०९/२०८० को निर्णयले सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको श्रेणी विहिन (स.प्र.प.) पदहरूको तलबमान, ग्रेड संख्या र ग्रेडदर स्तर अनुसारको कायम गरिएको।

- आ.व. २०८०/०८१ मा १५२ कार्यालयहरुमा (बागमती प्रदेशमा रहेका १८ ; गण्डकी प्रदेशमा रहेका १७ , लुम्बिनी प्रदेशमा रहेका २७, कर्णाली प्रदेशमा रहेका १९, सुदुरपश्चिम प्रदेशमा रहेका -१५, कोशी प्रदेशमा रहेका ३३ र मधेश प्रदेशमा रहेका २३ जिल्ला, ईलाका, सीमा प्रशासन कार्यालयहरुमा) केन्द्रीय CIMS प्रणाली सञ्चालन गरिएको।

- मुलुकको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र, सिंहदरबारको प्रवेश व्यवस्थापनलाई थप सहज र प्रविधिमैत्री बनाउने उद्देश्यका साथ QR Code सहितको सिंहदरबार गेट पास प्रणाली सञ्चालनमा गरिएको। क्यूआर मार्फत् सेवाग्राहीबाट गुनासो सुझाव संकलनका लागि "गृह मन्त्रीलाई भनुहोस" प्रणालीको सुरुवात गरिएको।

- आ.व. २००८१/८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न निकाय/पदाधिकारीहरुको विरुद्ध परेका कूल १०९४ वटा उजुरीहरू मध्ये %७४.०४ फछ्र्योट गरिएको। बाँकी %२५.९५ गुनासो कारवाहीको प्रक्रियामा रहेका। "गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०" स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा गरिएको।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को (प्रथम संसोधन) नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएपश्चात कार्यान्वयन गरिएको।

- मनसुन अवधिभर (२०८०।०२।३१ देखि २०८०।०७।२६ गते) मनसुनजन्य विपद् प्रभावित जिल्लाहरुमा (ताप्लेजुङ, पाँचथर, संखुवासभा, डडेलधुरा, हुम्ला, गोरखा, मुस्ताङ र बझाङ) त्रिपाल- ५६० थान, टेन्ट- १११ थान, ब्ल्याङ्केट- ५०० थान डोरी २०० मिटर र मोटरबोट- १ थान उपलब्ध गराइएको।

- महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ, सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाउन माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीको संयोजकत्वमा सबै सरोकारवाहरु सँगको सहभागितामा राष्ट्रियस्तरको कार्यशाला (अन्तरक्रियात्मक, समन्वयात्मक) सम्पन्न गरिएको।

- सशस्त्र द्वन्द्वकालका घाइते/अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा माओवादी सेनाका घाइते अपाङ्ग लडाकुहरु, सशस्त्र द्वन्द, ऐतिहासिक जनआन्दोलन र मधेश आन्दोलनका घाइते अपाङ्गहरुका लागि पुनर्स्थापना एवम् हेरचाह निर्देशिका, २०६८ को दोस्रो संसोधन बमोजिम विशिष्ट श्रेणी २८८ जनालाई मासिक रु.१८ हजारका

दरले, प्रथम श्रेणी ४३७ जनालाई मासिक ९ हजारका दरले , द्वितिय श्रेणी ३६३ जनालाई मासिक रु.४ हजारका दरले जम्मा रु. १२ करोड ६४ लाख ६४ हजार रकम वितरणका लागि निकासा गरिएको।

- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा अतिक्रमण/गैर कानूनी प्रयोग सम्बन्धमा छानविन गरी साविककै अवस्थामा फिर्ता ल्याउने अभियान सञ्चालन गरिएको। सो पश्चात ५८६ विगाहा र ५-४-८-५७ रोपनी जग्गाहरू फिर्ता गराइएको।करिव २११ विगाहा र १४९ रोपनी पहिचान भएका जग्गाहरूको हकमा अनुसन्धान मार्फत फिर्ता ल्याउने प्रक्रिया अगाडी बढाइएको।
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरिक्षण, बेरुजूको लगत तयार गर्ने र बेरुजू फछ्यौटको कार्य, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षणबाट आएको बेरुजूको प्रतिकृया लेख्ने र सोको अन्तिम कारवाही गरिएको तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा ईलाका प्रशासन कार्यालयको बेरुजुको विवरण प्राप्त गरी सोको फछ्यौंटको लागि आवश्यक पहल गरिएको।
- संविधान दिवस, इन्द्रजात्रा, वसन्त श्रवण, शहीद दिवस, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस, गणतन्त्र दिवस, रातो मत्स्येन्द्रनाथको रथयात्रा तथा भोटो देखाउने जात्रा आदि राष्ट्रियस्तरका कार्यक्रमहरूको आयोजना, सञ्चालन, समन्वय तथा व्यवस्थापन गरिएको।
- विभिन्न मुलुकहरुबाट प्रस्ताव भई आएको Extradition सम्बन्धी Treaty हरु अध्ययन/विश्लेषण गरी मन्त्रालयको तर्फबाट सुझाव पठाइएको तथा नेपाल सरकारले Initiation लिएका मुलुकसँग Treaty को मस्यौदा तयार गरिएको।
- अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ गर्न गठन गरेको जाँचबुझ आयोगको म्याद तीन महिना थप गरिएको सूचना मिति १५/०४/२०८० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएकोमा सो आयोगले कार्यसम्पन्न गरी २०८० मंसिरमा प्रतिवेदन पेस गरेको। पुनः मिटर ब्याज पीडितहरु संग भएको सहमति बमोजिम अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग,२०८० गठन गरिएको सूचना मिति २०८०/१२/१५ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरी आयोगबाट कार्यसम्पादन भएको।
- सुनको अवैध पैठारी (तस्करी) नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा सुझाव सहितको प्रतिवेदन पेस गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट सुनको अवैध पैठारी (तस्करी) नियन्त्रण सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०८० गठन गरी उक्त आयोगले कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेस प्राप्त गरिएको।
- शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, आर्थिक अपराध नियन्त्रण, सामाजिक सञ्जालको मर्यादित प्रयोग र साइबर अपराध नियन्त्रण, साइबर सुरक्षा र सवारी दुर्घटना न्यूनीकरण, राजस्व चुहावट न्यूनीकरण, गुनासो व्यवस्थापन, बेरुजु फछ्यौंट, पुराना जिन्सी सामानको व्यवस्थापन, कर्मचारी आचरण र अनुशासन, नागरिकता र राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण, सरकारी तथा सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण लगायतका विषयमा मिति २०८०/१२/०८ गते प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई ६८ बुँदे निर्देशन गरिएको।
- आर्थिक वर्ष ०८१/२०८० मा निषेधित क्षेत्रमा ५२४ वटा हेलिकप्टर उडान अनुमति, २४ वटा निषेधित क्षेत्रमा निशुल्क पदयात्रा अनुमति, ८४३ वटा विदेशी नागरिकहरूलाई कार्य सहमति प्रदान गरिएको, ३७४ जना विदेशी नागरिकहरूलाई निष्काशन गरिएको।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा समाजिक समावेशीकरण (GEDSI) रणनीतिक कार्ययोजना, २०८१ प्रकाशन गरिएको।
- जाजरकोट, रुकुम पश्चिम, दोलखा , बागलुङ, अर्घाखाँची, दैलेख, धादिङ जिल्लाको विभिन्न विपद् प्रभावित जोखिम युक्त स्थानहरुमा भौगर्भिक अध्ययन कार्य सम्पन्न गरिएको। यसै गरी ४९ स्थानहरुमा Early Warning System (स्मार्ट साईरन) जडान कार्य सम्पन्न गरिएको।

- विपद्बाट मृत्यु भएका मृतकका परिवारलाई कूल रु. ५,६१,००,०००/- राहत वितरण गरिएको। जसमध्ये तत्काल राहतः रु. ५,१७,००,०००/-, उपचार खर्चः रु. ५,००,०००/- र अन्यः रु. १५,००,०००/- वितरण गरिएको।

- नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० ले निर्दिष्ट गरेका १३ वटा लक्ष्य, ४१ वटा कार्यगत उद्देश्य तथा उक्त लक्ष्य प्राप्तिका लागि निर्धारित १८२ वटा क्रियाकलापहरू मध्ये आ.व.२०८०/८१ मा सम्पन्न गर्नु पर्ने १३९ वटा क्रियाकलापहरूमा ७० वटा पूर्ण सम्पन्न भइसकेको, बाँकी ६९ वटा क्रियाकलापहरू निरन्तर रुपमा कार्यान्वयन गरिएको। आगामी आर्थिक वर्षको जम्मा ४३ वटा मध्ये ६ वटा क्रियाकलापहरू यसै वर्ष सम्पन्न भइसकेका छन्। समग्रमा उक्त दुई वर्षको लागि बनेको नेपाल प्रहरी कार्ययोजनाको प्रगति ७० प्रतिशत रहेको छ।

- ईन्टरपोल मार्फत फरार प्रतिवादीहरुको खोजतलास एवम् पक्राउ गर्न ४६ जना विरुद्ध रेड नोटिस र १९ जना विरुद्ध डिफ्यूजन नोटिस जारी गरिएकोमा १८ जनालाई विभिन्न देशहरूबाट पक्राउ गरी सम्बन्धीत कार्यालयमा बुझाइएको।

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, गृह मन्त्रालय, संवैधानिक आयोग, E-complain, Facebook Desk, विभिन्न निवेदन र पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट यस आर्थिक वर्षमा नेपाल प्रहरी कर्मचारी माथि कूल २,९२० वटा उजुरी दर्ता भएकोमा २,३८० वटा उजुरी उपर छानविन गरी फछ्र्यौट गरिएको।बाँकी ५४० वटा उजुरी छानबिनको क्रममा रहेका। यस आर्थिक वर्षमा प्राप्त उजुरीहरूको छानविन गरी २२७ जना प्रहरी कर्मचारीहरु उपर विभागीय कारवाही गरिएको।

- प्रहरी कर्मचारीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ (प्रथम संशोधन २०८०) कार्यान्वयन गरिएको।

- नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति ०३/०४/२०८० गतेको निर्णयानुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण स्वीकृत भई सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक तथा सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षकको कमाण्डमा रहेका शिक्षालयहरु सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षकको कमाण्डमा रहने गरी दरबन्दी कायम गरिएको।

- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको विभिन्न दर्जामा ७१५८ पद संख्या बढुवाद्वारा, १४८० जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरू नयाँ नियुक्तिद्वारा पदपूर्ति गरिएको, ६२७६ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको सरुवा गरिएको।

- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा आधारभूत र उन्नत तालिम गरी विभिन्न १९७ वटा तालिम सम्पन्न भएको र उन्नत तालिमहरुमा जम्मा ७,९४१ जना स.प्र.क.हरु सहभागी भएका।

- आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालद्वारा रु. १,६४,०६,०७,६९२/- बराबरको चोरी तस्करीका मालवस्तुहरु नियन्त्रणमा लिई सम्बन्धीत निकायमा बुझाएको।

- अध्यागमन विभाग र कार्यालयहरुलाई पूर्ण रुपमा Digitize र Automation गर्ने अभियानको क्रममा सबै कर्मचारीहरुले कार्यालयको कार्य भौतिक उपस्थिति विना घरैबाट समेत लगइन गरेर काम सम्पन्न गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको।

- भिसा जारी गर्ने व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी, व्यवस्थित र सहज बनाउन कुटनैतिक नियोगहरुसँग सम्बन्धीत भिसाका सम्पूर्ण कार्यहरु कन्सुलर सेवा विभागबाट र Business Visa उद्योग विभागमा रहेको एकल विन्दु सेवा केन्द्रबाट जारी गर्ने गरिएको।

- विभागबाट लिने सेवा शुल्क, भिसा शुल्क तथा जरिवानाहरु सबै नेपाली बैङ्कहरुका वालेट/मोबाईल बैंकिङ एपको QR तथा वालेट सेवा प्रदायक (Connect IPS, e-Sewa, Khalti) को खाताबाट अनलाइन मार्फत् भुक्तानी गरी सेवा लिन सक्ने व्यवस्था गरिएको।

- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागद्वारा २०१०९०१ जनाको विवरण संकलन, ४१६५३५९ वटा परिचयपत्र छपाई, २६६२३५० वटा परिचयपत्र वितरणको लागि जिल्लामा पठाइएको, ७२७३४० वटा परिचयपत्र वितरण, ३७१६३८ वटा परिचयपत्र अभियान मार्फत वितरण गरिएको।
- नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेड र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग VERSPMIS प्रणालीको सेवा आवद्ध गरी आ.व. को अन्त्यसम्ममा ३५ लाख लाभग्राहीलाई विद्युतीय प्रणालीबाट भुक्तानी (Electronic Fund transfer) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको।
- जन्मदर्ता गर्दाका बखत राष्ट्रिय परिचय नम्बर प्रदान गर्ने र सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नवीकरण बायोमेट्रिक भेरिफिकेशन मार्फत गर्नको लागि सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीसँग आवद्धता गरिएको।
- NIDMIS र VERSPMIS बिच अन्तरआवद्धता गरी नेपाली नागरिकको १६ वर्ष भन्दा कम उमेरको बालबालिकाको NIN सहितको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र जारी गर्ने प्रणाली विकास गरी कार्यान्वयन गरिएको।
- विदेशस्थित १५ वटा नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट व्यक्तिगत घटना (जन्म र मृत्यु) दर्ता गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको।
- कारागार कार्यालय नौवस्ता बाँकेको संठगन संरचना स्वीकृत गरी पद दर्ता गरिएको। कारागार कार्यालय सञ्चालनको निम्ति कर्मचारीको समेत व्यवस्था गरी २०८१ वैशाख २० गतेबाट कारागार कार्यालय नौवस्ता, बाँके सञ्चालन गरिएको।
- उपत्यका भित्रका ३ वटा कारागारबाट ९३३ जना कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य बीमा गरिएको।
- २०८० असोज ३ गते संविधान दिवसका अवसरमा ६७७ जना कैदी बन्दीहरुलाई कैद कट्टी मिनाहा गरिएको।
- प्रदेश राजधानी भएका जिल्लाहरुको जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाई गठन गरिएको।
- भ्रष्टाचार मुद्दासँग सम्बन्धीत भक्तपुर कटुन्जेमा रहेको ३-१-४-० क्षेत्रफलको जग्गा नेपाल सरकारको मिति ३१/०३/२०७९ गतेको निर्णयानुसार कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको नाममा दाखिल खारेज गरिएको।
- प्रहरी किताबकानाको अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीको व्यक्तिगत फाईल लोकेशन र फाईल स्क्यानिङ कार्य गरिएको।
- जुद्ध वारुण यन्त्र कार्यालयको आयोजनामा मिति २०८१/०१/०७ गतेदेखि १३ गतेसम्म ४५ जना प्रशिक्षार्थीहरुलाई अग्नी नियन्त्रण सम्बन्धी आधारभूत तालिम प्रदान गरिएको।
- प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरुको कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी र श्रीमान् गृह सचिवज्यूबिच मिति २०८०/०४/०१ भएको कार्य सम्पादन सम्झौता बमोजिमका सूचकहरुका आधारमा जिल्लाहरुबाट CPAS मार्फत प्रतिवेदन गरिएका विवरणहरुको विषयगत मूल्याङ्कन गरी अंक प्रदान गरिएको।
- CPAS मूल्याङ्कनमा ९०% भन्दा माथी अंक हासिल गर्ने जिल्लाहरु ५७ वटा रहेका। मूल्याङ्कनमा उच्च अंक हाँसिल गरी माथिल्लो पाँच स्तर कायम गर्ने जिल्लाहरु क्रमशः रुपन्देही प्राप्तांक-९८, पाल्पा प्राप्तांक-९७.७५, बागलुङ प्राप्तांक-९७.६२५, रुकुम (पश्चिम) प्राप्तांक-९७.५, मकवानपुर प्राप्तांक-९७.३७५ रहेको।
- मूल्याङ्कनबाट ९८ अंक प्राप्त गरी रूपन्देही जिल्ला प्रथम, ९७.७५ अंक सहित पाल्पा दोस्रो र ९७.६२५ अंक सहित बागलुङले तेस्रो स्थानमा हासिल गरेको।
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा १७४ वटा माइलस्टोन निर्धारण गरिएकोमा ११८ वटा (६७.८%) कार्य सम्पन्न, ९ वटा (५.२%) कार्य सुरू नभएको र ४७ वटा (२७%) निरन्तर कार्य भईरहेको।

परिच्छेद-एक

परिचय

१.१ गृह मन्त्रालय

१.१.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा २००७ सालको राजनैतिक परिवर्तनपश्चात् देशको आन्तरिक कार्यको व्यवस्थापन हेर्ने गरी गृह मन्त्रालयको स्थापना भएकोमा वि.सं.२०१७ सालमा पञ्चायती व्यवस्थाको स्थापनापछि गृह मन्त्रालयको नाम परिवर्तन गरी गृह पञ्चायत मन्त्रालय बनाइयो। वि.सं. २०१८ सालमा नेपाललाई १४ अञ्चल ७५ जिल्लामा विभाजन गरी अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको व्यवस्था गरियो। स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लागू भएपश्चात अञ्चलाधीश र प्र.जि.अ.को काम, कर्तव्य र अधिकार कानुनी रूपमा व्यवस्थित गरियो। वि.सं. २०३७ सालमा गृह मन्त्रालयबाट पञ्चायत सम्बन्धी काम छुट्ट्याई सो सम्बन्धी काम हेर्ने छुट्टै स्थानीय विकास मन्त्रालयको गठन भएपछि गृह मन्त्रालयको मुख्य कार्यभार शान्ति सुव्यवस्था र स्थानीय प्रशासन रहन गयो।

गृह प्रशासनको मुख्य उद्देश्य मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु हो। गृह प्रशासनलाई सबल र सक्षम बनाई जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई सुशासन कायम गर्न गृह मन्त्रालय मातहत नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, कारागार व्यवस्थापन विभाग, अध्यागमन विभाग, राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग र कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग रहेका छन्। स्थानीय स्तरमा ७७ वटा जिल्लामा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ७७ वटा इलाका प्रशासन कार्यालय तथा ५ वटा सीमा प्रशासन कार्यालय क्रियाशील रही जनस्तरमा सेवा प्रवाह भइरहेको छ।

१.१.२ दृष्टिकोण

नेपालको प्रचलित संविधान तथा कानूनद्वारा प्रत्याभूत नागरिक स्वतन्त्रता, विधिको शासन, मानव अधिकार लगायत लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई सम्मान गर्ने गरी कार्य गर्नु गृह प्रशासनको दृष्टिकोण रहेको छ।

१.१.३ लक्ष्य

गृह प्रशासनलाई जनताको माग र आधारभूत आवश्यकता अनुरूप सञ्चालन गरी देशमा भरपर्दो शान्ति सुरक्षा प्रदान गर्नु गृह प्रशासनको लक्ष्य रहेको छ।

१.१.४ उद्देश्य

शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु गृह मन्त्रालयको मूलभूत उद्देश्य रहेको छ।

१.१.५ कार्यहरू

नेपाल सरकार (कार्य-विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्।

१. आन्तरिक सुरक्षा तथा शान्ति सुव्यवस्था सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन,
२. विशिष्ट व्यक्ति, महत्त्वपूर्ण स्थल, भवन, संरचना, कूटनीतिक नियोग र लोकमार्गको सुरक्षा सम्बन्धी सूचना सङ्कलन, विश्लेषण, उपयोग, समन्वय र सुरक्षा प्रबन्ध,

३. सङ्घ र प्रदेश प्रहरी प्रशासन सम्बन्धी कार्य, सुपरीवेक्षण र समन्वय,
४. अपराध रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
५. अपराध अनुसन्धान र अपराध अनुसन्धानको अभिलेख,
६. अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय, क्षेत्रीय ससन्वय तथा सहयोग,
७. सुपुर्दगी सम्बन्धी कानून, सन्धि, सम्झौता र कार्यान्वयन,
८. नागरिकता सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन र नियमन,
९. पारिवारिक मामिला (विवाह, सम्पत्ति हस्तान्तरण, सम्बन्ध-विच्छेद, लोपोन्मुख, टुहुरा, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री उत्तराधिकार र संयुक्त परिवार) सम्बन्धी कानून,
१०. उमेर, नाम र जात सच्याउने सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
११. हातहतियार, खरखजाना तथा विस्फोटक पदार्थको प्रयोग सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन, नियन्त्रण र नियमन,
१२. यातना पीडित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, समन्वय र नियमन,
१३. निवारक नजरबन्द, कारागार तथा हिरासत व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
१४. अभियुक्त, थुनुवा र कैदी अन्तर प्रदेश स्थानान्तरण सम्बन्धी कार्य,
१५. शरणार्थी मामिला सम्बन्धी नीति, कानून र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१६. सम्पत्ति प्राप्ति, जग्गा प्राप्ति, अधिग्रहण र मुआब्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१७. चिठ्ठा तथा जुवा नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१८. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
१९. राष्ट्रिय विपद् कोष स्थापना सञ्चालन तथा प्रादेशिक विपद् कोषमा सहयोग र समन्वय,
२०. सजाय, माफी, मुल्तवी र परिवर्तन,
२१. निर्वाचन तथा जनमत सङ्ग्रह,
२२. सार्वजनिक बिदा, उत्सव, उर्दी आदिको व्यवस्थापन,
२३. इन्टरपोल तथा अन्तराष्ट्रिय प्रहरी सङ्गठनहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय,
२४. मानव अधिकार र नागरिक स्वतन्त्रताको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन,
२५. अन्तराष्ट्रिय शान्ति स्थापना कार्यमा सहयोग र समन्वय,
२६. अन्तराष्ट्रिय सीमा, सीमा स्तम्भको सुरक्षा, सीमा प्रशासन तथा अन्तराष्ट्रिय सीमानाको सुरक्षा,
२७. सशस्त्र विद्रोह, आर्थिक तथा सङ्गठित अपराध, आतङ्ककारी क्रियाकलाप एवम् अवैध सङ्घसंस्थाहरूको गतिविधि नियन्त्रण र बारुदी सुरुङ्गको निवारण,
२८. सार्वजनिक चासो र महत्वका सूचना सङ्कलन, आदानप्रदान, विश्लेषण, उपयोग र संरक्षण,
२९. राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
३०. विदेशी नागरिकको प्रवेश, उपस्थिति, गतिविधि तथा प्रस्थानको व्यवस्थापन, नियमन, नियन्त्रण र अभिलेखीकरण,
३१. अध्यागमन सम्बन्धी कार्य,
३२. अत्यावश्यक वस्तु वा सेवाको आपूर्ति समन्वय,
३३. उपाधि, सम्मान तथा विभूषण र सुशोभन,
३४. द्वन्द्व पीडित तथा विस्थापित व्यक्तिहरूको राहत तथा पुनर्स्थापना,
३५. आर्थिक सहायता,
३६. लागू औषध नियन्त्रण, रोकथाम र पुनर्स्थापना केन्द्र व्यवस्थापन,

३७. धार्मिक विषय, तीर्थस्थान र तीर्थयात्री,

३८. कल्याणधन र बेवारिसे धन,

३९. सार्वजनिक स्थानमा अवाञ्छनीय व्यवहारको रोकथाम, मादक पदार्थ नियन्त्रण, सार्वजनिक अपराधको नियन्त्रण,

४०. सार्वजनिक चन्दा सङ्कलन, नियमन र नियन्त्रण,

४१. गृह प्रशासन (कारागार, शान्ति सुव्यवस्था, लागू औषध, प्रकोप व्यवस्थापन, सुपुर्दगी लगायत) विषयक राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय समन्वय र सम्पर्क,

४२. निर्वाचन आयोग,

४३. नेपाल प्रहरी,

४४. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल,

४५. प्रहरी कल्याण,

४६. सार्वजनिक विषयसँग सम्बन्धित विवाद, घटनाको जाँचबुझ र अनुसन्धान,

४७. सवारी नियन्त्रण तथा सरकारी सवारी साधनको व्यवस्थापन र समन्वय,

४८. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रियसङ्ग संस्थासँग सन्धि, सम्झौता, सम्पर्क र समन्वय,

४९. मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान आदिको सञ्चालन र नियमन,

५०. अन्य मन्त्रालयको कार्यविभाजनमा नपरेका विषय आदि।

१.१.६ गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र

नेपाल सरकार (कार्य-विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू समेट्ने क्षेत्र नै गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र हो।

"मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्राको संरक्षण गर्नु"

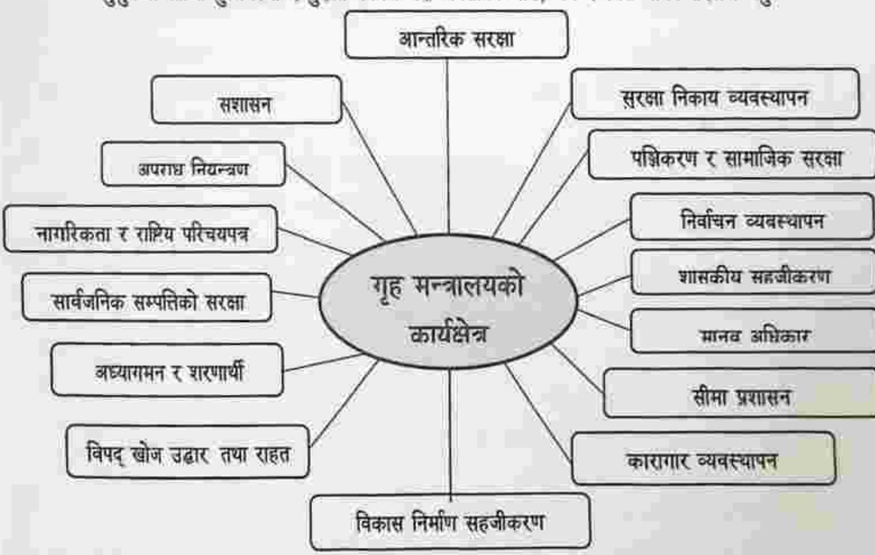

१.१.७ गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष/परोक्ष ऐन, नियम, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू

क) गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष/परोक्ष ऐनहरू

१. अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
२. उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५
३. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत) ऐन, २०७०
४. कालोबजार तथा केही सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, २०३२
५. खाद्य ऐन, २०२३
६. छापाखाना र प्रकाशन ऐन, २०४८
७. जलस्रोत ऐन, २०४९
८. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
९. फौजदारी कसुर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
१०. प्रहरी ऐन, २०१२
११. विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८
१२. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६
१३. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
१४. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
१५. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८
१६. यातना सम्बन्धी क्षतिपूर्ति ऐन, २०५३
१७. नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३
१८. राहदानी ऐन, २०७६
१९. लागू औषध (नियन्त्रण) ऐन, २०३३
२०. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
२१. सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८
२२. सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६
२३. संस्था दर्ता ऐन, २०३४
२४. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
२५. सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०४९
२६. संक्षिप्त कार्यविधि ऐन, २०२८
२७. हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९
२८. होटेल व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (नियन्त्रण) ऐन, २०२३
२९. विद्युत ऐन, २०६४
३०. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
३१. निजामती सेवा ऐन, २०४९
३२. अध्यागमन ऐन, २०४९

३३. कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) ऐन, २०७१
३४. पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५
३५. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५
३६. प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३
३७. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
३८. नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन,सुपरीवेक्षण र समन्वय) ऐन,२०७६
३९. सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५
४०. तेजाव तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) ऐन, २०७९
४१. कारागार ऐन, २०७९

ख) गृह प्रशासन सम्वद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष नियमहरू

१. अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
२. उमेर, नाम र जात सच्याउने नियमहरू, २०१७
३. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत) नियमावली, २०७७
४. खाद्य नियमावली, २०२७
५. छापाखाना र प्रकाशन सम्बन्धी नियमावली, २०४९
६. जलस्रोत नियमावली, २०५०
७. प्रहरी नियमावली, २०७१
८. बालबालिका सम्बन्धी नियमावली, २०५१
९. राहदानी नियमावली, २०६७
१०. सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२
११. संस्था दर्ता नियमावली, २०३४
१२. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
१३. सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली, २०५४
१४. हातहतियार खरखजाना नियमावली, २०७८
१५. होटेल व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (अधिकारी तोक्ने) नियमहरू, २०२४
१६. प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोष सञ्चालन नियमावली, २०६३
१७. विभूषण नियमावली, २०७६
१८. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
१९. विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२०
२०. नेपाल नागरिकता (तेस्रो संसोधन) नियमावली, २०६३
२१. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
२२. अध्यागमन नियमावली, २०५१

२३. पशु वधशाला र मासु जाँच नियमावली, २०५७
२४. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६
२५. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि नियमावली, २०७५
२६. सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
२७. तेजाब तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) नियमावली, २०७९
२८. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७
२९. वैयक्तिक गोपनीयता सम्बन्धी नियमावली, २०७७
३०. सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७७
३१. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०७७
३२. फौजदारी कसूर (कैद कट्टा) नियमावली, २०७७
३३. विभूषण नियमावली, २०७७
३४. नेपाल नागरिकता नियमावली, २०७८
३५. कारागार नियमावली, २०२० (पन्ध्रौं संसोधन)

ग) **गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष नीति, रणनीति, कार्यनीति, निर्देशिका, योजना, कार्यविधि एवम् मापदण्डहरू:**

१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति, २०७५
२. विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति, २०७८
३. विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०)
४. गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना,२०७८
५. मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
६. स्वयंसेवक व्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८
७. आगलागिजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण अनुदान वितरण कार्यविधि २०७८
८. प्रमुख जिल्ला अधिकारीको पदस्थापन वा सरुवा गर्ने वा काम काज खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० (दोस्रो संशोधन)
९. अपराध सम्बन्धी राष्ट्रिय अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रहरी चारित्रिक प्रमाणपत्र वितरण निर्देशिका,२०८०
१०. सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कर्यनीति, २०७९
११. विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२
१२. सम्भावित शीतलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन, २०७७
१३. एकीकृत अनुगमन ढाँचा,२०७८
१४. लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजना २०७९-२०८४
१५. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९
१६. अध्यागमन विभाग तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७८

१.१.८ गृह मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना

गृह मन्त्रालयको संगठन संरचना

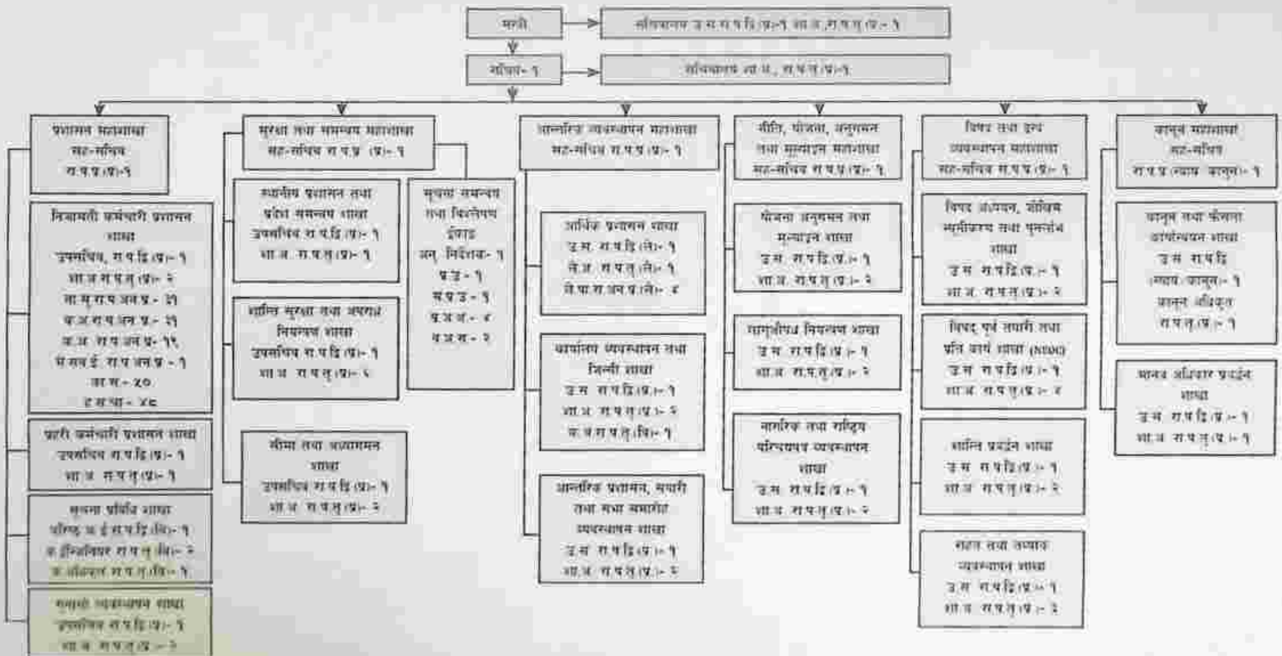

१.१.९. विभागस्तरीय संरचना

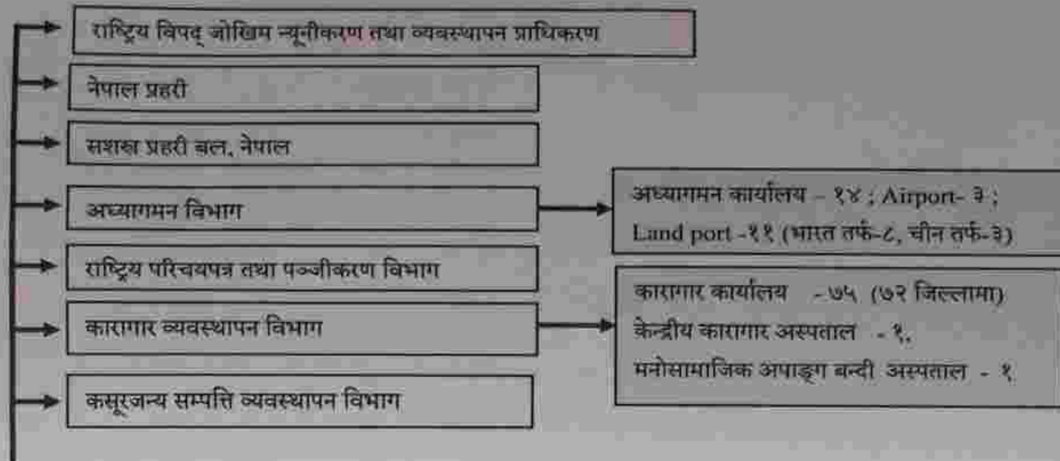

१.१.१० मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरू

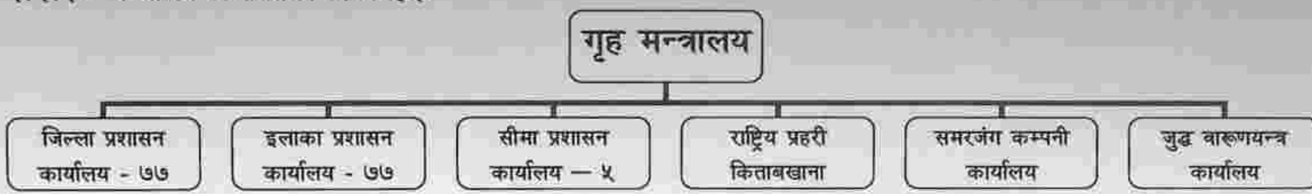

१.२ गृह मन्त्रालय मातहतका महाशाखा/शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू

१.२.१ गृह मन्त्रालयको प्रगति समीक्षा

नेपाल सरकारले तय गरेको नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०८०/०८१ मा बजेट उपशीर्षकगत रूपमा २८ वटा आयोजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्। ती आयोजनाहरू मध्ये ३ वटा मात्र पहिलो प्राथमिकता प्राप्त आयोजना छन् जसमा गृह मन्त्रालय अन्तर्गत लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम र नेपाल प्रहरीबाट सञ्चालित त्रि-वर्षीय अपराध नियन्त्रण कार्यक्रम छन्। त्यस्तै राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग तर्फ रुपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रम रहेको छ। आ. व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमध्ये गृह मन्त्रालय अन्तर्गत ९ वटा कार्यक्रम रहेका थिए भने ती बाहेक अन्य कार्यक्रमहरू अन्तर्गतका विभाग तथा सुरक्षा निकायबाट सञ्चालित थिए। मन्त्रालयबाट सञ्चालित कार्यक्रम अन्तर्गत राहत तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम, समरजङ्ग कम्पनी, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, सीमा प्रशासन कार्यालयहरू, इलाका प्रशासन कार्यालयहरू, जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय, प्रहरी किताबखाना, लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरू रहेका छन्। मन्त्रालय मातहतका निकायबाट सञ्चालित आयोजनाहरू/कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सम्बन्धित निकायकै प्रगति खण्डमा विस्तृत रूपमा राखिएको छ।

१.२.२ गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगति अवस्था

आ.व. २०८०/०८१ मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका लागि रु. १ खर्ब ९३ अर्ब ५६ करोड ७६ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएकोमा आ.व. को अन्त्य सम्ममा रकमान्तर भई खुद बजेट रु. २ खर्ब ६ अर्ब ८२ करोड २१ लाख ४४ हजार कायम भएकोमा खुद बजेटको ९७.०१ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। सोको खर्चको अवस्था तालिका नं १.२.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.१: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति *(रु. हजारमा)*

बजेट	शुरु बजेट	खुद बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
चालू	१,८४,२२,१५,३०	१,९७,५०,१९,२४	१,९२,५१,१३,१७	९७.४७
पुँजिगत	९,३५,२३,००	९,३२,०२,२०	८,१२,१९,८४	८७.१४
कूल	१,९३,५६,७६,००	२,०६,८२,२१,४४	२,००,६३,३२,९८	९७.०१

स्रोत: LMBIS

माथिको तालिकाबाट कूल राष्ट्रिय बजेट (पूँजीगत र चालु दुवैतर्फ) खर्चको अनुपातमा गृह मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको वित्तीय प्रगति नेपाल सरकारका अन्य निकाय/मन्त्रालयहरूको तुलनामा उच्च अनुपातमा भएको स्पष्ट देखिन्छ। गृह मन्त्रालय अन्तर्गत निकायगत बजेट विनियोजन र खर्चको अवस्था तालिका नं. १.२.२ मा विस्तृत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.२: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको बजेट उपशीर्षक अन्तर्गतवित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति (रु.हजारमा)

बजेट उपशीर्षक			बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१४०००११	गृह मन्त्रालय	३७९७९०.३७	३१६०७७.६३	६९५८६८	३२८२१९	२४५०२३	५७३२४२	८६.४२	७७.५२	८२.३८
२	३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	४७५१५.३३४	०	४७५१५.३३४	११९४	०	११९४	२.५१	०	२.५१
३	३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम	६६००	१०००	७६००	३४४२	०	३४४२	५२.१६	०	४५.२९
४	३१४००१०३	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	११६२४१८.०३३	२७५००	११८९९१८.०३३	११३१७२१	१८७९२	११५०५१३	९७.३६	६८.३४	९६.६९
५	३१४०१०११	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	७७२३००	५४३६००	१३१५९००	४७७१८७	३४५३५८	८२२५४५	६१.७९	६३.५३	६२.५१
६	३१४०१०१२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	११४९६००३६.८०६	०	११४९६००३६.८०६	१११८२४७.१८	०	१११८२४७.१८	९७.२७	०	९७.२७
७	३१४०२०११	कारागार व्यवस्थापन विभाग	३७४००	३९९५००	४३६९००	२४४५८	२२७८३९	२५२२९७	६५.४	५७.०३	५७.७५
८	३१४०२०१२	कारागार कार्यालयहरु	२६०४७८०.८३३	१८११००	२७८५८८०.८३३	२३२४३०८	१५६८०३	२४८११११	८९.२३	८६.५८	८९.०६
९	३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	८१६९५.७६१	१०९६५०	१९१३४५.७६१	६७२४६	९०६१३	१५७८५९	८२.३१	८२.६४	८२.५
१०	३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरु	२५३४९५.९५९	६५५०	२६००४५.९५९	२३१८६०	४८४५	२३६७०५	९१.४६	७३.९७	९१.०२
११	३१४०४०११	प्रहरी प्रधान कार्यालय	५२३०४२०.८७४	११०९८७०	६३४०२९०.८७४	५१४३५९७	१०१८९२८	६१६२५२५	९८.३४	९१.८१	९७.२
१२	३१४०४०१२	उपत्यका प्रहरी कार्यालय	७१२८७७५.९४९	३५११००	७४७९८७५.९४९	७००८४१०	३३७२२९	७४१५६३९	९९.२९	९६.०५	९९.१४
१३	३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	७६४१५५.२०३	१९३५६२२.३७	२६९९७७७.५७३	७३४६४६	१९१२१८९	२६४६८३५	९६.१४	९८.७९	९८.०४
१४	३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरु	८३४४६५९.७९७	३१४६००	८६५९२५९.७९७	८२२५०४८	३०५४३७	८५३०४८५	९८.५७	९७.०९	९८.५१
१५	३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	७०६७९५.४७९	३४४१००	१०५०८९५.४७९	६९०४०२	३०१५८५	९९१९८७	९७.६८	८७.६४	९४.३९
१६	३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरु	२८६८१६३९.०९७	१०७२९३०	२९७५४५६९.०९७	२८४३८३०२	१०२८४३६	२९४६६७३८	९९.१५	९५.८५	९९.०३
१७	३१४०४१०३	अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना	९२००	६७२००	७६४००	९०५२	६६१२३	७५१७५	९८.३९	९८.४	९८.४
१८	३१४०५०११	सशस्त्र प्रहरी बल	१६९४६५६	२७५६९४.७०९	१९७०३५०.७०९	१५२९०१४	१४११३६	१६७०२५०	९०.२३	५१.२३	८४.७७

बजेट उपशीर्षक			बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
क.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१९	३१४०५०१३	क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय	२०२४५९८०.०६८	१३३९३४१.१२९	२१५८५३२१.१९७	२०१७५१२२	१२३५१६५	२१४१०२८७	९९.६५	९२.२२	९९.१९
२०	३१४०५०१४	सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्रहरु	१६११९०४.६५८	११२२७९.९५१	१७२३३८४.६०९	१५८५९९७	१०३९३९	१६८९९३६	९८.४४	९२.५७	९८.०६
२१	३१४०५०१५	नेपाल ए.पी.एफ अस्पताल	३९६९१६.०४३	१०४०८२.५७२	५००९९८.६१५	३७९१०७	१०१५५२	४८०६५९	९५.५१	९७.५७	९५.९४
२२	३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२७९००	१९००	२९८००	२३११३९	१३३४	२४४७३	८२.९४	७०.२१	८२.१२
२३	३१४०७०११	कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग	३१८००	४१००	३५९००	२६५२४	१६४९	२८१७३	८३.४१	४०.२३	७८.४८
२४	३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१५५००	१००	१५६००	१०८७७	१००	१०९७७	७०.१८	९९.८९	७०.३७
२५	३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु	१८०५०८५.९१२	३८०५२९	२१८५६१४.९१२	१६४१५८२	२५२६७६	१८९४२५७	९०.९४	६६.४	८६.६७
२६	३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरु	३१७००	११००	३२८००	२०३१४	१०२९	२१३४३	६४.०८	९३.५७	६५.०७
२७	३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरु	४५१२१४.१५१	३२०४९२	७७१७०६.१५१	३७०४३०	२२३९१०	५९४३४०	८२.१	६९.८६	७७.०२
२८	३१४९३०११	जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय	१८३८८	२००	१८५८८	१५४०१	१९४	१५५९४	८३.७६	९६.७६	८३.९
कुल जम्मा			१९७५०१९२४.३२७	९३२०२१९.३६१	२०६८२२१४३.६८८	१९२५११३१७	८१२१९८४	२००६३३२९८	९७.४८	८७.१४	९७.०१

स्रोत: LMBIS

माथिको विवरणबाट गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरू मध्ये सबै भन्दा कम राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम तर्फ २.५१ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। ६० प्रतिशतभन्दा कम खर्च गर्नेमा लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम तर्फ ४५.२९ र कारागार व्यवस्थापन विभाग तर्फ ५७.७५ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। ६० प्रतिशत देखि ९० प्रतिशतसम्म खर्च गर्ने कार्यक्रमहरूमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग ६२.५१%, सीमा प्रशासन कार्यालयहरु ६५.०७%, समरजंग कम्पनी कार्यालय ७०.३७%, इलाका प्रशासन कार्यालयहरु ७७.०२%, कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग ७८.४८%, प्रहरी किताबखाना ८२.१२ %, गृह मन्त्रालय ८२.३८ % , अध्यागमन विभाग ८२.५%, जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय ८३.९ %, सशस्त्र प्रहरी बल ८४.७७%, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु ८६.६७ %, कारागार कार्यालयहरु ८९.०६ %, गरी कुल १२ वटा रहेका छन्। त्यसैगरी ९० % भन्दा बढी खर्च गर्नेमा १३ वटा कार्यक्रम रहेका छन्, जस अन्तर्गत अध्यागमन कार्यालयहरु ९१.०२ %, नेपाल प्रहरी अस्पताल ९४.३९ % , नेपाल ए.पी.एफ अस्पताल ९५.९२ %, राष्ट्रिय बिपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण ९६.६९ %, प्रहरी प्रधान कार्यालय ९७.२ %, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण ९७.२७%, राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान ९८.०४ %, सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्रहरु ९८.०६%, अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना ९८.४ %, प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरु ९८.५१ %, जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरु ९९.०३ %, उपत्यका प्रहरी कार्यालय ९९.१४ %, क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय ९९.१९ %, रहेका छन्।

चित्र नं. १ गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको बजेट उपशीर्षक अनुसार वित्तीय प्रगतिको प्रवृति

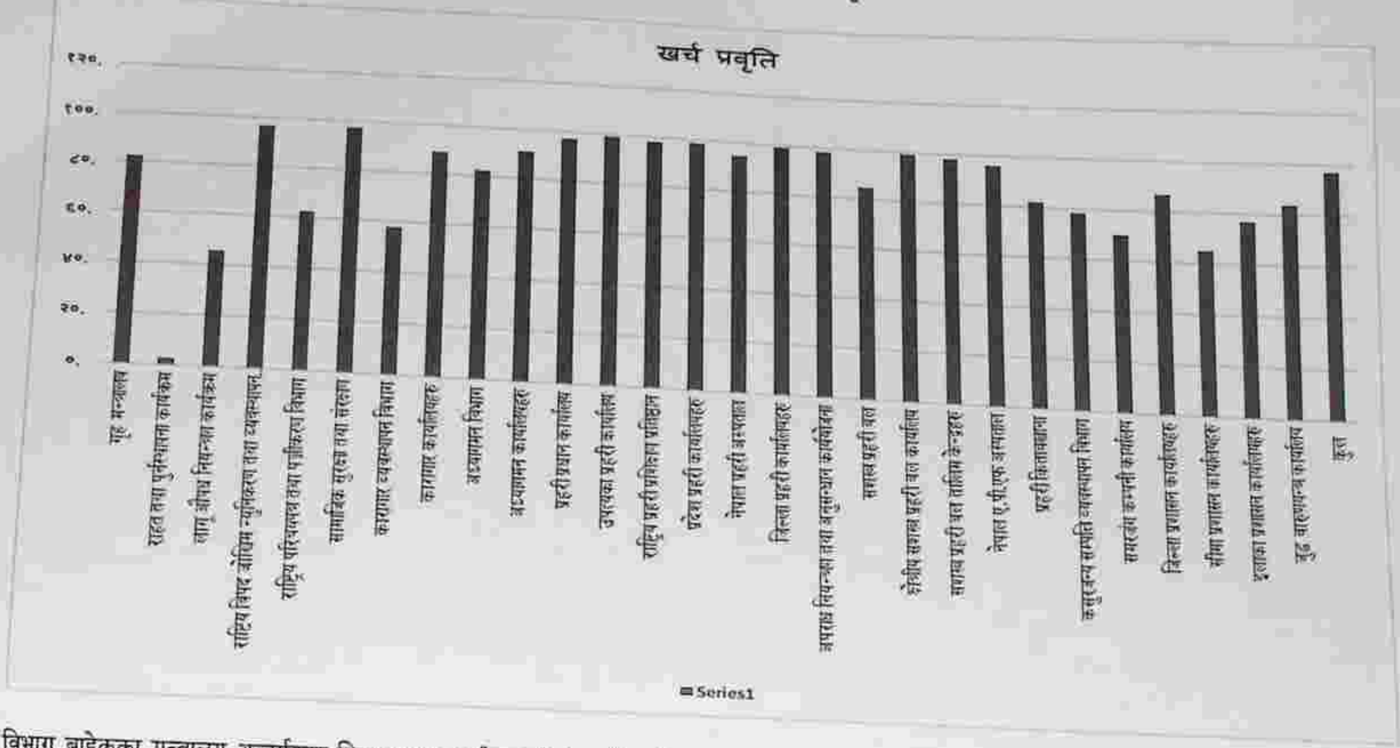

विभाग बाहेकका मन्त्रालय अन्तर्गतका निकाय तथा कार्यक्रमतर्फको खर्च प्रगति १.२.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.३: गृह मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना एवम् निकायहरूको प्रगति विवरण (विभागतर्फको बाहेक)

(रु.हजारमा)

बजेट उपशीर्षक			बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१४०००११	गृह मन्त्रालय	३७९७९०.३७	३१६०७७.६३	६९५८६८	३२८२१९	२४५०२३	५७३२४२	८६.४२	७७.५२	८२.३८
२	३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	४७५१५.३३४	०	४७५१५.३३४	११९४	०	११९४	२.५१	०	२.५१
३	३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यकम	६६००	१०००	७६००	३४४२	०	३४४२	५२.१६	०	४५.२९
४	३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२७९००	१९००	२९८००	२३१३९	१३३४	२४४७३	८२.९४	७०.२१	८२.१२
५	३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१५५००	१००	१५६००	१०८७७	१००	१०९७७	७०.१८	९९.८९	७०.३७
६	३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु	१८०५०८५.९१२	३८०५२९	२१८५६१४.९१२	१६४१५८२	२५२६७६	१८९४२५७	९०.९४	६६.४	८६.६७
७	३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरु	३१७००	११००	३२८००	२०३१४	१०२९	२१३४३	६४.०८	९३.५७	६५.०७
८	३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरु	४५१२१४.१५१	३२०४९२	७७१७०६.१५१	३७०४३०	२२३९१०	५९४३४०	८२.१	६९.८६	७७.०२
९	३१४९३०११	जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय	१८३८८	२००	१८५८८	१५४०१	१९४	१५५९४	८३.७६	९६.७६	८३.९

स्रोतः LMBIS

१.३ गृह मन्त्रालय अन्तर्गत महाशाखा-शाखाहरूले आ.व. २०८०/८१ मा सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कार्यहरू तथा प्रगतिको विवरण

१.३.१ नीति, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको नीति, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा अन्तर्गत नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा, लागूऔषध नियन्त्रण शाखा र योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन शाखा गरी ३ वटा शाखाहरू रहेका छन्। तीन वटै शाखाहरूको मुख्य मुख्य कार्यहरूको प्रगति देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा

- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट १० जनाको नागरिकता बदर गरी हटाइएको।
- कूल नेपाली नागरिकता परित्याग गर्नेको संख्या १३०१ जना रहेको।
- मातहतका कार्यालयहरुमा २५ वटा निर्देशन दिइएको।

ख. लागूऔषध नियन्त्रण शाखा

- प्रदेश सरकार/संघसंस्थाको साझेदारीमा स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुसँग प्रदेशस्तरीय लागू औषध तथा मदिरा नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी गण्डकी प्रदेशको पोखरा, लुम्बिनी प्रदेशको बाँके, कोशी प्रदेशको मोरङ्ग र वाग्मती प्रदेशको मकवानपुरमा सम्पन्न गरिएको।
- लागू औषध प्रयोगकर्ताहरुका लागि सञ्चालित उपचार तथा पुनःस्थापना केन्द्रका सञ्चालक/व्यवस्थापकहरुका लागि एक दिवसीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम काठमाडौंमा सम्पन्न गरिएको।
- लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीति-२०८१ मस्यौदामा सरोकारवाला निकायहरुसँग राय/सुझाव प्राप्त गर्न एकदिवसीय अन्तरकिया कार्यक्रम काठमाडौंमा सम्पन्न गरिएको।
- नेपाल-भारतबिच लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धमा मिति २०८० चैत्र २७-२८ गते (तदनुसार ९-१० अप्रिल, २०२४) द्विपक्षीय DG Level Talks सम्पन्न भएको।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८१/०१/२७ को निर्णयानुसार Tramadol र Tapentadol औषधिलाई मनोदिपक औषधिको रुपमा सूचीकृत गरिएको।
- तेजाब तथा अन्य घातक पदार्थ (नियमन) नियमावली २०८० नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भई सोही अनुसार रासायनिक पदार्थको प्रयोग र निकासी पैठारी व्यवस्थित गरिएको।
- लागू औषध उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरुलाई प्रदान गरिने अनुदान वितरण कार्यविधि-२०७७ बमोजिम ४ वटा उपचार केन्द्रलाई अनुदान वितरण र उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्र पुरस्कृत गर्न छनौट गर्ने मापदण्ड, २०७८ बमोजिम उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गरेका २ वटा पुनःस्थापना केन्द्रहरुलाई नगद र प्रमाणपत्रबाट पुरस्कृत गरिएको।
- औद्योगिक प्रयोजन तथा व्यापारिक प्रयोजनका लागि यस आ.व.मा विभिन्न १६३ वटा कम्पनीहरुलाई आवश्यक पर्ने रासायनिक पदार्थको अनुमतिपत्र र पैठारी स्वीकृती प्रदान गरिएको।
- औषधी उद्योगलाई विभिन्न औषधी उत्पादनमा आवश्यक पर्ने नियन्त्रित लागू औषध तथा सहायक रसायनको आयात अनुमति प्रदान गरिएको। यस आ.व.मा विभिन्न औषधी उत्पादक कम्पनीहरुलाई ३३ वटा आयात इजाजत पत्र जारी गरिएको।

- जलविद्युत आयोजना तथा अन्य औद्योगिक प्रतिष्ठानका लागि आवश्यक पर्ने विष्फोटक पदार्थ खरिद तथा विदेशबाट पैठारीका लागि यस आ.व.मा विभिन्न आयोजनाहरुलाई ७६ वटा आयात इजाजत पत्र प्रदान गरिएको।
- लागू औषध प्रयोगकर्ताहरुको लागि संचालित उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरुको यस आर्थिक वर्षमा ५० वटा केन्द्रको अनुगमन सम्पन्न गरिएको।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिस अनुसार ८ वटा उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरुलाई गृह मन्त्रालयमा आवद्धता गरिएको।
- लागू औषध दुरुपयोग तथा अवैध ओसारपसार विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस-२६ जूनको अवसरमा ७७ वटै जिल्लामा भव्य कार्यक्रम गरी मनाइएको साथै मुल आयोजक समितिको आयोजनामा मा. उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- लागू औषध नियन्त्रण रोकथाम लगायतका विविध विषय समेटी लागू औषध सम्बन्धी "सुरक्षित जीवन" को २१ औं अंक माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीज्यूबाट लागू औषध दुरुपयोग तथा अवैध ओसार-पसार दिवश, २६ जुनको अवसरमा विमोचन गरिएको।

ग. योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन शाखा

- एकीकृत अनुगमन कार्यढाँचा बमोजिमका कियाकलापहरुको अनुगमन तथा CPAS सहजीकरणको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु २१ वटा र इलाका प्रशासन कार्यालयहरु ७ वटा कार्यालय गरी कूल २८ वटा कार्यालयको अनुगमन गरिएको।
- बजेट तथा योजना प्रणाली सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत कास्कीको पोखरामा गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेश, कैलालीको धनगढीमा सुदूरपश्चिम र कर्णाली प्रदेश तथा सुनसरीको इटहरीमा कोशी र मधेश प्रदेशका सबै आठ जिल्लाका सबै जिल्ला तथा इलाका प्रशासन कार्यालयहरुका योजना, बजेट, LMBIS र प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS) सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- नेपालको संविधानको धारा ५३ को व्यवस्था बमोजिम गृह मन्त्रालयको तर्फबाट प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा प्रतिवेदन गरिएको तथा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०७९/०८० मा सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू समेटिएको वार्षिक प्रगति पुस्तक तयार गरी प्रकाशन गरिएको।
- भारतीय अनुदान सहयोगमा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको पनौतीमा निर्माणाधिन राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको भवन लगायतका पूर्वाधार निर्माण गर्ने सम्बन्धमा बजेट निकासामा आवश्यक समन्वय गरिएको।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूको राष्ट्रिय आयोजना बैंकमा समावेश गर्नुपर्ने आयोजनालाई आयोजना बैंकमा प्रविष्ट गरिएको।
- आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको बजेट निर्माण प्रक्रियामा संलग्न रही कार्य सम्पादन गरिएको।
- यस मन्त्रालयमा मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति (MDAC) बैठक सम्पन्न भएको।
- आ.व. २०८०/०८१ को लागि गृहसचिव र प्रमुख जिल्लाअधिकारीबिच भएको कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम मूल्यांकन समितिले दिएको प्रतिवेदन, २०८० स्वीकृत गरी CDO Performance Appraisal System (CPAS) को वार्षिक नतिजा प्रकाशन गरिएको।

- आगामी १६ औं योजना तर्जुमाको सिलसिलामा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको विषय क्षेत्र समेटी अन्तिम दस्तावेज तयार पारी राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा गृह मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको तर्फबाट विभिन्न क्रियाकलाप, माइलस्टोन तथा सूचकहरू तयार गरी प्रविष्टि गरिएको र सोको प्रगति प्रणालीमा मासिक रुपमा प्रविष्टि गरिएको।
- मध्यमकालीन खर्च संरचनाको विवरण तयार गरी प्रणालीमा प्रविष्टी गरिएको ।
- आ.व. २०८०/०८१ को लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्री र माननीय गृहमन्त्रीबिच, माननीय गृहमन्त्री र श्रीमान् गृह सचिवबिच, श्रीमान् गृह सचिव र महाशाखा प्रमुख, विभागीय प्रमुख र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूबिच हुने वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएको।
- क्रमागत आयोजनाहरुको स्रोत सुनिश्चितता तथा निर्माणाधीन आयोजनाहरुको लागि थप बजेट व्यवस्थापन, स्रोतान्तर लगायतका कार्य गरिएको ।

१.३.२ कानून महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको अर्को महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा कानून महाशाखा रहेको छ। जस अन्तर्गत मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा र कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा गरी २ वटा शाखाहरू रहेका छन्। यी दुई शाखाहरूको मुख्य-मुख्य कार्यहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

- यातना तथा अन्य क्रुर अमानवीय वा अपमानजनक व्यवहार वा सजाय विरुद्धको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धी अन्तर्गत (United Nations Conventions against Torture and Other Cruel, Inhumans or Degrading Treatment or Punishment-CAT) नेपालले बुझाउनु पर्ने पूरक प्रतिवेदनको सम्बन्धमा तयार गरिएको (पाँचौं देखि नवौं सम्म) संयुक्त आवधिक प्रतिवेदन मस्यौदा उपर कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयमा राय, सहमतिका लागि पठाइएको।
- आ.व.२०८०/०८१ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम (मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागी कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित मानव अधिकार, लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण, शान्ति सुरक्षा लगायतका विषयमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम) अनुसार मन्त्रालयको राजपत्र अनंङ्कित कर्मचारीहरुको लागि दुई चरणमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
- मानव अधिकारकर्मीको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने सम्बन्धी आदेश, २०७७ को प्रभावकारी कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको।
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको निर्णय बमोजिम सिफारिस यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सिफारिसहरु कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको। सिफारिस कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।
- UN AGENCY तथा Special Rapporteur ले मानव अधिकारका विभिन्न विषयमा माग गरिए बमोजिमको Inputs उपलब्ध गराइएको।
- बहुराष्ट्रिय संगठित अपराध विरुद्धको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धि अन्तरगतको मानव वेचबिखन विशेष गरी महिला र बालबालिकाको बेचबिखन तथा ओसार पसारको रोकथाम, दमन तथा सजाय गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था

भएको पूरक आलेख-२००० (Palermo Protocol), मा सम्मेलन पश्चात नेपाललाई आइपर्ने थप दायित्व कार्यान्वयन गर्ने कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिएको।

- विश्वव्यापी आवधिक पुनरावलोकन (तेस्रो चक्र) बाट प्राप्त सिफारिस कार्यान्वयन कार्ययोजना (२०८०-२०८२) को Universal Periodic Review (UPR) कार्यान्वयन भैरहेको सो को प्रगति विवरण तयारी एवम् सम्बन्धित निकायमा पठाइएको।
- राष्ट्रिय सभाबाट पारित अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार कार्यान्वयन सम्बन्धी विषयको संकल्प प्रस्तावको प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पठाइएको।
- मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौं राष्ट्रिय कार्ययोजना (आ.व. २०७७/७८- २०८१/८२) आ.व. २०७९/८० को कार्यान्वयन अवस्थाको प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।

ख. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

गृह मन्त्रालयको कानून महाशाखा अन्तर्गतको कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखाले आ.व. २०८०/०८१ मा सम्पादन गरेको प्रमुख कार्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्।

क्र.स.	विषय	सूचना प्रकाशित मिति
१.	सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन,२०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक,२०८०	मिति २०८०/५/१मा राय परामर्श/सहमति प्रदान गरिएको।
२.	उमेर, नाम, जात सच्याउने नियमहरु, २०१७ मा संशोधन	मिति २०८०/०५/१८ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
३.	विशेष सेवा ऐनको सैद्धान्तिक सहमति २०८०	मिति २०८०/५/२४ मा पठाइएको।
४.	प्रहरी चारित्रिक प्रमाणपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	मिति २०८०/०६/०१ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
५.	नेपाल नागरिकता नियमावलीको तेस्रो संशोधन,२०८०	मिति २०८०/०६/०४ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
६.	तेजाब तथा अन्य घातक पदार्थ नियमावली,२०८०	मिति २०८०/६/१८ मा प्रकाशन गरिएको।
७.	फौजदारी कसुर(सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन),२०७४ को प्रारम्भ हुने मिति तथा प्यारोल अधिकृत तोक्ने सम्बन्धी	कानून मन्त्रालयबाट मिति २०८०/६/५मा मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव गएकोमा मिति २०८०/६/२५ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भएको र सोको जानकारी स्थानीय प्रशासन शाखाबाट कारागार विभागमा पठाइएको।
८.	राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन मिति तोक्ने सम्बन्धी सूचना राजपत्रमा प्रकाशित भएको।	मिति २०८०/८/२५मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
९.	आवश्यक सेवा सञ्चालन ऐन,२०१४को दफा ३ अनुसार अति आवश्यक सेवामा हडताल गर्न निषेध सम्बन्धी सूचना	२५ वटा सेवामा हडताल गर्न निषेध गरिएको सूचना मिति २०८०/८/२८ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१०.	राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन सम्बन्धी अल्पसंख्यक जनसङ्ख्याको लागि सूचना राजपत्रमा प्रकाशित भएको।	मिति २०८०/९/१९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
११.	हातहतियार खरखजना नियमावली,२०२८ को बाह्रौं संशोधन	मिति २०८०/९/१९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन

क.स.	विषय	सूचना प्रकाशित मिति
	नियमावली,२०८०	गरिएको।
१२.	ललितपुर बालकुमारी घटनाको जाँचबुझ आयोग गठन सम्बन्धी सूचना	मिति २०८०/९/१९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१३.	अध्यागमन कार्यालयमा कर्मचारी पदस्थापन वा सरुवा गर्ने वा काज खटाउने कार्यविधि,२०८०	मस्यौदा उपर छलफल गरि मस्यौदालाई अन्तिम रुप दिई राय सहित पेस गरिएको।
१४.	शहिद घोषणा २६७४ जना	मिति २०८०/११/२४ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१५.	फौजदारी कसुर (कैद कट्टा)(तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०८१	मिति २०८१/०२/२१ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१६.	राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रयोग सम्बन्धी सूचना	मिति २०८१/०३/१० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१७.	विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०८१	मिति २०८१/०३/०३ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
१८.	सर्वोच्च अदालत र उच्च अदालतको लिखित जवाफ	यस आ.व.मा १३० वटा
१९.	अदालतहरुबाट भएको फैसलाको आदेश कार्यान्वयन	यस आ.व.मा १९० वटा
२०.	कानूनी राय	यस आ.व.मा ८६ वटा

१.३.३ प्रशासन महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको प्रशासन महाशाखा अन्तर्गत निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा, प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा, सूचना प्रविधि शाखा र गुनासो व्यवस्थापन शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्। चार वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा

- नेपाल सरकार (माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तर), मिति २०८०/०७/१९ गतेको निर्णयानुसार जिल्ला झापा गौरीगंज गाँउपालिका वडा नं. २, लालमाटीमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट स्थापना गर्न स्वीकृत दिईएको।
- नेपाल सरकार (माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तर), मिति २०८०/०४/२१ गतेको निर्णयानुसार नेपाल प्रहरीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- "अपराध सम्बन्धी राष्ट्रिय अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रहरी चारित्रिक प्रमाणपत्र वितरण निर्देशिका २०८०" नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०/५/१२ को निर्णयबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०/०९/२४ को निर्णयले सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको श्रेणी विहिन (स.प्र.प.) पदहरूको तलबमान, ग्रेड संख्या र ग्रेडदर स्तर अनुसारको कायम भएको।

ख. सूचना प्रविधि शाखा

- गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबिच सूचना सञ्चार प्रविधि सञ्जाललाई सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा अद्यावधिक राखे व्यवस्था अनुसार थप ६ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयहरु विस्तार गरिएको।
- सम्पूर्ण जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा CPAS प्रणाली लागू गरी सञ्चालनमा ल्याएको र प्रणाली सञ्चालनमा कार्यालयहरुलाई निरन्तर प्राविधिक सपोर्ट गरिएको।

- गैरआवासीय नेपाली नागरिकता सम्बन्धी मोडुल निर्माण गरी सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा लागू। मिटरब्याज सम्बन्धी प्रणाली विकास एवम् सञ्चालनमा गरिएको।
- योजना,अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखाबाट अनुरोध भएबमोजिम CPAS प्रणालीमा परिमार्जन गरिएको।
- १५२ कार्यालयहरुमा (बागमती प्रदेशमा रहेका १८ ; गण्डकी प्रदेशमा रहेका १७ , लुम्बिनी प्रदेशमा रहेका ३७, कर्णाली प्रदेशमा रहेका १९, सुदुरपश्चिम प्रदेशमा रहेका -१५, कोशी प्रदेशमा रहेका ३३ र मधेश प्रदेशमा रहेका २३ जिल्ला, इलाका, सीमा प्रशासन कार्यालयहरुमा) केन्द्रीय CIMS प्रणाली सञ्चालन गरिएको।
- मुलुकको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र, सिंहदरबारको प्रवेश व्यवस्थापनलाई थप सहज र प्रविधिमैत्री बनाउने उद्देश्यका साथ QR Code सहितको सिंहदरबार गेट पास प्रणाली सञ्चालनमा ल्याइएको। क्यूआर मार्फत् सेवाग्राहीबाट गुनासो सुझाव संकलनका "गृह मन्त्रीलाई भन्नुहोस" प्रणालीको सुरुवात गरिएको।
- श्रीमान् सचिवज्यूको अध्यक्षतामा कार्य सम्पादन सम्झौता विषयमा भर्चुअल बैठक सञ्चालन तथा CPAS को प्रणाली प्रयोग सम्बन्धमा सबै जिल्लाहरुलाई भर्चुअल अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरिएको।
- मन्त्रालयमा महाशाखा प्रमुख, शाखा प्रमुख, शाखा अधिकृत र अन्य कर्मचारीहरुलाई GIOMS प्रणाली सञ्चालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको।
- ७७ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा गैरआवासीय नेपाली नागरिकता सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको।

ग. गुनासो व्यवस्थापन शाखा

गुनासो व्यवस्थापन शाखामा प्राप्त गुनासोले समग्र गृहप्रशासनको कार्यसम्पादन तथा सेवा प्रवाहको गुणस्तरीयता प्रतिबिम्बित गरेको हुन्छ। मन्त्रालय मातहतका निकायमा समग्र सुधार भई गुणस्तरीय सेवा प्रवाह भएमा मन्त्रालयमा न्यून संख्यामा गुनासो प्राप्त हुने तथा सो हुन नसकेको खण्डमा गुनासोको संख्यामा वृद्धि हुन जाने हुन्छ। नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालय एवम् मातहतका निकायको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा सरोकारवाला निकाय, सेवाग्राही, आमनागरिक तथा कर्मचारी समेतको गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन गरी गृह प्रशासनलाई सबल, विश्वसनीय, प्रभावकारी एवम् उत्तरदायी बनाउन, गुनासो व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न, अन्तर निकाय समन्वय गर्न र गुनासो सम्बोधन प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्न यसै आ.व.मा "गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०" स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

यस शाखाबाट आ.व. २०८०/०८१ मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न निकाय/ पदाधिकारीहरुको विरुद्ध परेका कूल १०९४ वटा उजुरीहरू मध्ये ७४.०४% फछ्यौंट भएको साथै २५.९५% गुनासो कारवाहीको प्रक्रियामा रहेका छन्। अख्तियारको दुरूपयोग, कर्मचारीको दुर्व्यवहार, कार्यक्षेत्रमा विभेद, किर्ते जालसाजी, जग्गा अतिक्रमण, जातीय विभेद, नागरिकता लगायतका देहायका विषयमा परेका उजुरी सम्बन्धमा यस शाखाबाट कारवाही हुने गरेको छ। नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालय एवम् मातहतका निकायको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा सरोकारवाला निकाय, सेवाग्राही, आमनागरिक तथा कर्मचारी समेतको गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन गरी गृह प्रशासनलाई सबल, विश्वसनीय, प्रभावकारी एवम् उत्तरदायी बनाउन, गुनासो व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न, अन्तर निकाय समन्वय गर्न र गुनासो सम्बोधन प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्न यसै आ.व.मा "गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०" स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। यस शाखाबाट आ.व. २०८०/०८१ मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न निकाय/पदाधिकारीहरूको विरुद्ध गुनासो पोर्टलमा परेका उजुरी र फछ्यौंटको विवरण तालिका नं. १.३.१ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १.३.१: आ.व.२०८०/०८१ मा गुनासो पोर्टलमा प्राप्त गुनासोको अवस्था

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

गुनासो व्यवस्थापन शाखा

गुनासो पोर्टल [Grievance Portal]

आर्थिक वर्ष ०८०/८१

कुल दर्ता	फछ्यौट भएको	कार्वाहीमा रहेको	फछ्यौट प्रतिशत	टोल फ्री	गत आ.व.को बाँकी
१०९४	८१०	२८४	७४.०४	३२	०

गुनासो वर्गीकरण	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	न.दु.अ.आ.			प्र.म.तथा म.प.का			हेलो सरकार			इमेल			सामाजिक सञ्जाल			अन्य		
				दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी	दर्ता	फछ्यौट	बाँकी
अख्तियार दुरुपयोग	४८	३२	१६	१०	८	२	१	०	१	४	४	०	४	२	२	०	०	०	२९	१८	११
सेवा प्रवाह सम्बन्धी	९७	७५	२२	१२	९	३	२	२	०	५७	४८	९	७	४	३	०	०	०	१९	१२	७
कार्यक्षेत्रमा विभेद	८	७	१	३	३	०	०	०	०	२	२	०	१	०	१	०	०	०	२	२	०
नागरिकता सम्बन्धी	८५	७७	८	९	६	३	२	१	१	६१	५९	२	०	०	०	०	०	०	१३	११	२
कर्मचारी सम्बन्धी	८८	७३	१५	३२	२७	५	३	३	०	२६	२१	५	५	४	१	०	०	०	२२	१८	४
प्रहरी प्रशासन सम्बन्धी	१८१	१२७	५४	१५	१२	३	५	२	३	८१	५८	२३	८	६	२	०	०	०	७२	४९	२३
शान्ति सुरक्षा	८७	६५	२२	६	५	१	५	४	१	२५	२०	५	१०	७	३	०	०	०	४१	२९	१२
व्यक्तिगत विवाद	४२	३२	१०	२	१	१	३	३	०	९	९	०	४	२	२	०	०	०	२४	१७	७
अदालतको फैसला तथा निर्णय कार्यान्वयन	१३	५	८	१	०	१	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	३	७
स्थानीय तह सम्बन्धी	२६	१५	११	६	४	२	२	१	१	५	४	१	४	१	३	०	०	०	९	५	४
लैङ्गिक हिंसा	७	७	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	१	१	०	०	०	०	५	५	०
आर्थिक लेनदेन, वैदेशिक रोजगार लगायत ठगी	६८	३८	३०	८	५	३	३	३	०	३	२	१	१६	६	१०	०	०	०	३८	२२	१६
संघ-संस्था सम्बन्धी	२७	१७	१०	३	१	२	०	०	०	१०	९	१	३	२	१	०	०	०	११	५	६
अन्य गुनासो	३१७	२४०	७७	२१	११	१०	१४	११	३	१३६	१२७	९	२४	१३	११	०	०	०	१२२	७८	४४
जम्मा	१०९४	८१०	२८४	१२८	९२	३६	४२	३२	१०	४२०	३६४	५६	८७	४८	३९	०	०	०	४१७	२७४	१४३

स्रोतः गुनासो व्यवस्थापन शाखा

घ. निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

प्रशासन महाशाखा अन्तर्गतको महत्त्वपूर्ण शाखाको रूपमा रहेको निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखाले आ.व. २०८०/०८१ मा गरेका प्रमुख कार्यहरू देहायानुसार रहेका छन्।

तालिका १.२.६: पदस्थापना तथा सरुवा पद अनुसारको संख्यात्मक विवरण।

सि.नं.	दर्जा	पदस्थापन/सरुवा	सि.नं.	दर्जा	पदस्थापन/सरुवा
१.	सहसचिव	१०८	६.	खरिदार	१००
२.	उपसचिव	११६	७.	स.कम्प्युटर अपरेटर	३
३.	शाखा अधिकृत	५७२	८.	ह./भा.सवारी चालक	१
४.	नायबसुब्बा/कम्प्युटर अपरेटर	३६३	९.	कार्यालय सहयोगी	४
५.	कम्प्यूटर इंन्जिनियर	३	१०.	मेकानिकल सब-ईन्जिनियर	-

स्रोतः निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

१.३.४ विपद् तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा

यस मन्त्रालयको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको विपद् तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत विपद् अध्ययन,जोखिम न्यूनीकरण तथा पुर्नलाभ शाखा, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य शाखा, शान्ति प्रवर्द्धन शाखा र राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्।यी शाखाहरूबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरू देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुर्नलाभ शाखा

यस शाखाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्।

क) <u>तर्जुमा भई कार्यान्वयमा आएका नीति/कानुन/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू</u>

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को (प्रथम संसोधन) नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएपश्चात कार्यान्वयन गरिएको।

ख) <u>वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरू</u>

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) को कार्यान्वयन सम्बन्धी अन्तरक्रिया, सचेतना कार्यक्रम (नीति रणनीति ऐन लगायतका विषयमा) सुदुरपश्चिम प्रदेशको धनगढी, लुम्बिनी प्रदेशको नवलपरासी (पश्चिम) र कर्णाली प्रदेशको मुगु जिल्लामा सम्पन्न गरिएको।
- Nepal Disaster Report को पूर्व तयारीको कार्य गरिएको।

ग) **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)**

विपद् तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत रहेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC) ले आ.व. २०८०/०८१ मा सम्पन्न गरेको कार्यहरूको विवरण देहायानुसार रहेको छ।

- DRR Portal मा विपद्का घटनाहरु सम्बन्धी विवरण दैनिक अध्यावधिक गर्ने गरिएको।

- देशका विभिन्न स्थानहरुमा भएको विपद् घटना सूचना संकलन विश्लेषण गरी DRR Portal मा अध्यावधिक गर्नुका साथै Phone/SMS/Viber/Mail जस्ता माध्यमबाट विपद् व्यवस्थापन सम्बद्ध पदाधिकारीहरूलाई तत्काल उपलब्ध गराउने गरिएको।
- विपद्जन्य घटनाबाट भएको क्षतिको विवरण तथा विपद् सम्बन्धी सचेतनामुलक संदेश DRR Portal लगायत सामाजिक संजाल मार्फत जनमानसको पहुचमा पुग्ने गरी प्रवाह गर्ने गरिएको।
- आ.व.२०८०।०८१ को वार्षिक कार्ययोजना बमोजिम कोशी, लुम्बिनी, कर्णाली र सुदुरपश्चिम प्रदेशका PEOC, DEOC र LEOC मा कार्यरत कर्मचारीहरूको सहभागितामा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिएको।
- मनसुन अवधिभर (२०८०।०२।३१ देखि २०८०।०७।२६ गते) मनसुनजन्य विपद् प्रभावित जिल्लाहरुमा (ताप्लेजुङ, पाँचथर, संखुवासभा, हुम्ला, गोरखा, मुस्ताङ, डडेलधुरा र बझाङ) त्रिपाल- ५६० थान, टेन्ट- १११ थान, ब्ल्याङ्केट- ५०० थान, २०० मिटर डोरी र मोटरबोट- १ थान उपलब्ध गराइएको।
- मिति २०८०।०६।१६ गते बझाङको तालकोट र चैनपुर आसपास केन्द्रविन्दु भई गएको भुकम्पबाट प्रभावित परिवारलाई टेन्ट-४०, त्रिपाल-१००, ब्ल्याङ्केट- ५० थान उपलब्ध गराइएको।
- मिति २०८०।०७।१७ गते जाजरकोट केन्द्रबिन्दु भई गएको भुकम्पबाट प्रभावित जिल्लाहरु (जाजरकोट, रुकुम पश्चिम, सल्यान र सुर्खेत) मा राहत सामाग्रीहरु टेन्ट- २४८७, त्रिपाल- ६४१५२, ब्ल्याङ्केट- ३८०२१ म्याट्रेस/पि-फर्म १८७४३ र स्लिपिङ ब्याग- ४०३९ थान उपलब्ध गराइएको।
- मिति २०८०।०९।१९ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय म्याग्दीबाट माग भए बमोजिम DEOC का लागि आवश्यक सञ्चार साधनहरु उपलब्ध गराइएको।
- देशको विभिन्न भागहरूमा सुख्खा मौसम, हावाहुरी तथा आगलागीबाट विपद् घटनाहरू बढ्दै गईरहेको परिप्रेक्ष्यमा जिल्लामा रहेका सबै सरकारी निकाय, स्थानीय तह तथा नागरिक समाजसँग समन्वय गरी सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्नुका साथै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि तयारी अवस्थामा रहनुहुन सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई मन्त्रालयको मिति २०८०।१२।०५ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार निर्देशन दिईएको।
- मनसुन घटना सहितको प्रतिवेदन, २०८० स्वीकृत गरी मिति २०८०।१२।२७ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार DRR Portal मार्फत सार्वजनिक गरिएको।
- मनसुन पूर्वतयारी एवम् प्रतिकार्यमा तयारी अवस्थामा रहन सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई यस मन्त्रालयको मिति २०८०।१२।२३ को (मा.उपप्रधानमन्त्री एवम् गृह मन्त्रीस्तर) निर्णयानुसार निर्देशन दिईएको।
- मिति २०८०।०२।१६ गते गृह सचिवज्यूको समुपस्थितिमा विपद् विषयगत क्षेत्रको सरकारी निकाय तथा सहयोगी निकायहरु बिच LEAD/CO-LEAD को बैठक सम्पन्न।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्याङ्जा र जिल्ला प्रशासन कार्यालय गुल्मीलाई मिति २०८०।०२।१७ गतेको (सचिवस्तर) निर्णयानुसार ५०/५० थान त्रिपाल उपलब्ध गराइएको।
- मिति २०८०।०२।१७ गते विपद् तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा सुरक्षा निकायका विपद् हेर्ने प्रतिनिधिहरु सँग विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका विषयमा छलफल गरिएको।
- यस शाखाबाट सञ्चालित DRR Portal को सुदृढीकरण र स्तरोन्नति गरिएको।

- देशका विभिन्न स्थानहरूमा चट्याङबाट मानवीय एवम् भौतिक क्षति भएको हुँदा सोको न्यूनीकरणका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम प्रदेश तथा स्थानीय तह, विकासका साझेदार संस्था एवम् नागरिक समाजसँग समन्वय गरी सञ्चालन गर्न मन्त्रालयबाट निर्देशन गरिएको।
- विपद् तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा निजी हेलिकप्टर व्यवसायी र CAAN का पदाधिकारीहरुसँग विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा मिति २०८१।०२।१७ गते बैठक बसी पूर्वतयारी तथा परिचालन सम्बन्धी छलफल गरिएको।
- विपद् तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा कमाण्ड पोष्टको गठन भई विपद्सम्बन्धी निर्णयहरु गरिएको।
- जिल्ला विपद् सहायताकक्ष स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुलाई पत्राचार गरि कार्यसञ्चालन भएको।
- यस मन्त्रालयको मिति २०८१।०२।३० को (मा.उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तरीय) निर्णयानुसार ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुलाई जिल्ला विपद् सहायता कक्षमा स्वास्थ्य कार्यालयको प्रतिनिधित्व गर्न निर्देशन गरिएको।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय ताप्लेजुङलाई मिति २०८१।०३।०६ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार त्रिपाल, ब्ल्याङ्केट १०० थान र स्लिपिङ ब्याग- ५० थान उपलब्ध गराइएको।
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय डोटीलाई मिति २०८१।०३।०६ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार ५० थान त्रिपाल मानवीय सहायतास्थल धनगढीबाट उपलब्ध गराइएको।
- ७ वटै प्रदेशका आन्तरिक मामिला (विपद् हेर्ने) मन्त्रालयहरुमा तपसिल बमोजिमका डेंगी रोकथामका सामाग्रीहरु WFP ले ढुवानी गर्ने भनी यस मन्त्रालयको मिति २०८१।०३।०९ को (सचिवस्तर) निर्णयानुसार उपलब्ध गराइएको।

<u>तपसिलः-</u>

विवरण/ प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	जम्मा
एनोफिलिप्युज झोल	७६	७६	७७	७६	७६	५९	५९	४९९
एनोफिलिप्युज भेपोराईजर	४	४	५	४	४	२	२	२५
एटोमाइजर	२६	२६	२५	२६	२६	१८	१८	१६५
लामखुट्टे धुप	१३	१३	१३	१३	१३	९	९	८३

- मिति २०८१।०३।२० गते श्रीमान् सचिवज्यूबाट कमाण्ड पोष्टका सदस्यहरु सहितको उपस्थितिमा ZOOM मार्फत ७७ वटै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी र सुरक्षा निकायका प्रमुखहरुलाई मनसुनको पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धमा निर्देशन गरिएको।

घ) शान्ति प्रवर्द्धन शाखा

शान्ति प्रवर्द्धन शाखाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरु निम्नानुसार रहेका छन्।

- United Nations Security Council Resolution (UNSCR) १३२५ र १८२० कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय निर्देशक समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने गरी यस

मन्त्रालयको विपद् द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुखलाई संयोजक तोकिएको र सङ्घीय निकायहरुको सम्बन्धित क्षेत्रगत मन्त्रालयहरुबाट सम्पर्क व्यक्ति तोकि सोही मार्फत समन्वय भइरहेको साथै यसै मन्त्रालयको शान्ति प्रवर्द्धन शाखा सम्पर्क शाखाको रुपमा तोकि आवश्यक समन्वय गरिएको।

- कार्ययोजनाले तोके बमोजिम संस्थागत संरचनामा हालसम्म प्रदेश निर्देशक समिति-२, जिल्ला निर्देशक समिति-७७, कार्ययोजना कार्यान्वयन स्थानीय समिति -२५० वटामा गठन सम्पन्न भएको र समिति गठन हुँन बाँकी रहेका समितिहरु गठनमा समन्वय गरिएको।
- महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ, सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाउन माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीको संयोजकत्वमा सबै सरोकारवाहरुको सहभागितामा राष्ट्रियस्तरको कार्यशाला (अन्तरक्रियात्मक, समन्वयात्मक) सम्पन्न गरिएको।
- UNSCR १३२५ र १८२० कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजनाको राष्ट्रिय निर्देशक समितिको बैठक सम्पन्न गरिएको।
- दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि संखुवासभा, जुम्ला र गुल्मी जिल्लामा जिल्ला निर्देशक समिति तथा सरोकारवाहरुको सहभागितामा अभिमुखीकरण तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- कार्ययोजना कार्यान्वयनमा संलग्न सरोकारवालाहरु (तीनै तहका सरकार, गैर सरकारी संस्था, विकास साझेदार लगायत) लाई प्रभावकारी कार्यान्वयनको निम्ति आवश्यक सहजीकरण गरिएको।
- दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना स्थानीय तहमा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यविधिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भई सरोकारवालाहरुबाट राय/सुझाव प्राप्त गर्नका लागि प्रेषण गरिएको।

ङ) राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा

- सशस्त्र द्वन्द्वकालका घाइते/अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा माओवादी सेनाका घाइते अपाङ्ग लडाकुहरु, सशस्त्र द्वन्द्व, ऐतिहासिक जनआन्दोलन र मधेश आन्दोलनका घाइते अपाङ्गहरुका लागि पुनर्स्थापना एवम् हेरचाह निर्देशिका, २०६८ को दोस्रो संसोधन बमोजिम विशिष्ट श्रेणी २८८ जनालाई मासिक रु.१८ हजारका दरले, प्रथम श्रेणी ४३७ जनालाई मासिक ९ हजारका दरले , द्वितिय श्रेणी ३६३ जनालाई मासिक रु.४ हजारका दरले जम्मा रु. १२ करोड ६४ लाख ६४ हजार रकम वितरणका लागि निकासा भएको।
- जनआन्दोलनका २६ जना शहिदका परिवारलाई मासिक ७ हजारका दरले जम्मा रु २१लाख ८४ हजार रकम निकासा भएको।
- विभिन्न जिल्लाका सशस्त्र द्वन्द्वमा आमाबाबु विहिन बनेका १८ वर्षमुनिका बालबालिकालाई मासिक रु. ५ हजारका दरले ३ लाख ३६ हजार ६६६ सम्बन्धित जिल्लामा निकासा भएको।

१.३.५ आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको अर्को महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापन शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा, कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा र विभूषण शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्। चार वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहाय अनुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. आन्तरिक प्रशासन,सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापन शाखा

- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाको विवरण प्राप्त गर्ने र प्रचलित कानून बमोजिम छानबिन, अनुसन्धान गरी गराई साविककै अवस्थामा फिर्ता ल्याउने अभियान सञ्चालन गर्न मा. उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तरको निर्णय भएको र उक्त निर्णय कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कार्यदल गठन भई कार्य गरिएको।
- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा अतिक्रमण तथा गैर कानूनी प्रयोग सम्बन्धमा छानबिन गरी साविककै अवस्थामा फिर्ता ल्याउने अभियान सञ्चालन भएको र सो पश्चात तपसिल बमोजिमका जग्गाहरू फिर्ता भईसकेका र पहिचान भएकाहरूको हकमा अनुसन्धान मार्फत फिर्ता ल्याउने प्रक्रिया अगाडी बढाइएको।

क.सं.	हालसम्म फिर्ता भएको	पहिचानमा भएको	प्रक्रियामा रहेको
१.	५८६ विगाहा	करिव २११ विगाहा	पहिचान भएका र प्राप्त उजुरी सम्बन्धित जि.प्र.का. बाट छानबिन हुँदै।
२.	५७-८-४-५ रोपनी	करिव १४९ रोपनी	

- हरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल मातहतका युनिटहरूमा दुई पाङ्ग्रे र चार पाङ्ग्रे अति आवश्यक सवारी उपलब्ध गराउन विभिन्न भन्सार कार्यालयहरूमा चालू अवस्थामा रहेका सवारी साधनको विवरण संकलन गर्ने र अति आवश्यक युनिटको पहिचान गर्न कार्यको लागि गृह मन्त्रालय र दुवै सुरक्षा निकायको प्रतिनिधि रहने गरी एक समिति गठन भई कार्य भएको।
- सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल अन्तर्गत स्थापना भएका गण, गुल्म र बोर्डर आउट पोष्ट एवम् सुरक्षा बेश ईकाई समेत गरी १८ स्थानका लागि जग्गा प्राप्ति गर्न सम्बन्धी निर्णय भई सोको आवश्यक कार्यार्थको लागि सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा पठाईएको।
- बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद्को जग्गा तथा अन्य सम्पत्तिको हिनामिना र अतिक्रमण छानबिन गर्न उच्चस्तरीय समिति गठन भई समितिलाई कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरिएको।
- गृह मन्त्रालय तथा मातहतका विभाग र निकायको लागि "सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९" अनुसार आवश्यक जग्गाको क्षेत्रफल तथा अवस्था सम्बन्धी मापदण्ड निर्माण गरिएको।
- कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्षको क्षेत्र विस्तार गर्दा अधिग्रहण गरिएको जग्गाको सट्टामा मोरङ जिल्लाको पथरी शनिश्चरे नगरपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने जग्गा सट्टाभर्नाको रुपमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी अध्ययन र छानबिन गर्न उच्चस्तरीय समिति गठन भएको र सोको कार्यान्वयन गर्न भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय रहेको भनी निर्णयमा नै उल्लेख भएकोले सोही मन्त्रालयमा लेखी पठाईएको।
- जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ को दफा १८ बमोजिम जिल्ला मुआब्जा निर्धारण समितिको निर्णयमा चित्त नबुझी गृह मन्त्रालयमा मुआब्जा पुनरावलोकनको लागि प्राप्त उजुरी फाईल फर्छ्यौट गरिएको।
- सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने कार्यनीति, २०७९ को दफा ३ बमोजिम अन्य मन्त्रालय र मातहत निकायको नाममा रहेको जग्गा गृह मन्त्रालय वा मातहत निकायलाई उपयोग स्वीकृतिका लागि सहमति प्रदान गर्नुका साथै अन्य निकायलाई उपयोग स्वीकृतिको लागि सहमति प्रदान गरिएको।
- सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ को दफा ७ (ङ) बमोजिम प्रकोप व्यवस्थापनमा आवश्यक नपर्ने सम्बन्धमा सिफारिस माग भई आएका फाईल निर्णय गरिएको।

- गृह मन्त्रालय मातहतका निकायहरूको भवन निर्माण प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्तिका लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन (IEE) को TOR तथा गृह मन्त्रालय मातहतका निकायहरूको भवन निर्माण प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्तिका लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन (IEE) स्वीकृत गरिएको।
- देशभर जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट वितरण गरिएका मुआब्जाहरूको जग्गाको क्षेत्रफल, प्रकृति, प्रयोजनका साथै लागत व्यहोर्ने निकाय/आयोजना सहितको विवरण संकलन तथा अद्यावधिक गरिएको।
- गृह मन्त्रालय तथा मातहत विभाग/कार्यालयहरूको स्वामित्वमा रहेका सरकारी जग्गा, भवन तथा अचल सम्पत्तिहरूको विवरण अद्यावधिक एवम् अभिलेखिकरण गरिएको।
- गृह मन्त्रालयको प्रयोगमा रहेका र मौज्दातमा रहेका सवारी साधनहरूको समग्र व्यवस्थापनका साथै सवारी साधनहरुको लागि ईन्धन उपलब्ध गराइएको।
- गृह मन्त्रालयमा रहेका सवारी साधनहरुको मर्मत सम्भार लगायत सवारी साधनहरूको कर, नवीकरण, नामसारी, प्रदुषण तथा तेस्रो पक्ष बीमा सम्बन्धी कार्य गरिएको।
- सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएका फैसलाहरु आदेश कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय एवम् निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय एवम् सहजीकरण गरिएको।

ख. आर्थिक प्रशासन शाखा

आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत रहेको यस शाखाबाट भएको मुख्य मुख्य कार्यहरूलाई देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

- मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलवी प्रतिवेदन पास गरिएको, विभिन्न खर्च शिर्षकहरुको तोकिए बमोजिम लेखा राख्ने तथा मासिक प्रतिवेदनहरु तयार गर्ने, को.ले.नि.का. र अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त बजेटको नियमानुसार निकासा, मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसारको आर्थिक सहायता रकम अर्थ मन्त्रालयबाट निकासा लिई समयमै भुक्तानी दिइएको, नियमानुसार प्रकृया पूरा गरि आएका खरिद सम्बन्धी कागजातहरुको भुक्तानी गरिएको र राजश्व तथा धरौटी सम्बन्धी मासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदनहरु तयार एवम् प्रेषण गरिएको।
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरिक्षण, बेरुजुको लगत तयार गर्ने र बेरुजु फछ्यौंटको कार्य, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षणबाट आएको बेरुजूको प्रतिकृया लेख्ने र सोको अन्तिम कारवाही गरिएको तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा इलाका प्रशासन कार्यालयको बेरुजुको विवरण प्राप्त गरी सोको फछ्यौंटको लागि आवश्यक पहल गरिएको।
- अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) पिडित सम्बन्धी समितिको पदाधिकारीहरुको तलब भत्ता एवम् सञ्चालन खर्च, पुर्वगठ्ठपति तथा पदाधिकारीहरुको तलब भत्ता भुक्तानी सम्बन्धी कार्य, हज समितिलाई निकासा दिने, राहत तथा पुर्नस्थापना शाखामा आईपरेका आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित कार्यहरु, रकमान्तर, कार्यक्रम संशोधन तथा थप बजेट प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक पहल गरिएको।
- जनआन्दोलन/मधेश आन्दोलनका घाईते तथा अपाङ्गहरुको जीवन निर्वाह भत्ता, शहिद परिवार एवम् आमाबाबु गुमाएका बालबालिकाहरुको लागि सहायता रकम जिल्ला प्रशासन कार्यलायहरुमा समयमै निकासा पठाइएको, मन्त्रालयमा आकस्मिक रुपमा गठन हुने विभिन्न प्रकारका समितिहरुको लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको लगायत अन्य यैपरी आउने आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यहरु समयमै सम्पादन गरिएको।

ग. कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा

- मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखा एवम् शाखाको प्रमुखको विवरण, सम्पर्क नं. र कोठा नं. लगायतको जानकारी सहितको डिस्प्ले बोर्डको व्यवस्था मिलाइएको।
- मन्त्रालयमा आउने सेवाग्राहीहरुको सहजताको लागि प्रवेशद्वारमा Help Desk को व्यवस्थापन गरिएको।
- मन्त्रालयमा अपाङ्ग मैत्री शौचालय एवम् कर्मचारीहरुको लागि ध्यान-योग कक्षको व्यवस्था मिलाइएको।
- मन्त्रालयको नयाँ प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण, नागरिकता प्रमाणपत्रको रुपमा प्रयोग हुने कार्ड, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, अन्य आवधिक प्रतिवेदन लगायत गृह प्रशासन सम्बद्ध परिपत्रहरूको संगालोको छपाई एवम् माग बमोजिम वितरणको व्यवस्था तथा भैपरी आउने विषयमा आकस्मिक व्यवस्थापन गरिएको।
- संविधान दिवस, इन्द्रजात्रा, वसन्त श्रवण, शहीद दिवस, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस, गणतन्त्र दिवस, रातो मत्स्येन्द्रनाथको रथयात्रा तथा भोटो देखाउने जात्रा आदि राष्ट्रियस्तरका कार्यक्रमहरूको आयोजना, सञ्चालन, समन्वय तथा व्यवस्थापन गरिएको।

घ. अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धमा जाँचबुझ आयोग, २०७९

नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७९/१२/२० को निर्णयबाट तीन सदस्यीय जाँचबुझ आयोग गठन भएकोमा मिति २०७९/१२/२६ गते सपथ ग्रहण भएको। यस आयोगबाट २०८० वैशाख १७ देखि ऐ. जेठ १४ सम्म पीडितहरूको निवेदन लिइएको पर्न आए। निवेदन दिन ७७ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पीडित सहायता कक्ष खडा गरि कर्मचारीहरूबाट निशुल्क रूपमा निवेदन फारम भराइएको थियो। गुगल फारममा समेत निवेदन दिने व्यवस्था गरिएको थियो। यस सन्दर्भमा आयोगबाट सम्पादन भएको मेलमिलाप र उजुरी फछ्र्यौटको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका: १.३.२: अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९

कूल परेका निवेदन २८००० करिब | २०८० मङसिर ३ गते सम्मको मेलमिलाप र फछर्यौटको तालिका | जम्मा फछर्यौट ५०३२

क्र.सं.	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछर्यौट संख्या	क्रसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछर्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछर्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	मेलमिलाप र फछर्यौट संख्या
	कोशी प्रदेश		२५	भक्तपुर २२	१०	४९	बर्दिया २२३	४८	७४	दार्चुला ०	
१	भोजपुर ०	१	२६	चितवन ८७	२०	५०	दाङ ४४२	५१	७५	डोटी ००	
२	धनकुटा ०		२७	रसुवा ००		५१	रुकुम पूर्व ०		७६	कैलाली २४६	११६
३	इलाम ०	२	२८	रामेछाप ००	४	५२	गुल्मी ०		७७	कञ्चनपुर १९	४
४	झापा ११४	४३	२९	मकवानपुर ४०	४	५३	कपिलवस्तु १३९	५६	२७२८४	२६५ जम्मा १२०	५०३२
५	खोटाङ ०		३०	धादिङ ३६	२	५४	पाल्पा ०				
६	मोरङ १२६	८४	३१	नुवाकोट २७	१	५५	नवलपरासी प १८६२	९२			
७	ओखलढुङ्गा ०	१	३२	सिन्धुपाल्चोक १३		५६	प्युठान ५				
८	पाँचथर १	८	३३	दोलखा ०		५७	रोल्पा ००	९			
९	संखुवासभा १		३४	सिन्धुली १०	१	५८	रुपन्देही ६१९	२८६			
१०	सुनसरी ६१४	२१०	३५	काभ्रे ३५	१०		३३६५ कर्णाली प्रदेश ५७४				
११	ताप्लेजुङ ०			८०९	१४९	५९	दैलेख ०	२			
१२	तेह्रथुम ०			गण्डकी प्रदेश		६०	डोल्पा ००				
१३	उदयपुर ८९	४१	३६	बागलुङ ०		६१	हुम्ला ००				
१४	सोलुखुम्बु ०		३७	गोरखा ६	८	६२	जाजरकोट ०				
	९५४ मधेश प्रदेश	३९०	३८	कास्की ११९	५६	६३	जुम्ला ०	२			
१५	सप्तरी २५७०	२२४	३९	लमजुङ ४	१	६४	कालिकोट ०	१			
१६	सिरहा ३७८८	३००	४०	मनाङ ००		६५	मुगु ००				
१७	धनुषा ३६१५	४७७	४१	मुस्ताङ ०		६६	सल्यान ०				
१८	महोत्तरी २४७६	४६६	४२	म्याग्दी ०		६७	सुर्खेत १७२	१४८			
१९	सर्लाही २३०२	६०५	४३	नवलपरासी पूर्व २०	४	६८	रुकुम पश्चिम ००				
२०	रौतहट २१०३	४४३	४४	पर्वत ०	८	१७२	सुदुर पश्चिम प्रदेश १५३				
२१	पर्सा १३२८	४३५	४५	स्याङजा १५	१	६९	अछाम ०				
२२	बारा ३३५३	६२२	४६	तनहुँ १४		७०	बैतडी ००				
	२१५३५ बागमती प्रदेश	३५७२		१८४ लुम्बिनी प्रदेश	७८	७१	बझाङ ००				
२३	काठमाडौं ४०५	६९	४७	अर्घाखाँची ०	०	७२	बाजुरा ००				
२४	ललितपुर ५८	२८	४८	बाँके ७५	२८	७३	डडेलधुरा ०				

निवेदन नपरेका १० र सुल्झिएका २७ समेत
३७ जिल्ला
फछर्यौट
मधेशका ८ जिल्लामा ३५७२
सबैभन्दा बढी बारा ६२२
दोस्रो सर्लाही ६०५
बाँकी छलफलको क्रममा रहेका।
दर्ता भएका मध्ये कम्प्युटर इन्ट्री भएका
निवेदन २४६०७
जम्मा परेका निवेदन २८०००
मिति २०८०/०८/०४ सम्ममा मधेशका ८
जिल्लामा २१५३५ ,पश्चिम नवलपरासीमा
१८६२ र बाकी अन्य जिल्लामा ४६०३
गरी कुल निवेदन २८००० परेकोमा
मेलमिलाप तथा फछर्यौट ५०३२ रहेको तथा
मिति २०८०/०७/१५ गते सम्ममा २१२
बिगाह ४ कट्ठा १७ धुर (७७४ कित्ता)
जग्गा साहुबाट सम्बन्धित जग्गा धनीलाई
फिर्ता गरिएको।

स्रोत:अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०६९

ङ. विभूषण शाखा

- मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०/०५/२९ गतेको निर्णयानुसार विभुषण सम्बन्धी कार्य स्थगित भएको।
- मिति २०८१/०६/१० गतेको माननीय मन्त्रीस्तरको निर्णय बमोजिम विभूषण अध्ययन कार्यदल गठन भई सो कार्यदलले मिति २०८१/०६/२० गतेका दिन माननीय गृह मन्त्रीज्यू समक्ष प्रतिवेदन पेस गरेको।

१.३.६ सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको अर्को महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा रहेको छ। जस अन्तर्गत स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा, शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा र सीमा तथा अध्यागमन शाखा गरी ३ वटा शाखाहरू रहेका छन्। त्यसै गरी यो महाशाखा अन्तर्गत सूचना समन्वय तथा विश्लेषण इकाई समेत रहेको छ। ३ वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा

१. आ.व. २०८०/८१ मा स्थानीय तथा प्रदेश समन्वय शाखाबाट कार्यसम्पादन सम्झौता अनुसार सम्पादित कार्यहरुको प्रगति निम्नानुसार छन्।

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	प्रगति
१	देशभरका कारागारहरुको स्थिति प्रतिवेदन तयार गर्न	पटक	कारागार व्यवस्थापन विभागबाट मासिक रुपमा कारागारको स्थिती प्रतिवेदन प्राप्त भईरहेको। मंसिर मसान्त सम्म कारागारमा कैदीहरुको संख्या २७,९३८, बालसुधार गृहमा संख्या १०७५
२	कैद माफी, मिन्हा/छुट सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने।	पटक	संविधान दिवस, २०८० को अवसरमा ६७० जना कैदीको बाँकी कैदकट्टाका लागि सिफारिस गरिएको।
३	निजी सुरक्षा कम्पनीहरुको नियमन गर्ने कानून निर्माण गर्ने	पटक	स्थानीय प्रशासन ऐनको मस्यौदामा निजी सुरक्षा कम्पनीहरुको नियमन सम्बन्धी विषयसमेत समावेश गरी कानूनको मस्यौदा तयार भएको।
४	शरणार्थी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने	पटक	नेपाल सरकार शरणार्थी मामिला समन्वय सम्बन्धी राष्ट्रिय ईकाइ (NUCRA – National Unit for Coordination of Refugee Affairs) र UNHCR – United Nationals High Commission for Refugee बिच सन् २०२४ को लागि Project Partnership Agreement को सम्झौताको तयारी अवस्थामा रहेको। नेपाल सरकारले पहिचान गरेका शरणार्थीहरुको विवरण नियमित रुपमा अद्यावधिक गरिएको। शरणार्थीहरुको जिविकोपार्जन, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका नियमित कार्यहरुमा आवश्यक सहजीकरण गरिएको।
५	विभिन्न मुलुकहरुबाट प्रस्ताव भै आएको Extradition सम्बन्धी Treaty हरु अध्ययन/विश्लेषण गरी मन्त्रालयको तर्फबाट सुझाव पठाउने तथा नेपाल सरकारको Initiation लिएका मुलुकसँग Treaty को मस्यौदा तयार गर्ने।		कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट प्रस्ताव भई आएको नेपाल भारतबिचको पारस्परिक कानूनी सहायता सम्बन्धी सन्धीको मस्यौदा उपर अध्ययन तथा छलफल भएको। पारस्परिक कानूनी सहायता ऐन, २०७० बमोजिम अनुसन्धान तथा पुर्पक्षका लागि विभिन्न मुलुकबाट अभियोग लागेका व्यक्तिहरुलाई फिर्ताका लागि आवश्यक सहजीकरण गरिएको। विभिन्न मुलुकमा अप्ठ्यारोमा परेका नेपाली नागरिकहरुको उद्धारको लागि आवश्यक सहजीकरण गरिएको। नेपालमा विभिन्न दुर्घटनामा परेका तथा कठिनाइ भएका विदेशी नागरिकहरुको उद्धारको लागि आवश्यक सहजीकरण गरिएको। नेपालमा अपराध गरी विदेशी मुलुकमा फरार ३ जना

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	प्रगति
			व्यक्तिहरुलाई सुपुर्दगीका लागि परराष्ट्र मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको।
६	भारत र चीनसँग द्विपक्षीय सीमा बैठक (Bilateral Border Law Enforcement Cooperation Meeting) आयोजना तथा सहजीकरण गर्ने	पटक	१२-१३ मार्च वा २८-२९ मार्च, २०२४ मा नेपालको काठमाडौंमा हुन प्रस्तावित नेपाल – भारत बिचको १३औं Joint Working Group Meeting on Board Management and Security कार्यक्रमका लागि आवश्यक कार्यहरु गरिएको।
७	शरणार्थी मामिला सम्बन्धी Travel Document, विवरण अद्यावधिक, शरणार्थी शिविर हरुको अनुगमन लगायतका कार्य गर्ने	पटक	१३ जना भुटानी शरणार्थी र २४ जना तिब्बती शरणार्थीहरुको Travel Document का लागि सिफारिस गरिएको।
८	निर्वाचन आयोगसँग सम्बन्धित कार्य सम्पादनका लागि समन्वय गर्ने	पटक	राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७५ को दफा २ को खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को कुल जनसंख्याको ०.५ (शून्य दशमलव पाँच) प्रतिशत भन्दा कम जनसंख्या रहेका यसैसाथ संलग्न अनुसूचीबमोजिमका अल्पसंख्यक जातजाति (दलित बाहेक) लाई अल्पसंख्यकको रुपमा तोकी सोको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरिएको।
९	वायरलेस ड्रोन र रेडियो फ्रिक्वेन्सीहरुको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।	पटक	२७ वटा संघ संस्थालाई ड्रोन उडानका लागि अनुमति प्रदान गरिएको।
१०	Walkie-Talkie का निवेदन उपर छानबिन गरी सिफारिस गर्ने।	संख्या	१९ वटा संस्थालाई वाकीटकी सञ्चालनको लागि सिफारिस गरिएको।
११	गैरसरकारी संस्थाहरुको अभिलेख, दर्ता, निर्देश, उजुरी र गुनासो उपर छानवीन लगायतका कार्य गर्ने	पटक	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत दर्ता भएका सञ्चालनमा रहेका, खारेजी भएका, नवीकरण भएका संघसंस्थाको विवरण माग गरि पठाइएको।
१२	निजी सुरक्षा कम्पनीहरु दर्ता, अभिलेख र अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने	पटक	२० वटा निजी सुरक्षा कम्पनीलाई प्रथम पटक कार्य सञ्चालनको लागि अनुमति प्रदान गरिएको।
१३	वैदेशिक मामिला, कूटनीतिक नियोग, द्विपक्षीय भेटघाट, सहायता सम्झौता सम्बन्धी कार्य गर्ने।	पटक	विभिन्न देश तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाका पदाधिकारीहरुसँगको कूटनीतिक भेटघाटमा सहजीकरण गरिएको। ४२ जना विभिन्न मित्रराष्ट्रहरुबाट आवासीय/गैर आवासीय राजदुत, सैनिक सहचारी तथा प्रतिनिधि पदमा सुरक्षा पास सम्बन्धमा यस मन्त्रालयको सहमति प्रदान गरिएको
१४	BIMSTEC/AMLCFT को विषयगत क्षेत्रहरुमा यस मन्त्रालयको तर्फबाट प्रदान गर्ने, प्रतिनिधित्व गर्ने, तोकिएको कार्य गर्ने।	पटक	BIMSTEC अन्तर्गत यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित Thematic Area हरुमा यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरुमा राय प्रदान गरिएको र बैठकमा सहभागी भएको। सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादमा वित्तीय लगानी निवारण कार्ययोजना २०७६-८१ अन्तर्गतको श्रीमान गृह सचिवज्यूको संयोजकत्वमा रहेको आतङ्कवाद प्रतिरोध संयन्त्रको वार्षिक प्रतिवेदन (२०७९/०८०) प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको राष्ट्रिय पुनरावलोकन परिषद्मा पेस गरिएको। आतङ्कवाद प्रतिरोध संयन्त्रको TOR स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा गरिएको।

२. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरु

- १३औं Joint Working Group Meeting (JWG) on Border Management and Security बैठक आगामी १२-१३ सेप्टेम्बर, २०२४ मा काठमाडौंमा भौतिक रुपमा आयोजना गर्न नेपाललाई अनुकूल रहेकोले प्रस्तावित मिति उपर भारतीय पक्षको राय/सहमति माग गरिएको र उक्त बैठकमा भारतीय पक्षबाट उठान गर्ने सम्भावित एजेण्डाहरुसमेत भारतीय पक्षसँग अनुरोध गरिएको।
- नुवाकोट जिल्लामा निर्माणाधिन कारागार भवनको एउटा ब्लक निर्माण सम्पन्न भएकोमा हाललाई कारागारको निर्माण सम्पन्न ब्लकमा कैदीवन्दी राख्दा सोको लागि आवश्यक पर्ने सुरक्षाकर्मीहरु नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालबाट स्थानीय प्रशासन (जिल्ला सुरक्षा समितिको समन्वयमा) खटाउन निर्देशन प्रदान गरिएको।
- Targeted Financial Sanction List को Identification र Dissemination प्रणाली र कोष रोक्का (Standing/Freeze Order) without delay कार्यान्वयन गरी Asia Pacific Group on Money Laundering को मुल्याङ्कनमा Not Compliant बाट Compliant मा जानको लागि र Immediate Outcome 10 (TF Preventive Measures and Financial Sanctions) र Immediate Outcome 11 (PF Financial Sanctions) लाई प्रभावकारी बनाउनको लागि सूचना प्रविधिमा आधारित प्रणाली अत्यावश्यक भएकाले उक्त प्रणाली निर्माणका लागि गृह मन्त्रालय, परराष्ट्र मन्त्रालय, नेपाल प्रहरी र वित्तीय जानकारी ईकाईको सूचना प्रविधिका क्षेत्रमा कार्यरत अधिकृतस्तरको विज्ञ कर्मचारी सम्मिलित Software/Application निर्माणका लागि आवश्यक जिम्मेवारी प्रदान गर्ने भनी निर्णय भए बमोजिम गठन भएको प्राविधिक समितिबाट Targeted Financial Sanction (TFS) लाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक रहेको Software को Terms of Reference (ToR) पेस भएकोमा उक्त ToR बमोजिमको Software तोकिएको समय भित्र निर्माणका लागि प्रस्तुत प्रयोजनको लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही निर्माण गर्ने गरी प्रचलित कानून बमोजिमको आवश्यक कारवाही अगाडि बढाउन सूचना प्रविधि शाखामा फाइल पठाइएको।
- Drafting of the BIMSTEC Guiding Principles: Conduct by BIMSTEC Maritime Law Enforcement Agencies during Interaction at Sea नामक मार्गदर्शक सिद्धान्त उपर सदस्य राष्ट्रहरुको राय/प्रतिक्रिया/सहमतिको लागि अनुरोध भईआएकोमा उक्त मार्गदर्शक सिद्धान्त उपर यस मन्त्रालयको सकारात्मक राय रहेको व्यहोरा परराष्ट्र मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको।
- आगामी १२-१३ सेप्टेम्बर २०२४ मा भौतिक रुपमा भारतले नयाँ दिल्लीमा 11th Meeting of the BIMSTEC Joint Working Group on Counter Terrorism and Transnational Crime (JWG-CTTC) आयोजना गर्न प्रस्ताव गरेकोमा उक्त प्रस्तावित मिति यस मन्त्रालयलाई अनुकूल रहेको व्यहोरा परराष्ट्र मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको।
- १८-२० जुन २०२४ (तदनुसार २०८१/०३/०४ देखि ६) सम्म जनवादी गणतन्त्र Vice Governor of Sichuan Province, Commission of Public Security Department of Sichuan Province, His Excellency YE Hanbing को नेतृत्वमा ६ सदस्यीय प्रतिनिधिमण्डलको नेपाल भ्रमण आयोजना गरिएको।
- Draft Plan of Action to Combat Human Trafficking in the Bay of Bengal Region को मस्यौदा कार्ययोजनामा सदस्य राष्ट्रहरुको राय/प्रतिक्रिया उपलब्ध गराउन अनुरोध भईआएकोमा यस मन्त्रालयको राय/प्रतिक्रिया परराष्ट्र मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको।
- सन् २००५, जनवरी १९ मा प्रारम्भिक हस्ताक्षर भएको नेपाल सरकार र भारत सरकारबिच फौजदारी मामिलामा पारस्परिक कानूनी सहायता सम्बन्धी सम्झौता (Agreement between the Government of Nepal and the Government of the Republic of India on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters) मा यस मन्त्रालयको राय/प्रतिक्रियाको लागि अनुरोध भईआएकोमा यस मन्त्रालयको राय सुझाव परराष्ट्र मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको।

- नेपालमा बाल बेचबिखन विरुद्ध बाल संरक्षणमा नेपाल सरकार र अमेरिकी सरकारबीचको साझेदारीको (Child Protection Compact) मस्यौदा उपर रायको लागि अनुरोध भईआएकोमा उक्त मस्यौदा साथै नेपाल पक्ष राज्य रहेको Convention of the Rights of the Child को अध्ययन पश्चात प्रस्तावित साझेदारीमा आवद्ध हुने नेपाल आठौं राष्ट्र हुने क्रममा रहेको व्यहोरालाई जानकारी गराउँदै Convention of the Rights of the Child मा रहेका कतिपय प्रावधानहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन साथै प्रतिवेदन गर्ने दायित्व निर्वाह गर्न यस Child Protection Compact ले सकारात्मक भूमिका खेल्ने भएकोले नेपाल सरकारलाई कम आर्थिक भार रहने गरी प्रस्तावित मस्यौदा साझेदारी उपर यस शाखाको सकारात्मक राय गृह मन्त्रालयको मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखालाई प्रेषित गरिएको।
- "Measures to Eliminate International Terrorism" लगायत अन्य रिजोलुसन उल्लेख गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय आतंकवाद उन्मुलनका उपायहरु (Measures to Eliminate International Terrorism) सम्बन्धमा महासभाको ७९ औं सत्रमा पेस हुने प्रतिवेदनमा प्रतिविम्बित हुने सान्दर्भिक जानकारी ३१ मे २०२४ भित्र पठाइदिन अनुरोध हुँदै परराष्ट्र मन्त्रालयबाट पत्र प्राप्त भएकोमा उक्त विषयमा गृह मन्त्रालयसँग सम्वन्धित जानकारी परराष्ट्र मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको।
- सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक र सशस्त्र सीमा बल (SSB) का महानिर्देशकबिच नेपालमा हुने आठौं नेपाल-भारत समन्वय बैठकको मिति २०८१/०५/०५ गतेदेखि ऐ. ०७ (तदनुसार २१-२३, August २०२४) अनुकूल रहेकोले व्यहोरा परराष्ट्र मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको।
- BIMSTEC को "People-to-People Contact Sector" अन्तर्गत राखिएको Visa Matters सम्बन्धी Fourth Expert Group Meeting on Visa Matters आयोजना गर्नका लागि नेपालबाट अनुकूल मिति प्रस्ताव गरी पठाउन BIMSTEC सचिवालयबाट अनुरोध भई आएकोमा सो कार्यक्रम नेपाललाई मिति २०-२१ November, २०२४ (तदनुसार २०८१ मंसिर ५-६) अनुकूल रहेकोले उक्त मिति सदस्य राष्ट्रहरुलाई अनुकूल रहे/नरहेको राय सङ्कलनको लागि परराष्ट्र मन्त्रालय प्रेषित गरिएको।

ख. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा

आ.व. २०८०/८१ मा यस शाखाबाट सम्पादन गरिएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

- अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ गर्न गठन गरेको जाँचबुझ आयोगको म्याद तीन महिना थप गरिएको सूचना मिति २०८०/०४/१५ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएकोमा सो आयोगले कार्यसम्पन्न गरी २०८० मंसिरमा प्रतिवेदन पेस गरेको। पुन: मिटर ब्याज पीडितहरु संग भएको सहमति बमोजिम अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग,२०८० गठन गरिएको सूचना मिति २०८०/१२/१५ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएकोमा उक्त आयोगबाट कार्यसम्पादन भईरहेको।
- शहीदहरुको विवरण संकलन, अद्यावधिक र व्यवस्थित रुपमा तयार गरी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय भएको शहीदहरुको सूची नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन तथा अद्यावधिक गरिएको।
- मिटरब्याज सम्बन्धी विवरण सम्वन्धित जिल्लाहरुबाट दैनिक रुपमा संकलन, विश्लेषण गरी साप्ताहिक रुपमा प्रतिवेदन गर्ने गरिएको, प्रतिवेदन कार्यलाई सहजीकरणका लागि मिटरब्याज सम्बन्धी Software निर्माण कार्य सम्पन्न भई सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुबाट विवरण प्रविष्टि तथा अद्यावधिक गरिएको।

- विभिन्न विपद् र दुर्घटनामा परी घाइते भएका तथा विकट क्षेत्रमा तत्काल थप उपचार आवश्यकता परेका व्यक्तिहरुको उद्धार गर्न नेपाली सेनाको हेलिकप्टर उपलब्ध गराउन रक्षा मन्त्रालय तथा नेपाली सेनासँग आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको ।
- अति विशिष्ट तथा विशिष्ट व्यक्ति तथा विदेशी राष्ट्रका विशिष्ट पदाधिकारी एवम् कुटनीतिक नियोगका विशिष्ट पदाधिकारीको भ्रमणको समयमा त्रुटिरहित शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था मिलाईएको ।
- सुनको अवैध पैठारी (तस्करी) नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा सुझाव सहितको प्रतिवेदन पेस गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट सुनको अवैध पैठारी (तस्करी) नियन्त्रण सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०८० गठन गरिएकोमा उक्त आयोगले कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेस गरिएको।
- सर्लाही जिल्लाको बरहथवा नगरपालिका वडा नं. ५ मा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र निर्माणको क्रममा भएको प्रदर्शनका क्रममा बरहथवा नगरपालिका वडा नं.६ बस्ने जयशंकर साहको मृत्युको घटना सम्बन्धमा छानबिन गर्न गठित छानबिन समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको । मृतकको परिवारलाई रु. १० लाख आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइएको।
- ललितपुर जिल्लाको बालकुमारी स्थित इपिएस कोरिया शाखा कार्यालयमा परीक्षाको फाराम भर्ने विषयलाई लिएर भएको प्रदर्शनको समयमा सुरक्षा प्रदान गर्ने क्रममा हुन गएको अप्रत्यासित घटनामा परी मृत्यु भएका बिरेन्द्र शाह र सुजन रावतको सम्बन्धमा सत्य तथ्य छानबिन गरी प्रतिवेदन पेस गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट जाँचबुझ आयोग गठन भई उक्त आयोगले प्रतिवेदन पेस गरेको। साथै उक्त घटनाका मृतकका परिवारसँग गृह मन्त्रालयले गरेको सहमतिको कार्यान्वयन गराउन आवश्यक कार्य गरिएको।
- मुलुकको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र, सिंहदरबारको प्रवेश व्यवस्थापनलाई थप सहज र प्रविधिमैत्री बनाउने उद्देश्यका साथ मिति २०८१/१/१७ गते देखि काम विशेषले गृह मन्त्रालय प्रवेश गर्ने व्यक्तिहरुको लागि ई-गेट पास प्रणाली सञ्चालनमा ल्याइएको ।
- क्यूआर कोड मार्फत सेवाग्राहीबाट गुनासो सुझाव संकलनका "गृह मन्त्रीलाई भन्नुहोस" प्रणालीको सुरुवात गरिएको।
- शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखाबाट सम्पादन हुने काम कारवाहीलाई थप प्रभावकारी बनाउन नियन्त्रण कक्षको पुनर्संरचना गरि सात वटै प्रदेशको छुट्टाछुट्टै Desk स्थापना गरी कार्यसञ्चालन गरिएको
- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा अतिक्रमण, गैर कानूनी प्रयोग सम्बन्धमा छानबिन गरी साबिककै अवस्थामा फिर्ता ल्याउने अभियान सञ्चालन भएको र सो पश्चात ५८६ बिगाहा र ५७-८-४-५ रोपनी सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा फिर्ता भईसकेका र पहिचान भएकाहरुको हकमा अनुसन्धान मार्फत फिर्ता ल्याउने प्रक्रिया अगाडी बढिरहेको ।
- नुवाकोट जिल्लामा निर्माणाधिन कारागार भवनको एउटा ब्लक निर्माण सम्पन्न भएकोमा हाललाई कारागारको निर्माण सम्पन्न ब्लकमा कैदीबन्दी राख्दा सो का लागि आवश्यक पर्ने सुरक्षाकर्मीहरु नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालबाट स्थानीय प्रशासनले (जिल्ला सुरक्षा समितिको समन्वयमा) खटाउन निर्देशन प्रदान गरिएको।
- अभियुक्तहरुले हिरासत छल्न मेडिकल सहायता लिने विषयमा नेपाल मेडिकल काउन्सिलबाट प्राप्त प्रतिवेदन कार्यान्वयनका लागि महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय र जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा तीन (३) बुँदे निर्देशन जारी गरिएको ।

- प्रदर्शन/आन्दोलनका क्रममा हुने भौतिक संरचना तथा क्षति र उपचार खर्च एकिन गरेर सम्बन्धित पक्षबाट नै भरपाई गराउन सार्वजनिक प्रदर्शन, हडताल तथा विरोधका कार्यक्रमबाट हुने क्षति मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यविधि,२०८१ स्वीकृत गरी कार्यान्वयनका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुलाई पत्राचार गरिएको ।
- पूर्णकालीन व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्न सुरक्षा योजना तथा पूर्णकालीन व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भई २०८१ बैशाख १ देखि ठमेल र दरबारमार्ग क्षेत्रमा कार्यान्वयनमा आएको ।
- मुलुकभर संचालित सरकारी एवम् निजी विद्यालयहरुमा अध्ययनरत बालबालिका बोक्ने सवारी साधनहरुको दुर्घटना न्यूनीकरण गर्न उक्त सवारी साधनहरुको गति निर्धारण सम्बन्धमा सवारी साधनहरुको गति निर्धारण नगरिएको भए प्रति घण्टा ४० किलोमिटर भन्दा तल हुने गरि गति निर्धारण गर्ने व्यवस्था मिलाउन तथा गति निर्धारण भएको भए निर्धारित गति भन्दा बढी गतिमा सवारी चलाउने सवारी साधनहरुलाई सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन,२०४९ को दफा १६४ बमोजिम जरिवाना गर्ने कानूनी व्यवस्था प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न /गराउन आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय हुन मिति २०८१/१/१६ मा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयलाई पत्राचार गरिएको ।
- सर्वोच्च अदालत परिसरबाट दुई जना व्यक्ति हतियार सहित पक्राउ परेको घटनाका सम्बन्धमा छानविन गर्न बनेको छानविन समितिको प्रतिवेदनको सुझाव तथा सिफारिस कार्यान्वयका लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको ।
- विभिन्न समयमा विभिन्न व्यक्तिबाट सूचनाको हकको प्रयोग गरि माग भएका मन्त्रालय सम्बद्ध सूचनाहरु उपलब्ध गराइएको।
- कोशी, मधेश, बागमती, गण्डकी तथा लुम्बिनी प्रदेशहरुमा प्रदेश स्तरीय सुरक्षा गोष्ठी सम्पन्न गरिनुका साथै गोष्ठीबाट प्राप्त सुझाव तथा निर्णयलाई कार्यान्वयनमा लगिएको।
- संयुक्त राष्ट्र संघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसको नेपाल भ्रमणको क्रममा सुरक्षा समन्वय सम्बन्धी कार्य गरिएको।
- हातहतियार खरखजाना (बाहौं संशोधन) नियमावली,२०८०लाई मिति २०८०/०९/१९ मा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरिएको।
- मिति २०७९/०७/१२ गते कालिकोट जिल्ला तिलागूफा नगरपालिका वडा नं. १० रानावाडामा भएको बम विस्फोटनको घटनामा परी मृत्यु तथा घाइते भएकाहरुको परिवारलाई आर्थिक सहायता तथा उपचार खर्च उपलब्ध गराइएको।
- शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, आर्थिक अपराध नियन्त्रण, सामाजिक सञ्जालको मर्यादित प्रयोग र साइबर अपराध नियन्त्रण, साइबर सुरक्षा र सवारी दुर्घटना न्यूनीकरण, राजस्व चुहावट न्यूनीकरण, गुनासो व्यवस्थापन, बेरुजु फछ्र्यौट, पुराना जिन्सी सामानको व्यवस्थापन, कर्मचारी आचरण र अनुशासन, नागरिकता र राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण, सरकारी तथा सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण लगायतका विषयमा मिति २०८०/१२/०८ गते प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई ६८ बुँदे निर्देशन गरिएको।

ग. सीमा तथा अध्यागमन शाखा

गृह मन्त्रालयको सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा अन्तर्गत सीमा तथा अध्यागमन प्रशासन शाखा रहेको छ। यस शाखाबाट मुख्यतः अध्यागमन सम्बन्धी नीति तथा कानून, अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सम्बन्धी समन्वय, निशुल्क भिषा, नेपालमा रहेका विदेशी नागरिकहरुको नियमन तथा निष्काशन, नेपाल सरकारले तोकेको निषेधित क्षेत्रमा हेलिकप्टर उडान अनुमति, निःशुल्क पदयात्रा अनुमति, यात्रा अनुमति लगायतका कार्यहरु हुने गरेका छन्। यसर्थ नेपालको

संविधानमा उल्लेखित राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व अन्तर्गतको राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी विषयको कार्यान्वयनमा यस शाखाको महत्वपूर्ण भुमिका रहेको छ। गत आ.व. २०८०/०८१ मा यस शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरुको तथ्याङ्कीय विवरण देहायानुसार रहेको छ।

तालिका १.३.३: सीमा तथा अध्यागमन शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	एकाइ	परिमाणात्मक लक्ष्य	कार्यसम्पादन सूचक	प्रगति विवरण (पटक)
१	निषेधित क्षेत्रमा हेलिकप्टर उडान अनुमति	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	५२४
२	निषेधित क्षेत्रमा निशुल्क पदयात्रा अनुमति	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	२४
३	अन्तर्राष्ट्रिय सीमासम्बन्धी समन्वय/अनुगमन	पटक	आवश्यकता अनुसार	समन्वय विवरण	७
४	विदेशी नागरिकहरुलाई कार्य सहमति	पटक	मागअनुसार	कार्य सहमतिको विवरण	८४३
५	विदेशी नागरिकहरुलाई निष्काशन	पटक	आवश्यकता अनुसार	निष्काशन विवरण	३७४
६	नेपाल हज समितिसँग समन्वय	पटक	आवश्यकता अनुसार	समन्वय विवरण	१३
७	नीति मस्यौदा, राय तथा मन्त्रिपरिषद प्रस्ताव	पटक	आवश्यकता अनुसार	प्रस्ताव/रायको विवरण	४
८	बहु प्रवेशी भिसा	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	२
९	आगमन बिन्दुमा भिसा	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	२५
१०	यात्रा अनुमति (Travel Document)	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	१०
११	Counterpart/Coordination Meeting (सशस्त्र प्रहरी बल/जिल्ला प्रशासन कार्यालय)	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	६३२
१२	विदेशी नागरिकहरुको चालचलन	पटक	फाइल अनुसार	समन्वय विवरण	८८२
१३	निशुल्क On Arrival Visa	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	१४

स्रोत: सीमा तथा अध्यागमन शाखा, गृह मन्त्रालय

परिच्छेद-दुई

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग/निकायहरूको परिचय तथा वार्षिक प्रगति

२.१ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क. पृष्ठभूमि

नेपाल विपद्का दृष्टिले विश्वका उच्च जोखिमयुक्त मुलुकहरू मध्येको एक हो। बढ्दो वातावरणीय चुनौती, जलवायु परिवर्तन, विपद्प्रति असंवेदनशील पूर्वाधारजन्य कार्य लगायतका कारणले नेपालमा विपद् जोखिम दिन प्रतिदिन बढ्दो छ। जोखिमका कारणलाई गम्भिरतापूर्वक विश्लेषण गरी जोखिम न्यूनीकरणमा क्रियाशील रहने र विपद्जन्य घटना घटेमा तत्काल उद्धार, राहत तथा पुनर्निर्माण र पुनःस्थापनामा केन्द्रित हुनु राज्यको प्रमुख जिम्मेवारी हो।

नेपालको संविधानको धारा ५१, राज्यका नीतिहरू अन्तर्गत प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, सम्वर्द्धन र उपयोग गर्ने नीति रहेको छ। सोही नीति अन्तर्गतको बुँदा नं ९ ले प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्व सूचना, उद्धार, राहत एवम् पुर्नस्थापना गर्ने नीति लिएको छ। सो सम्बन्धी कार्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ११ द्वारा प्रदत्त प्राधिकरणको मुख्य कार्यक्षेत्रभित्र रहेको छ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नका लागि राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना भएको हो। सोही अनुसार विपद् जोखिमबाट सुरक्षित र उत्थानशील नेपाल निर्माण गर्ने दीर्घकालीन सोच सहित सबै प्रकारका प्राकृतिक प्रकोप एवम् गैरप्राकृतिक विपद् घटनाबाट सिर्जित मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र वातावरणीय क्षति कम गर्ने लक्ष्य हासिल गर्ने साथै विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता र राष्ट्रिय ऐन, नियम, कार्यविधि र रणनीतिहरूको प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्ने कार्यमा प्राधिकरण क्रियाशील रहेको छ।

प्राधिकरणले तीनै तहका सरकार, सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, गैर सरकारी संघसंस्था, प्राज्ञिक क्षेत्र, सञ्चार माध्यम लगायतका सरोकारवालाहरू सबैसँग सहकार्य, समन्वय र साझेदारी कायम गर्दै प्रभावकारी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ।

विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउ धन र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम् साँस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ तर्जुमा भएको छ। ऐनको परिच्छेद ४ मा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण सम्बन्धी व्यवस्था छ। विपद् व्यवस्थापनका सन्दर्भमा समग्र राष्ट्रिय नीति, योजना र मार्गदर्शनको लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् रहेको छ। नीति तथा योजनाको कार्यान्वयन गर्न माननीय गृहमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति रहेको छ। परिषद् र

समितिको सदस्य-सचिवका रुपमा प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख रहने व्यवस्थानुसार प्राधिकरणले सचिवालयको रुपमा कार्य गरिरहेको छ।

ख. दीर्घकालिन सोच

विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण।

ग. उद्देश्य

- विपद् जोखिम बारेको बुझाईमा अभिवृद्धि र पहुँच सुनिश्चित गर्ने।
- विपद् जोखिममैत्री शासनको सुदृढीकरण गर्ने।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापसँग आवद्द गर्दै विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सार्वजनिक तथा निजी लगानी वृद्धि गरी उत्थानशीलता बढाउने।
- पूर्वसूचना प्रणालीको विकास र प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी गर्ने।
- पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यलाई अझ राम्रो र बलियो बनाउने।

घ. रणनीति/कार्यनीति

- विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्र निर्माण गर्दै दिगो विकासमा योगदान पुर्याउने दीर्घकालीन सोच सहित विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५,विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०), विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति, २०७८ नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनको भईरहेका छन्।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ ले विपद्बाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपले कम गर्नु, जीविकोपार्जनका स्रोतसाधनहरूका साथै कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी तथा सरसफाईका संरचना, स्वास्थ्य र शैक्षिक सुविधाहरू जस्ता महत्वपूर्ण पूर्वाधार तथा आधारभूत सेवाहरूमा विपद्ले पुर्याउने क्षति एवम् अवरोधलाई कम गर्दै तिनीहरूको उत्थानशीलता वृद्धि गर्नु र विपद्बाट हुने क्षति कम गर्ने लक्ष्य राखी विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि ५९ वटा बुँदागत नीति अख्तियार गरेको छ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) ले प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट जीवन तथा सम्पत्ति, स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन तथा उत्पादनका साधनहरू, भौतिक एवम् सामाजिक पूर्वाधार, साँस्कृतिक एवम् वातावरणीय सम्पदामा हुने क्षतिको उल्लेख्य रूपमा न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिँदै सो सम्बन्धमा ६ लक्ष्य, ३२ सूचक, ४ प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र, १८ कार्य र २७१ गतिविधिहरू निर्दिष्ट गरेको छ।

ङ. जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१.	कार्यकारी प्रमुख	रा.प.प्रथम			१	-	-	
२.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन		१	-	-	
३.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल ईन्जिनियरिङ	सिभिल	१	१	-	
४.	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	२	१	१	४ जना काज
५.	सि.डि.ई.	रा.प.द्वितीय	नेपाल ईन्जिनियरिङ	हाइड्रोलोजी	१	१	-	
६.	सि.डि.ई.	रा.प.द्वितीय	नेपाल ईन्जिनियरिङ	सिभिल	१	१	-	
७.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतिय	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	४	३	१	५ जना काज
८.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतिय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	-	
९.	मेटेरियोलोजिष्ट	रा.प.तृतिय	नेपाल ईन्जिनियरिङ	मेटेरियोलोजी	१	-	१	
१०.	इन्जिनियर	रा.प.तृतिय	नेपाल ईन्जिनियरिङ	सिभिल	२	२	-	
११.	जियोलोजिष्ट	रा.प.तृतिय	नेपाल ईन्जिनियरिङ	जियोलोजी	१	१	-	
१२.	वातावरण निरीक्षक	रा.प.तृतिय	नेपाल विविध		१	१	-	
१३.	जि.आई.यस.एनालिष्ट	रा.प.तृतिय	नेपाल विविध		१	-	१	
१४.	रेडियो टेक्नोलोजिष्ट	रा.प.तृतिय	नेपाल विविध		१	-	१	
१५.	नायब सुब्बा	रा.प.अन.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	२	१	१	
१६.	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	-	
१७.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन.प्रथम	नेपाल विविध		३	३	-	
१८.	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन.द्वितीय	नेपाल विविध		२	२	-	
१९.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल ईन्जिनियरिङ	जनरल मेकानिकल	४	४	-	
२०.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			७	७	-	

स्रोत: राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्था

च. आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको असार मसान्तको प्रगति

बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट रु.हजारमा			खर्च			खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
३१४००१०३	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	११६२४१८	२७५००	११८९९१८	११३१७२१	१८७९२	११५०५१३	९७.३६	६८.३४	९६.६९

स्रोत: LMBIS

छ. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को प्रमुख कार्यहरू र मुख्य मुख्य उपलब्धीहरूः

१. नीति तथा कानूनी सुधार

१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को संशोधन गरिएको।

२. मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७७ र आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७८ समेतलाई एकीकृत गरी विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण पुनर्निर्माण, तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१ तर्जुमा गरिएको।

३. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा, २०८१ तर्जुमा गरिएको।

४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीतिक कार्ययोजना, २०८१ तर्जुमा गरिएको।

५. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा साझेदार संस्था परिचालन कार्यविधि,२०८१ तर्जुमा गरिएको।

२. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरु

क. जाजरकोट, रुकुम पश्चिम, दोलखा , बाग्लुङ, अर्घाखाँची, दैलेख, धादिङ जिल्लाको विभिन्न विपद् प्रभावित जोखिम युक्त स्थानहरुमा भौगर्भिक अध्ययन कार्य सम्पन्न गरिएको।

ख. रौतहट, रोल्पा, सर्लाही, रुपन्देही, धनकुटा, उदयपुर, मकवानपुर जिल्ला एवम् ललितपुर महानगरपालिकामा स्वयंसेवक ब्यूरोमा आबद्ध व्यक्तिका लागि तालिम सञ्चालन गरिएको।

ग. ४९ स्थानहरुमा Early Warning System (स्मार्ट साईरन) जडान कार्य सम्पन्न गरिएको।

घ. अति संवेदनशिल जोखिम क्षेत्र दोलखाको तामाकोशी तथा बिगु, गोरखाको चुमनुव्री, मुस्ताङ, पर्वत लगायत स्थानको भौगर्भिक अध्ययन सम्पन्न गरिएको।

ङ. सबै प्रदेशमा मनसुनजन्य विपद् प्रतिकार्य योजना र आगलागीजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन भएको।

च. ७ वटै प्रदेशका प्रदेश आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र र ७७ वटै जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रका कर्मचारीहरुलाई online मार्फत तालिम सञ्चालन गरिएको।

छ. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा समाजिक समावेशीकरण (GEDSI) रणनीतिक कार्ययोजना, २०८१ प्रकाशन गरिएको। कर्णाली, सुदुरपश्चिम र गण्डकी प्रदेशमा स्थानीयकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।

ज. ललितकला प्रज्ञा प्रतिष्ठानसँग सम्झौता भई २७ वटा फ्रेमसहितको चित्रकलामार्फत जनचेतना फैलाउने कार्य सम्पन्न गरिएको एवम् ती सबै फ्रेमहरु प्राधिकरणमा प्रदर्शनमा राखिएको।

झ. विपद्बाट मृत्यु भएका मृतकका परिवारलाई वितरण गरिएको कूल राहतः रु. ५,६१,००,००० रहेको।

तत्काल राहतः रु. ५,१७,००,०००

उपचार खर्चः रु. ५,००,०००

अन्यः रु. १५,००,०००

ग. आ.व. २०८०/८१ को कार्यसम्पादन करार सम्झौता बमोजिम सूचकको प्रगति

क.सं.	कार्य विवरण र वार्षिक कार्यक्रम अनुरुप सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरु	एकाइ	करार गर्दाको स्थिति	अपेक्षित उपलब्धी	प्रगतिको अवस्था
१	Multi-Hazard Early Warning System का लागि Audio Emergency Notification System जडान गर्ने।	वटा	३५ स्थानमा जडान	थप १२ स्थानमा जडान भएको हुने।	झापा, मोरंगसी, चितवन, सर्लाही, सुर्खेत, सिन्धुपाल्चोक, बर्दिया मा विभिन्न स्थान गरी ४९ स्थानमा Early Warning System (स्मार्ट साईरन) जडान कार्य सम्पन्न।
२	बायो – इन्जिनियरिङ समायतका प्रविधिहरुको मूल्यांकन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि Nature Based Solutions को रोडम्याप तयार गर्ने	वटा	-	१ वटा रोडम्याप तयार भएको हुने।	-
३	स्थानीय तहहरुको स्थानीय विपद् उत्थानशील कार्यढाँचा (स्थानीय विपद् उत्थानशील योजना सहित) (Local Disaster Resilience Framework – LDRF) तयार गर्ने।	वटा	-	४ वटा LDRF तयार भएको हुने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा तयार
४	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GEDSI) सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरण गर्ने।	पटक	ड्राफ्ट तयार गरिएको	१ वटा रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरणको लागि अभिमुखिकरण भएको हुने।	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना कार्यकारी समितिद्वारा पारित भई प्रकाशन गरिएको सुदूरपश्चिम प्रदेश, कर्णाली प्रदेश, गण्डकी प्रदेशमा स्थानीयकरण गरिएको।
५	२०८० सालको मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने।	पटक	कार्यकारी समितिबाट पारित।	१ वटा कार्ययोजना कार्यान्वयन भएको हुने	तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएको।
६	विपद् प्रभावित जोखिमयुक्त स्थानहरुको स्थलगत भौगर्भिक अध्ययन गर्ने।	वटा	१९ जिल्लामा गरिएको।	थप १० स्थानको भौगर्भिक अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुने।	३४ स्थानीय तहको जोखिमयुक्त बस्तीमा भौगर्भिक अध्ययन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको,जाजरकोट र रुकुम (पश्चिम) मा भूकम्प पछि १३ वटा पालिकामा जोखिमको प्रारम्भिक भौगर्भिक अध्ययन सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको। दोलखाको कालिञ्चोक गाउँपालिकाका विस्तृत भौगर्भिक अध्ययन गरिएको।
७	सार्वजनिक भवनहरुको बहुप्रकोपीय जोखिम अध्ययनबाट प्राप्त नतिजाको तीनै तहका सरकारहरुमा छलफल तथा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन गर्ने।	वटा	१०,८३३ public facilities को २८,७९९ बाट Rapid Visual Survey गरिएको।	५ वटा छलफल/गोष्ठी मार्फत जोखिमका बारे स्थानीय तहहरुलाई जानकारी भएको हुने।	काठमाडौं जिल्लामा केन्द्रीयस्तर तथा मोरङ तथा सुनसरी जिल्लामा प्रदेशस्तरीय गोष्ठी सम्पन्न।

क.सं.	कार्य विवरण र वार्षिक कार्यक्रम अनुरुप सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरु	एकाइ	करार गर्दाको स्थिति	अपेक्षित उपलब्धी	प्रगतिको अवस्था
८	प्रादेशिक तथा जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरु अनुगमन/ मूल्याङ्कन (सरसामाग्री एवम् जनशक्ति) गर्ने।	वटा	आवश्यकतानुसार भएको।	आवश्यकतानुसार आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरु मूल्याङ्कन/ अनुगमन भएकव हुने।	प्रादेशिक तथा जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र गरी जम्मा १९वटा केन्द्रको अनुगमन/ मूल्याङ्कन भएको।
९	विपद्संग सम्बन्धित खोज तथा उद्धार सामग्री खिरद एवम् वितरण गर्ने।	वटा	१०,०९५ वटा वितरण	आवश्यकतानुसार खरिद एवम् वितरण भएको हुने।	विपद्संग सम्बन्धित करिब ५,९४४ वटा खोज तथा उद्धार सामग्री खरिद गरी ३५ जिल्ला १०४ स्थानीय तह र ३ सुरक्षा निकायलाई वितरण गरिएको।
१०	मनसुन तथा आगलागीजन्य निजी आवास पुनर्निर्माण अनुदान रकम वितरण भएको हुने।	संख्या	७६९३ लाभग्राही अनुदान रकम निकासा गरिएको।	९० जना लाभग्राहीको पहिचान गरी प्रणालीमा प्रविष्ट गरी किस्ताको रकम निकासा भएको हुने।	**जग्गा खरिद** १८ जना लाभग्राहीका लागि रु २९,७०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। **पुनर्निर्माण तर्फ** पहिलो किस्ता बापत ७६६ जना लाभग्राहीका लागि रु २,२३,८७,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। दोस्रो किस्ता बापत १६७ जना लाभग्राहीका लागि रु ११,६९०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। तेस्रो किस्ता बापतको २७ जना लाभग्राहीका लागि रु २४,८२,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। **पुनर्स्थापना तर्फ** पहिलो किस्ता बापत १८ जना लाभग्राहीका लागि रु ४,९५,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको दोस्रो किस्ता बापत २७ जना लाभग्राहीका लागि रु ४०,५०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको तेस्रो किस्ता बापत ५ जना लाभग्राहीका लागि रु ६,००,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। **अस्थायी आवास तर्फ** पहिलो किस्ता बापत ७७१ जना लाभग्राहीका लागि रु १,१५,४१,२५०.०० अनुदान रकम निकासा भएको। दोस्रो किस्ता बापत ७१ जना लाभग्राहीका लागि रु १०,६२,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। **जम्मा निकासा भएको अनुदान रकमः ५ करोड ७१ लाख ७८ हजार ७ सय ५०।**
११	सबै प्रदेशमा आगलागीजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी संवेतना अभि	वटा	-	७ वटा प्रदेशमा गोष्ठी सञ्चालन भएको हुने।	सातवटै प्रदेशमा प्रदेशस्तरीय गोष्ठी सञ्चालन गरिएको।
१२	स्वयंम सेवक ब्युरोमा आबद्ध व्यक्तिहरुका लागि आवश्यक तालिम सञ्चालन गर्ने।	पटक	-	३ वटा तालिम सञ्चालन भएको हुने।	३ वटा तालिम सञ्चालन भएको।

क्र.सं.	कार्य विवरण र वार्षिक कार्यक्रम अनुरुप सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरु	एकाइ	करार गर्दाको स्थिति	अपेक्षित उपलब्धी	प्रगतिको अवस्था
१३	गोदाम https://godam.ndrrma.gov.np मा तिनै तहको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने।	बटा	-	३ बटा अभिमुखिकरण सञ्चालन भएको हुने।	सर्लाही, रोल्पा र रौतहटमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
१४	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यथलोको सचिवालय स्थापना र website सञ्चालनमा ल्याउने।	बटा	-	१ सचिवालय र कार्यथलोको website सञ्चालनमा आएको हुने।	सचिवालय स्थापना भएको।
१५	जोखिम नक्साङ्कनको उपलब्धता र प्रयोजन (national level risk information platform ready with ease of use of risk information) १५.१ उपलब्ध जोखिम नक्साङ्कनलाई राष्ट्रिय प्रणाली (Disaster information management system) मा राख्ने। १५.२ हालसम्म भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदनहरुको नक्साङ्कन हुने।	पटक	-	१ National level risk information platform तयार भएको हुने।	तयार भएको।
१६	बाढी तथा पहिरो जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्बन्धमा अन्तरनिकायहरुसंग समन्वय गर्ने।	पटक	आवश्यकता अनुसार गरिएको।	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा अन्तरनिकाय समन्वय प्रभावकारी भएको हुने।	आवश्यकता अनुसार भईरहेको।
१७	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा गठित राष्ट्रिय परिषद तथा कार्यकारी समितिका बैठक सञ्चालन गर्ने।	पटक	आवश्यकता अनुसार गरिएको।	आवश्यकतानुसार बैठक सञ्चालन भएको हुने।	राष्ट्रिय परिषदको बैठक ३ पटक र कार्यकारी समितिको बैठक ५ पटक सञ्चालन भएको।
१८	विपद् दिवसहरु (जस्तै : भूकम्प दिवस तथा घटनाङ्क दिवस) मनाउने	बटा	मनाइएको	२ बटा दिवस मनाएको हुने।	भूकम्प सुरक्षा दिवस (माघ २) र International disaster reduction Day (DRR day October 13) मनाईएको।
१९	दैनिक विपद् बुलेटिन, मनसुन अवधिभर र विपद्का ठूला घट्नाहरु घटेका बेलामा विशेष विपद् बुलेटिन प्रकाशन गर्ने।	पटक	दैनिक बुलेटिन र अन्य आवश्यकता अनुसार प्रकाशन	मनसुन अवधिभर र ठूला घट्नाका बेलामा प्रकाशन हुने।	दैनिक, मासिक र त्रैमासिक बुलेटिन प्रकाशन गरिएको।

२.२ नेपाल प्रहरी

क. पृष्ठभूमि/परिचय

नेपाल प्रहरी प्रहरी ऐन २०१२ अनुसार अपराध नियन्त्रण र अनुसन्धान गर्दै मुलुकमा शान्ति र व्यवस्था कायम राख्ने ध्येयका साथ स्थापित सुरक्षा निकाय हो। त्यसै गरी स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ ले शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी नेपाल प्रहरीलाई सुम्पेको छ। प्रचलित ऐन कानूनले प्रदान गरेको अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान गर्ने, शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने, जनधनको सुरक्षा गर्ने, ट्राफिक व्यवस्थापन गर्ने, विपद् व्यवस्थापन गर्ने जस्ता प्रमुख जिम्मेवारीहरू नेपाल प्रहरीले पुरा गर्दै आइरहेको छ। त्यसै गरी सीमा सुरक्षा गर्ने लगायत निर्वाचन सुरक्षा, सभा सम्मेलन, समारोह, चाडपर्व आदिमा प्रभावकारी रुपमा सुरक्षा प्रदान गर्ने जस्ता महत्वपूर्ण जिम्मेवारी समेत वहन गर्दै आइरहेको नेपाल प्रहरीले विगत ३१ वर्षदेखि संयुक्त राष्ट्र संघको अनुरोधमा विभिन्न द्वन्द्वग्रस्त मुलुकहरूमा शान्ति मिसनमा समेत खटिई महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा समेत आफ्नो पहिचान बनाउन सफल भएको छ।

कूल ७९ हजार ५ सय ४३ जनाको दरबन्दी कायम भएको यस सङ्गठनको केन्द्रीय तहमा नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयदेखि स्थानीय स्तरमा प्रहरी चौकी वा प्रहरी पोष्ट समेत गरी देशभर जम्मा २ हजार ६ सय ६० प्रहरी एकाइहरू मार्फत सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ। नेपाल प्रहरीको सांगठनिक स्वरुप अन्तर्गत नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालय, विभाग, ब्यूरो, निर्देशनालय, महाशाखा तथा शाखा, राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, काठमाण्डौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय, प्रदेश प्रहरी कार्यालय, नेपाल प्रहरी प्रदेश कार्यालय, प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र, शिक्षालय, जिल्ला प्रहरी परिसर, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, प्रहरी वृत्त, इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी प्रभाग, वडा प्रहरी कार्यालय, सीमा प्रहरी चौकी र प्रहरी चौकी लगायतका प्रहरी एकाइहरू कार्य प्रकृति अनुसार व्यवस्थापकीय तथा कार्यान्वयन तहमा परिचालित रहेका छन्।

यसैगरी प्रहरी सेवा प्रवाहलाई थप मजबुत गर्न तथा सेवा विशिष्टीकरणलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन कार्यालय, नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विशेष कार्यदल, नेपाल प्रहरी सशस्त्र प्रहरी गण, नेपाल प्रहरी विशेष सुरक्षा गण, सशस्त्र प्रहरी सेनामुख, विमानस्थल सुरक्षा गार्ड, भन्सार सुरक्षा गार्ड, कारागार सुरक्षा गार्डहरू समेत आ-आफ्नो स्थानमा परिचालित छन्। यसको साथै, अपराध अनुसन्धानलाई प्रमाणमुखी र वस्तुनिष्ठ, बनाउन केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशाला र त्यसका प्रदेश तहका इकाइले समेत सहयोगी भूमिका निर्वाह गरिरहेका छन्। नेपाल प्रहरी अस्पताललाई ३ सय शैयामा स्तरोन्नति गरी बिरामीहरूलाई समुचित तवरबाट अन्तरङ्ग, बहिरङ्ग र निदानात्मक उपचार सेवा समेत प्रदान गर्दै आइरहेको छ। नेपाल प्रहरीको केनाइन कार्यालय, प्रहरी कल्याण महाशाखा, नेपाल प्रहरी संगीत विद्यालय, पर्यटक प्रहरी, सामुदायिक प्रहरी, प्रहरी विद्यालयहरू, नेपाल प्रहरी केन्द्रीय खेलकुद समिति र स्वयं सेवकीय संस्थाका रुपमा प्रहरी परिवार महिला संघ र आसरा सुधार केन्द्र, नेपाल पुलिस क्लब समेतबाट प्रत्यक्ष, परोक्ष रूपमा प्रहरी कार्य सम्पादनमा सघाउ पुऱ्याउँदै आएको छ।

नेपाल प्रहरीको विद्यमान सांगठनिक संरचनालाई सङ्घीय संरचना अनुसार रूपान्तरण गर्न आवश्यकता अनुसार समायोजन प्रक्रिया र नयाँ प्रहरी कार्यालयहरू स्थापना गरी व्यवस्थापन गर्ने कार्य अघि बढिरहेको छ। कार्य प्रकृति र जिम्मेवारीका आधारमा निम्न अनुसार कार्य सम्पादन हुँदै आएको छ।

ख. दीर्घकालीन सोच

- दूरदृष्टि
  - नागरिक केन्द्रित, स्वच्छ र व्यावसायिक प्रहरी सेवा।

- अनुष्ठान
    - कानुनी राज्यको मूल अवधारणाबाट निर्दिष्ट प्रभावकारी अपराध नियन्त्रण र अनुसन्धान एवम् कानून कार्यान्वयन द्वारा समाजमा शान्ति, सुव्यवस्था एवम् सुरक्षा स्थापना गर्न प्रतिबद्ध राष्ट्र प्रति समर्पित स्वच्छ एवम् व्यावसायिक प्रहरी।

ग. उद्देश्य

- राज्यको मूल प्रवाहमा रहेर प्रहरी संगठनको पुनर्संरचना, सुदृढीकरण तथा आधुनिकीकरण गर्ने।
- प्रमाण र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग मार्फत अपराध अनुसन्धान र नियन्त्रण गर्ने।
- समुदाय तथा सरोकारवाला निकायसँग समेत सहकार्य गर्दै पारदर्शी तथा निष्पक्ष सेवा प्रवाहमा प्रहरीलाई जवाफदेही बनाउने।
- प्रहरी कारवाहीलाई थप परिष्कृत बनाउने।
- उच्च मनोबलयुक्त प्रहरी कर्मचारीको विकास तथा व्यवस्थापन।
- प्रहरी कर्मचारी हितमुखी कल्याणकारी कार्यक्रमहरूको विकास तथा विस्तार गर्ने।

घ. रणनीति

- सङ्घीय संरचना र आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुदृढीकरण।
- विशिष्टिकृत तथा वैज्ञानिक अपराध अनुसन्धान प्रणालीको विकास।
- प्रहरी कारवाही (Police Operation) प्रभावकारिता अभिवृद्धि।
- प्रहरी सेवा प्रवाह तथा प्रविधिमैत्री प्रहरी (Police Service Delivery and Technology friendly) विकास।
- मानव अधिकार प्रवर्द्धन तथा नागरिक केन्द्रित प्रहरी सेवा प्रवाहमा सुदृढीकरण।
- कार्य सम्पादनमा आधारित जनशक्ति व्यवस्थापन सुदृढीकरण।
- वैज्ञानिक र आवश्यकतामा आधारित प्रशिक्षण प्रणाली विकास।
- कल्याणकारी योजनाहरूको क्षेत्र र पहुँच अभिवृद्धि।

ङ. कार्यनीति

- नेपाल प्रहरी दीर्घकालीन रुपान्तरण अवधारणा प्रतिवेदन, २०७८।
- नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८०।
- गृह प्रशासन अन्तर्गतका निकायहरुको कार्य सम्पादन सुधार र क्षमता विकासको लागि अध्ययन प्रतिवेदन २०८१।

च. नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण

आ.व. २०८०।०८१ मा नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण देहायानुसार रहेको छ।

तालिका २.२.१ : नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण

क्रसं.	पद	विद्यमान दरबन्दी		
		जनपद	प्राविधिक	जम्मा
१	प्रहरी महानिरीक्षक	१	०	१
२	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक	८	१	९
३	प्रहरी नायब महानिरीक्षक	२०	९	२९
४	प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक	५७	२२	७९
५	प्रहरी उपरीक्षक	१३३	३७	१७०
६	प्रहरी नायब उपरीक्षक	३४५	१०८	४५३
७	प्रहरी निरीक्षक	१२५२	२३६	१४८८
८	प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक	११७१	२४७	१४१८
९	प्रहरी नायब निरीक्षक	२३७७	५०१	२८७८
१०	प्रहरी सहायक निरीक्षक	६८०१	९८४	७७८५
११	प्रहरी वरिष्ठ हवल्दार	३३८३	३६५	३७४८
१२	प्रहरी हवल्दार	१०१४९	१०९२	११२४१
१३	प्रहरी सहायक हवल्दार	१४५६७	६८६	१५२५३
१४	प्रहरी जवान	२९५७३	१३९३	३०९६६
१५	प्रहरी कार्यालय सहयोगी	३०३१	०	३०३१
१६	प्रशिक्षार्थी प्रहरी निरीक्षक	३०	०	३०
१७	प्रशिक्षार्थी प्रहरी सहायक निरीक्षक	१३०	०	१३०
१८	प्रशिक्षार्थी प्रहरी जवान	८३४	०	८३४
	कूल जम्मा	७३८६२	५६८१	७९५४३

छ. नेपाल प्रहरीबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरू

- सङ्गठनले निर्धारण गरेका लक्ष्य प्राप्तिका लागि संरचनागत सुधार, अनुसन्धान प्रणालीको विकास, नवीनतम् प्रविधिहरूको प्रयोग, अभिलेख प्रणालीमा सुदृढीकरण एवम् सरोकारवालाहरूसँग प्रभावकारी समन्वय गर्ने सूचना प्रणाली तथा सेवा विशिष्टीकरणमा समेत जोड दिँदै आएको छ। नेपाल प्रहरीमा कूल २,६६० प्रहरी इकाईहरू मध्ये २२१ प्रहरी कार्यालयहरूबाट फौजदारी कसूर अन्तर्गत भएको अपराधको अनुसन्धान हुँदै आइरहेको छ। मानव अधिकारको सम्मान गर्दै अनुसन्धानलाई परिणाममुखी बनाउने, पीडितलाई न्याय तथा क्षतिपूर्ति र अपराधीलाई सजाय दिलाइ विधिको शासन कायम गराउन नेपाल प्रहरीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।
- सङ्गठनको लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्तिका लागि विगत वर्षमा जस्तै नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० कार्यान्वयनको क्रममा छ। उक्त कार्ययोजनाले निर्दिष्ट गरेका १३ वटा लक्ष्य ४१ वटा कार्यगत उद्देश्य तथा उक्त लक्ष्य प्राप्तिका लागिं निर्धारित १८२ वटा क्रियाकलापहरू मध्ये आ.व.२०८०/८१ मा सम्पन्न गर्नु पर्ने १३९ वटा क्रियाकलापहरूमा ७० वटा पूर्ण सम्पन्न भइसकेको, बाँकी ६९ वटा क्रियाकलापहरू मध्ये कतिपय कार्यहरू निरन्तर रूपमा भइरहेकोमा बजेट अभाव, प्रहरी समायोजन लगायतका विषयले केहिमा विलम्ब भएको छ।

आगामी आर्थिक वर्षको जम्मा ४३ वटा मध्ये ६ वटा कियाकलापहरू यसै वर्ष सम्पन्न भइसकेका छन्। समग्रमा उक्त दुई वर्षको लागि बनेको नेपाल प्रहरी कार्ययोजनाको प्रगति ७० प्रतिशत रहेको छ।

- मानवश्रोत व्यवस्थापन अन्तर्गत ७९ हजार ५ सय ४१ दरबन्दी रहेको नेपाल प्रहरी सङ्गठनमा विभिन्न दर्जाका १८० जना नयाँ नियुक्ति/पदस्थापन तथा जनपदतर्फ ५,७७१ र प्राविधिकतर्फ ९५४ गरी जम्मा ६,७२५ जनाको बढुवा/पदस्थापन गरिएको छ। त्यसै गरी जनपदतर्फ ३७,९६० प्राविधिकतर्फ १,९८८ गरी जम्मा ३९,९४८ जनाको सरुवा गरिएको छ। प्रहरी कर्मचारीको व्यावसायिक क्षमता अभिवृद्धि गर्न आधारभूत तथा सेवाकालीन तालिम १२,१५७, घुम्ती प्रशिक्षण ११,९६०, वैदेशिक तालिम ३६६ र अन्य संघसंस्थाबाट २,६९० जना प्रहरी कर्मचारीले विभिन्न व्यावसायिक तथा सीपमूलक तालिम प्राप्त गरेका छन्।
- आर्थिक प्रशासनतर्फ आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ मा चालुतर्फ रू. २ अर्ब ९६ करोड ४६ लाख सिलिङ वृद्धि भइ सुरु विनियोजन रू. ४५ अर्ब ८४ करोड ५९ लाख र पुँजीगत तर्फ रू. ५ अर्ब १० करोड ९३ लाख सिलिङ वृद्धि भइ सुरु विनियोजनमा रू. ५ अर्ब १२ करोड २४ लाख थप भइ गरी जम्मा रू. ५६ अर्ब ७ करोड ७६ लाख र थप निकासा चालु रु. ५ अर्ब ३ करोड ६३ लाख र पुँजीगत रु. ८ करोड ६१ लाख २२ हजार गरी जम्मा रु. ५६ अर्ब ७ करोड ७६ लाख ३३ हजार खुद बजेट कायम भएकोमा ९८.१७ प्रतिशत खर्च भएको छ।
- जिन्सी व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित बनाउन नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय तथा मातहत प्रहरी कार्यालयहरूमा रहेका विभिन्न सवारी साधनहरूको जिन्सी निरीक्षण गरी हेभी ४, लाईट ६९ र मो.सा. १०८ गरी जम्मा १८१ वटा सवारी साधनहरूको लिलाम गर्नु पर्ने भनी औंल्याइएकोमा हेभी ४, लाईट ४८ र मो.सा. ३९ वटा गरी जम्मा ९१ सवारी साधनहरू लिलाम बिक्री गरी रु. ६३,४६,७६११- राजश्व सङ्कलन गरिएको छ। अन्य ९० सवारी साधनहरु लिलाम बिक्री प्रकृयामा रहेको छ। जिन्सी सामान लिलाम बिक्रीतर्फ ७,४३,९७०.७७ राजश्व सङ्कलन भएको छ।
- बेरुजु फछ्र्यौट मूल्याङ्कन र अनुगमन समितिले निर्दिष्ट गरेको लक्ष्य अनुरुप आ.व. २०८०/८१ सम्म कायम भएको कूल बेरुजु रू. ९२ करोड ६७ लाख ५८ हजार ८४८ रूपैयाँ ७७ पैसा फछ्र्यौट गर्नु पर्ने दायित्व रहेकोमा उक्त मध्ये रू. ७७ करोड ३९ लाख ६८ हजार ५०४ रूपैयाँ र ३५ पैसा (कूल बेरुजु रकमको ८३.५१%) आवश्यक प्रमाण कागजात जुटाई तयारी हालतमा रहेको छ।
- भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थापनतर्फ नेपाल प्रहरीको नियमित बजेट तथा प्रदेश सरकारको बजेटबाट नेपाल प्रहरीमा ५८ वटा भवनहरू निर्माण सम्पन्न भएका छन् भने ७३ वटा भवनहरु निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन्। त्यसैगरी विभिन्न ३५ वटा प्रहरी इकाईहरुको लागि जम्मा २४२-९-२-१.०७ रोपनी जग्गा निःशुल्क प्राप्त भएको छ।
- नेपाल प्रहरी अस्पतालले बहालवाला, पूर्व प्रहरी कर्मचारी र तिनका आश्रित परिवारका साथै सर्वसाधारण नागरिकहरूलाई आवश्यकता अनुसार OPD, ICU, HDU र General Bed मा भर्ना गरी उपचार सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। जसमा नेपाल प्रहरीका बहालवाला, पूर्व प्रहरी कर्मचारी र तिनका आश्रित परिवार समेत गरी २,६७,९७९ जना र सर्वसाधारण नागरिक १६,४५५ जना गरी जम्मा २,८४,४३४ जनालाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरेको छ।
- विपद् व्यवस्थापनतर्फ आ.व. २०८०/८१ मा विभिन्न विपद्का घटनाहरुबाट अन्दाजी रु. ५ अर्ब ५२ करोड ३७ लाख ७२ हजार ७ सय ७४ बराबरको क्षति पुगेको छ भने उद्दार तथा विपद् व्यवस्थापनमा कूल ६१,९२३ जना प्रहरी जनशक्ति परिचालन भइ विपद् पश्चात खोज तथा उद्दार गरिएको छ।

- ट्राफिक व्यवस्थापनतर्फ प्रविधिको प्रयोग उच्चतम् गर्ने हिसावले ५२ जिल्लामा (१८१ स्थानमा) Traffic Violation Record System (TVRS) Software सञ्चालन तथा Traffic Communication Application (TCA) १९ स्थानहरुबाट सञ्चालन गरी ट्राफिक जरिवाना असुल गरिँदै आइरहेको छ। आ.व. २०८०/८१ मा २२ लाख ९१ हजार ८ सय १७ साधनलाई ट्राफिक नियम उल्लङ्घनमा कारवाही गरी रू. १ अर्ब ७५ करोड ८१ लाख ८६ हजार ७ सय ६० रुपैयाँ जरिवाना सङ्कलन गरी बैंक दाखिला गरिएको छ।
- अपराध अनुसन्धानतर्फ आ.व. २०८०/८१ मा विभिन्न शीर्षकमा ५९ हजार २ सय ४ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन् भने ३७ हजार ३ सय ९४ वटा मुद्दाको अनुसन्धान सम्पन्न भएको छ, बाँकी मुद्दाहरू हदम्याद बाँकी रहेकोले अनुसन्धानको क्रममा रहेका छन् भने कसूरमा संलग्न जम्मा ४२ हजार ५ सय २६ जना अभियुक्त पक्राउ गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा दर्ता भएको ५६ हजार ३ सय २३ मुद्दाको तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा ५.११% ले वृद्धि भएको देखिन्छ। फैसला कार्यान्वयनतर्फ १४ हजार ७ सय ६४ जना फरार प्रतिवादीहरू पक्राउ गरी ५ हजार ३ सय ३५ वर्ष ६ महिना २० दिन र २ अर्ब ८१ करोड ६५ लाख ९४ हजार ९ सय ९५ रूपैयाँ जरिवाना असुल उपर भएको छ।
- नेपाल प्रहरीमा Data Centre स्थापना भइ आपराधिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन गर्ने कार्य भइरहेको छ। Case File Digitalization प्रणालीमा ५४,५२६ थान मिसिलहरु सहित हालसम्म १,९८,८०२ थान मिसिलहरु अपलोड गरिएको छ। Facial Recogination System (FRS) प्रणाली सम्बन्धी धुनुवाहरुको विवरण अनुहारको आधारमा अभिलेखिकरण गर्ने कार्य परिक्षणको क्रममा रहेको छ। CRS र DIRS को Re-engineering गरी स्तरवृद्धि गर्ने कार्य भइरहेको छ।Missing Person and Dead Body Identification को लागि Nepal Police को Website: www.udb.nepalpolice.gov.np मा सर्वसाधारण समेतले हेर्न मिल्ने गरी विवरणहरू राख्ने प्रणाली विकास गरिएको छ। काठमाण्डौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय र सात वटै प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरूले प्रदेशगत रूपमा अपराध रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिएको छ।
- ईन्टरपोल मार्फत फरार प्रतिवादीहरुको खोजतलास एवम् पक्राउ गर्न ४६ जना विरुद्ध रेड कर्नर नोटिस र १९ जना विरुद्ध डिफ्यूजन नोटिस जारी गरिएकोमा १८ जनालाई विभिन्न देशहरूबाट पक्राउ गरी सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाइएको छ।
- आ.व. २०८०/८१ मा समुदाय-प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न विषयमा १,०५५,४८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएकोमा उक्त कार्यक्रममा नागरिक सहभागिता ४३,८६,२८० पुगेको छ।
- लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण गर्नका लागि ४२ जिल्लाहरुमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक सेवा केन्द्रको आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह भइरहेको छ र थप अन्य स्थानमा समेत सेवा केन्द्रको भवन निर्माणका लागि आवश्यक पहल भइरहेको छ। विभिन्न हिसाबाट पीडित तथा प्रभावित बालबालिकाहरुका लागि सरल तथा सहज रुपमा सेवा प्रवाह गर्नका निमित्त ५१ स्थानमा बाल मैत्री कक्ष स्थापना गरी सञ्चालन गरिएको छ।
- अपराध अनुसन्धानमा केही असल अभ्यासहरुको समेत सुरुवात भई अत्यावश्यक परेको अवस्थामा बाहेक जबरी पक्राउ पुर्जीको प्रयोगलाई कम गरिएको, अपराध अनुसन्धानमा पोलिग्राफ लगायत प्रविधिको प्रयोगलाई बढावा दिइएको छ। जिल्ला प्रहरी परिसर, काठमाडौंले Brain Mapping, Electroencephalography (EEG), Mental Status Examination, Personality Profile, Contrast-Enhanced Magnetic Resonance Imaging (CE-MRI) Karyotype (From India) : Chromosome Analysis (Genetic Disorder) को सुरुवात, जिल्ला प्रहरी परिसर, ललितपुरले हेलो साक्षी कार्यक्रम, पेण्डिङ मुद्दाको अनुसन्धान तथा फलोअपको लागि छुट्टै तामेली शाखा स्थापना, अपराध अनुसन्धानसँग सम्बन्धित विषयमा राय, सुझाव सङ्कलन गर्न QR Code Scanner को व्यवस्था, कोशी प्रदेशको Victim Revisit Program, मधेश प्रदेशको कार्यालयमा Victim Response Team परिचालन, बागमती

प्रदेशमा अवैध गाँजा खेतीलाई प्रतिस्थापन गरी कफी खेती र सुर्ति खेतीको वैकल्पिक खेती प्रवर्द्धन अभियान, गण्डकी प्रदेशमा हिरासत व्यवस्थापनको सुदृढीकरण अभियान, लुम्बिनी प्रदेशमा आत्महत्या विरुद्धको सचेतना अभियान, कर्णाली प्रदेशमा प्रहरीको सुरक्षित कर्णाली अभियान अन्तर्गत विशेषतः लागू औषध विरुद्धको लालटिन अभियान, सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरीको लागू औषध विरुद्ध महाअभियान जस्ता सेवाग्राही केन्द्रित र अपराध नियन्त्रण केन्द्रित कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्।

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, गृह मन्त्रालय, संवैधानिक आयोग, E-complain, Facebook Desk, विभिन्न निवेदन र पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट यस आर्थिक वर्षमा प्रहरी कर्मचारी माथि कूल २,९२० वटा उजुरी दर्ता हुन आएकोमा २,३८० वटा उजुरी उपर छानबिन गरी फछ्यौंट गरिएको छ भने बाँकी ५४० वटा उजुरी छानबिनको क्रममा रहेका छन्। यस आर्थिक वर्षमा प्राप्त उजुरीहरूको छानबिन गरी २२७ जना प्रहरी कर्मचारीहरु उपर विभागीय कारवाही समेत गरिएको छ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा आयोजना भएका विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताहरुमा नेपाल प्रहरीको तर्फबाट ३०६ जना खेलाडीहरु सहभागी गराई राष्ट्रिय प्रतियोगितातर्फ १८६ स्वर्ण, ७७ रजत, ९२ कास्य गरी कूल ३५५ वटा पदक तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितातर्फ ३ स्वर्ण, ६ रजत, १ कास्य गरी कूल १० पदक गरी कूल ३६५ पदक प्राप्त गर्न सफल भएका छन्।
- अपराध अनुसन्धानमा विद्यमान नीति अनुसार दक्ष प्रहरी जनशक्ति कमी, अन्तर्राष्ट्रिय सीमा नाका प्रवेश विन्दुहरूमा भेइकल स्क्यान मेसिनको उपलब्धता नभएको कारण सुरक्षा चुनौती थपिएको छ। केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशालामा आवश्यकता अनुसार दक्ष जनशक्ति र उपकरण तथा स्रोत साधनको कमीले गर्दा माग भएको समयमा प्रमाण परीक्षण प्रतिवेदन दिन सकिएको छैन भने प्रयोगशालालाई सबै प्रदेशस्तरमा विस्तार गर्ने योजना समेत पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन।
- अपराध अनुसन्धान तथा नियन्त्रणलाई परिणाममुखी बनाउन Pilot Project को रुपमा नागढुङ्गा, साँगा, फर्पिङ लगायतका राजधानी प्रवेशका नाकाहरूमा Vehicle Scanner जडान गर्दा उपयुक्त हुने देखिन्छ। यसका साथै अपराध अनुसन्धानतर्फ कार्य गर्न इच्छुक प्रहरी कर्मचारीहरुको अभाव पूर्ति गर्न प्रोत्साहन भत्ता लगायत विभिन्न उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ। केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशालामा आवश्यकता अनुसार दक्ष जनशक्ति, उपकरण तथा स्रोत साधनको व्यवस्था र प्रयोगशालालाई सबै प्रदेशस्तरमा विस्तार गर्नु अति आवश्यक भइसकेको छ। साथै कार्य प्रकृतिको आधारमा तालिम, स्केलका सामानहरु, थप प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिनुका साथै समूहगत विशिष्टीकृत योजना तत्काल लागू गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- आ.व. २०८०।०८१ मा नेपाल प्रहरी सँगठनको सांगठनिक विकासलाई मूर्तरूप दिन नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० कार्यान्वयन गरिएको थियो। त्यसैगरी आ.व. २०८०।०८१ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (Milestone) समेत कार्यान्वयन गरिएको थियो। गृह प्रशासन सुधार योजना, २०७८ समेत कार्यान्वयन भइरहेको छ। अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धानलाई सबल बनाउन छुट्टै विशिष्टिकृत कार्ययोजना समेत निर्माण भइ कार्यान्वयन भइरहेको छ।नेपाल प्रहरी सङ्गठनले तय गरेको लक्ष्य प्राप्तिका लागि नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० तयार गरी उक्त कार्ययोजनाले निर्दिष्ट गरेका १३ लक्ष्यहरू ४० वटा उद्देश्य र १८३ वटा क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनमा रहेको छ। साथै अपराध अनुसन्धानलाई छिटो छरितो र भरपर्दो बनाउने केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो, विशेष ब्युरो, लागू औषध नियन्त्रण ब्युरो, साइबर ब्युरो, मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्युरो जस्ता ब्युरो गठन गरी कार्य सम्पादन भइरेहको छ। आ.व. २०८०।०८१ मा नेपाल प्रहरीले हासिल गरेका विविध उपलब्धीहरू समेटी यस संक्षिप्त प्रगति विवरण तयार गरिएको हो।

ज. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:-

तालिका २.२.२ : आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

(रु हजारमा):

बजेट उपशीर्षक			कूल विनियोजन बजेट			चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	चालु खर्च प्रतिशत	पुँजीगत खर्च प्रतिशत	कूल खर्च रु.	कूल खर्च प्रतिशत
क.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा						
१	३१४०४०११	नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय	५२३०४२०.८७४	११०९८७०	६३४०२९०.८७४	५१४३५९७	१०१८९२८	९८.३४	९१.८१	६१६२५२५	९७.२
२	३१४०४०१२	काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय	७१२८७७५.९४९	३५११००	७४७९८७५.९४९	७०७८४१०	३३७२२९	९९.२९	९६.०५	७४१५६३९	९९.१४
३	३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	७६४१५५.२०३	१९३५६२२.३७	२६९९७७७.५७३	७३४६४६	१९१२१८९	९६.१४	९८.७९	२६४६८३५	९८.०४
४	३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालय	८३४४६५९.७९७	३१४६००	८६५९२५९.७९७	८२२५०४८	३०५४३७	९८.५७	९७.०९	८५३०४८४	९८.५१
५	३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	७०६७९५.४७९	३४४१००	१०५०८९५.४७९	६९०४०२	३०१५८५	९७.६८	८७.६४	९९१९८७	९४.३९
६	३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	२८६८१६३९.०९७	१०७२९३०	२९७५४५६९.०९७	२८४३८३०२	१०२८४३६	९९.१५	९५.८५	२९४६६७३८	९९.०३
७	३१४०४१०३	भ. नियन्त्रण तथा अ. कार्ययोजना	९२००	६७२००	७६४००	९०५२	६६१२३	98.39	९८.४	७५१७५	९८.४
कूल जम्मा			५०८६५६४६.३९९	५१९५४२२.३७	५६०६१०६८.७६९	५०३१९४५७	४९६९९२७	९८.२२३	९५.०९	५५२८९३८३	९७.८१६

स्रोत: LMBIS

झ. अन्य कार्यहरू कार्यहरु

१. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु

मापदण्ड

- महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक सेवा केन्द्रमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरु मध्येबाट उत्कृष्ट प्रहरी कर्मचारी छनौट मापदण्ड, २०८० मिति २०८०/०४/१६ मा स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक विरुद्ध हुने अपराध अनुसन्धान तथा लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण कार्ययोजना, २०८० मिति २०८०/०६/१६ गते स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- प्रहरी कर्मचारीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ (प्रथम संशोधन २०८०) सहित मिति २०७९।१०।११ गते स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- "फौजदारी कसूरको अनुसन्धान गर्ने प्रहरी कार्यालयहरुको अनुगमन तथा निरीक्षण मापदण्ड, २०८१" सम्बन्धी प्रतिवेदन मिति २०८१/०३/३० गते स्वीकृत भएको।

कार्ययोजना

- नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० मिति २०८०/०३/१० स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- त्रिवर्षीय अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना (CAP-III) मिति २०७८/११/२२ गते (सचिवस्तर) को निर्णयले स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याईएको।
- लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना, २०८०/०८१, लागू औषध नियन्त्रण महाअभियान २०८०, नियन्त्रण सञ्जाल गठन तथा कार्य सञ्चालन विधि, २०८० नेपाल प्रहरी कार्ययोजना २०८० बमोजिम मिति २०८०/०४/३१ गते स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याईएको।
- शितलहर तथा हिमपात पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य आकस्मिक कार्ययोजना, २०८० मिति २०८०/०९/०२ गते स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याईएको।
- "नेपाल प्रहरीमा रहेका पुराना सवारी साधनहरुलाई विधुतीय सवारी साधनमा क्रमश परिवर्तन गर्ने योजना निर्माण।" मिति २०८१/०३/१९ गते स्वीकृत भएको।

२. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरु

- आ.व. २०८०/०८१ र २०८१/०८२ को लागि १३ वटा लक्ष्य, ४० वटा कार्यगत उद्देश्य र १८३ वटा क्रियाकलापहरु समावेश गरी नेपाल प्रहरी कार्ययोजना-२०८० लागू भएको।
- नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन, सुपरिवेक्षण र समन्वय) ऐन, २०७६ र प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ मा भएका विधमान व्यवस्थाहरूमा समय सापेक्ष संशोधन एवम् परिमार्जन गरी व्यवहारिक र प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता भएकोले संशोधन प्रस्ताव गरिएको।
- नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन, सुपरिवेक्षण र समन्वय) ऐन, २०७६ र प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ मा भएका व्यवस्थाहरुको अधिनमा रही प्रहरी परिचालन र प्रहरीसँग सम्बन्धित विधमान ऐन, नियमहरु समेतको अध्ययन गरी नेपाल प्रहरीको समायोजनमा भएका प्रावधान, स्वरुप, पूर्व तयारी तथा समायोजनका क्रममा देखा पर्न सक्ने चुनौति, समस्या तथा नेपाल प्रहरीको समायोजन पश्चात प्रहरीको संरचनागत ढाँचा, जनशक्ति व्यवस्थापन, अपराध अनुसन्धान, आदेशको श्रृंखला, वृत्ति विकास, अधिकारक्षेत्रको प्रयोग लगायतका विषयहरुमा उत्पन्न हुन सक्ने संक्रमणकालिन अवस्थाहरुको व्यवस्थापन गर्नको लागि "नेपाल

प्रहरीको समायोजन पश्चात हुने संक्रमणकालीन व्यवस्थापनको अवधारणा निर्माण प्रतिवेदन, २०८०" पेस गरिएको।

- नेपाल प्रहरीको चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि वार्षिक बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माईलस्टोन) मा LMBIS नम्बर २.७.७.१.३ ख.शी.नं. २२५२२ अन्तर्गत र नेपाल प्रहरी कार्ययोजना २०८० को क्रियाकलाप नं. ८.१.३. मा समावेश रहेको "आत्महत्या सम्बन्धमा विस्तृत अध्ययन अन्वेषण गर्ने" सम्बन्धी शोध अध्ययन क्रियाकलापको सम्बन्धमा मिति २०८०।०८।२१ मा शोध प्रस्ताव स्वीकृत भएपश्चात् यस निर्देशनालयबाट देशभरका १४ वटा नमूना जिल्लाहरू छनौट गरी तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, कार्यशाला गोष्ठी तथा अन्तिम प्रतिवेदन तथा कार्ययोजना तयार गरी शोध अध्ययनको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गरिएको र मिति २०८१।०३।२६ गते "आत्महत्या न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन अध्ययन प्रतिवेदन" तथा "आत्महत्या न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्ययोजना, २०८१" स्वीकृत भई सार्वजनिक गरिएको।
- नेपाल प्रहरी कार्ययोजना २०८० को क्रियाकलाप नं. ८.१.१. मा समावेश "शान्ति सुरक्षा एवम् सामाजिक विकृति र अपराधबिचको अन्तरसम्बन्ध सम्बन्धी" शोध अध्ययन कार्यको लागि बेलायत सरकारको अन्तर्राष्ट्रिय विकास संस्था (FCDO) को सहयोगमा United Nations Office for Project Services (UNOPS) र नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, अन्वेषण योजना तथा विकास निर्देशनालयबिच मिति २०८०/०९/०६ गते (22 December, 2023) Project Cooperation Agreement (PCA) सम्पन्न भई उक्त शोध अध्ययन कार्यको प्रारम्भिक चरण अन्तर्गत शोध प्रस्तावमा उल्लेख भएका चरहरूको सरोकारवाला पक्षहरुसँग छलफल गरी गुणात्मक तथ्यांक संकलनको लागि लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गतका प्यूठान र रूपन्देही जिल्ला अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूमा सर्वसाधारण लगायत न्यायिक समितिका संयोजक, महिला अधिकारकर्मी तथा अनुसन्धान अधिकृतहरुसँग गहन अन्तर्वार्ता र कारागारमा लक्षित समूह छलफल मार्फत सहभागीहरूको धारणा सङ्कलन गरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरिएको।
- मिति २०८०/०४/२३ गते स्वीकृत भएको **"Job Task Analysis (JTA) for Criminal Investigators of Nepal Police"** प्रतिवेदन कार्यान्वयनमा गरिएको।

अ. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ श्रीमान् गृह सचिवज्यू र प्रहरी महानिरीक्षकज्यू बिच भएको कार्यसम्पादन करार सम्झौताको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

क्र.सं.	सम्पादन गर्नुपर्ने प्रमुख कार्य	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति विवरण	कै.
१	नयाँ प्रहरी इकाईहरू स्थापना र मौजुदा इकाईहरूको स्तरोन्नति तथा दरबन्दी थपको लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M) अध्ययन गर्ने।	प्रतिवेदन	कूल दरबन्दी थप- पहिलो चरणमा जम्मा २,५००	गृह मन्त्रालय (सचिवस्तर) मिति २०८१/०१/१० को निर्णयानुसार नेपाल प्रहरीको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्न प्रहरी नियमावली, २०७१ को नियम ५ को उपनियम (२) बमोजिम संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण समिति गठन भएको र समितिले दिएको नेपाल प्रहरीको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन २०८१ अध्ययनको क्रममा रहेको।	
२	प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन,२०७६ बमोजिम प्रहरी कर्मचारीहरूको नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीमा समायोजन गर्ने।	प्रतिवेदन	प्रहरी कर्मचारीहरूको कानून बमोजिम समायोजन हुने।	समायोजन सम्बन्धी सफ्टवेयर निर्माण, मस्यौदा निर्माण लगायतका कार्य गरिएको।	
३	नेपाल प्रहरी विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका तर्जुमा गर्ने।	योजना/ प्रतिवेदन	विशेष ब्यूरोको कार्य प्रवाहमा सहजीकरण हुने।	नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय अन्तर्गत विशेष ब्यूरोको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई नियमन गर्न र सञ्चालित काम कारवाहीलाई वैधानिकता प्रदान गर्न विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) लाई प्रदेश स्तरमा समेत विस्तार गर्ने गरी प्रस्तावित मस्यौदाको पुनर्लेखन कार्य गरिएको।	
४	नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशाला (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका तर्जुमा गर्ने।	योजना/ प्रतिवेदन	विधि विज्ञान प्रयोगशालाको कार्य प्रवाहमा सहजीकरण हुने।	विद्यमान प्रहरी नियमावलीमा नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशाला सम्बन्धी व्यवस्था नरहेको र हाल नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन, सुपरिवेक्षण र समन्वय) नियमावली, २०८० को प्रस्तावित मस्यौदामा प्रयोगशालाको स्थापना, काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था समावेश गरी मिति २०८०।१२।३० गते मस्यौदा सहितको प्रतिवेदन पेस गरिएको।	
५	प्रहरी कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा,बढुवा, अवकाश, लगायतको वृत्ति पथ (Career Plan) पूर्वानुमान योग्य बनाउन मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने।	योजना/ प्रतिवेदन	पूर्वानुमान योग्य वृत्ति विकास योजना निर्माण भई प्रहरी कर्मचारीको मनोबल तथा उत्प्रेरणा वृद्धि हुने।	माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्रीस्तरको मिति २०८०/०४/२१ गते को निर्णयानुसार "प्रहरी कर्मचारीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०७९, (प्रथम संशोधन २०८०)" कार्यान्वयन गरिएको।	

क्र.सं.	सम्पादन गर्नुपर्ने प्रमुख कार्य	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति विवरण	कै.
६	लागूऔषध नियन्त्रण, अनुसन्धान तथा दुर्व्यसनीहरूको पुनर्स्थापनका लागि एकिकृत रणनीतिक कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने।	योजना/ प्रतिवेदन	लागूऔषध नियन्त्रण प्रभावकारी हुने।	लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना २०८०/८१ कार्यान्वयन गरिएको।	
७	शान्ति सुरक्षा, सामाजिक विकृति तथा अपराधबिचको अन्तरसम्बन्धको अध्ययन गर्ने।	प्रतिवेदन	शान्ति सुरक्षा, सामाजिक विकृति तथा अपराधबिचको अन्तरसम्बन्ध पहिचान हुने।	शान्ति सुरक्षा, सामाजिक विकृति तथा अपराध बिचको अन्तरसम्बन्धको विषयमा शोध अध्ययन गर्न सर्वेक्षण प्रस्ताव तथा प्रश्नावली निर्माण कार्य सम्पन्न भई रुपन्देही र प्युठान जिल्लामा Pilot Testing को कार्य सम्पन्न गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयारीको कार्य गरिएको।	
८	आत्महत्या न्यूनिकरण सम्बन्धी विस्तृत शोध तथा अध्ययन गर्ने।	प्रतिवेदन	आत्महत्या न्यूनीकरणमा योजना निर्माण कार्यमा सहयोग पुग्ने।	आत्महत्या सम्बन्धमा विस्तृत शोध अध्ययन सम्बन्धमा मिति २०८१।०३।२६ गते "आत्महत्या न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन अध्ययन प्रतिवेदन तथा सोको कार्ययोजना, २०८१" स्वीकृत भई सार्वजनिक गरिएको।	
९	अल्पसंख्यक तथा जोखिममा रहेका वर्ग लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	योजना निर्माण/ कार्यान्वयन	अल्पसंख्यक तथा जोखिममा रहेका वर्ग लक्षित ५०० वटा कार्यक्रम गर्ने।	अल्पसंख्यक तथा जोखिममा रहेका वर्ग लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आ.व. २०८०/८१ मा अल्पसंख्यकसँग प्रहरी कार्यक्रम अन्तर्गत १,५२९ वटा कार्याक्रम संचालित भई ५३,६०३ जना लाभान्वित भएको।	
१०	नेपाल प्रहरीमा रहेको National Crime Information Center (NCIC) लाई सरोकारवाला निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी अपराधका एकीकृत सूचनाको अभिलेख भण्डारण गर्ने।	प्रतिवेदन	राष्ट्रिय अपराध सूचना संयन्त्रको निर्माण भई प्रभावकारी हुने।	नेपाल प्रहरीमा रहेको National Crime Information Center लाई सरोकारवाला निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी अपराधका एकीकृत सूचनाको अभिलेख भण्डारण र समन्वय गर्न योजना निर्माण गरिएको। कसूरको अनुसन्धान गर्ने निकायहरुबिच सूचना आदानप्रदानको लागि राष्ट्रिय अपराध सूचना केन्द्र NCIC को स्थापना र अपराध सम्बन्धी अभिलेखलाई व्यवस्थित गर्न अनुसन्धानकारी एवम् अन्य सम्बद्ध निकायका पदाधिकारीहरुबिच ३ बुँदे निर्णयमा हस्ताक्षर गरिएको। सूचना प्रविधि मार्फत सर्वोच्च अदालत र नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय बिच connection को व्यवस्था मिलाउन संयुक्त कार्यदलको मिति २०८०/०९/१७ गते बसेको बैठकले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा रहेका फौजदारी मुद्दाका विवरणहरु नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयमा Data Sharing को माध्यमबाट उपलब्ध गराउन पहल गरिएको।	

क.सं.	सम्पादन गर्नुपर्ने प्रमुख कार्य	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति विवरण	कै.
११	Business Intelligence and Data Visualization खरिद गरी Command Center को विस्तार गर्ने।	खरिद योजना/ विस्तार	तथ्याङ्क व्यवस्थापन भई निर्णय प्रकृयामा सहज हुने।	मिति २०८१।०३।२६ गते बोलपत्र छनौटको आसयको सूचना जारी गरिएको।	
१२	नेपाल प्रहरीको लागि Drone र Anti-Drone खरिद गर्ने।	खरिद योजना/ सम्झौता	भिड/विपद्/ट्राफिक व्यवस्थापन र गैह कानुनी ड्रोनहरूको नियन्त्रण भई शान्ति सुरक्षा परिणाममुखी हुने।	Drone Simulator खरिद गरी सञ्चालनमा गरिएको।	
१३	Digital Forensics lab (DFL) लाई ISO 17025 को Standard मा लैजाने।	खरिद योजना/ सम्झौता	अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सेवा प्राप्त हुने।	उपकरणहरु प्राप्त भएको।	
१४	नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशाला तथा प्रदेशमा रहेका विधि विज्ञान प्रयोगशाला शाखा कार्यालयहरूको लागि आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद गर्ने।	खरिद योजना/ सम्झौता	प्रमाणमुखी अपराध अनुसन्धानमा सघाउ पुग्ने।	Blood Detection र Semen Detection kit प्राप्त भएको।	
१५	प्रहरी चौकीस्तर सम्म Fire Extinguisher लगायत अग्नि नियन्त्रक सामग्री व्यवस्थापन गर्ने।	योजना/ प्रतिवेदन	९८२ वटा Fire Extinguisher खरिद हुने।	९८२ वटा Fire Extinguisher खरिद कार्य सम्पन्न भएको।	
१६	पञ्च वर्षीय योजना अनुरूप नेपाल प्रहरीका ५५० वटा गैर आवासीय भवन मध्ये क्रमागत तर्फका नेपाल प्रहरीका १४ वटा भवनहरु निर्माण गर्ने।	निर्माण सम्पन्न सङ्ख्या	१४ वटा भवन निर्माण गर्ने।	नेपाल प्रहरीको नियमित बजेटबाट क्रमागत रुपमा रहेका १४ वटा प्रहरी कार्यालयहरुको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको।	
१७	विपद् उद्धार कार्यको लागि आवश्यक उपकरणहरू खरिद गर्ने।	खरिद योजना/ सम्झौता	विपद् उद्धार कार्य थप प्रभावकारी हुने।	विपद् उद्धार कार्यको लागि आवश्यक उपकरणहरू आपूर्तिको भएको।	

क्र.सं.	सम्पादन गर्नुपर्ने प्रमुख कार्य	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति विवरण	कै.
१८	प्रहरी तालिम केन्द्र, गण तथा विपद् व्यवस्थापन कार्यालयहरूमा व्यायमशालाको व्यवस्था गर्ने।	निर्माण संख्या	३५ वटा जिमखाना थप गर्ने।	३५ वटा प्रहरी कार्यालयहरुद्वारा व्यायामशालाका सामाग्रीहरू खरिद कार्य सम्पन्न भएको।	
१९	चालु आ.व.को वार्षिक तालिम क्यालेण्डर बमोजिम तालिम सञ्चालन गर्ने।	प्रतिवेदन	२८,०६४ जना।	आ.व. २०८०/२०८१ मा (आधारभुत, उन्नत, अनुशिक्षण र घुम्ती तालिम) ७४२ समुहमा कूल जम्मा २३,९८८ जना प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रदान गरिएको।	
२०	अपराध अनुसन्धानको क्षेत्रमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।	प्रशिक्षित संख्या	३ समूहमा १२० जना।	अपराध नियन्त्रण कार्ययोजना (CAP) को प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि नेपालगंज, बुटवल, पोखरा, जनकपुर, विराटनगरमा सञ्चालन भएको Technical Investigation And Analysis तालिममा १८८ जना प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रदान गरिएको।	
२१	फैसला कार्यान्वयनतर्फ प्रहरी कारवाहीलाई तीव्रता दिने।	प्रगति प्रतिवेदन	३ प्रतिशतले वृद्धि गर्ने।	आ.व. २०८०/०८१ मा फैसला कार्यान्वयनः पक्राउ सङ्ख्या - १४,७६४ जना, कैद- ५,३३५ वर्ष ६ महिना २० दिन, जरिवाना - रु. २,८१,६५,९४,९९५/- रहेको। (आ.व. २०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा २४ प्रतिशतले वृद्धि भएको।)	
२२	समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने।	प्रगति प्रतिवेदन	देशभर ३०,००० स्थानमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	आ.व. २०८०/८१ मा संचालित समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम :- १,०५,५४८ सामुदायिक कार्यक्रम- ९३,५१७, विद्यालय केन्द्रित- १२,०३१ लाभान्वित संख्या :-४३,८६,२८० जना। कार्यक्रम संख्या,-१,०५,५४८	
२३	ट्राफिक सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने।	कार्यक्रम सङ्ख्या	ट्राफिक सचेतना कार्यक्रम ५ प्रतिशत बढि सञ्चालन गर्ने।	आ.व. २०८०/८१ मा ट्राफिक सचेतना कार्यक्रमः १,३६,२८७ वटा कार्यक्रम सचालन भएको। लाभान्वित सङ्ख्या ७९,११,३२६ जना भएको। (आ.व. २०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा ६८ प्रतिशतले वृद्धि भएको।)	

क्र.सं.	सम्पादन गर्नुपर्ने प्रमुख कार्य	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य	प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति विवरण	कै.
२४	सवारी नियम उल्लंघन कार्यलाई निरुत्साहित गर्न ट्राफिक कारवाहीलाई तीव्रता दिने।	सवारी कारवाही संख्या	राजस्व संकलन ५ प्रतिशतले वृद्धि गर्ने।	आ.व. २०८०/०८१ मा ट्राफिक कारवाही विवरण: २२,९१,८१७ पटक। (आ.व. २०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा ८ प्रतिशतले कमि भएको।)	
				आ.व. २०८०/०८१ मा राजस्व रू १,७५,८१,८६,७६०/-।	
२५	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी अपराधहरूको फछ्र्यौटलाई प्राथमिकता दिने।	फछ्र्यौट प्रतिशत	८० प्रतिशत फछ्र्यौट गर्ने।	आ.व. २०८०/०८१ मा जम्मा दर्ता सङ्ख्या: ४,५१३, फछ्र्यौट सङ्ख्या: ३,५९४, प्रक्रियामा रहेको सङ्ख्या: ९१९ (फछ्र्यौट प्रतिशत ८०)।	
२६	स्वीकृत कल्याणकारी योजनाको प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।	लाभान्वित संख्या	प्रत्येकमा ५ प्रतिशतले लाभान्वित संख्या वृद्धि गरिने।	"प्रहरी कल्याण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०८०" स्वीकृत भई लागू भए पश्चात <u>आ.व. २०८०/०८१ मा लाभान्वित सङ्ख्या निम्नानुसार रहेको</u> ➢ सहुलियत ऋणतर्फ : ६,९२४ जना (२ अर्ब ७६ करोड ९६ लाख रुपैयाँ), ➢ घर निर्माण कर्जा: (प्र.का.स देखि प्र.ना.उ. सम्म) १०१ जना (१० करोड १० लाख रुपैयाँ), ➢ शैक्षिक कर्जा: ९ जना (९५ लाख रुपैयाँ), ➢ औषधि उपचार कर्जा: २ जना (१४ लाख रुपैयाँ), ➢ सहुलियत किस्तावन्दी (सामान) तर्फ: १,०६२ जना (रु. ३२ करोड ८० लाख १० हजार ६ सय ८० रुपैयाँ)। (आ.व. २०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०/८१ मा ४२ प्रतिशतले वृद्धि भएको।)	

२.३ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क. पृष्ठभूमि/परिचय

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नेपालको संविधानमा उल्लेख भए बमोजिम सङ्घीय सरकारको मातहतमा रहने सुरक्षा निकाय हो। आन्तरिक सुरक्षाको विशेष जिम्मेवारी प्राप्त सशस्त्र प्रहरी बल सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ बमोजिम देशमा शान्ति र सु-व्यवस्था कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नको लागि गठित संस्था हो।

ख. दीर्घकालीन सोच

राज्यको एउटा महत्वपूर्ण सुरक्षा निकायको रुपमा देशमा शान्ति सुरक्षा र सु-व्यवस्था कायम राख्ने।

ग. उद्देश्य

राज्यप्रदत्त कार्यादेश बमोजिम शान्ति सुरक्षा अमनचयन कायम राखी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको रक्षा गर्नु।

घ. रणनीति

- रणनीतिक महत्वका स्थानहरुमा बि.ओ.पि. स्थापना र समयसापेक्ष रुपमा सीमा सुरक्षा गुल्ममा स्तरोन्नति तथा प्रविधिको प्रयोग गरी सीमा सुरक्षालाई थप मजबुत र प्रभावकारी बनाउने।
- नागरिकको संविधानप्रदत्त अधिकारको रक्षा र राज्यमा शान्ति सु-व्यवस्था कायम राख्न दक्ष जनशक्तिको विकास र गुणस्तरीय बन्दोबस्तीका सामग्री सहित परिचालन गर्ने।
- राजस्व चुहावटजन्य क्रियाकलाप न्यूनीकरणको लागि मानवीय ईन्ट तथा प्रविधि ईन्टमा जोड दिने र सरोकारवालाहरुसँग समन्वय बढाउने।
- प्राकृतिक तथा मानवसिर्जित विपद्का घटनाहरुमा प्रभावितहरुको खोज, उद्धार र उपचार क्षमता प्रभावकारी बनाउन जनशक्तिको विकास तथा नयाँ प्रविधि र स्रोतसाधनको प्राप्ति गर्ने।

ङ. कार्यनीति

- सशस्त्र प्रहरी ऐन, अन्य प्रचलित ऐन तथा नेपाल सरकारबाट समय-समयमा भएका निर्देशन बमोजिम कार्य गर्ने।
- कार्यक्षेत्रमा मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने।
- जवाफदेहिता, पारदर्शिता र आर्थिक अनुशासन कायम राख्ने।

च. जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

तालिका २.३.१: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति रिक्त तथा फाजिल)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कै.
१	सप्रमनि	विशिष्ट श्रेणी	सशस्त्र प्रहरी सेवा	साधारण समूह	१	१	०	
२	सप्रअमनि	विशिष्ट श्रेणी		साधारण समूह	३	३	०	
३	सप्रनामनि	राजपत्राङ्कित प्रथम		साधारण समूह	१६	१६	०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	१	१	०	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	१	१	०	
४	सप्रबउ	राजपत्राङ्कित प्रथम		साधारण समूह	३४	३३	१	
				लेखा उपसमूह	१	१	०	
				कानून उपसमूह	१	१	०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	२	२	०	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	४	४	०	
५	सप्रउ	राजपत्राङ्कित द्वितीय		साधारण समूह	१४५	१४०	५	
				लेखा उपसमूह	५	५	०	
				कानून उपसमूह	१	१	०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	३	३	०	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	१३	१३	०	
६	सप्रनाउ	राजपत्राङ्कित द्वितीय		साधारण समूह	४१८	३९६	२२	
				लेखा उपसमूह	१६	१६	०	
				कानून उपसमूह	३	३	०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	१३	१२	१	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	३८	२९	९	
७	सप्रनि	राजपत्राङ्कित तृतीय		साधारण समूह	९६४	८४३	१२१	
				लेखा उपसमूह	४९	२०	२९	
				कानून उपसमूह	९	१	८	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	३३	२३	१०	

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कै.
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	९४	८५	९	
८	सप्रवनानि	राजपत्र अनङ्कित प्रथम		साधारण समूह	९६	८८	८	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	८	८	०	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	२	२	०	
९	सप्रनानि	राजपत्र अनङ्कित प्रथम		साधारण समूह	११३८	११२९	९	
				लेखा उपसमूह	८५	८५	०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	३०	१३	१७	
				प्राविधिक समूह स्वास्थ्यतर्फ	१३५	१३२	३	
१०	सप्रसनि	राजपत्र अनङ्कित द्वितिय		साधारण समूह	१५५६	१४३१	१२५	
				लेखा उपसमूह	४५	४१	४	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	३०	२१	९	
११	सप्रवह	राजपत्र अनङ्कित तृतीय		साधारण समूह	२६७९	२५३६	१४३	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	८५	८१	४	
१२	सप्रह	राजपत्र अनङ्कित तृतीय		साधारण समूह	५३३५	५३१९	१६	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	८८	४२	४६	
१३	सप्रसह	राजपत्र अनङ्कित तृतीय		साधारण समूह	८०७८	८०२२	५६	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	९९	९८	१	
१४	सप्रज	राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ		साधारण समूह	१३६१७	१३३५७	२६०	
				प्रा. समूह संचार तथा इन्जिनियरिङ	१९६	१६९	२७	
१५	सप्रप	श्रेणीविहिन		साधारण समूह	१९८३	१९२७	५६	

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

छ. आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति

तालिका २.३.२: आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

(रू. हजारमा)

क.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१५०४०११	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय	१६९४६.५६	२७५६९४.७०९	१९७०३५०.७०९	१५२९०१४	१४१२३६	१६७०२५०	९०.२३	५१.२३	८४.७७
२	३१५०४०१३	क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय	२०२४५९८०.०६८	१३३९३४१.१२९	२१५८५३२१.१९७	२०१७५१२२	१२३५१६५	२१४१०२८७	९९.६५	९९.२२	९९.१९
३	३१५०४०१४	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल तालिम केन्द्रहरु	१६१११०४.६५८	११२२७९.९५१	१७२३३८४.६०९	१५८५९९७	१०३९३९	१६८९९३६	९८.४४	९२.५७	९८.०६
४	३१५०४०१५	नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल	३९६९९६.०४३	१०४०८२.५७२	५००९९८.६१५	३७९१०७	१०१५५२	४८०६५९	९५.५१	९७.५७	९५.९४
जम्मा			२२२७०९४७.३३	१८३१३९८.३६१	२५७८००५५.१३	२३६६९२४०	१५८१८९२	२५२५११३२	९५.९५	८५.१४	९४.४९

स्रोतः सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

ञ. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आषाढ मसान्तसम्म सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य कार्यहरू

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु

कार्यविधि	निर्देशिका	मापदण्ड	स्थायी आदेश (SOP)	प्रतिवेदन	कार्ययोजना	अवधारणा पत्र	विधान	जम्मा
१	१	६	८	११	४	२	१	३४

सि.नं.	विवरण	स्वीकृत मिति
१	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका इकाईहरुको स्थापना दिवस मनाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ (दोश्रो संशोधन)	२०८१/०२/१४
२	सुरक्षा वेश अदली बदली निर्देशिका, २०७९ (पहिलो संशोधन)	२०८०/०४/०३
३	प्रशिक्षक पुल तथा प्रशिक्षक पुल निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०	२०८०/०४/०५
४	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा अनलाईन (Online) बिदा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०	२०८०/०४/१४
५	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुको उच्च अध्ययन मनोनयन मापदण्ड, २०८०	२०८०/०६/२५
६	Best Integrity Award को छनौट मापदण्ड, २०८०	२०८०/१०/०८
७	Disciplinary Tracking and Action Unit सञ्चालन मापदण्ड, २०८१ र Unit Progress Reporting System	२०८१/०१/११
८	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन इकाई मापदण्ड, २०८१	२०८१/०१/३१
९	स.प्र.बल, नेपालमा छडी प्रयोग सम्बन्धी स्थायी आदेश (SOP), २०८०	२०८०/०४/१७
१०	सलामी व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थायी आदेश, २०८०	२०८०/०४/२८
११	सुरक्षा तथा विपद् व्यवस्थापन अध्ययन अधिस्नातक डिप्लोमा (Post Graduate Diploma in Security and Disaster Management Studies-PGD SDMS) कार्यक्रम सञ्चालन आदेश, २०८०	२०८०/०५/०१
१२	ए.पि.एफ. नेपालद्वारा टेलिमेडिसिन सेवा प्रदान गर्ने सम्बन्धी SOP,२०८०	२०८०/०८/०१
१३	NAPFS अन्तर विद्यालय आईजी रनिङ ट्रफि फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन सम्बन्धी आदेश,२०८०	२०८०/११/०३
१४	स.प्र.बल, नेपाल केन्द्रीय निरीक्षण एवम् उत्कृष्ट इकाईहरुको छनौट तथा इकाईहरुको योग्यताक्रम निर्धारण सम्बन्धी स्थायी आदेश, २०८० पहिलो संशोधन	२०८१/०१/२७
१५	स.प्र.बल, नेपाल प्र.का. तथा सो अन्तर्गतका इकाईहरुको कार्य सञ्चालन सम्बन्धी स्थायी आदेश, २०७९ (पहिलो संशोधन)	२०८१/०१/३१
१६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालय आवास तथा सिनियर अधिकृत मेश सञ्चालन स्थायी आदेश (SOP), २०८१	२०८१/०२/२७
१७	राजस्व चुहावट नियन्त्रणका लागि परिचालन हुने स.प्र.क.हरुले पोशाकमा प्रयोग गर्ने पहिचान चिन्ह "राजस्व प्रहरी" प्रयोगमा ल्याउने प्रतिवेदन	२०८०/०४/२५
१८	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा पत्राचारको क्रममा प्रयोग हुने लेटर प्याड तथा संचार प्याड सम्बन्धी प्रतिवेदन	२०८०/०५/२७
१९	प्रस्तावित सी.सु. गुल्म र वि.ओ.पि. प्रमुखहरुको कार्य मूल्याङ्कन सम्बन्धी परिमार्जित मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	२०८०/०८/११

सि.नं.	विवरण	स्वीकृत मिति
२०	समारोह व्यवस्थापन शाखाको स्थापना तथा कार्यालय सञ्चालन गर्नका लागि उपयुक्त स्थान, नक्सी, बन्दोबस्तीका सामग्रीहरु तथा शाखाको काम, कर्तव्य र अधिकार सहितको प्रतिवेदन	२०८०/०८/२७
२१	नेपाल एपिएफ अस्पतालमा उपचार हुन नसक्ने दीर्घ रोग लागेको बहालवाला सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी र पूर्व सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी एवम् तिनका आश्रित परिवारका साथै बहालवाला सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीका अपाङ्ग सन्ततिलाई आर्थिक राहत रकम सिफारिस सम्बन्धी प्रतिवेदन	२०८०/१०/०३
२२	नेपाल एपिएफ स्कुलहरुले प्रदान गर्दै आईरहेको शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई समयसापेक्ष गुणस्तरीय, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन अपनाउनुपर्ने सुधारात्मक कार्यहरुको प्रतिवेदन	२०८०/११/१८
२३	CTEVT लगायत अन्य संघ-संस्थाहरुबाट विभिन्न किसिमका सेवाकालिन तालिम अन्तर्गत प्राविधिक ट्रेड लगायत अन्य किसिमका विभिन्न तालिमहरुमा सहभागिताको लागि अपनाउनुपर्ने मापदण्ड सहितको प्रतिवेदन	२०८०/१२/१३
२४	नेपाल एपिएफ अस्पतालमा उपचारार्थ आउने बिरामीहरुलाई निःशुल्क वितरण गरिने औषधी तथा औषधीजन्य सामानहरुको संख्या निर्धारण सम्बन्धी प्रतिवेदन	२०८०/१२/१३
२५	नेपाल एपिएफ स्कुलहरुको लत्ताकपडा, बेडिङ्ग तथा स्टेशनरी लगायत सम्पूर्ण सामग्रीहरुको सम्बन्धी प्रतिवेदन, २०८१	२०८१/०१/१८
२६	नेपाल एपिएफ अस्पतालको सेवा सुविधा परिमार्जन तथा प्रभावकारी बजेट तथा श्रोत साधनहरुको व्यवस्थापन अस्पताल सुरक्षा दस्ता प्रशासनिक कार्य र मानसिक समस्या भएका बिरामीहरुको उचित व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिवेदन	२०८१/०१/३०
२७	नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालमा उपचारको लागि आउने सेवाग्राही (सर्वसाधारण, भू.पु. स.प्र.क. तथा आश्रित परिवार) को लागि सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र सहुलियत दरमा औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरु सःशुल्क बिक्री वितरणको लागि फार्मेसी सेवा सञ्चालन गर्ने सम्बन्धी प्रतिवेदन	२०८१/०२/०१
२८	स.प्र.क.का अपाङ्ग सन्ततिलाई राहतको व्यवस्था सम्बन्धी कार्ययोजना, २०८०	२०८०/०४/०३
२९	अन्य दर्जाका स.प्र.क.हरुलाई आवास कर्जा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्ययोजना, २०८०	२०८०/०४/०३
३०	उत्कृष्ट कार्य गर्ने स.प्र.क.हरुलाई स्वदेश भित्र पारिवारिक भ्रमण गर्न प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्ययोजना, २०८०	२०८०/०४/०३
३१	प्रदेश स्तरीय ब्याण्ड टोली परिचालन सम्बन्धी कार्ययोजना, २०८०	२०८१/०१/०२
३२	सीमावासीसँग सशस्त्र प्रहरी कार्यक्रम अवधारणा पत्र	२०८०/०४/३०
३३	सीमा पैदल गस्ती परिचालन सम्बन्धी अवधारण पत्र, २०८०	२०८०/१२/०८
३४	नेपाल एपिएफ स्कूल कीर्तिपुर खेलकुद अक्षय कोष सञ्चालन विधान, २०८१	२०८१/०२/०६

ख. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य-मुख्य कार्यहरू (आ.व. २०८०/०८१)

(अ) अपरेशनल गतिविधि सम्बन्धी

१. शान्ति गतिविधि सम्बन्धी

१.१ आपराधिक गतिविधि र दुर्घटना नियन्त्रणमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल संलग्न गतिविधिहरू

हत्या	गोली प्रहार	लुटपाट तथा चोरी	राजमार्ग लुटपाट	बम विस्फोट	तोडफोड आगजनी	हडताल बन्द तालाबन्दी	चक्काजाम अवरुद्ध	झडप	खुकुरी तथा छुरा प्रहार	कुटपिट
४०	१३	५४	१	८	६३	११५	१४४	११३	५१	५१

१.२ हातहतियार तथा विष्फोटक पदार्थ बरामद

विभिन्न प्रकारका गन, राईफल (वटा)	विभिन्न प्रकारका पेस्तोल (वटा)	भरुवा तथा एयर बन्दुक (वटा)	विभिन्न हतियारका राउण्ड (गोटा)	विभिन्न हतियारका म्यागिजन (वटा)	डेटोनेटर (मिटर)	बारुद/विष्फोटक पदार्थ (ग्राम)
४	१८	७	७१	८	८	१००

१.३ लागूऔषध बरामदी

गाँजा (कि.जी.)	चरेश (कि.जी.)	ब्राउनसुगर (ग्राम)	सिन्थेटिक्स ड्रग्स (ट्याबलेट)	सिन्थेटिक्स ड्रग्स (मिलि)	व्यक्ति पक्राउ
७७२७.४१९	४४.०८	१०२९.१३	१६८६८	६४९२६	४३०

१.४ फोर्समार्च/LRP परिचालन

एल.आर.पि. तथा फोर्स मार्च संख्या	परिचालित नफ्री	कैफियत
२२०४ वटा	३२९५० जना	

१.५ अति बिशिष्ट व्यक्ति, बिशिष्ट व्यक्ति र अन्य स्थानको सुरक्षार्थ परिचालनः-

सि.नं.	विवरण	खटिएको स्थान	हालको संख्या	कै.
१.	अतिविशिष्ट व्यक्ति/ विशिष्ट व्यक्ति सुरक्षा	४६	३३३	
२.	कुटनीतिक नियोग सुरक्षा	५	१२२	
३.	महत्वपूर्ण प्रतिष्ठान सुरक्षा	११	३३९	
४.	जलविद्युत आयोजना तथा अन्य राष्ट्रिय गौरवका आयोजना सुरक्षा	१२	३५२	
५.	कारागार सुरक्षा	११	३९२	
	जम्मा	८५	१५३८	

- "विशिष्ट व्यक्ति सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७" मा उल्लेख भए अनुसारका बहालवाला तथा पूर्व पदाधिकारीहरुको जम्मा १८३ वटा भ्रमणको सुरक्षा व्यवस्था मिलाइएको।
- "विशिष्ट व्यक्ति सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७" मा उल्लेख भएभन्दा अन्यत्र खटिएका जम्मा ३८ जना स.प्र.क.हरुलाई फिर्ता गरिएको।

१.६ वन्यजन्तु उद्धार

जीवित उद्धार	घाईते उद्धार	मृत उद्धार	कैफियत
१०९	४	४९	

१.७ वन्यजन्तु सम्बन्धी तालिम

WCCB र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको संयुक्त आयोजनामा सुनसरी, चितवन, बाँकि, बर्दिया र कञ्चनपुरमा तालिम सञ्चालन गरी २०१ जनालाई प्रशिक्षण प्रदान गरिएको।

१.८ स्थापना भएका बेशहरु -८ वटा

सि.नं.	युनिटको नाम	रहेको स्थान
१.	स.प्र.बल, नेपाल रेल्वे सुरक्षा बेश सिंग्याही, महोत्तरी	भंगाहा न.पा.२ सिंग्याही
२.	स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन बेश खुर्कोट, सिन्धुली	सिन्धुली गोलन्जोर गा.पा.-७ खुर्कोट
३.	स.प्र.बल, नेपाल कारागार सुरक्षा बेश नौवस्ता, बाँकि	बैजनाथ गा.पा.-३ नौवस्ता
४.	स.प्र.बल, नेपाल विद्युत सवस्टेसन सुरक्षा बेश, लम्सिफेदी	शंकरापुर न.पा.-३ जरसिंहपौवा

सि.नं.	युनिटको नाम	रहेको स्थान
५.	स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन बेश, नारच्याङ	म्यादी अपूण गा.पा.-४ नारच्याङ
६.	स.प्र.बल, नेपाल नं. ४ बाहिनी फिल्ड अस्पताल	कास्की पो.म.न.पा.- ५ मालेपाटन
७.	स.प्र.बल, नेपाल रेल्वे सुरक्षा बेश, पिपराढी, महोत्तरी	लोहारपट्टी न.पा. ९ पिपराढी
८.	स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन बेश, कुलेखानी	ईन्द्रसरोवर, गापा २ हेवी

१.९ आ.व. ०८०/८१ मा आवश्यक नरहेको स्थानमा हटाइएको बेशहरुको विवरण

क्र.सं.	युनिटको नाम	युनिट स्थापना मिति	हटेको मिति
१	स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा बेश चौतारा, सिन्धुपाल्चोक	२०७२/०१/१९	२०८०/१०/११
२	स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा बेश भुतिया, चितवन	२०६८/११/१३	२०८०/१०/१५

२. विपद् व्यवस्थापनमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

२.१ विपद् व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी जनचेतना अभियान कार्यक्रमको विवरण

विघालय संख्या	क्लब समुदाय	जम्मा	सहभागी संख्या	कैफियत
१८२१	११०८	२९२९	१६४३९२	

२.२ विभिन्न विपद्का घट्नाहरूमा गोताखोर स.प्र.क.हरूले गरेको उद्धार कार्यहरूको विवरण

घट्ना संख्या	जीवित उद्धार	मृत्यु उद्धार	परिचालित संख्या	कैफियत
७६	६	४३	३४१	

२.३ मनसुन पूर्वतयारी अनुरूप गणगुल्म तहले एकल/संयुक्त रूपमा सञ्चालन गरेको सिमुलेशन अभ्यासहरू

Simulation Exercise		सहभागी संख्या	कैफियत
एकल	संयुक्त		
५३	१६७	३१७८८	

२.४ विपद्का घट्नाहरूमा स.प्र.बल, नेपालले गरेको उद्धार कार्यहरूको विवरण

सि.नं.	घटनाको किसिम	घट्ना संख्या	सकुशल उद्धार	जम्मा मानवीय क्षति			परिचालित नफ्री
				घाइते उद्धार	मृत उद्धार	बेपत्ता	
१	सडक दुर्घटना	६२१	४	२३९८	३६७	३	७४६५
२	आगलागी	९१०	३	५७	३१	०	१३०४४
३	बाढी/डुबान/कटान	१३०	३५४	६	३	८	१८२०
४	पहिरो	८१	०	३२	४०	७१	८८०
५	ईनारमा उद्धार	११	१	०	१२	०	११७
६	नदी तथा तालमा बगाएको/डुबेको उद्धार	३३४	१२९	६	१५३	१६०	३५७९
७	हावाहुरी	६	२	३	१	०	९३
८	भूकम्प	३	०	४२३	१५४	०	५३५
९	चटयाङ्ग	४	०	७	३	०	३४
जम्मा		२१००	४९३	२९३२	७६४	२४२	२७५६७

(आ) अप्रेशनल गतिविधि सम्बन्धी

➢ स्थापना भएका बि.ओ.पि.हरुको विवरण

विवरण	चीनतर्फ	भारततर्फ	जम्मा
०८०/८१	२	१	३
जम्मा बि.ओ.पि.	१०	२४४ (४५ प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म सहित)	२५४

➢ आ.व. ०८०/८१ मा स्थापना भएको बि.ओ.पि.हरु

सि.नं.	प्रदेश	जिल्ला	बि.ओ.पि.को नाम	ठेगाना	स्थापना मिति
१.	कोशी	झापा	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि.लालमाटी	गौरीगंज गा.पा. २ लालमाटी	२०८०/०९/२९
२.	गण्डकी	गोरखा	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि. साम्दो	चुमनुब्री गा.पा.-१ साम्दो	२०८१/०२/१३
३.	सु.प.	दार्चुला	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि. तिङ्कर	ब्यास गा.पा.-१ तिंकर	२०८०/०५/२२

➢ सीमा इलाकामा बरामद गरिएका मुख्य लागूऔषधहरु

Drugs (Tablets)	Drugs Liquid (ml)	Drugs cannabis (kg)	Black Brown Sugar (gm)	Injection (Piece)
२२३१५२	११६७००	७९२१.१८	८८२.१२	३६०२

➢ लागूऔषध ओसारपसारमा प्रयोग भएका सवारी साधन/संलग्न व्यक्ति नियन्त्रण :

लागूऔषध सहित व्यक्ति नियन्त्रण (जना)	लागूऔषध सहित सवारी साधन नियन्त्रण (वटा)
४०१	१२१

➢ अवैध हतियार बरामद, अवैध हतियार सहित नियन्त्रणमा लिइएका व्यक्ति/सवारी साधनहरुको विवरण

भरुवा बन्दुक (नाल)	विभिन्न किसिमका पेस्तोल (नाल)	अन्य हतियार (थान)	हातहतियार सहित व्यक्ति नियन्त्रण	हातहतियार सहित सवारी साधन नियन्त्रण
५	१४	२	१८	३

➢ मानव बेचबिखन उद्धार सम्बन्धी विवरण:

पीडित महिला तथा बाल/बालिकाको उद्धार	बेचबिखन कार्यमा संलग्न भएको आशंकामा व्यक्ति नियन्त्रण
१५६	१२८

➢ सीमा गस्ती सम्बन्धी विवरण

संयुक्त गस्ती संख्या	एकल गस्ती	कैफियत
५,८६३	३१,५२३	

➢ समकक्षीसँगको बैठक विवरण

विवरण	DG/IG Level	AIG Level	DIG Level	District Level	Battalion Level	Coy Level	BOP Level	कुल जम्मा
नेपाल-भारत	१	१२	७	३७	१८२	१५७	२३०	६२६
नेपाल-चीन	०	०	०	५	०	५	८	१८

➢ सीमा स्तम्भ सम्बन्धी विवरण

अ. नेपाल-भारत-चीन अन्तर्राष्ट्रिय सीमानामा रहेका सीमा स्तम्भ/चिन्हहरुको प्रादेशिक विवरण

प्रदेश	सीमा स्तम्भ संख्या	
	नेपाल-भारत	नेपाल-चीन
कोशी	१७५४	२३
मधेश	४०१३	०
बागमती	१२६	३३
गण्डकी	०	२२
लुम्बिनी	१५८६	०
कर्णाली	०	२०
सुदूर-पश्चिम	१०७४	२
जम्मा	८५५३	१००

अ. नेपाल तर्फबाट निर्माण, मर्मत सम्भार र पुनर्स्थापना सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० बमोजिम मर्मत सम्भार गरिएको विजोर नं. का सीमा स्तम्भहरुको विवरण:

रंगरोगन	सामान्य मर्मत	मध्यम स्तरको मर्मत	पूर्ण मर्मत	जम्मा
७१७	१२७४	१३२	१४	२१३७

➢ दशगजा अतिक्रमण हुन नदिन गरिएका कार्यहरु

घरटहरा आदि जास्ता संरचना हटाइएको (वटा)	अन्य भौतिक संरचना निर्माणमा रोक तथा समन्वय (स्थान)	खेतिपाती गर्न रोक/ हटाईएको (स्थान)	दशगजा सरसफाई (स्थान)
१० स्थानमा १५३ वटा	११ स्थान	१० स्थानमा ८.४६५ बिगाहा	१८० स्थानमा १६० कि.मि.

- चोरी पैठारी बरामदी :- रु. १,६४,०६,०७,६९२
- सीमा नाका निगरानीको लागि सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालबाट जडान भएका सि.सि. क्यामेराहरुको विवरण

  १ स्थानमा ६ वटा जडान गरी हालसम्म सीमा इलाकाको १०३ स्थानमा ३१७ वटा विभिन्न प्रकारका सि.सि. क्यामेराहरु जडान भई सीमा नाका निगरानी गर्ने कार्य भइरहेको।
- सीमा इलाकामा सञ्चालन गरिएका सहायता कक्ष तथा स्वास्थ्य सहायता डेस्क संख्या

विवरण	संख्या	नफ्री	सेवाग्राहीको संख्या	कैफियत
Help desk	१२८	१९०	५६७८२	
Health desk	४५	७३	८६६०९	

ट. आ.व. २०८०/८१ को कार्य सम्पादन करार सम्झौता बमोजिमको सूचकको प्रगति

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
१.	सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ तथा सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ संशोधन/निर्माण गर्ने ➢ संशोधन गर्नुपर्ने विषयका बारेमा विस्तृत छलफल गरी सुझाव संकलन गर्ने। ➢ मस्यौदा तयार गर्ने। ➢ आवश्यक संशोधनका लागि सुझाव सहित मजकुर मन्त्रालयमा जाहेर गर्ने।	२ वटा मस्यौदा (वार्षिक)	➢ सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न परिमार्जित मस्यौदा तयार गर्नुपूर्व सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भई सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल सम्बन्धी प्रस्तावित विधेयक, २०८१ को मस्यौदा गृह मन्त्रालयमा पेस भएको। ➢ दैनिक कामकारबाहीमा सञ्चालनमा तत्काल सम्बोधन गर्नुपर्ने विषयवस्तु सम्बन्धी सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ मा संशोधनको लागि मन्त्रालयमा पत्राचार भएको। ➢ पूर्व मुख्यसचिव लिलामणी पौड्यालज्यूको अध्यक्षतामा गठित समितिद्वारा तयार गरेको "गृह प्रशासन अन्तर्गतका निकायहरुको कार्य सम्पादन सुधार र क्षमता विकासको लागि अध्ययन प्रतिवेदन २०८१" मा सशस्त्र प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			बल, नेपालको सुधारका विषयहरु सम्बन्धमा तत्काल र दीर्घकालमा गर्नुपर्ने विषयहरु छुटयाई कार्यान्वयनयोग्य कार्ययोजनाहरु गृह मन्त्रालयमा पठाइएको।
२.	सीमा सुरक्षा ऐन तर्जुमा गर्ने ➢ सीमा सुरक्षा ऐनको मस्यौदा तयार गर्ने। ➢ तयार भएको मस्यौदा मजकुर मन्त्रालयमा जाहेर गर्ने।	१ वटा मस्यौदा (वार्षिक)	➢ सीमा सुरक्षा स.प्र.बल, नेपालको कार्यादेशभित्रको अंग भएको र सोसँग जोडिने अन्य कानूनहरुमा भूमिका स्पष्ट नभएको हुँदा अब तर्जुमा हुने कानूनहरुमा सो सम्बन्धी भूमिका स्पष्ट हुने र स.प्र.बल, नेपालको ऐन परिमार्जनको लागि पठाइएको मस्यौदामा समेत सो व्यहोरा उल्लेख गरिएको।
३.	स.प्र.बल▯नेपालको कार्यादेशसँग सम्बन्धित ऐन नियमहरुमा स.प्र.बल, नेपालको भूमिका स्पष्ट उल्लेख गर्ने ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको कार्यादेशसँग सम्बन्धित वर्तमान ऐन, नियमहरु अध्ययन गर्ने ➢ सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी सशस्त्र प्रहरी बल▯ नेपालको कार्यादेशसँग सम्बन्धित ऐन तथा नियममा सशस्त्र प्रहरी बल▯ नेपालको भूमिका स्पष्ट गर्नेतर्फ पहल गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	➢ वन ऐन २०७६, भन्सार ऐन २०६४, लागूऔषध (नियन्त्रण) ऐन २०३३, स्थानीय प्रशासन ऐन २०२८ मा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको भूमिका स्पष्ट गराउनको लागि कानूनी मस्यौदा तयार गरी आवश्यक संशोधनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयमा पत्राचार भइसकेको र कारागार नियमावली तथा लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीतिको मस्यौदामा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको भूमिका स्पष्ट पारिएको।
४.	आन्तरिक कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड तथा स्थायी आदेशहरु मार्फत कार्यसम्पादन थप चुस्त एवम् प्रभावकारी बनाउने ➢ स.प्र.बल, नेपालको कार्य सम्पादनमा सुधार ल्याउन आवश्यक विषयहरु पहिचान गर्ने। ➢ विद्यमान कार्यविधि, निर्देशिकामा, मापदण्ड र स्थायी आदेशमा आवश्यक संशोधन गर्ने क्षेत्र पहिचान गर्ने। ➢ नयाँ तर्जुमा गर्नुपर्ने कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड र स्थायी आदेश तयार गरी स्वीकृतिका लागि मजकुर मन्त्रालयमा पठाउने	आवश्यकता अनुसार	➢ निम्न उल्लेखित आन्तरिक कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड तथा स्थायी आदेशहरु स्वीकृत गरी कार्यसम्पादन थप चुस्त एवम् प्रभावकारी बनाएको। • सुरक्षा वेश अदली बदली निर्देशिका २०७९ (संशोधन)। • अपाङ्ग सन्ततिहरुलाई राहतको व्यवस्था सम्बन्धी कार्ययोजना २०८०। • आवास कर्जा उपलब्ध गराउने कार्ययोजना २०८०। • उत्कृष्ट कार्य गर्ने स.प्र.क.हरुलाई पारिवारिक भ्रमण गर्न प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्ययोजना २०८०। • प्रशिक्षक पुल तथा प्रशिक्षक पुल निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड २०८०।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			• स.प्र.बल, नेपालमा अनलाईन (Online) बिदा सम्बन्धी मापदण्ड २०८०। • स.प्र.बल, नेपालमा छडी प्रयोग सम्बन्धी स्थायी आदेश (SOP) २०८०। • सलामी व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थायी आदेश २०८०। • सुरक्षा तथा विपद् व्यवस्थापन अध्ययन अधिस्नातक डिप्लोमा PGD SDMS कार्यक्रम सञ्चालन आदेश २०८०। • केन्द्रीय निरीक्षण एवम् उत्कृष्ट इकाई छनौट र योग्यताक्रम स्थायी आदेश २०८०। • स.प्र.बल, नेपालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुको उच्च अध्ययन मनोनयन मापदण्ड २०८०। • एपिएफ नेपालद्वारा टेलिमेडिसिन सेवा प्रदान गर्ने सम्बन्धी SOP २०८०। • प्रस्तावित सी.सु. गुल्म र बि.ओ.पि. प्रमुखहरुको कार्य मूल्याङ्कन सम्बन्धी प्रस्तावित कार्य मूल्याङ्कन प्रतिवेदन। • समारोह व्यवस्थापन शाखाको स्थापना तथा कार्यालय सञ्चालन गर्नका लागि उपयुक्त स्थान, नक्शी, बन्दोवस्तीका सामग्रीहरु तथा शाखाको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी प्रतिवेदन। • दीर्घ रोग लागेका स.प्र.क. तथा तिनका आश्रित परिवार राहत रकम सिफारिस सम्बन्धी प्रतिवेदन। • पत्राचारको क्रममा प्रयोग हुने लेटर प्याड तथा संचार प्याड सम्बन्धी प्रतिवेदन। • रा.चु.नि.मा खटिने स.प्र.क.हरुले (राजस्व प्रहरी) पोशाक प्रयोग गर्ने पहिचान चिन्ह सम्बन्धी प्रतिवेदन। • सलामी व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थायी आदेश २०८०। • "Best Integrity Award" को छनौट मापदण्ड। • NAPFS अन्तर विद्यालय आईजी रनिङ ट्रफी फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			आदेश २०८०। • नेपाल ए.पि.एफ. स्कुलको शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई समयसापेक्ष गुणस्तरीय, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन शुल्क परिमार्जन लगायत अन्य सुधारात्मक कार्यहरुको अध्ययन गरिएको प्रतिवेदन। • सीमा पैदल गस्ती परिचालन सम्बन्धी अवधारण पत्र २०८०। • CTEVT अन्य संघसंस्थामा हुने तालिममा सहभागिता लागि अपनाउनुपर्ने मापदण्ड सहितिको प्रतिवेदन। • निःशुल्क वितरण गरिने औषधी तथा औषधीजन्य सामानहरुको संख्या निर्धारण सम्बन्धी प्रतिवेदन। • प्रदेशस्तरीय ब्याण्ड टोली परिचालन सम्बन्धी कार्ययोजना २०८०। • स्कुलहरुको लत्ताकपडा बेडिङ्ग तथा स्टेशनरी लगायत सामाग्री एकरुपता प्रतिवेदन। • Disciplinary Tracking and Action Unit सञ्चालन मापदण्ड & २०८१ Unit Progress Reporting System । • नेपाल एपिएफ अस्पतालको सेवा सुविधा परिमार्जन तथा प्रभावकारी बजेट तथा श्रोत साधनहरुको व्यवस्थापन अस्पताल सुरक्षा दस्ता प्रशासनिक कार्य र मानसिक समस्या भएका बिरामीहरुको उचित व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिवेदन। • सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालय अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन इकाई मापदण्ड २०८१। • स.प्र.बल, नेपाल प्र.का. तथा सो अन्तर्गतका इकाईहरुको कार्य सञ्चालन सम्बन्धी स्थायी आदेश २०७९ (पहिलो संशोधन)। • औषधीजन्य सामग्री बिक्री वितरणको लागि सशुल्क फार्मेसी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी प्रतिवेदन। • APF School कीर्तिपुर खेलकुद अक्षय कोष सञ्चालन विधान-२०८१।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			• सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालयको सुरक्षा योजना २०८१। • सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालय आवास तथा सिनियर अधिकृत मेश सञ्चालन स्थायी आदेश (SOP), २०८१।
५.	रेल्वे सुरक्षा गण स्थापनाको लागि प्रक्रिया सुरु गर्ने ➢ रेल्वे सुरक्षा गण स्थापनाका लागि स्थान पहिचान गर्ने। ➢ परिचालन योजना तयार गर्ने। ➢ रेल्वे सुरक्षामा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको परिचालन निर्देशिका तयार गर्ने। ➢ रेल्वे सुरक्षा गणका लागि आवश्यक श्रोतसाधन, जनशक्ति एवम् भौतिक पूर्वाधारका लागि आवश्यक पहल गर्ने। ➢ जनशक्ति र श्रोतसाधन प्राप्त भएमा आवश्यक तालिम सहित परिचालन गर्ने।	१ वटा (वार्षिक)	➢ जग्गा खोजी कार्य भइरहेको र हाल स.प्र.ना.उ. को कमाण्डमा ३५ जनाको नक्शीमा जिल्ला धनुषा, जनकपुर उ.म.न.पा. २१ कुर्थामा मिति २०७७/११/२० गते रेल्वे सुरक्षा बेश कुर्था स्थापना भई कार्य गर्दै आइरहेको। ➢ रेल्वे गण स्थापनार्थ O&M स्वीकृतिको लागि मिति २०७९/०८/११ गते गृह मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको। ➢ जिल्ला महोत्तरी भंगाहा न.पा.-५ रेल्वे सुरक्षा बेश सिंग्याहीमा स.प्र.नि.को कमाण्डमा २४ जना र लोहारपट्टी न.पा.९ रेल्वे सुरक्षा बेश पिपराढीमा जु.अ.को कमाण्डमा ११ जना खटिएको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेल्वे सुरक्षा बेश जनकपुरधाम मातहत रहने गरी FOB कुर्था र FOB बैदेही स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गर्दै आइरहेको। ➢ ७ वटा रेल्वे स्टेशन/हल्टहरु रहेको स्थानहरुमा दैनिक गस्ती, पट्रोलिङ गरी सुरक्षा प्रदान गरिएको। ➢ तालिम सञ्चालनको लागि पाठ्यक्रम तयार गरी स्वीकृत भएको र निकट भविष्यमा तालिम सञ्चालन गर्ने योजना रहेको। ➢ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७७/०९/१५ गतेको निर्णयले रेल्वे सुरक्षाको लागि खटाउने निर्णय भएको, हालसम्म दरबन्दी स्वीकृत हुन नसकेको।
६.	तालिम शिक्षालयहरुको स्तरोन्नति गर्ने ➢ विद्यमान जनशक्ति संरचनाको पुनरावलोकन गर्ने ➢ आवश्यक दर्जागत जनशक्ति तथा पूर्वाधारहरुको लागि पहल	६ वटा (वार्षिक)	➢ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०४/०३ गतेको निर्णयानुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण स्वीकृत भई सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक तथा सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षकको कमाण्डमा रहेका शिक्षालयहरु सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षकको कमाण्डमा रहने गरी

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	गर्ने। ➢ प्राथमिकता र श्रोतसाधनको उपलब्धताको आधारमा क्रमशः स्तरोन्नति गर्दै लैजाने।		दरबन्दी कायम भएको।
७.	मातहत कार्यालयहरुको निरीक्षण भ्रमण गर्ने ➢ मातहत कार्यालयहरुको निरीक्षण भ्रमणको योजना तयार गर्ने। ➢ योजना अनुसार निरीक्षण भ्रमण गर्ने। ➢ कर्मचारीहरुको मनोवल उच्च राख्ने तथा सम्बन्धित कार्यालयको कार्यसम्पादनको स्तर सुधार गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ स.प्र.बल.नेपालका संगठन प्रमुख र विभागीय प्रमुखहरुबाट विभिन्न समयमा मातहत इकाईहरुको अनुगमन तथा निरीक्षण गरिएको। ➢ स.प्र.बल, नेपालका वाहिनी मुख्यालय, तालिम शिक्षालय, गण, गुल्म र प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म/वि.ओ.पि./सुरक्षा वेशहरुको निरीक्षण सम्पन्न गरी इकाईहरुको योग्यताक्रम निर्धारण सहित उत्कृष्ट हुन सफल इकाईहरुलाई पुरस्कृत गरिएको।
८.	प्रभावकारी रुपमा सूचना संकलन गर्ने ➢ आवश्यकतानुसार जिल्लामा ईन्ट अधिकृत खटाउने ➢ विद्यमान सूचना संकलन प्रणालीको पुनरावलोकन गर्ने र प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण गरी परिचालन गर्ने। ➢ आवश्यकतानुसार सूचना संकलन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने। ➢ तालिमप्राप्त जनशक्तिलाई जिल्लास्तरमा परिचालन गर्ने ➢ सूचना संकलन कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै लैजाने	आवश्यकतानुसार	➢ समयसापेक्ष ब्यूरोको कामकारवाहीमा प्रभावकारिता ल्याउन स.प्र.नि. तथा जु.अ फिल्डमा परिचालन गरिएको। ➢ उपलब्ध जनशक्तिहरुलाई समयसापेक्ष विशिष्टीकृत रुपमा परिचालन गरी सूचना संकलन एवम् सम्प्रेषण गरिएको। ➢ ईन्टेलिजेन्स ब्यूरोको पूर्ण संरचनाको लागि आवश्यक अध्ययन तथा अनुसन्धानको कार्य भइरहेको। ➢ ३ दिने अनुशिक्षण तालिम सञ्चालन गरिएको। ➢ १२ कार्य दिनको तालिम सञ्चालन गरी कार्यरत कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरिएको। ➢ सुरक्षा निकायहरुबिच सूचना आदानप्रदान एवम् प्रभावकारी कार्यान्वियनको लागि ब्यूरो प्रमुखहरुको बैठक एवम् आलोपालो रुपमा सबै सुरक्षा संयन्त्र सम्मिलित Joint Intelligent Mechanism को बैठकमा सहभागिता हुनका साथै बैठक आयोजना गरेको। ➢ ब्यूरोको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन Cyber Security Mechanism तथा

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			Cyber Intelligence लाई मध्यनजर गरी साईवर डेक्स सञ्चालनमा ल्याइएको।
९.	सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुको वृत्तिविकास योजना बनाउने ➢ आवश्यकतानुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M) मार्फत संरचनागत सुधार गर्ने ➢ रिक्त रहेको दरबन्दीमा पूर्तिका लागि यथाशीघ्र आवश्यक प्रक्रिया सुरु गर्ने। ➢ नियमानुसार सरुवा, बढुवा गर्ने। ➢ BMI (Body Mass Index) कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने।	सरुवा ६५०० बढुवा १०००० (वार्षिक)	➢ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०४/०३ गते निर्णयानुसार संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण स्वीकृत भएको। ➢ खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिने साधारण समूह, कानून उपसमूह, साधारण समूह, लेखा उपसमूह र प्राविधिक समूह, संचार तथा इन्जिनियरिङतर्फ स.प्र.नि. पदमा मिति २०८१/०३/२१ गते नयाँ विज्ञापन प्रकाशन भएको। ➢ विभिन्न दर्जामा ७१५८ पद संख्या बढुवाद्वारा पूर्ति गरिएको। ➢ विभिन्न दर्जामा १४८० जना स.प्र.क.हरुको नयाँ नियुक्ति दिईएको। ➢ विभिन्न दर्जाका ६२७६ जना स.प्र.क.हरुको सरुवा गरिएको। ➢ सम्पूर्ण इकाईमा कार्यरत स.प्र.क.को BMI परीक्षण गरी प्रभावकारी अनुगमन गरिएको।
१०.	संयुक्त राष्ट्रसंघमा नेपालको प्रतिनिधित्व तथा सेवा प्रभावकारी बनाउने ➢ नयाँ मिशनको लागि आवश्यक पहल गर्ने। ➢ संयुक्त राष्ट्रसंघमा खटिनुपूर्व सम्बन्धित कर्मचारीहरुको लागि Command Staff Course र Pre-Deployment Training सञ्चालन गर्ने। ➢ मिशनमा आवश्यक श्रोतसाधनको गुणस्तरीयता कायम गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ संयुक्त राष्ट्रसघको लागि नेपालको स्थायी नियोग मार्फत विश्वका अन्य मुलुकहरुमा शान्ति मिशनको लागि आवश्यक पहल भइरहेको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, न्पाल यू.एन. शान्ति स्थापना तालिम शिक्षालयमा १९८ जना तालिम सञ्चालन गरी तालिम समापन पश्चात UNMISS FPU मिशनमा १८० परिचालन भएको र १८० जना मिशन सम्पन्न गरी फिर्ता भएको। ➢ IPOs को रुपमा विभिन्न दर्जाका ११ जना मिशन सहभागिताको लागि प्रस्थान गरेका र विभिन्न दर्जाका १७ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरु मिशन सम्पन्न गरी स्वदेश फिर्ता भएका। ➢ ४ जना P-Level Post मा मिशनमा कार्यरत रहेको।
११.	वार्षिक तालिम क्यालेण्डर अनुसार विभिन्न पेशागत तालिम तथा अनुशिक्षण तालिमहरु सञ्चालन गर्ने ➢ वार्षिक तालिम क्यालेण्डर अनुसार विभिन्न २१० बटा	८०४७ जना (वार्षिक)	➢ आधारभूत र उन्नत तालिम गरी विभिन्न १९७ बटा तालिम सम्पन्न भएको र उन्नत तालिमहरुमा जम्मा ७,९४१ जना स.प्र.क.हरु सहभागी भएका। ➢ हाल १८ बटा उन्नत र आधारभूत तालिम सञ्चालन भइरहेको र १,४५८

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	पेशागत तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ वैदेशिक तालिमका लागि सहभागिता बढाउन पहल गर्ने। ➢ नेपाली सेनासँगको समन्वयमा प्रतिविद्रोह तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ सीमा सुरक्षा, विपद् उद्धार, हुल तथा दंगा व्यवस्थापन, ड्रिल लगायत अन्य अनुशिक्षण तालिमहरु सञ्चालन गर्ने। ➢ स्ट्रिप म्याप अनुशिक्षण तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ लैङ्गिक हिंसा, कानूनी लिखत अनुशिक्षण तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ मानव अधिकार संरक्षण सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ सामुहिक तालिम (Collective Training) सञ्चालन गर्ने। ➢ PGD कोर्षको सुरूवात गर्ने। ➢ गोताखोर तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ एस.टि.एफ. तालिम सञ्चालन गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने। ➢ पर्वतीय उद्धार तालिम सञ्चालन गर्ने।		जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरु तालिमरत रहेको। ➢ नेपाल सेनाको अमलेखगञ्ज स्थित प्रतिविद्रोह तालिम शिक्षालयमा ३४ जना स.प्र.क.हरुले Counter Insurgency Package तालिम सम्पन्न गरेका। ➢ २०९ जना स.प्र.क.हरुलाई कानुनी लिखत अनुशिक्षण, लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध अनुशिक्षण कक्षा सञ्चालन गरिएको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा रहेका सम्पूर्ण सवारी चालकहरुलाई सवारी चालक क्षमता अभिवृद्धि तथा पुनर्ताजगी तालिम दिइएको। ➢ हालसम्म २०९ जना स.प्र.क.हरुलाई स्ट्रिप नक्सा सम्बन्धी प्राविधिक विषय तथा नक्सा अध्ययन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरी व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गरिएको। ➢ १०५ जना मानव अधिकार सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिममा सहभागी भएका। ➢ उपत्यका स्थित ४ वटा गणबाट १/१ सें.मु., नं. २४ गुल्मबाट १० जना र नं. १८ गणबाट स.प्र.ना.उ. १ जना गरी जम्मा १५१ जनाको सामुहिक तालिम सञ्चालन गरिएको। ➢ राष्ट्रिय सशस्त्र प्रहरी बल प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा संचालित भइरहेको PGDSMDS कोर्षमा ३४ जना सशस्त्र प्रहरी निरीक्षकहरुले सफलतापूर्वक तालिम सम्पन्न गरेको। ➢ स.प्र.बल, नेपाल नं. १ वराह वाहिनी मुख्यालय, सुनसरीमा गोताखोर तालिम सम्पन्न गरेको, जसमा स.प्र.नि. १ जना सहित १८ जना र नेपाल प्रहरीबाट २ जना सहित जम्मा २० जना र विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटारमा गोताखोर तालिम सम्पन्न गरेको, जसमा स.प्र.नि. १ जना सहित १९ जनाको सहभागिता रहेको। ➢ १८४ जना स.प्र.क.हरुलाई हलुका सवारी चालक अनुशिक्षण तालिम

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			गराइएको। ➢ हुल तथा दंगा व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय लामापाटनमा सम्पन्न भएको STF तालिममा ८६ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरु सहभागिता रहेको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका उत्तरी सीमानामा खटिने २८ जना स.प्र.क.हरुले चीनियाँ भाषा प्रशिक्षण सम्पन्न गरेका। ➢ पर्वतीय उद्धार तालिम सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्माण भएको।
१२.	तालिम सम्मेलन आयोजना गर्ने ➢ तालिम सम्बन्धी समस्याहरुको पहिचान गर्ने र एजेण्डा तय गर्ने। ➢ संगठनका वरिष्ठ अधिकृत र तालिम शिक्षालयका समादेशकहरुसहितको गोष्ठी सञ्चालन गरी सुझावहरु संकलन गर्ने। ➢ प्राप्त सुझाव बमोजिमका सुधारात्मक कदमहरु अगाडि बढाउने।	१ वटा (वार्षिक)	➢ वरिष्ठ अधिकृत सम्मेलन सम्पन्न भएको।
१३.	वरिष्ठ अधिकृत सम्मेलन आयोजना गर्ने ➢ संगठनको भावी रणनीति तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरुको पहिचान सहित एजेण्डा तय गर्ने। ➢ वरिष्ठ अधिकृत गोष्ठी आयोजना गरी सुझावहरु संकलन गर्ने। ➢ प्राप्त सुझाव बमोजिमका विभिन्न कार्यविधिहरु मार्फत सुधारात्मक कदमहरु अगाडि बढाउने।	१ वटा (वार्षिक)	➢ मिति २०८०/१२/०४ गतेदेखि ऐ. ०६ गतेसम्म सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा सम्पन्न भएको। ➢ भावी रणनीति तथा सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरुको पहिचान सहित एजेण्डा तय गरिएको। ➢ वरिष्ठ अधिकृत सम्मेलनमा उठान भएका एजेण्डाहरु कार्यान्वयन गरी त्रैमासिक प्रगति विवरण संकलन गरिएको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
१४.	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुदमा योगदान पुऱ्याउने ➢ स.प्र.बल, नेपालका इकाईमा खेलाडी पहिचान (Talent Hunt) गरी क्षमता विस्तारका लागि प्रशिक्षण प्रदान गर्ने। ➢ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुदमा सहभागिता बढाउने ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको तर्फबाट विभिन्न राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताहरु सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ स.प्र.बल, नेपालका कार्यालयहरुबाट १३१ जना खेलाडी पहिचान गरिएको। ➢ ४८ वटा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरुमा १६१ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी (खेलाडी) हरु सहभागी भई २४ पदक प्राप्त गरेको। ➢ ३०९ वटा राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरुमा ११९५ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी (खेलाडी) हरु सहभागी भई ४२० पदक प्राप्त गरेको। ➢ मिति २०८०/१२/२५ गतेदेखि ऐ. ३० गतेसम्म सशस्त्र प्रहरी सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक कप २०८० सञ्चालन गरिएको।
१५.	विद्यमान तालिम पाठ्यक्रमहरुमा समयानुकूल परिमार्जन तथा नयाँ पाठ्यक्रमहरुको निर्माण गर्ने ➢ तालिम निर्देशिका संशोधन गर्ने। ➢ तालिम निर्देशिका अनुसार पाठ्यक्रम संशोधन गर्नुपर्ने तालिमको पहिचान गर्ने ➢ पाठ्यक्रम संशोधन गर्ने। ➢ परिमार्जित पाठ्यक्रम लागू गर्ने।	परिमार्जन ७४ नयाँ निर्माण ९ (वार्षिक)	➢ ७५ वटा तालिम पाठ्यक्रम परिमार्जन गरिएको र ११ वटा नयाँ पाठ्यक्रम निर्माण गरिएको।
१६.	अवकाश जानुपूर्व कर्मचारीहरुलाई सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्ने (Post Retirement Training) ➢ सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्ने अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने। ➢ तालिममा सहभागिता गराउने।	५०० जना (वार्षिक)	➢ २९८ जना स.प्र.क.हरुले सफलतापूर्वक विभिन्न सीपमूलक तालिम सम्पन्न गरेको। ➢ हाल विभिन्न सीपमूलक तालिममा ४७ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरु तालिमरत रहेको।
१७.	स.प्र.क.हरुलाई लक्षित गरी मनोपरामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने ➢ मनोपरामर्श अध्ययन गरेका स.प्र.क.हरुको रोस्टर तयार गर्ने। ➢ वाहिनी तथा युनिटगत रुपमा पोष्टिङ्ग गर्ने। ➢ स.प्र.क.हरुको मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धमा चेतनामूलक कक्षाहरु सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, वाहिनी मुख्यालयहरु, शिक्षालयहरु, नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल र स्कुलहरुमा मनोपरामर्श इकाई गठन गरी कार्य सञ्चालन गरिएको। ➢ वाहिनी मुख्यालयहरुमा खटाइएका सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुले वाहिनी तथा मातहत इकाईहरुमा गई मनोपरामर्श सम्बन्धी कक्षा सञ्चालन, सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई काउन्सिलिङ्ग गर्ने गरेको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	➢ मानसिक रुपमा समस्या भएका स.प्र.क.हरुको पहिचान गरी काउन्सिलिङको व्यवस्था गर्ने।		➢ Psychosocial विषय अध्ययन गरेका ७ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई वाहिनी मुख्यालयहरुमा खटाइएको। ➢ काउन्सिलिङ गर्दा मानसिक रुपमा समस्या देखिएका सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालमा उपचारार्थ पठाएको।
१८.	अस्पतालको क्षमता अभिवृद्धि तथा प्रदेशस्तरीय फिल्ड अस्पतालहरुको स्थापना गर्ने ➢ समयमा नै औषधिहरुको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने। ➢ Telemedicine सेवालाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने। ➢ PCL नर्सिङका कक्षाहरु शुरु गर्ने। ➢ फिल्ड अस्पताल नभएका प्रदेशहरुमा फिल्ड अस्पताल स्थापना गर्ने। ➢ प्राविधिक कर्मचारीलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ Hospital Management Software जडान गरी प्रविधिमा आधारित अस्पताल विकास गर्ने। ➢ अस्पताल स्तरोन्नतिको लागि आवश्यक पर्ने मेडिकल उपकरणहरु (Ultrasonic Coagulator, Endo-urology Setup, Endoscopy, Neuro-endoscopy) थप गरी अस्पतालको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने। ➢ OPD, Emergency, Hospital Day Care, Operative, PICU, Pharmacy, Pathology, Radiology Service को थप विस्तार गर्दै लैजाने ➢ अस्पतालको बेड क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।	३ वटा फिल्ड अस्पताल स्थापना (वार्षिक)	➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका १५ वटा इकाईहरुमा कार्यरत सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई टेलीमेडिसिन सेवा सुचारु गरेको। ➢ सबै प्रदेशमा फिल्ड अस्पताल स्थापना गरी कार्य सञ्चालन भइरहेको। ➢ नेपाल ए.पी.एफ. अस्पतालबाट ३ जना प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुले Primary Emergency Care तालिम समापन गरेको। ➢ मिति २०८१/०१/०९ गतेबाट नेपाल ए.पी.एफ. अस्पतालमा मेडिकल असिष्टेन्ट ग्रेड III तालिम सञ्चालन गरिएको। ➢ नेपाल ए.पि.एफ अस्पताल मातहतका क्षेत्रिय तथा फिल्ड अस्पतालहरुमा स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम सञ्चालन गरिएको। ➢ Hospital Management System अन्तर्गत Nursing Module, Emergency Module, Inventory Record Module, Inpatient Module, Outpatient Module, Radiology Module र Queue Management Module थप गरी अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाहरु Digitization भएको ल्याइएको। ➢ MRI, Lab Report लगायतका सेवाग्राहीको Report हरु Online बाट हेर्ने व्यवस्था मिलाइएको। ➢ बहालवाला सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी र सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुको आश्रित परिवार तथा पूर्व सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुको लागि छुट्टाछुट्टै फार्मेसी सञ्चालन गरेको। ➢ बहालवाला स.प्र.क.हरु लगायत विपन्न सर्वसाधारण नागरिकहरुका लागि Dialysis सेवा सञ्चालनमा ल्याएको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			➢ Dialysis सेवा सञ्चालनको लागि १ जना चिकित्सक तथा Oncology Care Unit सञ्चालनको लागि २ प्रा.स.प्र.ना.नि.लाई तालिम प्रदान गर्नको लागि खटाई पठाएको। ➢ OPD, Emergency, Hospital Day Care, Operative, PICU, Pharmacy, Pathology, Radiology Service समयानुकूल स्तरोन्नति गर्दै लगिएको। ➢ हाल ११० शैया क्षमतामा संचालित अस्पताललाई ३०० शैया क्षमताको अस्पतालमा स्थायी रुपमा स्तरोन्नति गर्नको लागि प्रक्रियामा सुरु गरिएको।
१९.	प्रधान कार्यालय/प्रशिक्षण प्रतिष्ठान/वाहिनी/ गण/गुल्म र बि.ओ.पि.हरुको भवन निर्माण गर्ने ➢ प्रधान कार्यालयमा बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण सुरूवात गर्ने। ➢ नं.४ मुक्तिनाथ वाहिनी र नं. ६ महेश्वरी वाहिनीमा भवन निर्माण गर्ने। ➢ नं. ४, नं. ७, नं. ११, नं. ३१, नं. ३४, नं. ३७, र नं. ३८ गणहरुमा भवन निर्माण गर्ने। ➢ नं. ३२ र नं. ३६ गुल्म र म.से. गुल्म कास्कीमा भवन निर्माण गर्ने। ➢ १२ वटा बि.ओ.पि. को भवन निर्माण गर्ने। ➢ फिल्ड अस्पताल कैलालीको लागि कार्यालय भवन, व्यारेक भवन र फर्निसिङ कार्य गर्ने। ➢ प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा १ वटा भवन निर्माण गर्ने ➢ नं. २ छिन्नमस्ता वाहिनी, नं. ५ विन्ध्यावासिनी वाहिनी, नं. ९ पशुपतिनाथ वाहिनी, हुल तथा दंगा व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय र जवान तालिम शिक्षालयमा बंकर निर्माण गर्ने।	३३ वटा भवन संरचना निर्माण गर्ने (वार्षिक)	➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय बहुउद्देश्यीय भवन निर्माणको लागि IEE स्वीकृत भई नक्सा स्वीकृतिको कार्य भइरहेको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ४ वाहिनी र नं. ६ वाहिनीमा निर्माण सुरु भएको, सशस्त्र प्रहरी बल,नेपाल नं. ४, नं. ७ नं. ११, नं. ३१, नं. ३४, नं. ३७, नं. ३८ र नं. ३९ गणहरुका भवन निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३२ गुल्म र म.से.गुल्म कास्कीको भवन निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको। ➢ १२ बि.ओ.पि. हरु मध्ये ९ वटा बि.ओ.पि. को भवन निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको बि.ओ.पि. मनराको ४० प्रतिशत निर्माण कार्य भएको, एउटा बि.ओ.पि. कोटेशनबाट निर्माण कार्य भएको र एउटा बि.ओ.पि. जग्गा प्राप्तिको क्रममा रहेको। ➢ राष्ट्रिय सशस्त्र प्रहरी बल प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. २ वाहिनी नं. ९ वाहिनी, तालिम शिक्षालय पोखरा, जवान तालिम शिक्षालय बनबेहडा कैलालीमा बंकर निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको।

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			➢ १२ वटा वि.ओ.पि. मध्ये हिल्सा हुम्लाको जग्गा नभएकोले निर्माण नगरिएको। ➢ नं. ३६ गुल्मको जग्गा भिरालो रहेकोले निर्माण गर्न नसकिएको। ➢ नं. ५ विन्ध्यावासिनी वाहिनीमा अग्रिम बंकर रहेकोले निर्माण नगरिएको।
२०.	आर्थिक पारदर्शिता तथा बेरुजु फछ्र्यौटको स्तर उत्कृष्ट बनाउने ➢ आर्थिक ऐन तथा नियमावली अनुसार पारदर्शी एवम् नियमसम्मत रुपमा आर्थिक कारोबार गर्ने। ➢ बेरुजुलाई सतप्रतिशत फछ्र्यौट गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ अनुशासन, पारदर्शिता, मितव्ययिता तथा त्रुटिरहित ढंगबाट कार्य गर्न गराउन समय-समयमा परिपत्र, ब्रिफिङ तथा निरीक्षण गरिएको। ➢ महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट सम्परीक्षण कार्य नहुँदा बेरुजु फछ्र्यौट नभएको।
२१.	सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीलाई आवश्यक पोशाकहरु उपलब्ध गराउने ➢ पोशाकहरु पहिचान गर्ने। ➢ पोशाकहरु खरिद गर्ने।	२५ प्रकारका पोशाक खरिद गर्ने (वार्षिक)	➢ १९ प्रकार पोशाकका सामग्रीहरुको बोलपत्र आहान गरिएकोमा १७ प्रकारका पोशाकका मालसामानहरु प्राप्त भई आम्दानी बाँधी भुक्तानी भई सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई वितरण समेत गरिएको र २ प्रकारका मालसामानहरु प्राप्त भई आम्दानी भई भुक्तानी हुन बाँकी रहेको।
२२.	बन्दोबस्ती लगायत असबाबका सामग्रीहरुको खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने ➢ संचार साधनका उपकरण तथा स्पेयर पार्टस, आर्मोरर सम्बन्धी सामग्रीहरु, CITS Equipment, विपद् उद्धार सम्बन्धी सामानहरु, जि.पि.एस. तथा गो-प्रो क्यामेरा, ड्रोन क्यामेरा तथा भिडियोग्राफी सम्बन्धी सामानहरु खरिद गर्ने। ➢ भीड नियन्त्रण सम्बन्धी सामानहरु खरिद गर्ने ➢ जिन्सी सामग्रीको स्टोरेज र अभिलेख दुरुस्त राखे ➢ जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनबाट सिफारिस भए अनुसार जिन्सी सामग्रीहरुको मर्मत, सम्भार, लिलाम बिक्री तथा नष्ट गर्ने।	आर्मोरर १२ प्रकार भिडियोग्राफी ३२ प्रकार ग्यासेसेल ४००० गोटा (वार्षिक)	➢ CITS Equipment & Asset Management Software सम्बन्धी सामान र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्रीहरु प्राप्त भई आम्दानी बाँधी भुक्तानी भइसकेको। ➢ संचार साधनका उपकरण तथा स्पेयर्स पार्ट्स सम्बन्धी मालसामानहरु प्राप्त भई आम्दानी बाँधी भुक्तानी भइसकेको। ➢ आर्मोरर सम्बन्धी मालसामानहरु प्राप्त भई आम्दानी बाँधी भुक्तानी भइसकेको। ➢ ग्यासेसेल ४००० गोटा खरिद गर्ने भनिएकोमा विनियोजित बजेटलाई आधार मानी ३००० गोटा मात्र खरिदको द्विपक्षीय सम्झौता भई आपूर्तिको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा प्रतितपत्र खोली मालसामान आपूर्तिको क्रममा रहेको। नेपाली सेनासँग ७.६२ मि.मि. बालराउण्ड २,२५,००० गोटा खरिदको लागि एकल खातामा राजस्व दाखिला गरी सकिएको र निकासा हुन बाँकी रहेको।

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
२३.	अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा स.प्र.बल, नेपाल तैनाथ गर्ने ➢ अन्तर्राष्ट्रिय हवाई सीमानाको रुपमा रहने अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलहरुको सुरक्षा र वायुयान सम्बन्धी विपद्का घटनाहरुमा प्रतिकार्य गर्नको लागि आवश्यक कार्यविधि तयार गर्ने। ➢ आवश्यक जनशक्ति तथा श्रोत साधनको लागि पहल गर्ने। ➢ विमानस्थल सुरक्षा र वायुयान सम्बन्धी विपद् उद्धार तालिम सञ्चालन गर्ने। ➢ प्राथमिकता र श्रोतसाधनको उपलब्धताको आधारमा क्रमश: तैनाथ गर्दै जाने।	१ वटा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा तैनाथी (वार्षिक)	➢ मिति २०८०/०९/२९ गते त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार सुरक्षार्थ स.प्र.नि.को कमाण्डमा सुरक्षा बेश स्थापना गरिएको।
२४.	स.प्र.बल, नेपालको संचार क्षमता प्रभावकारी बनाउने ➢ हिमाली तथा पहाडी इकाईहरुमा VSAT को प्रयोग गर्ने। ➢ रिपिटरहरुबिच Crosslink तथा IP Connectivity को प्रयोग गरी सम्पूर्ण युनिटहरुलाई VHF/UHF मार्फत प्रधान कार्यालयसँग सचार मिलाप गर्ने। ➢ रिपिटर नेटवर्कहरुको विस्तार गर्ने। ➢ डिजिटल नेटवर्कको विस्तार गर्ने। ➢ HF Network को विस्तार गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ उच्च पहाडी तथा हिमाली जिल्लामा अवस्थित युनिटहरुको लागि ८ थान Satellite Phone वितरण गरिएको। ➢ रिपिटरहरुबिच Crosslink तथा IP Connectivity को प्रयोग गरी सम्पूर्ण युनिटहरुलाई VHF/UHF मार्फत प्रधान कार्यालयसँग सचार मिलाप गर्ने व्यवस्था मिलाउनको लागि नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरी परिक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको। ➢ रिपिटरहरुबिच Crosslink तथा IP Connectivity को प्रयोग गरी संचार मिलाप गर्ने प्रथम चरणमा कोशी प्रदेश अन्तर्गत भेडेटार धनकुटामा रहेको नेपाल टेलिकमको Tower Station लिन आवश्यक रकम निकासा भई कार्य अगाडि बढाइएको। ➢ १६६ वटा युनिटहरुमा HF Network मार्फत संचार व्यवस्था मिलाइएको।
२५.	विष्फोटक पदार्थको भण्डारण सुरक्षित गर्ने ➢ विष्फोटक पदार्थ तथा बंकर निरीक्षण गर्ने। ➢ खपत अवधिभर Storage को आधारमा Dispose गर्नुपर्ने विष्फोटक पदार्थहरुको पहिचान गर्ने।	५ वटा बंकर निर्माण गर्ने (वार्षिक)	➢ वाग्मती प्रदेश अन्तर्गत नं. १५, १८, २०, २१, २२ गण र नं. २४ गुल्मको विष्फोटक पदार्थहरु सरसफाई र चेकजाँच गरी नं. २२ गणमा रहेको बंकरमा भण्डारण गरी राखिएको। ➢ नं. २ र ९ वाहिनी, हुल तथा दंगा व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय,

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	➢ विष्फोटक पदार्थहरु Dispose गर्ने।		लामापाटन र वडिमालिका जवान तालिम शिक्षालय कैलालीमा बंकर निर्माण कार्य ९९ प्रतिशत सम्पन्न भएको। ➢ नं. ५ विन्ध्यावासिनी वाहिनी मुख्यालय रुपन्देहीको वालगिरीमा मौज्दात रहेका प्लाष्टिक ह्याण्ड ग्रनेड र नं. ३३ डेटोनेटर मिति २०८०/१२/२६ गते स्थलगत निरीक्षण र चेकजाँच गरिएको। ➢ नं. ५ विन्ध्यावासिनी वाहिनी मुख्यालय रुपन्देहीको वालगिरीमा मौज्दात रहेका प्लाष्टिक ह्याण्ड ग्रनेड र नं. ३३ डेटोनेटर मिति २०८०/१२/२६ गते स्थलगत निरीक्षण र चेकजाँच गरी प्लाष्टिक ह्याण्ड ग्रनेड गोटा-५ मिति २०८१/०१/१९ गते डिस्पोज गरिएको। ➢ नं. २८ गण हे.क्वा. कपिलवस्तु र नं. ४३ रिजर्भ गण हे.क्वा. वनबेहडा कैलालीको जिन्सी आम्दानीमा रहेका विष्फोटक पदार्थहरुको निरीक्षण तथा चेकजाँच गरिएको।
२६.	विपद् उद्धारका सामग्री खरिद गर्नुका साथै विपद् व्यवस्थापनमा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ➢ आवश्यक पर्ने सामानहरुको योजना तयार गर्ने। ➢ बोलपत्र आह्वान गर्ने। ➢ सामग्रीहरु खरिद गरी वितरण गर्ने। ➢ सरोकारवाला निकायहरुसँग Simulation Exercise सञ्चालन गर्ने।	३० प्रकारका सामग्री खरिद गर्ने (वार्षिक)	➢ आ.व.०७९/०८० मा खरिद गरिएका ४० आईटमका विपद् उद्धारका सामग्रीहरु वितरण भइसकेको। ➢ आ.व.०८०/८१ मा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट स.प्र.बल, नेपाललाई १४ करोड बराबरको विभिन्न विपद् उद्धारका सामग्रीहरु प्राप्त भई विभिन्न कार्यालयहरुलाई वितरण कार्य भइरहेको। ➢ आ.व.०८०/८१ मा अन्य सरोकारवाला निकायहरुसँग संयुक्त १६७ वटा र एकल ५३ वटा गरी २२० वटा Simulations Exercise सञ्चालन गरेको, जसमा ३३,७८८ जना सहभागी भएको।
२७.	ए.पि.एफ. फायर फाईटिङ एकेडेमी स्थापना गर्ने ➢ सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ➢ मन्त्रालयबाट स्वीकृति लिने। ➢ एकेडेमी निर्माण शुरुवात, आवश्यक बन्दोवस्ती।	१ वटा (वार्षिक)	➢ मिति २०८०/०५/२७ गते फायर फाईटिङ एकेडेमी स्थापना सम्बन्धी संस्थागत धारणा प्राप्त भएको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
२८.	समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ➢ विपद् व्यवस्थापन सचेतना कार्यक्रमको कार्ययोजना तयार गर्ने। कार्ययोजना अनुसार स्थानीय तहका विभिन्न स्कुल तथा कलेजहरुमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ विपद् व्यवस्थापन सचेतना कार्यक्रमको कार्ययोजना अनुरुप विद्यालय-११६६ र क्लब/समुदाय-११०८ गरी जम्मा २९२९ स्थानमा विपद् जोखिम् न्यूनीकरण सचेतना कक्षा सञ्चालन गरिएको, जसमा १,६४,३९२ जना सर्वसाधारण तथा विद्यार्थीले सहभागिता जनाएको।
२९.	युनिटमा आधारभूत आवश्यकताका विषयहरु (मेश, ट्वाईलेट,बाथरुम) थप गर्ने तथा स्तरोन्नति गर्ने। ➢ सबै स्थायी युनिटमा स्तरीय मेश निर्माण गर्ने ➢ सबै युनिटहरुमा १०:१ को अनुपातमा शौचालयको व्यवस्था गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ हालसम्म ११४ वटा मेश निर्माण तथा स्तरोन्नति गरिएको। ➢ शौचालय निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइएको।
३०.	बि.ओ.पि. को संख्या वृद्धि गर्ने ➢ बि.ओ.पि. स्थापना गर्ने स्थानको पहिचान गर्ने। ➢ सुरक्षा चूनौती॥ उपलब्ध साधनश्रोत र जनशक्तिको आँकलन गर्ने। ➢ साधनश्रोत तथा जनशक्ति माग गर्ने। ➢ जनशक्ति प्राप्त भएमा प्राथमिकताका आधारमा तोकिएको संख्यामा क्रमशः नयाँ बि.ओ.पि.हरु स्थापना गर्दै जाने।	१७४ वटा (वार्षिक)	➢ सीमामा बि.ओ.पि.को संख्या ४२५ वटा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ थप १७२ स्थान पहिचान गरी बि.ओ.पि. स्थापनाको गर्ने योजनामा रणनीतिक हिसावले ६३ स्थानमा जनशक्ति तथा श्रोतसाधन उपलब्ध भएमा तत्काल स्थापना गर्न सकिने सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको। ➢ दार्चुला जिल्लामा बि.ओ.पि. तिङ्कर, झापा जिल्लामा बि.ओ.पि. लालमाटी र गोरखा जिल्लामा बि.ओ.पि. साम्दो गरी जम्मा ३ वटा थप बि.ओ.पि. स्थापना भई भारततर्फ २४४ र चीनतर्फ १० गरी जम्मा बि.ओ.पि.को संख्या २५४ पुगेको। ➢ ४ वटा बि.ओ.पि. (जिल्ला रसुवा, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर) स्थापनाको लागि आवश्यक तयारी भइरहेको। ➢ जिल्ला बाँके, जानकी गा.पा.-१ साइगाउँ स्थित बि.ओ.पि. स्थापना सम्बन्धमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न नभएसम्मको लागि मिति २०८१/०२/१२ गते FOB स्थापना भएको।
३१.	सीमा नाकाहरुमा हेल्प डेस्क स्थापना गर्ने ➢ थप हेल्प डेस्क स्थापना गर्नुपर्ने नाकाहरुको पहिचान गर्ने।	१०० वटा (वार्षिक)	➢ हेल्प डेस्क स्थापना गर्नुपर्ने नाकाहरुको पहिचान गरी चाडपर्वको समयमा १२८ स्थानमा हेल्प डेस्क स्थापना भएकोमा हाल ५३ स्थानमा हेल्प

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	➢ हेल्प डेस्क स्थापनाको लागि आवश्यक निर्देशन दिने। ➢ हेल्प डेस्कको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्ने र आवश्यकतानुसार परिमार्जन गर्ने।		डेस्क सञ्चालनमा रहेको। ➢ हेल्प डेस्कको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गरी आगामी दिनमा थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक कार्य भइरहेको।
३२.	अन्तर्राष्ट्रिय सीमाका संवेदनशील नाकाहरुमा आधुनिक उपकरणहरु जडान गर्ने ➢ अन्तर्राष्ट्रिय सीमाका संवेदनशील नाका पहिचान गर्ने। ➢ त्यस्ता नाकामा CC Camera/PTZ Camera जडान गर्ने। ➢ बिग्रिएका उपकरणलाई मर्मत सम्भार गर्ने	आवश्यकतानुसार	➢ आ.व. ०८०/८१ मा संवेदनशीलतालाई मध्यनजर गरी वि.ओ.पि. बेल्दारी बाराको जिम्मेवारी इलाकामा ६ वटा क्यामेरा जडान गरिएको। हालसम्म १०३ स्थानमा ३१७ वटा CC Camera/PTZ Camera जडान भएको। ➢ नेपाल-भारत तथा नेपाल-चीन सीमामा रहेका सीमा स्तम्भ/चिन्हहरुको विस्तृत विवरण (बायोडाटा) GIS प्रविधिमा अद्यावधिक गर्ने कार्य भईरहेको।
३३.	छिमेकी राष्ट्रका समकक्षी निकायहरुसँग विभिन्न स्तरमा समन्वयात्मक बैठक सञ्चालन गर्ने/बैठकहरुमा सहभागिता जनाउने र संयुक्त अभ्यासहरु गर्ने ➢ वार्षिक रुपमा सञ्चालन गरिने IG, APF Nepal DG, SSB बिच भारतमा हुने Coordination Meeting को सातौं बैठकमा सहभागी हुने। ➢ वाहिनी स्तरमा त्रैमासिक रुपमा,गण स्तरमा मासिक रुपमा र बि.ओ.पि. स्तरमा आवश्यकतानुसार बैठक सञ्चालन गर्ने वा सहभागी हुने। ➢ चीनतर्फको समकक्षीसँग Coordination Meeting मा सहभागिता जनाउने वा आयोजना गर्ने। ➢ Joint Operation "Exercise Sahayog" सञ्चालन गर्ने। ➢ Joint Patrol गर्ने। ➢ मैत्रीपूर्ण खेलकुदमा सहभागिता जनाउने/आयोजना गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ नेपाल-भारत सीमा समन्वय बैठक • DG-IG Level-१, • AIG Level-१२ (भर्चुअल), • DIG Level- १३, • District Level- ३१, • Battalion Level-१८२, • Coy Level- १५७, • Local Level- २३०, ➢ नेपाल-चीन सीमा समन्वय बैठक • DIG Level- १, • District Level-५, • Coy Level- ५, • Local Level- ८, ➢ सीमामा परिचालित समकक्षी सुरक्षा निकायहरुसँग Joint Operation सञ्चालनको लागि आवश्यक कार्य भइरहेको।

क.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			➢ सीमा इलाकामा सञ्चालन गरिएका विभिन्न गस्ती तथा चेकप्वाईन्ट ड्युटी • संयुक्त गस्ती ५८५१ वटा ➢ स.प्र.बल, नेपाल र भारतीय सशस्त्र सीमा बलबिच भएको मैत्रीपूर्ण खेल • ८५ वटा मैत्रीपूर्ण खेल सम्पन्न भएको। ➢ सीमामा विपद् व्यवस्थापनको लागि ३ वटा Firefighting and water rescue सम्बन्धी अभ्यास सञ्चालन गरेको।
३४.	सीमा सहजीकरण समितिहरु मार्फत सीमा सुरक्षा प्रभावकारी बनाउने ➢ सीमा इलाकामा रहेका स्थानीय तह, सर्वसाधारण तथा अन्य सरोकारवाला निकाय समेतको सहभागितामा सीमा सहजीकरण समिति गठन गर्ने ➢ सूचना आदानप्रदान गरी सीमानाका समस्याहरु समाधान गर्ने। ➢ नियमित बैठकहरु सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ सीमा इलाकाको ४०५ स्थानमा सीमा सहजीकरण समिति गठन भई कार्य गरिरहेको। ➢ सूचना आदानप्रदान गरी सीमा इलाकामा रहेका समस्याहरु समाधान गर्ने गरिएको ➢ समयानुकूल तथा आवश्यकताको आधारमा बैठक सञ्चालन गर्ने गरिएको। ➢ सीमा इलाकामा निम्न बमोजिम सचेतनामूलक कार्यक्रम र वडास्तरीय अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको :- • सचेतनामूलक कार्यक्रम - ८१५ वटा • वडास्तरीय र अन्य अन्तरक्रिया कार्यक्रम - २४४ वटा • सामाजिक कार्यक्रम - १३ वटा • स्वास्थ्य शिविर - १६ वटा • निर्माण कार्य - ८ वटा • सीपमूलक तालिम - १ वटा
३५.	सीमावर्ती अपराध नियन्त्रण गरी सीमा सुरक्षा प्रभावकारी बनाउने ➢ सम्भावित सीमावर्ती अपराधहरु हुने नाका/स्थान र व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने। ➢ नियमित सूचना संकलन र निगरानी राख्ने। ➢ नियन्त्रणको लागि जनशक्ति परिचालन गर्ने। ➢ सीमा सम्बन्धी सचेतनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ सीमा नाकाको विभिन्न स्थानहरुमा २१ नाल विभिन्न प्रकारको हतियारसाथ १८ जना व्यक्तिहरु नियन्त्रणमा लिई प्रहरी कार्यालयमा बुझाइएको। ➢ सीमा नाकाबाट मानव बेचबिखनको जोखिमको आशंकामा १५६ जना र सो कार्यमा संलग्न आशंकामा १२८ जना व्यक्तिहरुलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरी कार्यालयमा बुझाइएको। ➢ सीमा इलाकाबाट निम्न परिमाणमा लागूऔषध बरामद गरिएको

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	➢ दशगजा अतिक्रमण गरी बनाईएका घर/टहराहरु हटाउने। ➢ Border Research and Resource Center (BRRC) को स्थापना गरी सीमा सुरक्षा तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा अनुसन्धानात्मक कार्य सञ्चालन गर्ने।		• विभिन्न किसिमका ट्याबलेट- २,२३,१५२ गोटा • गाँजा, चरेश- ७,९२१.१८ के.जी. • खैरो हिरोईन- ८८२.१२ग्राम • विभिन्न किसिमका तरल लागूऔषध- १,१६,७०० ml • विभिन्न किसिमका लागूऔषध सहित जम्मा ४०१ जना व्यक्ति र १२१ वटा सवारी साधन लिई सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाएको। ➢ समय-समयमा विभिन्न प्रकारका बैठकहरु सञ्चालन गरी अन्य निकायहरुसँग समन्वय गरी आवश्यक सूचना संकलन एवम् निगरानी गर्ने गरिएको। ➢ "सीमावासीसँग सशस्त्र प्रहरी" कार्यक्रमको अवधारणा पत्र अनुसार समय-समयमा सीमा जोडिएका वडाका वडा अध्यक्षहरुसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको। नेपाल-भारत र नेपाल-चीन अन्तर्राष्ट्रिय सीमानामा बसोबास गर्ने स्थानीय बासिन्दाहरुलाई लक्षित गरी लागूऔषध तथा सीमा सुरक्षा सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको। ➢ १० स्थानमा दशगजामा अतिक्रमण गरी बनाएका १५३ वटा घर टहराहरु हटाइएको। ➢ ११ स्थानमा भौतिक संरचना निर्माणमा रोक तथा समन्वय गरेको। ➢ १० स्थानमा दशगजा अतिक्रमण गरी अन्दाजी ८,२६५ बिगाहामा लगाएको खेतीपाती हटाएको। ➢ १८० स्थानहरुमा अन्दाजी १६० कि.मी. दशगजा सरसफाई गरिएको। ➢ दशगजा इलाकामा नयाँ Cross Border Occupation हुन नदिएको। ➢ Border Resource and Research Center (BRRC) को स्थापना गरी निम्न कार्यहरु भइरहेको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
			क. नेपाल-भारत र नेपाल-चीन सीमामा रहेका सीमा स्तम्भहरुको विस्तृत विवरण GIS प्रविधिद्वारा APF Border Pillar Management System मा राख्ने कार्य सम्पन्न भएको। ख. नेपाल-भारत र नेपाल-चीनबिच विभिन्न मितिमा भएका सन्धी, सम्झौता एवम् द्विपक्षीय बैठकहरुसँग सम्बन्धित माईन्यूटहरुको प्रतिलिपिहरु संकलन तथा अभिलेखीकरण गर्ने कार्य भइरहेको। ग. अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका ४० वटै जिल्लाको सीमासँग सम्बन्धित विस्तृत विवरण सहितको Border District Profile तयार गरिएको।
३६.	राजस्व चुहावट नियन्त्रण कार्य प्रभावकारी बनाउने ➢ राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न सम्भावित चोरी नाकाहरुमा पिकेट तथा गस्ती पट्रोल गर्ने। ➢ Int. Officer परिचालन गरी सूचना संकलन गर्ने। ➢ समकक्षीहरुसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने। ➢ राजस्व चुहावट नियन्त्रणसँग सम्बन्धित निकाय (राजस्व, भन्सार, क्वारेन्टाइन) सँग अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। ➢ अवैध रुपमा निकासी पैठारी भएका सामानहरु बरामद गरी सम्बन्धित निकायमा बुझाउने।	आवश्यकतानुसार	➢ सीमामा राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न सम्भावित चोरी नाकाहरुमा समकक्षी सुरक्षा निकायहरुसँग समन्वय गरी एकल तथा संयुक्त चेकप्वाईन्ट तथा गस्ती सञ्चालन गर्दै आएको। ➢ सूचना संकलनका लागि ए.पि.एफ. ईन्टेलिजेन्स ब्यूरोबाट ईन्ट अफिसरहरु परिचालन गरिएको। ➢ सूचना आदान-प्रदानको लागि सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी कार्य भइरहेको। ➢ राजस्व चुहावट नियन्त्रणसँग सम्बन्धित निकायहरुसँग समय-समयमा बैठक सञ्चालन गर्ने गरिएको। ➢ रु. १,६४,०६,०७,६१२/- बराबरको चोरी तस्करीका मालवस्तुहरु नियन्त्रणमा लिई सम्बन्धित निकायमा बुझाएको।
३७.	चीनियाँ भाषा कक्षा सञ्चालन गर्ने ➢ प्रशिक्षकको व्यवस्थाका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने। ➢ सम्भावित प्रशिक्षार्थीहरु पहिचान गर्ने। ➢ भाषा कक्षा सञ्चालन गर्ने। ➢ परिचालन गरी उत्तरतर्फको सीमा सुरक्षामा प्रभावकारिता ल्याउने।	आवश्यकताअनुसार	➢ २८ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुले अध्ययन पूरा गरेका।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
३८.	सीमा सुरक्षा गोष्ठी आयोजना गर्ने ➢ सीमा सुरक्षा सम्बन्धी समस्याहरुको पहिचान गर्ने र एजेण्डा तय गर्ने। ➢ संगठनका वरिष्ठ अधिकृत र बाह्य विषय विज्ञ एवम् सरोकारवालाहरु सहितको गोष्ठी सञ्चालन गरी सुझावहरु संकलन गर्ने। ➢ प्राप्त सुझाव बमोजिमका सुधारात्मक कदमहरु अगाडि बढाउने।	१ वटा (वार्षिक)	➢ मिति २०८० मंसिर २५ र २६ गते दुई दिन सीमा सम्बन्धी विज्ञहरु तथा सशस्त्र प्रहरी अधिकृतहरुको सहभागितामा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा नेपालको मजबुत सीमा व्यवस्थापनको साझा लक्ष्य प्राप्तिका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सीमा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा सीमा व्यवस्थापनमा देखिने चुनौतीहरुको समाधानका उपायहरु विषयमा छलफल भई सो सम्बन्धी विभिन्न रायसुझावहरु प्राप्त भएको। ➢ गोष्ठीबाट प्राप्त सुझावहरुलाई आगामी दिनमा कार्यान्वयन गरिने।
३९.	डिजिटल बोर्डर अवधारणा कार्यान्वयन सुरूवात गर्ने ➢ सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने। ➢ पहिलो चरणको काम सम्पन्न गर्ने। ➢ Digital Border Surveillance, Central Monitoring & Storage System जडान गर्ने।	आवश्यकताअनुसार	➢ Digital Border Surveillance, Central Monitoring & Storage System निर्माण गर्न टेन्डर डकुमेन्ट तयार गरिएको। ➢ हालसम्म १२ स्थानको ५२ वटा सि.सि. क्यामेराहरुको प्रधान कार्यालयबाट मनिटरिङ गर्ने कार्य भइरहेको साथै थप स्थान पहिचान गर्ने कार्य भइरहको।
४०.	सीमा स्तम्भहरुको निर्माण, मर्मत-सम्भार तथा पुनस्थापना गर्ने ➢ मापदण्ड तयार गर्ने। ➢ सीमा स्तम्भहरुको अनुगमन गरी मर्मत गर्नुपर्ने स्तम्भहरुको पहिचान गर्ने। ➢ समकक्षी निकाय तथा सरोकारवालाको उपस्थितिमा २५० वटा सीमा स्तम्भको निर्माण, मर्मतसम्भार तथा पुनस्थापना कार्य सम्पन्न गर्ने। ➢ प्रतिवेदन गर्ने र अभिलेख राख्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने २,२१२ वटा सीमा स्तम्भहरु पहिचान गरी २,१३७ वटा सीमा स्तम्भहरुको मर्मत तथा रङरोगन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको। ➢ मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने र भएका सीमा स्तम्भहरुको प्रतिवेदन गरी अभिलेख राख्ने कार्य भएको।
४१.	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको प्रविधिमा क्षमता वृद्धि गर्ने ➢ Network Security को Consultancy/Awareness Program सञ्चालन गर्ने। ➢ Camera Network Maintenance को लागि Fiber Splicing	आवश्यकतानुसार	➢ मोबाईल एप्स तथा विभिन्न सफ्टवेयरहरु अद्यावधिक तथा नयाँ Version जारी गर्न आवश्यक कार्य गरिएको। ➢ Network Security को Consultancy/ Awareness Program सञ्चालनको निम्ति आवश्यक पूर्वतयारी गरिएको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	Device खरिद गर्ने। ➢ स.प्र.बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा नयाँ कम्प्युटरहरु खरिद गरी पुरानो बदली गर्ने। ➢ Containerized Data Center को स्तरोन्नति गर्न Automatic Transfer Switch (ATS) खरिद गर्ने। ➢ Fiber Distribution Module (FDM) राख्ने। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा Walk through Gate, सीमा स्तम्भहरुको अभिलेखको लागि GPS Device, विपद् व्यवस्थापनको लागि Military Grade Drone खरिद गर्ने तथा आवश्यक मात्रामा Night Vision, Range Finder Device हरु खरिद गर्ने ➢ Pilot Project को रुपमा Border Surveillance को लागि Wireless Camera हरु जडान गरी केन्द्रबाट अनुगमन गर्ने पहल गर्ने। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका कार्यालयहरुमा CCTV लगायतका सूचना प्रविधिका उपकरणहरु थप गर्दै लैजाने। ➢ APF Nepal Mobile Apps को स्तरोन्नति गर्ने। ➢ Online Leave Management लाई सम्पूर्ण युनिटमा लागू गर्ने। सवारी साधन मर्मत रेकर्ड सफ्टवेयर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने। ➢ Cyber Security Awareness कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ➢ सीमा क्षेत्रका सीमा स्तम्भको सुरक्षा, अभिलेखीकरण तथा अभिलेखको अद्यावधिक गरी GIS मा विवरण राख्ने।		➢ Camera Network Maintenance को लागि Fiber Splicing Device थान ६ खरिद गरी जडान कार्य भइरहेको। ➢ ६५ थान नयाँ कम्प्युटरहरु बदली गरिएको। ➢ Containerized Data Center को स्तरोन्नति गर्न ATS राखिएको। ➢ FDM थान-१ खरिद गरी जडान भएको। ➢ GPS Device थान २ र विपद् व्यवस्थापनको लागि Military Grade Drone थान १, Walk through Gate थान ७ र Night Vision थान ७ खरिद गरी वितरण गरिएको। ➢ CCTV लगायतका सूचना प्रविधिका आवश्यक उपकरणहरु थप गर्ने सामग्रीहरु खरिद गरिएको। ➢ APF Mobile Apps तथा IOS सञ्चालनमा ल्याई समयसापेक्ष Upgrade गर्ने कार्य भइरहेको। ➢ Online Leave Management मिति २०८०/०५/०१ गतेदेखि सम्पूर्ण इकाईहरुमा सञ्चालनमा रहेको। ➢ सवारी साधन मर्मत रेकर्ड सफ्टवेयर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको। ➢ वीरगति प्राप्त स.प्र.क.हरुको परिवारहरुको कार्ड सम्बन्धी Software Modification भइरहेको। ➢ सीमा क्षेत्रका सीमा स्तम्भको सुरक्षा, अभिलेखीकरण तथा अभिलेखको अद्यावधिक गरी APF GIS System मा विवरण राख्ने कार्य भइरहेको। ➢ प्रधान कार्यालयको Drone बाट फोटो लिई 3D Map बनाएको। ➢ सीमा सुरक्षा विभाग/अन्य युनिटहरुको Topo Map/Normal Map बनाउने कार्य भइरहेको।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
४२.	**स.प्र.बल, नेपालमा गुनासो व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउने** ➢ स.प्र.क.हरुले सजिलै गुनासो राख्नको लागि हटलाईन फोन नम्बरहरुको व्यवस्था गर्ने। ➢ स.प्र.बल, नेपालसँग सम्बन्धित विषयमा विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त हुने गुनासो सुनुवाईलाई थप व्यवस्थित गर्ने। ➢ गुनासो सुनुवाई पश्चात् सम्बन्धितलाई जानकारी गराउने।	आवश्यकतानुसार	➢ गुनासो व्यवस्थापनको लागि छुट्टै हटलाईन नम्बरको व्यवस्था गरिएको। ➢ प्राप्त गुनासोहरु समयमै उचित व्यवस्थापन गरिएको। ➢ गुनासो न्यूनीकरण एवम् उचित व्यवस्थापनको लागि सम्पूर्ण इकाईहरुमा नोडल अधिकृत तोकिएको। ➢ विभिन्न माध्यमबाट ६२२ वटा गुनासो प्राप्त भई ६०५ वटा गुनासो फछ्र्यौट भएको।
४३.	**सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका युनिटहरु वातावरणमैत्री बनाउने** ➢ विशेषगरी फलफूलका बिरुवाहरु वृक्षारोपण गर्न मातहत युनिटलाई परिपत्र गर्ने। ➢ रोपिएका बिरुवाहरुको अभिलेख राख्ने र जगेर्ना गर्ने। ➢ थप बिरुवाहरु रोप्ने। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका युनिटहरुमा पोलिथिनका झोला निषेध गर्ने, फोहोरको वर्गीकरण सहित कन्टेनराईज गरी सोही बमोजिम व्यवस्थापन गर्ने, ➢ विद्युतीय चुल्हो प्रयोगमा ल्याउने अभियान सञ्चालन गर्ने। ➢ आगामी दिनमा विद्युतीय सवारी साधन खरिद गर्ने	आवश्यकतानुसार	➢ फलफूलका बिरुवाहरु वृक्षारोपण गर्न मातहत युनिटलाई परिपत्र गरिएको। ➢ आ.व.०८०/०८१ मा स.प्र.बल, नेपालका युनिटहरुमा ३३,८८९ बोटबिरुवाहरु वृक्षारोपण गरिएको। ➢ २०८०/०८१ मा कोशी, बागमती र लुम्बिनी प्रदेशका १२० जना सशस्त्र प्रहरी अधिकृत तथा बिल्लादार जवानलाई वन र वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम प्रदेशस्तरीय अभिमुखीकरण तालिम दिइएको।
४४.	**कल्याणकारी कार्यहरु प्रभावकारी बनाई कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च बनाउने** ➢ कल्याणकारी सेवा केन्द्रबाट सहुलियत व्याजदरमा ऋण सुविधाको कोटा तथा दायरा बढाउँदै लैजाने। ➢ आवास तथा सवारी सहुलियत कर्जा उपलब्ध गराउने। ➢ अस्पतालमा सेवाहरुमा थप गरी निःशुल्क गर्दै लैजाने। ➢ नेपाल ए.पि.एफ. हाकोदेवी जोगेन्द्र भगत स्कुल ससरी र नेपाल ए.पि.एफ. स्कुल कोहलपुरको कक्षा थप गरी स्तरवृद्धि गर्ने।	आवश्यकतानुसार	➢ सशस्त्र प्रहरी सिनियर अधिकृत र जुनियर अधिकृत सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई सम्बन्धित आधिकारिक बिक्रेता तथा मोटर निर्माण कम्पनीबाट खरिद गरिने नयाँ सवारी साधनको मूल्यको पचास प्रतिशत रकम सवारी साधन खरिद गर्ने ३० जना कर्मचारीहरुलाई उपलब्ध गराइएको। ➢ सहुलियत दरमा ऋण सुविधाको व्यवस्था गरिएको, जसअनुरुप कल्याणकारी सेवा केन्द्रबाट २,२१२ जनालाई उपलब्ध गराइएको तथा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकबाट २,३७४ जनालाई सिफारिस गरिएको। ➢ प्राकृतिक प्रकोपमा परी बासस्थानमा क्षति भएका र सीमामा बसोबास गर्ने

क्र.सं.	क्रियाकलाप	कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिम पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	प्रगतिको अवस्था
	➢ नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल तथा स्कुलहरुको सेवामा हेल्प डेस्कको स्थापना सहित गुणात्मक सुधार गर्ने। ➢ फ्युल स्टेशनको स्तरवृद्धि गरी विद्युतीय चार्जिङ्ग स्टेशनहरु जडान गर्ने। ➢ विद्युत प्राधिकरणसँग सम्झौता भए बमोजिमको स्थानहरुमा चार्जिङ्ग स्टेशनहरु स्थापना गर्ने। ➢ विभिन्न अस्पतालहरुसँग सम्झौता गरी उपचारमा छुटको व्यवस्था मिलाउने।		२० जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई आवास कर्जा उपलब्ध गराएको। ➢ चार पाङ्ग्रे सवारी ३० जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको। ➢ नेपाल ए.पि.एफ.ठाकोदेवी जोगेन्द्र भगत स्कुल शम्भुनाथ सप्तरीमा कक्षा ६ सम्म र नेपाल ए.पि.एफ. स्कुल कोहलपुरमा कक्षा ७ सम्म सञ्चालन रहेको र आगामी शैक्षिक सत्रको लागि आवश्यक भौतिक संरचना निर्माणको क्रममा रहेको। ➢ यसै शैक्षिक सत्रदेखि जिल्ला कञ्चनपुरको शुक्लाफाँटा नगरपालिकामा नेपाल ए.पि.एफ. स्कुल झलारी, कञ्चनपुर स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको। ➢ नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालमा हेल्प डेस्क स्थापना भएको। ➢ हलचोक फ्युल स्टेशन स्तरवृद्धि लगायत अन्य सुधारात्मक कार्य भईरहेको र अनुगमन तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुबाट दैनिक निरीक्षण भईरहेको। कालिका फ्यूल स्टेशन पोखरामा विद्युतीय चार्जिङ्ग स्टेशन स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको। ➢ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका विभिन्न कार्यालयहरुले स्थानीय अस्पतालहरुसँग आवश्यक समन्वय गरी बहालवाला/पूर्व सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी, आश्रित परिवार र अमर सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरुलाई परिवार लगायत सन्ततिहरुलाई औषधी उपचारमा छुट व्यवस्था मिलाएको। ➢ "२३औं सशस्त्र प्रहरी दिवस २०८०" को अवसरमा विभिन्न कल्याणकारी कार्यक्रम घोषणा गरी स.प्र.क.हरुको मनोबल उच्च बनाएको।

२.४ अध्यागमन विभाग

क. परिचय

नेपालमा विदेशीहरुको प्रवेश, उपस्थिति र प्रस्थान नियमन गरी देशको शान्ति, सुरक्षा र राष्ट्रिय हितमा सहयोग पुऱ्याउने र नेपाली नागरिकहरुको विदेश प्रस्थान एवम् आगमनलाई व्यवस्थित गर्ने दायित्व अध्यागमन प्रशासनको रहेको छ। नेपालमा कानून बनाई विदेशी नागरिकहरुको आगमन तथा प्रस्थानको नियमन गर्ने कार्य वि.सं. २०१५ सालदेखि सुरु भएको हो। वि.सं. २०४६ भन्दा अघि अध्यागमन सम्बन्धी कामको जिम्मेवारी विदेशी सम्बन्धी ऐन, २०१५ र विदेशी सम्बन्धी नियमावली, २०३२ बमोजिम हुने गरी सीमा क्षेत्रमा कार्यरत प्रहरी एकाइहरुलाई दिइएको थियो। अध्यागमन विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट अध्यागमन ऐन २०४९, अध्यागमन नियमावली, २०५१ र अध्यागमन कार्यविधि २०६५ मा भएको व्यवस्था एवम् सो सम्बन्धमा नेपाल सरकारले समय समयमा गरेका निर्णयहरुलाई नीतिगत एवम् कानुनी आधारको रुपमा लिई सो बमोजिम सीमा (आगमन तथा प्रस्थानको नियमन) नियन्त्रण, नेपालमा रहेका विदेशी नागरिकहरुका गतिविधि अनुगमन र सो सम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ।

ख. अध्यागमन विभागबाट आ.व. २०८०/०८१ मा सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

- Less Paper को अवधारणा बाट सुरु गरी Paper Less मा जाने उद्देश्यका साथ सरल, सहज र छिटोछरितो सेवाप्रवाह गर्न विभागबाट प्रदान हुने सेवाहरुलाई पूर्णरुपमा अनलाईन र कार्यालयको कार्य प्रकृया स्वचालित (Office Automation System) गरिएको छ। साथै सबै अध्यागमन कार्यालयहरुलाई स्वचालित प्रणालीको सञ्जालमा जोडिएको छ।
- अध्यागमन विभाग र कार्यालयहरुलाई पूर्ण रुपमा Digitize र Automation गर्ने अभियानको क्रममा सबै कर्मचारीहरुले कार्यालयको कार्य भौतिक उपस्थिति बिना घरैबाट समेत लगइन गरेर काम सम्पन्न गर्न सकिने भएको छ।
- E-Visa लागू गर्ने पूर्व अभ्यासको लागि ETA (Electronic Travel Authorization) लागू गरिएको छ। ETA मार्फत् संसारको कुनै पनि ठाउँबाट विदेशी नागरिकले भिसा आवेदन गर्न सक्ने, अध्यागमन अधिकृतले आवेदन रुजु गरेपछि आवेदकलाई सेवा शुल्क वापतको भौचर स्वचालित रुपमा आवेदकको ईमेलमा जाने र आवेदकले नेपाली बैङ्किङ प्रणाली मार्फत भुक्तानी गरे पश्चात अध्यागमन विभागको प्रणालीबाट विद्युतीय हस्ताक्षरित ETA सम्बन्धित व्यक्तिको ईमेलमा जाने व्यवस्था रहेको छ। सो ETA लिएर विदेशी नागरिक नेपालको कुनै प्रवेश बिन्दुस्थित अध्यागमन कार्यालयबाट भिसा अद्यावधिक गराई नेपाल प्रवेश गर्न सक्नेछ।
- भिसा जारी गर्ने व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी, व्यवस्थित र सहज बनाउन कुटनैतिक नियोगहरुसँग सम्बन्धित भिसाका सम्पूर्ण कार्यहरु कन्सुलर सेवा विभागबाट र Business Visa उद्योग विभागमा रहेको एकल बिन्दु सेवा केन्द्रबाट नै जारी गर्ने गरिएको छ।
- विभागबाट लिने सेवा शुल्क, भिसा शुल्क तथा जरिवानाहरु सबै नेपाली बैङ्कहरुका वालेट/मोबाईल बैंकिङ एपको QR तथा वालेट सेवा प्रदायक (Connect IPS, e-Sewa, Khalti) को खाताबाट अनलाइन मार्फत् भुक्तानी गरी सेवा लिन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- सेवा प्रवाह तथा सेवाग्राहीलाई सहजताको लागि E-mail तथा SMS मार्फत् जानकारी दिने गरिएको र डिजिटल साक्षरता कम भएका सेवाग्राहीको लागि सूचना प्रविधि शाखाका कर्मचारीहरु तथा अन्य सहायक कर्मचारी मार्फत सहजीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

- अध्यागमन विभागको अनलाईन प्रणालीलाई राहदानी विभाग, उद्योग विभाग, कन्सुलर सेवा विभाग, भन्सार विभाग, ईन्टरपोल, वैदेशिक रोजगार विभाग, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र भुक्तानीको लागि महालेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा अन्य विभिन्न निकायहरुका अनलाईन प्रणालीसँग अन्तरआवद्धता गरिएको छ। निकट भविष्यमै राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागसँगसमेत अन्तरआवद्धता गरिने भएको छ।
- विदेशी नागरिकहरुले विभागबाट लिने सेवाको शेवा शुल्कको भुक्तानिकोलागि Cross Border Payment (अन्तरराष्ट्रिय भुक्तानी प्रदायहरु)मार्फत् विभागको प्रणालीलाई जोड्नमहालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग समन्वय भईरहेको छ। Cross Border Payment सम्बन्धी व्यवस्था भएपछि तत्काल e-Visa जारी गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिने छ।
- विभाग तथा अध्यागमन कार्यालयहरु र त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालयले प्रयोग गर्ने प्रणालीलाई ७x२४ दिन निरन्तर सेवा प्रवाहको लागि प्रणालीको पूर्वाधार स्तरोउन्नती गरी त्रिभुवन अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थलमा Primary Data Center राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रमा Recovery Center रहने तथा आवश्यकता अनुसार दुवै ठाउँबाट समानान्तर रुपमा प्रणाली सञ्चालन गर्न सकिने गरी प्रणालीको पूर्वाधार विकासको लागि Private Cloud मा आधारित अत्याधुनिक वनाइएको छ। प्राकृतिक विपत्ति वा विपद्को समयमा Data Security को लागि हेटौंडामा रहेको Data Recovery Centre (DRC) मा समेत Backup रहने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- हाल सञ्चालनमा रहेको प्रणालीको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई ध्यानमा राखी प्रणालीको सुरक्षा परीक्षण तथा हालको Monolithic प्रणालीलाई Micro Service Architecture मा विकास गरी सञ्चालनमा ल्याउने र प्रणालीलाई विभागको जनशक्तिबाट सञ्चालन हुने व्यवस्थाको मिलाइएको छ।
- नेपाल पर्यटन बोर्डको सहयोगमा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालयको प्राविधिक तथा भौतिक पूर्वाधार सुधारको लागि विनियोजित रकम रु २ करोडको कार्य प्रारम्भ भएको छ। यसबाट हालको पुरानो प्रविधि र संरचनाहरु विस्थापित भई आधुनिक प्रविधियुक्त र सेवाग्राही मैत्री संरचनाको निर्माण हुनेछ।
- हाल विभागले जारि गरिरहेको भिसा स्टिकरलाई स्तरउन्नोति गरी नयाँ आधुनिक मुद्रण सुरक्षा सहितको भिसा स्टिकर लागू गर्ने गरीडिजाइन सम्पन्न भएको छ। निकट भविष्यमा नै यो आधुनिक मुद्रण सुरक्षा सहितको भिसा स्टिकर जारी हुनेछ।
- विभागको वेबसाईट तथा अन्य प्रणालीहरुलाई व्यवस्थित गरि सेवा प्रवाह तथा Digital Archive तथा अध्यागमन तथा Nepali Port प्रणालीसँग रहेका विभिन्न तथ्याङ्कहरुलाई स्वचालित रुपमा वेवसाईटमा प्रकाशन हुने व्यवस्थाको लागि नयाँ स्वरुपमा नयाँ Website सुरु गरिएको छ।
- भिजिट भिसासम्बन्धी १७ बुँदे मापदण्ड खारेजगरी ६ बुँदे मापदण्ड लागू गरिएको छ। विदेश जाने नेपाली यात्रीहरुलाई यात्रा सम्बन्धी सूचना तथा जानकारीको लागि यात्रा परामर्श (Travel Advisory) जारी गरिएको छ।
- भिजिट भिसामा UAE, Bahrain, Kuwait, Qatar, Oman, Saudi Arabia जाने नेपाली नागरिकहरुले स्वैच्छिक रुपमा स्व:घोषणा गर्नुपर्ने र उक्त स्व:घोषणा फाराम अनलाइन भर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- विदेशी नागरिकले निषेधित क्षेत्रमा पदयात्रा गर्नु पर्दा लिनु पर्ने Trekking Permit लाई Automate Trekking Agency system लाई स्वचालित प्रणालीमा लगि अध्यागमन अधिकृतले आवेदन रुजु गरे पश्चात आवेदकलाई सेवा शुल्कबापतको भौचर स्वचालित रुपमा आवेदकको ईमेलमा जाने र अवेदकले नेपाली बैङ्किङ प्रणाली मार्फत भुक्तानी गरे पश्चात अध्यागमन विभागको प्रणालीबाट विद्युतीय हस्ताक्षरित Trekking Permit जारी भइ सम्बन्धित Agency ले आँफैले Print गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।

- विमानस्थल तथा बोर्डर पोर्टमा नयाँ कर्मचारी पठाउँदा अध्यागमन प्रशसन र Nepali Port प्रणाली सञ्चालन सम्बन्धी कम्तिमा ५ दिनको आधारभुत तालिम प्रदान गेरर कार्यालयमा पठाउने व्यवस्थाको सुरुवात् गरिएको छ। यसका लागि कोर्स डिजाइन गरी प्रथम चरणमा २७ जना अध्यागमन अधिकृतहरुलाई तालिम प्रदान गरी कार्यालयमा पठाइएको छ। अध्यागमन कार्यालय त्रि.अ.वि. का सबै अध्यागमन अधिकृत र राजपत्र अनङ्कित कर्मचारीहरुलाई ३ दिनको पुनर्ताजगी तालिम दिइएको छ।
- त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा प्रस्थान कक्ष तर्फ चार वटा नयाँ डेक्स र २वटा VIP डेक्स थप गरिएको छ।प्रस्थान कक्ष तर्फ डेक्समा ६ वटा सूचना पाटी (Flashboard) निर्माण गरिएको छ। भिड व्यवस्थापन गर्न Line Management पोलहरु थप गरिएको छ। नयाँ Flap Barrier हरु जडान गरिएको छ।
- अध्यागमन कार्यालय त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल र अन्य अध्यागमन कार्यालयहरुमा कम्प्युटर, प्रिन्टर, PRM स्क्यानर, क्यूएक्समेसिन लगायतका सामाग्रीहरु जडान गरिएको छ।
- गौतम बुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल, पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल, बेलहिया, पोखरा, विरगंज, तातोपानी, टिमुरे सात वटा अध्यागमन कार्यालहरुको व्यवस्थापन परिक्षण सम्पन्न गरि प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।
- अध्यागमन विभाग र कार्यालयहरुवाट वार्षिक रुपमा सम्पादित कार्यहरुको वार्षिक प्रगति समिक्षा गोष्ठी श्रीमान् सचिवज्यूको प्रमुख आथित्यतामा सम्पन्न भएको छ।
- अध्यागमन प्रशासनको संवेदनशीलता र फरकपनलाई ध्यानमा राखी अध्यागमन विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि नयाँ ड्रेस कोड लागू गरिएको छ।
- नेपाल-चीन सीमा जिल्लाका नागरिकहरुलाई चीन आवतजावत गर्न अनुमतिपत्र (प्रवेशपास) सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण, अनुमतीपत्र (पासकार्ड) को डिजाइन र स्पेसिफिकेसन तयार गरी मन्त्रालयवाट स्वीकृत गरिएको छ।साथै प्रवेश पास सम्बन्धी सम्पूर्ण काम अनलाइन मार्फत् लागू गरिएको छ।यसका लागि हाललाई नयाँ सफ्टवेयर निर्माण गरिएको मा पछि नेपाली पोर्टसँग Integrate गरिनेछ।
- अध्यागमन कार्यविधि २०६५ लाई विस्थापन गरी नयाँ अध्यागमन कार्यविधि मस्यौदा तयार गरि मन्त्रालयमा पेस गरिएको छ। नयाँ अध्यागमन ऐन, नियमावली मस्यौदा गर्न समिति निर्माण गरी काम अघि बढाइएको छ।
- NTC सँग सम्झौता गरी GIDC देखि अध्यागमन कार्यालयसम्म डार्क कोर फाइवर जडान गरिएको छ।
- मन्त्रालयबाट अधिकार प्रत्यायोजन भई आए बमोजिम विभागवाट कामदार भिसाका लागि कार्य सहमती प्रदान गर्न सुरुवात गरिएको छ।
- विभागमा इ-हाजिरी पुन: सुरु गरिएको छ। विभागको कार्यालय लेआउट परिवर्तन गरि सेवाग्राही मैत्री बनाइएको छ।
- अध्यागमन कार्यालय बेलहियाको निर्माणाधिन भवन निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- अध्यागमन कार्यालय कोदारी सिन्धुपाल्चोक पुन सञ्चालनमा ल्याइनुका साथै अध्यागमन कार्यालय पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको स्थापना गरि सेवा सुरुवात गरिएको छ।

ग. जनशक्ति विवरण:-

तालिका २.४.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

क.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पद पूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
२	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	३	०	
३	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल विविध		१	१	०	

क.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पद पूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
४	अध्यागमन अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९	९	०	
५	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
६	कानुन अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून	०	०	०	
७	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध		२	२	०	२ जना करार
८	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	नेपाल विविध		०	०	०	
९	वरिष्ठ अध्यागमन सहायक	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९	९	०	
१०	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल विविध		५	५	०	
११	लेखापाल	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
१२	अध्यागमन सहायक	रा.प.अन. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	४	०	
१३	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन. द्वितीय	नेपाल विविध		१	१	०	
१४	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	इञ्जिनियरिङ	मे./ज.मे.	५	५	०	करार सेवामा
१५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८	८	०	३ जना करार सेवामा
	जम्मा				५०	५०		

स्रोत: अध्यागमन विभाग

ग. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:-

तालिका २.४.२: आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण: (रु हजारमा)

क.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	८१६९५.७६१	१०९६५०	१९१३४५.७६१	६७२४६	९०६१३	१५७८५९	८२.३१	८२.६४	८२.२
२.	३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरू	२५३४९५.९५९	६५.५०	२६००४५.९५९	२३१८६०	४८४५	२३६७०५	९१.४६	७३.९७	९१.०२

स्रोत: LMBIS

२.५ राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

क. परिचय

नेपाल सरकारले २०६६/०६७ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमार्फत सबै नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको रुपमा निर्वाचनमा समेत प्रयोग गर्न सकिने गरी फोटो सहितको बायोमेट्रिक स्मार्ट कार्डको प्रयोग गर्ने व्यवस्था गरिने र यससम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि एउटा छुट्टै केन्द्रीय निकाय खडा गरिनेछ भनी घोषणा भए पश्चात नेपाल सरकारको मिति २०६७/०३/१६ को निर्णयानुसार गृहमन्त्रालय अन्तर्गत विभागस्तरको केन्द्रीय निकायको रुपमा मिति २०६७/०४/०१ मा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन केन्द्र (National ID Management Center) को स्थापना भएको थियो। नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७५/०६/२८ को निर्णयानुसार उक्त राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन केन्द्र र केन्द्रीय पञ्जीकरण विभागको एकीकरण भई गृह मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागको स्थापना भएको हो। विभागले व्यक्तिको पहिलो कानुनी अधिकार स्थापना गर्ने "व्यक्तिगत घटनादर्ता" सम्बन्धी कार्य र नेपाल सरकारका महत्वपूर्ण दुई ठूला कार्यक्रमहरु सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत "नगद प्रवाह" र नागरिकको डिजिटल पहिचान (Digital Identity) स्थापना गर्ने बहुउपयोगी "राष्ट्रिय परिचयपत्र" वितरण कार्य गर्दै आएको छ।

विभागले गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको एक मात्र रुपान्तरणकारी आयोजना (Game Changer Project) को रुपमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा घटना दर्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ।विभागले सम्पादन गरिरहेका सबै कार्यहरु प्रविधिमा आधारित रहेको जसअनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता विद्युतीय माध्यम (Electronic Fund Transfer) बाट सोझै लाभग्राहीको खातामा पठाउने कार्य भईरहेको छ त्यसैगरी ६७०७ वडाबाट अनलाइन व्यक्तिगत घटना दर्ता भइरहेको छ। राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि हाल १ करोड ५१ लाख नागरिकको विवरण दर्ता भएकोमा ४३ लाख कार्ड छापिएको र करिब ८ लाख ६७ हजार राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण भएको छ। राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरणका लागि ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा छापिएका करिब ३८ लाख कार्ड पठाइएको छ।

राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग आन्तरिक राजश्व विभाग, यातायात व्यवस्था विभाग कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय, सामाजिक सुरक्षा कोष र निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालयको प्रणालीको सेवा आबद्धता परीक्षण भइरहेको। NIDMIS मा भएको विवरण प्रयोग गर्न र राष्ट्रिय परिचयपत्र लाई स्वास्थ्य बीमा परिचयपत्रको रुपमा प्रयोग गर्न स्वास्थ्य बीमा बोर्डसँग आवद्धता भएको छ। राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग यसै विभागको VERSPMIS प्रणालीको सेवा आवद्धता भई जन्मदर्ताकै समयमा राष्ट्रिय परिचय नम्बर (NIN) प्रदान गर्ने कार्य शुरु भएको। चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग सम्झौता भइ मेडिकल अधिकृत तथा नर्सिङ अधिकृत प्रवेश परीक्षामा राष्ट्रिय परिचय नम्बर (NIN) अनिवार्य भएको छ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS (Birth Registration Management System) र DRMS (Death Registration Management System) सँग VERSPMIS System Integration भइसकेको। अध्यागमन कार्यालय, त्रि.अ.वि को नेपाली पोर्टलसँग Service Integration भएको। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती) सँग Service Integration भएको साथै कन्सुलर सेवा विभागसँग अन्तर आवद्धता भई VERSPMIS प्रणालीबाट Verify गर्ने कार्य भइरहेको छ।

ख. दीर्घकालिन सोच

- विद्युतीय प्रणालीमार्फत सबै नागरिकको डिजिटल अभिलेख तयार पारी राज्यबाट उपलब्ध हुने सेवा सुविधा शान्ति सुरक्षा र विकास निर्माणमा आबद्ध गर्दै सुशासन प्रवर्द्धनमा सघाउ पुऱ्याउने।

ग. **उद्देश्य** (Objective)

- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) को विकास, सम्भार र सञ्चालन गर्ने।
- सबै नेपाली नागरिकलाई नदोहोरिने पृथक् नम्बर सहितको बहुउपयोगी राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रदान गर्ने।
- गैर आवासीय नेपाली र विदेशी नागरिकलाई समेत आवश्यकतानुसार परिचयपत्र उपलब्ध गराउने।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (VERSP-MIS) को विकास, स्थापना र सञ्चालन गर्ने।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन माध्यमबाट गर्ने।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई वैज्ञानिक र व्यवस्थित बनाउने।

घ. **रणनीति**

- सबै जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण संकलन अभियान सम्पन्न गर्ने।
- नागरिकलाई बहुपयोगी राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रदान गर्न विभागमा कार्ड उत्पादन गरी अभियानमार्फत वितरण गर्ने।
- सार्वजनिक तथा निजी सेवा प्रदायक निकायहरूले सेवा प्रदान गर्दा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमार्फत गर्नको लागि सेवा आवद्धता विस्तार गर्दै लैजाने।
- सबै वडाबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन माध्यमबाट गर्ने।
- विदेशस्थित कुटनीतिक नियोगहरुबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता विद्युतीय प्रणालीमार्फत भुक्तानी (EFT) गर्दै थप सहज बनाउने।

ङ. जनशक्ति विवरण

तालिका २.५.१: जनशक्ति विवरण स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति (स्थायी र करारतर्फ)

क्र.सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
२	निर्देशक	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सा .प्र.	४	४	०	
३	सूचना प्रविधि निर्देशक	रा.प.द्वि.	विविध		१	१	०	
४	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.	७	७	०	
५	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
६	तथ्यांक अधिकृत	रा.प.तृ.	आ.यो.तथा त.	तथ्यांक	१	१	०	
७	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध		२	२	०	
८	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृ.	विविध		३	३	०	
९	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	६	६	०	
१०	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
११	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध		५	५	०	
१२	तथ्यांक सहायक	रा.प.अनं.प्रथम	आ.यो.तथा त.	तथ्यांक	१	१	०	असारभाग विदामा रहेको
१३	हलुका सवारी चालक	श्रेणीविहिन	करार		५	५	०	
१४	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	करार		८	८	०	

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

तालिका २.५.२: जनशक्ति विवरण: स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी र करारतर्फ

क्र.सं.	पद	दरबन्दीको प्रकार	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत संख्या	कैफियत
१	शाखा अधिकृत	अस्थायी दरबन्दी (स्थायी कर्मचारीबाट पूर्ति)	३	३	थप ३ जना काजमा
२	नायब सुब्बा	अस्थायी दरबन्दी (स्थायी कर्मचारीबाट पूर्ति)	५	५	
३	कम्प्युटर इन्जिनियर	अस्थायी दरबन्दी (करार र स्थायी पूर्ति)	१५	८	७ जना रिक्त
४	कम्प्युटर टेक्निसियन	सेवा करार	१२	१२	
५	विवरण दर्ता अपरेटर	सेवा करार, दैनिक ज्यालादारी	१०६६	६५८	केही अपरेटरहरू होल्डमा रहेका
५.१	विवरण दर्ता अपरेटर	अभियानमा खटिएका		१०४	
५.२	विवरण दर्ता अपरेटर	जिल्ला प्रशासन तथा इलाका प्रशासन कार्यालयमा		४७२	
५.३	विवरण दर्ता अपरेटर	विभाग, नारायणहिटी दरबार परिसर र काठमाडौं जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा खटिएका		८२	

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

ख. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्तसम्मको प्रगतिः

तालिका २.५.३: आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८१ आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण (रकम रु. हजारमा)

क.सं.	बजेट उपशिर्षक नं.	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	१३४०१०११३/४	५९१७५८.००	५४३६००.००	११३५३५८.००	३१३५९२.५२	३४५३५८.२१	६५८९५०.७३	५२.९९	६३.५३	५८.०४

स्रोत: LMBIS

१. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को असार मसान्तसम्म सम्पादन भएका मूख्य मूख्य कार्यहरु:

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु:

सि.नं.	नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु	जारी मिति	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
१	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६	जारीः २०७६।१०।२८	कार्यान्वयनमा	
२	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, पहिलो संशोधन,२०७७	जारीः २०७७।१२।०२ पहिलो संशोधनः२०७८।११।०२	कार्यान्वयनमा	
३	सामाजिक सुरक्षा ऐन, पहिलो संशोधन, २०७५	जारीः २०७५।०६।०२ संशोधनः२०७९।०३।३१	कार्यान्वयनमा	
४	सामाजिक सुरक्षा नियमावली, दोस्रो संशोधन, २०७६	जारीः २०७६।१२।०३ पहिलो संशोधनः २०७७।०५।१९ दोस्रो संशोधनः २०७९।०६।१०	कार्यान्वयनमा	
५	राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सम्वन्धी आर्थिक निर्देशिका, दोस्रो संशोधन, २०७६	जारीः २०७६।०४।०२ पहिलो संशोधनः २०७७।०५।२१ दोस्रो संशोधनः २०७८।०५।२१	कार्यान्वयनमा	
६	राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७	२०७७।१०।०२	कार्यान्वयनमा	
७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्वन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७५।०४।१४	कार्यान्वयनमा	
८	विद्युतीय प्रणालीबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी रणनीति, दोस्रो संशोधन, २०७४	जारीः २०७४।१२।०९ पहिलो संशोधनः २०७६।०४।१४ दोस्रो संशोधनः २०७८।०३।०३	कार्यान्वयनमा	
९	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन रणनीति, २०७६	जारीः २०७६।०९।१५	कार्यान्वयनमा	
१०	राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापनको रणनीतिक योजना २०७५।७६-२०७७।७८	जारीः २०७५।१२।०५	कार्यान्वयनमा	हाल सो आयोजनाको अवधि समाप्त भइसकेको।

सि.नं.	नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु	जारी मिति	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
११	सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना सञ्चालन निर्देशिका, दोस्रो संशोधन, २०७४	जारी: २०७४।०३।३० पहिलो संशोधन: २०७५।०९।०५ दोस्रो संशोधन: २०७६।०९।११	कार्यान्वयनमा	हाल सो आयोजनाको अवधि समाप्त भइसकेको।

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

ख. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरू

१. राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू

राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण संकलन र वितरणको संक्षिप्त जानकारी

क्र.सं.	विवरण	आ.व.०८०/८१	हालसम्म
१.	विवरण संकलन	२०१०९०१	१५१६५६४३
२.	परिचयपत्र छपाई	४१६५३५९	४३२८३७३
३.	परिचयपत्र वितरणको लागि जिल्लामा पठाइएको	२६६२३५०	३८२२८०८
४.	परिचयपत्र वितरण	७२७३४०	८६७०५३
५.	अभियान मार्फत परिचयपत्र वितरण	३७१६३८	३७१६३८
६.	विवरण संकलन अभियान सम्पन्न जिल्ला	१८	७३
७.	विवरण संकलन अभियान सम्पन्न स्थानीय तह	१६०	७२१
८.	राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण अभियान सम्पन्न स्थानीय तह	१७	१७

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

(क) विवरण संकलन अभियान सम्बन्धी

- विवरण संकलन अभियान सम्पन्न जिल्ला: ७३
- विवरण संकलन अभियान सम्पन्न स्थानीय तह: ७२१
- विवरण संकलन अभियान सम्पन्न वडा: ६५०७
- जुम्ला जिल्लामा अभियान सञ्चालन भइरहेको।
- डोल्पा, मुगु र हुम्ला जिल्लामा अभियान शुरु हुन बाँकी रहेको।

(ख) वितरण अभियान सम्बन्धी

- अभियान सञ्चालन भइरहेका जिल्ला: कञ्चनपुर, झापा, चितवन, काठमाण्डौ र मोरङ (५)।
- हालसम्म अभियानबाट वितरण भएका कार्ड संख्या: ३,७१,६३८
- अभियान सम्पन्न स्थानीय तह: १७ वटा
- अभियान सम्पन्न वडा: १६७ वटा

(ग) हालसम्मको राष्ट्रिय परिचयपत्र छपाई तथा वितरण सम्बन्धी

- राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छपाई: ४३ लाख २८ हजार ३ सय ७३
- राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण: ८ लाख ६७ हजार ५३
- ७७ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा ३८ लाख २२ हजार ८ सय ८ कार्ड वितरणका लागि पठाइएको।

(घ) NIDMIS प्रणालीसँग अन्य विद्युतीय सेवाको आवद्धता (Integration)

- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग यसै विभागको VERSPMIS प्रणालीको सेवा आवद्धता भई जन्म दर्ताको समयमा राष्ट्रिय परिचय नम्बर (NIN) प्रदान गर्ने कार्य शुरु गरिएको।
- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग आन्तरिक राजश्व विभाग, स्वास्थ्य वीमा बोर्ड, यातायात व्यवस्था विभाग, कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय, सामाजिक सुरक्षा कोष र निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालयको प्रणालीको सेवा आवद्धता परीक्षण गरिएको।
- चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग सम्झौता भइ मेडिकल अधिकृत तथा नर्सिङ अधिकृत प्रवेश परीक्षामा राष्ट्रिय परिचय नम्बर (NIN) अनिवार्य गरिएको।
- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग अन्य निकायहरुको आवद्धताका लागि छलफल गरिएको।

(ङ) VERSPMIS को अन्य विद्युतीय सेवासँग आवद्धता (Integration)

- नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेड र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग VERSPMIS प्रणालीको सेवा आवद्धता भई चालु आ.व. को अन्त्यसम्ममा ३५ लाख लाभग्राहीलाई विद्युतीय प्रणालीबाट भुक्तानी (EFT) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको।
- SSRP पोर्टल मार्फत VERSPMIS बैंकको System सँग Integration गरिएको।
- अनलाइनमार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (VERSPMIS) सञ्चालन भएका वडा कार्यालय तथा स्थानीय तहमा अनिवार्य रुपमा VPN मार्फत VERSPMIS सञ्चालन गरिएको।
- स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS (Birth Registration Management System) र DRMS (Death Registration Management System) सँग VERSPMIS System Integration गरिएको।
- अध्यागमन कार्यालय, त्रि.अ.वि को नेपाली पोर्टलसँग Service Integration गरिएको।
- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती) सँग Service Integration गरिएको।
- कन्सुलर सेवा विभागसँग अन्तर आवद्धता भइ VERSPMIS प्रणालीबाट Verify गर्ने कार्य गरिएको।
- राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NIDMIS) सँग सेवा आवद्धता भई सेवा प्रवाह गरिएको।

(च) अन्य

- विवरण दर्ता गरी राष्ट्रिय परिचय नम्बर नपाएका ३ लाख भन्दा बढी व्यक्तिलाई थप रुजु गरी राष्ट्रिय परिचय नम्बर प्रदान गरिएको।
- हाल ७७ जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालयका १७९ वटा स्टेशन तथा ५४ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयको ६५ वटा स्टेशन मार्फत विवरण संकलन गरिएको।
- हुलाक सेवा विभागसँग सम्बन्धित जिल्लाहरुमा परिचयपत्र ढुवानी गर्न सम्झौता गरी ढुवानीको कार्य गरिएको।
- काठमाण्डौं जिल्लामा बढ्दो भिडभाड व्यवस्थापन गर्न नारायणहिटी सङ्ग्रहालय परिसरमा स्टेशन थप गरि ३२ वटा स्टेशन पुर्याई दैनिक १२०० जना भन्दा बढी सेवाग्राहीलाई सेवा दिने व्यवस्था मिलाईएको र सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउन टोकन प्रणाली समेत जडान गरिएको।
- यस विभागमा समेत सेवाग्राहीको चाप बढ्दोले ज्येष्ठ नागरिक र अन्य व्यक्तिहरूको लागि ४ वटा स्टेशन थप गरिएको।
- सेवाग्राहीहरूको गुनासो सम्बोधन गर्नको लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र सेवा व्यवस्थापन प्रणाली र Citizen Portal सञ्चालन गरिएको।

- जन्मदर्ता गर्दाका वखत राष्ट्रिय परिचय नम्बर प्रदान गर्ने र सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नवीकरण बायोमेट्रिक भेरिफिकेशन मार्फत गर्नको लागि सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीसँग आवद्धता गरिएको।
- स्वास्थ्य बीमाका लागि राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा भएको विवरण प्रयोग गर्न तथा राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई स्वास्थ्य बीमा परिचयपत्रको रुपमा प्रयोग गर्न स्वास्थ्य बीमा बोर्डको प्रणालीसँग सेवा आवद्धता गरिएको।
- स्थायी लेखा नं आवेदनकर्ताहरूको विवरण प्रमाणीकरण, बायोमेट्रिक भेरिफिकेशन, स्थाई लेखा नं आवेदन गर्दा परिचयपत्र प्रणालीका वैयक्तिक विवरणहरू प्रयोग गर्नको लागि आन्तरिक राजश्व विभागको प्रणालीसँग सेवा आवद्धताको परीक्षण गरिएको।
- निवृत्तभरणका लाभग्राहीहरूको नवीकरण प्रयोजनका लागि राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा भएको सूचना प्रयोग गर्न र बायोमेट्रिक भेरिफिकेसन गर्नका लागि पेन्सन कार्यालयको सूचना प्रणालीसँग सेवा आवद्धताको परीक्षण गरिएको।
- राष्ट्रिय परिचयपत्रमा भएको QR Code Scan गरेर सवारीचालक अनुमतिपत्रको विवरण हेर्न यातायात व्यवस्था विभागको सवारी चालक अनुमतिपत्र प्रणालीसँग सेवा आवद्धताको परीक्षण गरिएको।

२. व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरु

- विदेशस्थित १५ वटा नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट व्यक्तिगत घटना (जन्म र मृत्यु) दर्ता गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको।
- NIDMIS र VERSPMIS बिच अन्तरआवद्धता गरी नेपाली नागरिकको १६ वर्ष भन्दा कम उमेरको बालबालिकाको NIN सहितको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र जारी गर्ने प्रणाली विकास गरी कार्यान्वयन गरिएको।
- VERSPMIS सँग अन्य ९ वटा सार्वजनिक सेवा प्रदायक निकायका प्रणालीसँग सेवा आवद्धता भई गरिएको।
- व्यक्तिगत घटना दर्ताको पूर्णता मापन सम्बन्धी मापदण्ड तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि मन्त्रालय पठाइएको।
- व्यक्तिगत घटना दर्ताको विश्लेषणात्मक प्रतिवेदन, २०७६-२०७९ प्रकाशन गरिएको।
- व्यक्तिगत घटना दर्ताको Inequality Assessment को मस्यौदा तयार गरिएको।

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण

अनलाईन मार्फत आ.व.२०८०/०८१ मा भएका व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण						
अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद	बसाई सराई	कूल घटना दर्ता संख्या
५९	७०७०२३	२१३४२५	२७१७१२	२३३५५	१३२४५४	१३४७[illegible]

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

३. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता विद्युतीय प्रणाली (EFT) मार्फत् भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गरिएको। सो सम्बन्धमा १५०६ जना कर्मचारीलाई तालिम समेत प्रदान गरिएको।
- लाभग्राहीको Biometric Verification मार्फत पहिचान गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको।
- Biometric Verification सम्बन्धमा १५०६ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको।

- सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लाभग्राहीको सूचीकरण तथा नवीकरण सम्बन्धी श्रव्य सामाग्री उत्पादन तथा प्रसारण गरिएको।
- नगद प्रवाहमा आधारित सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा वृत्तचित्र (Documentary) बनाइएको।
- GIS Portal निर्माण गरी विभागको वेभसाइटमा अपलोड गरिएको।

४. आ.व. २०८०/०८१ को कार्यसम्पादन करार सम्झौता बमोजीम सूचकको प्रगति

आ.व. २०८०/८१ असार मसान्तसम्मको प्रगति विवरण									
क.सं.	नतिजा सुचक	दिगो विकास लक्ष्य नं.	समिक्षा अवधि	भार	ईकाइ	बेसलाइन	वार्षिक लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति	कैफियत
१	पाँच वर्षमनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	१६	मासिक	१०	संख्या (लाख)	१५.३८	१९.४	२१.३८	online system मा दर्ता भएक
२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राही	१६	त्रैमासिक	५	संख्या (लाख)	३८.००	४०	३८.१८	मासिक रुपमा संख्या परिवर्तन हुने तर प्रगति वा घटबढ भन्न नमिल्ने।
३	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण सङ्कलन	१६	त्रैमासिक	८	संख्या (लाख)	१३१.५	१५७.५	१५१.७	
४	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	१६.	वार्षिक	७	संख्या (लाख)	१.७३	२३.६५	८.६७	
५	व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइनबाट गर्ने वडा	१६	मासिक	५	संख्या (वटा)	६६४८	६७४३	६७०७	

स्रोतः राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

२.६ कारागार व्यवस्थापन विभाग

१. पृष्ठभूमि/परिचय

नेपालमा कारागार (जेल) को इतिहास वि.स १९७१ बाट शुरु भएको हो। नेपालको पहिलो कारागार "सदरजेल" (हालको कारागार कार्यालय काठमाण्डौ - जगन्नाथदेवल) हो। २०१९ सालमा कारागार सम्बन्धी व्यवस्था गर्न कारागार ऐन, २०१९ निर्माण पश्चात उक्त ऐनको दफा २७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कारागार नियमावली २०२० तर्जुमा भै लागू भयो। कारागार ऐन २०१९ खारेज भई हाल कारागार ऐन २०७९ लागू भएको छ भने कारागार नियमावली २०२० को पन्ध्रौं संशोधन समेत लागू भई सकेको छ। कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासन सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी एवम् सवल बनाउन २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय तहमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भै सञ्चालनमा आएको हो। नेपालको ७७ जिल्लाहरुमध्ये धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी नवलपरासी र पूर्वी रुकुम गरी ५ जिल्ला बाहेकका ७२ जिल्लामा ७५ कारागार कार्यालयहरु रहेका छन्। दाङ जिल्लामा घोराही र तुल्सीपुर गरी दुई ठाउँमा, काठमाण्डौं जिल्लामा जगन्नाथदेवल (सुन्धारा) र डिल्लीबजार (चारखाल) मा गरी दुई ठाउँमा तथा बाँके जिल्लामा नेपालगन्ज र नौवस्ता मा गरी दुई ठाउँमा रहेको छ। स्थानीय स्तरमा कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासनको सामान्य जिम्मेवारी सम्वन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीको हुने व्यवस्था रहेको छ कारागारमा कैद भुक्तान गरी रहेका कैदीवन्दीहरुको उपचारका लागि काठमाडौं जिल्लामा केन्द्रीय कारागार अस्पताल ललितपुर जिल्लामा मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल सञ्चालनमा रहेका छन्। बाँकेको गनापुरमा खुल्ला कारागारको निर्माण कार्य भइरहेको साथै बाँके जिल्लाकै नौवस्तामा क्षेत्रिय कारागारको दोस्रो चरण सम्पन्न भई हस्तान्तरण भई

आएको साथै तेस्रो चरणको निर्माण कार्य सुरू गर्ने योजना रहेको छ साथै केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको निर्माण कार्य दोस्रो चरण सम्पन्न हुने प्रक्रिया रहेको छ।। कारागार व्यवस्थापन विभागले कारागार कार्यालयको तथा कैदीबन्दी व्यवस्थापनको नीतिगत तथा प्रशासकीय व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्‍याउदै आएको छ।

२. दीर्घकालिन सोच

- बन्दीहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श, ध्यान, सकारात्मक सोच सम्बन्धी तालिम प्रवचन सञ्चालन गर्ने।
- कारागार भित्र श्रममा आवद्ध कैदीहरुलाई समेत कामदारी सुविधा प्रदान गरेर उनीहरुको श्रम, सीप, आयआर्जन क्षमता विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- बन्दीहरूको आचारणमा सुधार ल्याई समाजमा पुनःस्थापना गर्ने।

३. उद्देश्य

- कानून बमोजिम अभियुक्तहरूलाई थुनामा राखे र सबै बन्दीको पहुँचलाई छिटोछरितो सुनिश्चित बनाउने।
- अन्तराष्ट्रिय रुपमा स्वीकृत मापदण्ड अनुसार सुरक्षित र मानवोचित वातावरणमा राखे।
- बन्दीहरूको आचारणमा सुधार गरी समाजमा असल नागरिकको रुपमा पुनःस्थापना गर्ने।

४. रणनीति

- कारागार परिसर भित्र कामदारी सुविधा सहित सिपमुलक काममा संलग्न गराउने।
- बन्दीहरूलाई योग, ध्यान शिविर साथै विपश्यनाको कार्यक्रम विभिन्न संघसंस्थासंगको समन्वयमा गर्ने।
- नयाँ कारागारको भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न गरी कारागार कार्यालय सञ्चालन गर्ने।
- जीर्ण अवस्थाको कारागारको भौतिक पूर्वाधार मर्मत तथा सुधार गर्ने।
- बन्दीहरूको न्यूनतम मानवअधिकार सुनिश्चितताका लागि सेवा सुविधा विस्तार गर्ने।

५. कार्यनीति

- प्यारोल कार्यान्वयनका लागि ५४९ जनालाई प्यारोल समितिको बैठकबाट निर्णय भई कारागार प्रशासकलाई लेखि पठाइएको।
- कारागार कार्यालयहरुमा रहेका कैदीबन्दीहरूलाई सिप अनुसारको सिपमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको।
- खुला कारागारको अवधारणालाई अवलम्वन गर्न प्रयत्नरत् रहेको।

६. जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरवन्दी, पदपूर्ती, रिक्त वा फाजिल)

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपूर्ती	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१.	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	ने.प्रा.	सा.प्र.	१	१	-	
२.	निर्देशक/उपसचिव	रा.प.द्वितीय	ने.प्रा.	सा.प्र.	९	९	-	
३.	उपसचिव (लेखा)	रा.प.द्वितीय	लेखा	सा.प्र.	१	१	-	
४.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	ने.प्रा.	सा.प्र.	५७	४२	१५	
५.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	लेखा	सा.प्र	१	१	-	
६.	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	ने.न्या.		१	-	१	
७.	मे.अ.				१	-	१	
८.	ना.सु.	रा.प.अनं. प्रथम	ने.प्रा.	सा.प्र.	८७	८२	५	
९.	लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	लेखा	सा.प्र.	१८	१६	२	
१०.	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	ने.वि.	-	७	७	-	
११.	खरिदार	रा.प.अनं. द्वितीय	ने.प्रा.	सा.प्र.	७३	५५	१८	

क.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ती	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१२.	स.ले.पा.	रा.प.अनं. द्वितीय	लेखा	सा.प्र.	५९	४४	१५	
१३.	स.क.अ.	रा.प.अनं. द्वितीय	ने.वि.	-	६०	४२	१८	
१४.	सि.अ.हे.व.	४/५/६	स्वा.से.	हे.ई.	७८	६३	१५	
१५.	अ.न.मी.	४/५	स्वा.से.	-	१	१	-	
१६.	ह.स.चा.	श्रेणी विहीन	-	-	३८	३८	-	
१७.	का.स.	श्रेणी विहीन	-	-	३५१	३५१	-	

स्रोतः कारागार व्यवस्थापन विभाग

७. आ.व. २०८०।०८१ को बजेट वक्तव्य, नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८१ असार मसान्त सम्मको प्रगति

क.स.	बुँदा नं.	विनियोजित बजेट	वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	भौतिक प्रगतिको अवस्था (इकाई/ परिमाण र प्रगति प्रतिशत)	वित्तीय प्रगति प्रतिशत
१.	३९९	०	केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको तेस्रो चरणको पूर्वाधार निर्माण कार्य	०	०
२.	३९९	०	क्षेत्रीय कारागार नौबस्ता बाँकि निर्माण कार्य	०	०
३.	३९९	१०००	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, मोरङ	१००	१००
४.	३९९	३००	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, पाँचथर	३७	१९
५	३९९	१००	क्षेत्रीय कारागार नौबस्ता बाँकि (तेस्रो चरण)	०	०
६.	३९९	२१०	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) हुम्ला	९५	६५
७.	३९९	२१०	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) मुगु	७०	४३
८.	३९९	१००	कारागार कार्यालय भवन निर्माण (दोस्रो चरण) बझाङ	५०	९९
९.	३९९	१०	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, जाजरकोट	०	०
१०.	३९९	८२	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, सुर्खेत	१००	९९

८. आ.व. २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको असार मसान्तसम्मको प्रगति

- कारागार व्यवस्थापन विभाग *(रु.हजारमा)*

क.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१४०२०११	कारागार व्यवस्थापन विभाग	३७४००	३९९५००	४३६१००	२४४५८	२२७८३९	२५२२९७	६५.४	५७.०३	५७.७५
२.	३१४०००१२	कारागार कार्यालयहरू	२६०४७८०.८३३	१८११००	२७८५८८०.८३३	२३२४३०८	१५६८०३	२४८११११	८९.२३	८६.५८	८९.०६

स्रोतः LMBIS

९. मुख्य मुख्य कार्यहरु

क) तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएमा नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू

- खुला कारागार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेस भएको।
- नयाँ कारागार नियमावलीको मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेस भएको।
- कारागारमा रहेका बन्दीहरूलाई कामदारी सुविधा दिने सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमा स्वीकृतको लागि मन्त्रालयमा पेस भएको।

ख) वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तगर्तका मुख्य मुख्य कार्यहरु: (माइलस्टोनमा भएका)

- नुवाकोटमा निर्माणाधीन केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण कार्य दोश्रो चरणको अधिकाश भवनहरु,सुरक्षा भवनहरु, किचन तथा अन्य ब्लकहरुको संरचनागत कार्य अधिकांश सम्पन्न हुने चरणमा रहेको।
- बाँके नेपालगन्जको नौवस्तामा निर्माणाधिन कारागार भवन दोस्रो चरणको कार्य सम्पन्न भई हस्तारण भएको।
- मोरङ र पाँचथर जिल्लामा नयाँ कारागार भवनको निर्माणको कार्य शुरू गरिएको।

१०. आ.व. २०८०।०८१ को कार्य सम्पादन करार सम्झौता बमोजिम सूचकको प्रगति

क.सं.	नतिजा सूचक	एकाइ	परिमाणत्मक लक्ष्य	चौथो त्रैमासिक/ वार्षिक सम्मको प्रगति
१.	नौवस्ता कारागार सञ्चालनमा ल्याउने।	संख्या	नौवस्ता कारागार बाँकि सञ्चालनमा ल्याउने।	कारगार कार्यालय नौवस्ता बाँकिको संठगन संरचना स्वीकृतका साथै पद दर्ता भै कर्मचारीको समेत व्यवस्था भईसकेको र २०८१ बैशाख २० बाट सञ्चालन गरिएको।
२	केन्द्रीय कारागार नुवाकोट दोस्रो चरण सम्पन्न भई सञ्चालन तयारीमा रहने साथै तेस्रो चरण सुरुवात हुने।	संख्या	केन्द्रीय कारागार नुवाकोट तेस्रो चरण निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढ्ने।	दोस्रो चरणको निर्माण सम्पन्न भई भवन हस्तान्तरण हुने प्रकृयामा रहको साथै हस्तान्तरण भएपछि १३७० जना कैदीबन्दीलाई विभिन्न कारागारबाट सरुवा गरी सञ्चालनमा ल्याईने। सोको लागि चालु आ.व.मा O & M Survey को प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालयमा प्राप्त भएको। तेस्रो चरण निर्माणका लागि अर्थ मन्त्रालयबाट पूर्ण स्रोत सुनिश्चितता र बहुवर्षिय ठेक्का सहमति चालु आ.व. लाई आवश्यक पर्ने पर्याप्त बजेट प्राप्त नभएकोले प्रक्रिया अघि बढाउन नसकिएको।
३	कैदीबन्दीहरूको मानसिक स्वास्थ्य सुधारका लागि मनोसामजिक परामर्श कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	संख्या	४० वटा कारागारका करिब ४००० कैदीबन्दी	४० वटा कारागारमा सम्पन्न गरिएको।
४	कैदीबन्दीहरुको स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू	संख्या	थप २८०० जना कैदीबन्दी	उपत्यका भित्रका ३ वटा कारागारबाट ९३३ जना कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य बीमाका लागि निर्णय भई स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा पठाइएको र अन्यको प्रक्रियामा रहेको।
५	कैदी/बन्दीहरुको स्थानान्तरण गर्ने।	पटक	आवश्यकता अनुसार सरुवा संख्या	हालसम्म ३५३२ जना बन्दीहरुको स्थानान्तरण गरिएको।
६	कैदकट्टी/माफिमिनाहाका लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने।	पटक	३ पटक	२०८० असोज ३ गते संविधान दिवसका अवसरमा ६७७ जना कैदी वन्दीहरुलाई कैद कट्टी मिनाहा भएको। यस अवधिमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएको आदेश बमोजिम माफि मिनाहा प्रक्रिया शुरु गर्नको लागि फौजदारी कसूर (कैदकट्टी) नियमावली २०७६ लाई संशोधन पछि विवरण माग गरी ६०१ जनाको सिफारिस गरि मन्त्रालयमा पठाइएको।
७	कैदीवन्दीको एकीकृत विवरण (मास्केवारी) तयार गर्ने।	पटक	१२ पटक	नियमानुसार गरिएको।

क.सं.	नतिजा सूचक	एकाइ	परिमाणत्मक लक्ष्य	चौथो त्रैमासिक/ वार्षिक सम्मको प्रगति
८	चौकिदार नियुक्तिका लागि स्वीकृती दिने।	पटक	आवश्यकता अनुसार स्वीकृत संख्या	हालसम्म ७५ वटा कारागारमा चौकिदार नियुक्ति समर्थन गरिएको।
९	विभागलाई विपक्षी बनाएका रिटको जवाफ दिने।	पटक र समय	अदालतबाट तोकिएको समय भित्रै /निरन्तर	हालसम्म १५ वटा रिटको जवाफ पठाइएको।
१०	कारागारमा भएका अनियमिता लगायतमा परेका उजुरी छानविन गर्ने।	समय र सख्यां	माथिल्लो स्तरमा पेस गर्नुपर्ने हकमा १५ दिनभित्र र आफैले फछ्यौट गर्नु पर्नेमा ३० दिन भित्र	हालसम्म १० वटा उजुरीको छानबिन तथा फछ्यौंट गरिएको।
११	कारागार कार्यालयहरुको निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन	सख्यां	कम्तिमा महिनामा ३ वटा कारागार।	हालसम्म २१ वटा कारागार कार्यालयहरुमा निरिक्षण, सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गरिएको।
१२	कारागार अस्पतालहरुको निरीक्षण तथा अनुगमन	पटक	३ महिनाको एक पटक	हालसम्म ४ पटक निरिक्षण अनुगमन गरिएको।

२.७ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग

१. परिचय

फौजदारी कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति तथा कसूरसँग सम्बन्धित साधन रोक्का राख्ने, नियन्त्रणमा लिने र जफत गर्ने सम्बन्धमा एकीकृत तथा विशिष्टिकृत व्यवस्था गर्न कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० र कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७ जारी भई कार्यान्वयनको अवस्थामा रहेको छ। उक्त ऐनको दफा १३(१) मा नेपाल सरकारले कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापन र लिलाम बिक्री सम्बन्धी कार्य गर्न एक कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको स्थापना गरिने प्रावधान बमोजिम मिति २०७८/०६/१० गतेको नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्)को निर्णयानुसार २०७८/०७/०१ गते यस विभागको स्थापना भएको हो। यस विभागको स्थापना हुनु भन्दा पहिले गृह मन्त्रालयको आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत कसूरजन्य सम्पत्ति इकाई मार्फत उक्त कार्य हुँदै आएको थियो।

२. दीर्घकालीन सोच

कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको उचित व्यवस्थापनका माध्यमबाट दण्डहिनताको अन्त्य गर्ने, सुशासन प्रवर्धन गर्ने र गैरकर राजश्व प्राप्त गरी स्वाधिन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।

३. उद्देश्य

क। अदालतको आदेश वा फैसला बमोजिम जफत हुने ठहर भएका सम्पत्ति वा साधनको उचित व्यवस्थापन गर्नु।

ख। कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कानूनी तथा संस्थागत संरचनालाई प्रभावकारी र सुदृढ गर्नु।

ग। कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सो सँग सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्नु।

घ। सम्पत्ति शुद्दीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापममा वित्तीय लगानी निवारण गर्ने सम्बन्धमा मुलुकले सहमति जनाएको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता हासिल गर्नु।

४. रणनीति

क। कसूरजन्य सम्पत्ति रोक्का, नियन्त्रण, जफत तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्न सफ्टवेयर विकास गर्ने।

ख। कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनका लागि एकीकृत कानून तर्जुमा गर्न अन्य समानान्तर कानूनहरुलाई परिमार्जन गर्ने।

ग। कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको संस्थागत क्षमता बढाउने, कार्यरत कर्मचारीहरुको सक्षमता बढाउने आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने।

घ। जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाई गठन गर्ने।

ङ। अनुसन्धानकारी निकायहरुको केन्द्रीय कार्यालय तथा विभागहरुमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनहरुको व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि फोकल विन्दु तोक्ने।

च। कसूरको रोकथाम, नियन्त्रण, अनुसन्धान, अभियोजन, न्याय सम्पादन तथा सो सम्बन्धी कार्यमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता तथा व्यवसायिक दक्षता अभिवृद्धि गर्ने।

५. कार्यनीति

- कसूरको अनुसन्धान वा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको व्यवस्थापन गर्ने वा गराउने।
- अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा नियन्त्रणमा लिएको विदेशी मुद्रा, विनिमिय अधिकार पत्र, बहुमूल्य धातु वा वस्तु, नेपाल राष्ट्र बैंक वा विभागले तोकेको बैंकमा सुरक्षित तथा व्यवस्थित रुपमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने।
- कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा नियन्त्रणमा लिएको सम्पत्ति वा साधन कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० को दफा २१ बमोजिम लिलाम बिक्री गर्ने वा गराउने।
- अदालतको आदेश वा फैसला बमोजिम जफत भएको सम्पत्ति वा साधन प्राप्त गर्ने।
- अदालतको आदेश वा फैसला बमोजिम जफत भएको सम्पत्ति वा साधन ऐन बमोजिम लिलाम बिक्री गर्ने वा गराउने।
- कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषको लेखा परिक्षण गराउने।
- कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषको रकम ऐन बमोजिम प्रयोग गर्ने सम्वन्धमा आवश्यक कार्यक्रम बनाई स्विकृतिको लागि समिति समक्ष पेस गर्ने।
- कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको संरक्षण सम्वन्धमा समय समयमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।
- रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको व्यवस्थापन सम्वन्धमा कार्यालय वा अन्य निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने।
- कसूरजन्य सम्पत्ति वा साधन रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत गर्ने सम्बन्धमा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष आवश्यक समन्वय गर्ने।

६. जनशक्ति विवरणः (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

क.स.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी	रिक्त दरबन्दी
१.	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		१	
२.	उपसचिव	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		२	
३.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		२	
४.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा		१	
५.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय सेवा	सरकारी वकिल		१	
६.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ईन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	१	१
७.	ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ईन्जिनियरिङ	सिभिल	जनरल	१	
८.	सब-ईन्जिनियर	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिङ	सिभिल	बि.एन्ड. आ.	१	
९.	मेकानिकल सुपरभाइजर	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	१	
१०.	नायब सुब्बा	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		४	
११.	लेखापाल	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा		१	
१२.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल विविध	विविध		२	
१३.	सर्भेक्षक	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिङ	सर्भे		१	
१४.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिङ	मेकानिकल		३	
१५.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		६	
			जम्मा			२८	१

७. आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको असार मसान्तसम्मको प्रगति

बजेट कोड: ३१४०७०११									बजेट उपशीर्षक: ३१४०७११३/४
क.स	बजेट (रु. लाखमा)			खर्च (रू. लाखमा)			खर्च प्रतिशत		
	चालू	पुँजिगत	जम्मा	चालू	पूँजिगत	जम्मा	चालू	पूँजिगत	जम्मा
१.	३१८	४१	३५९	२६५.२४	१६.४९	२८१.७३	८३.४१	४०.२३	७८.४८

८. मुख्य मुख्य कार्यहरु:

क। तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरु

अ। कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत) ऐन, २०७० तथा नियामावली २०७७

आ। कसूरजन्य सम्पत्ति, साधन वा अन्य वस्तुको व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ (मस्यौदा तयार भई छलफल भइरहेको)

ख। वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरु:

(विकास कार्यकम नभएको ।

ग। अन्य मुख्य मुख्य कार्यहरु:

- <u>लिलाम बिक्री र रकम जम्मा</u>
  - कोषमा जम्मा: २,९१,६९,६३२
  - धरौटी खाता: २,१६,०३,७४०
- जग्गा प्राप्ती:
  - भ्रष्टाचार मुद्दासँग सम्बन्धित भक्तपुर कटुन्जेमा रहेको ४-१-३-० क्षेत्रफलको जग्गा नेपाल सरकारको मिति २०७९/०३/३१ गतेको निर्णयानुसार कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको नाममा दाखिल खारेज भएको।
- कार्यक्रम:
  - सरोकारवाला निकायसँग अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम-६४ जिल्लामा सम्पन्न।
  - अनुगमन तथा निरीक्षण नियमित रुपमा भइरहेको।
- कार्यान्वयनको क्रममा रहेका

- जग्गा र घर

मुरारी व. कार्की, सरिता गिरी राई, आमोदानन्द मिश्र, सरस्वती ढुङ्गाना, खुम ब. खडका समेत भएको भ्रष्टाचार र सम्पत्ति शुद्धीकरण मुद्दामा उपत्यकामा ४-५-१-१ रोपनी र उपत्यका वाहिर ०-२-०-० कठ्ठा जग्गा र घरहरु

- सुरक्षित राखिएका कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनहरु/लिलाम बिक्री गर्न बाँकी:
  - १४ थान चार पाङ्ग्रे सवारी साधन
  - २० थान दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन
  - १ थान साइकल
  - १ थान ट्रक (सामान सहित)

९. आ.व. २०८०/८१ को कार्य सम्पादन करार सम्झौता बमोजिम सूचकको प्रगति

क्र.स.	कार्यहरु	सूचक/लक्ष्य	प्रगति	कैफियत
१.	जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरु (काठमाडौं उपत्यका बाहेक) सँग अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्यक्रम	२२ जिल्लामा	२४ जिल्लामा सम्पन्न	२२ जिल्लामा सञ्चालन गर्ने बजेटबाट २४ जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
२.	काठमाडौं उपत्यका भित्रका ३ जिल्लामा (काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर) अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्यक्रम	१	१ वटा सम्पन्न	-
३.	कर्मचारीहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम	१	सबै कर्मचारीलाई दिईएको	
४.	अनुगमन तथा निरीक्षण कार्यक्रम	आवश्यकतानुसार	३० जिल्लामा	
५.	विभागसँग सम्बन्धित निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।	निर्देशिकाको मस्यौदा परिमार्जन गरी स्वीकृतिका लागि गृह मन्त्रालयमा पेस गर्ने।	निर्देशिकाको मस्यौदा परिमार्जन गरी स्वीकृतिका लागि गृह मन्त्रालयमा पेस गरिएको।	
६.	विभागको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी पेस गर्ने।	आ.व. सुरु भएको ९० दिन भित्र तयार गर्ने।	तयारीको चरणमा रहेको।	

२.८ नेपाल हज समितिको सचिवालय

१. परिचय

नेपाल हज समिति नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय अन्तरगत रहेको छ। नेपाल हज समिति ३१ जनाको हुने व्यवस्था छ। समितिमा इस्लाम धर्म तथा हजयात्राका बारेमा विज्ञ व्यक्तिहरू एवम् मस्जिद तथा इस्लाम धर्म सम्बन्धी संघ सँगठनको प्रतिनिधिहरूमध्येबाट अध्यक्ष सहित २६ जना सदस्यहरू नियुक्त हुने व्यवस्था छ। समितिमा नेपाल सरकार परराष्ट्र मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय बाट १/१ जना उपसचिवस्तर सदस्य र गृह मन्त्रालयको उपसचिव सदस्य सचिव रहने र समितिको पदावधि २ वर्षको हुने व्यवस्था रहेको छ।

नेपाल हज समितिले गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्न र नेपाल हज समितिको कोष परिचालन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्पादनका लागि नेपाल हज समितिको सचिवालय रहेको छ। सचिवालयको प्रशासनिक नेतृत्व नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयको उपसचिवस्तर (रा.प.द्वितीय श्रेणी, नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह) ले गर्ने व्यस्था रहेको छ। नेपालका इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको हजयात्रा व्यवस्थापन गर्नु नेपाल हज समितिको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

२. दिर्घकालीन सोच

हज व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित, मर्यादित, पारदर्शी र मितव्ययी बनाई हजयात्रीहरूको हजयात्रा सरल र सहज बनाउने नेपाल हज समितिको दीर्घकालीन सोच रहेको छ।

३. उद्देश्य

- नेपालका इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको हजयात्रा व्यवस्थापन गर्नु।
- सूचना तथा प्रविधिको प्रयोग मार्फत् हज सम्बन्धी कार्यलाई सरल र पारदर्शी बनाउनु।

- हजयात्रा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य मार्फत् हजयात्रालाई सहज बनाउनु।
- हजयात्रामा हुने खर्चलाई पारदर्शी र मितव्ययी बनाउनु।
- हजयात्रामा आचारसंहिता र नियम पालना गराई हजयात्रालाई अनुशासित र मर्यादित बनाउनु।

४. रणनीति

- हजयात्रा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नीति, कानून, कार्यविधि निर्माण तथा समसामयिक संसोधनका लागि प्रस्ताव गर्ने।
- हज आवेदन संकलन, कोटा अनुसार हजयात्रीको छनौटको जानकारी, भिसा प्राप्ति कार्यमा Online प्रविधिको प्रयोग गर्ने।
- हजयात्रा सम्बन्धी आवश्यक सूचना, जानकारी, प्रक्रिया, लगायतका विषयहरूलाई मुस्लिम धर्मावलम्बीहरू सम्म पुऱ्याउन जानकारीमूलक सामग्रीहरू प्रकाशन र प्रसार गर्ने।
- हज आवेदनको संकलन, आवेदकहरूको विवरण Online System मा Entry, रकम फिर्ता लगायतका कार्यमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने।
- साउदी अरबको मक्का मदिनामा हजयात्रीको व्यवस्थापनका लागि साउदी अरबको हज तथा उमरा मन्त्रालय र आवास,खाना, यातायात तथा मोअल्लिको सेवा प्रदायकहरूसँग साउदी अरब स्थित नेपाली दूतावास रियाद, महावाणिज्य दूतावास जेद्दा मार्फत् समन्वय गरी कार्य गर्ने।
- खोपको व्यवस्थापन, मुद्रा सटहि, साउदी अरबमा रकम ट्रान्सफर लगायतका कार्यमा स्वास्थ्य मन्त्रालय, बैंक र परराष्ट्र मन्त्रालयसँग सहकार्य गर्ने।
- हज समितिको नाममा रहेको कोष र हजयात्रीहरू मार्फत् प्राप्त रकम प्रचलित आर्थिक ऐन तथा खरिद कानून बमोजिम खर्च गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने।
- नियमानुसार लेखापरीक्षण गराउने, औंल्याँएका बेरूजु समयमै फर्छ्योट गराई आर्थिक सुशासन कायम गराउने।
- हजयात्रीहरूलाई सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन मार्फत् आचार संहिता र नियमहरुको बारेमा जानकारी गराउने।

५. कार्यनीति

- नेपाल हज समिति कार्यविधि, २०७२ मा समसामयिक संशोधनका लागि प्रस्ताव गरिनेछ।
- हज व्यवस्थापनमा हाल प्रयोगमा ल्याइएको Hajj Management Information System-HMIS को क्षमता वृद्धि गरिनेछ।
- हज सम्बन्धी जानकारीमूलक ब्रोसर, Video, पुस्तक लगायतका सामग्रीहरूको निर्माण गरिनेछ।
- हज सम्बन्धी सूचनालाई पत्रपत्रिका, Radio, FM, सामाजिक सञ्जाल मार्फत् प्रचार-प्रसार गरिनेछ।
- हजयात्रा व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय, HMIS सञ्चालनका विषयमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयका Hajj Focal Person हरूलाई तालिम प्रदान गरिनेछ।
- हजयात्रीको कोटा प्राप्ति, हजयात्रीहरूको विवरण साउदी अरबको हज तथा उमरा मन्त्रालयको Online System मा Entry र Visa प्राप्तिका विषयमा हज तथा उमरा मन्त्रालयमा नेपाली महावाणिज्य दूतावास जेद्दा मार्फत् समन्वय गरिनेछ।
- साउदी अरब सरकारको मापदण्ड बमोजिम हजयात्रीहरूलालाई लगाउनु पर्ने खोपको व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य सेवा विभागसँग समन्वय गरिनेछ।
- हजयात्रीहरूबाट संकलित रकम साउदी अरबमा पठाउन परराष्ट्र मन्त्रालयसँग समन्वय गरिनेछ।
- हजयात्रीलाई काठमाडौंमा हज जानु पूर्वको आवासको लागि सहजीकरण गरिनेछ।

- हजयात्रीहरूबाट संकलित रकम मध्य हवाइ टिकट व्यवस्थापनका लागि E-Bidding मार्फत खरिद प्रक्रिया गरिनेछ।
- मक्का र मदिनामा खाना,आवास, मोअल्लिम, यातायात लगायतको सम्झौता हज समितिको अध्यक्ष मार्फत् गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक माध्यमबाट गराउन पहल गरिनेछ।
- हज व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण खर्चको नियमानुसार लेखापरीक्षण गराई सुशासन कायम गरिनेछ।
- हजयात्रा व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू (नेपाल र साउदी अरबमा) उच्च स्तरीय अनुगमन र मूल्यांकन गरिनेछ।
- हजयात्रीहरूलाई हजयात्राको अवधिमा पालना गर्नु पर्ने आचार संहिता र नियम सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

६. जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ती	रिक्त/ फाजिल	कैफियत
१	सदस्य सचिव	रा.प. द्वितिय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
२	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
३	नायब सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	
४	लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	१	-	
५	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	विविध		१	१	-	
६	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	सेवा करार		२	२	-	
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सेवा करार		२	२	-	

७. आ.व.२०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको असार मसान्तसम्मको प्रगति

बजेट कोड	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
२६४१३ केन्द्रीय हज समिति	२,५०,००,०००	०.००	२,५०,००,०००	२,१७,३६,१७६	०.००	२,१७,३६,१७६	८६.९४	०.०	८६.९४

८. मुख्य मुख्य कार्यहरू

क) तर्जुमा भई कार्यान्वयमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू

- नेपाल हज समितिको कार्यविधि, २०७२ (नेपाल सरका मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७२।०५।१५को निर्णयबाट स्वीकृत)

➤ हज सम्बद्ध पदाधिकारीहरूको आचार संहिता, २०७८ (नेपाल सरकार मा.गृह मन्त्रीस्तरको मिति २०७८।५।२२ को निर्णयानुसार स्वीकृत)

ख) वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरू- विकास कार्यक्रमहरू नरहेको।

२.९ राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी)

क. पृष्ठभूमि

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, राष्ट्रिय किताबखाना अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी) नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रका प्रहरी कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत विवरण राख्ने केन्द्रीय निकाय हो। यसले प्रहरी कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुका साथै सेवावाट अलग भएका कर्मचारीहरुलाई उपदान, निवृत्तिभरण, पारिवारिक उपदान वा निवृत्तिभरण, असाधारण पारिवारिक उपदान वा निवृत्तिभरण, सन्तति वृत्ति र शैक्षिक वृत्ति जस्ता सुविधाहरु एकिन गर्ने कार्य समेत गर्दछ।

नेपालमा निजामती, जंगी, प्रहरी र मिलिसिया कर्मचारीहरुको लगत व्यवस्थित रुपमा राख्ने प्रयोजनका लागि वि.सं. १९०५ मा "मुलुकी किताबखाना" को स्थापना भएको पाइन्छ। वि.सं. १९३३ मा "मुलुकी किताबखाना" लाई "कमाण्डरी किताबखाना" मा परिणत गरिएको पाइन्छ। वि.सं. २०३५ सम्म साविकको "निजामती किताबखाना" बाट नै प्रहरी कर्मचारीहरुको समेत अभिलेख राख्दै आएकोमा वि.सं. २०३५ मा प्रहरी कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने, सेवावाट अलग भएका प्रहरी कर्मचारीहरुलाई निवृत्तिभरण, उपदान लगायतका सुविधा किटान गर्ने प्रयोजनका लागि छुट्टै किताबखानाको रुपमा प्रहरी किताबखानाको स्थापना भएको देखिन्छ।

राज्यको सुरक्षा व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउन वि.स.२००८ मा सेन्ट्रल इन्टिलिजेन्सको रुपमा स्थापना भएको देखिन्छ। वि.स. २०४२ मा नेपाल विशेष सेवा ऐन तर्जुमा भई जनसम्पर्क प्रधान कार्यालयको नाममा रहेकोमा मिति २०४४ सालमा नेपाल विशेष सेवा नियमावली तर्जुमा भएको र वि.स. २०४७ मा नेपाल विशेष सेवा ऐनको पहिलो संशोधनले राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागमा रुपान्तरित गरेसँगै राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागमा कार्यरत कर्मचारीको अभिलेख राख्ने र निवृत्तिभरण, उपदान लगायतका सुविधा एकीन गर्ने कार्य समेत प्रहरी किताबखानाबाट हुँदै आएको छ।

यसैगरी साविकमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ अनुसार गठित विशेष प्रहरी विभागमा नेपाल प्रहरीतर्फकै कर्मचारी रहने गरेकोमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन,२०५९ अनुसार विशेष प्रहरी विभाग खारेज भई राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र स्थापना भएपश्चात विशेष प्रहरी विभागबाट समायोजन भै आएका प्रहरी कर्मचारीहरुको अभिलेख व्यवस्थापन तथा निवृत्तिभरण, उपदान लगायतका सुविधा एकीन समेतको कार्य पनि यसै किताबखानाबाटै हुँदै आएको छ। यसैगरी वि.स. २०५८ मा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको स्थापना भएसँगै सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल मातहतका सम्पूर्ण कर्मचारीको अभिलेख राख्ने तथा निवृत्तिभरण, उपदान लगायतका सुविधा एकीन गर्ने लगायतका कार्य पनि यस किताबखानाबाटै हुँदै आएको देखिन्छ। यससँगै यस किताबखानाले हाल नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र मातहत रहेका सम्पूर्ण कार्यरत स्थायी र अवकाश प्राप्त प्रहरी कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थित र अद्यावधिक गरी निजहरूलाई सम्बन्धित ऐन नियमानुसार दिइने निवृत्तिभरण तथा उपदान लगायतका सेवा, सुविधा प्रदान गर्दै आएको छ। साथै यस किताबखानाले राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागतर्फका अवकाश प्राप्त कर्मचारीहरुलाई अवकाश पश्चात परिचय पत्र समेत जारी गर्दै आएको छ।

वि.सं. २०३५ सालमा गृह मन्त्रालय मातहतमा रहने गरी प्रहरी किताबखानाको स्थापना भए देखि नै यो किताबखाना गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको शाखाको रुपमा रहेको थियो। वि.सं.२०६६ मा नेपाल सरकार, मन्त्रीस्तरको निर्णयबाट यो किताबखाना विभागस्तरीय कार्यालयको रुपमा परिणत भएको देखिन्छ। वि.सं २०७२ सालमा नेपालको संविधान कार्यान्वयनमा आएसँगै राज्य पुनसंरचना तथा समान प्रकृतिका कार्यालयहरुलाई एक आपसमा गाभ्ने कार्य प्रारम्भ भएको तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू रहने गरी राज्यको राजनैतिक तथा प्रशासनिक पुनसंरचना भएको देखिन्छ।

यसै सन्दर्भमा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७५/०२/०६ को निर्णयानुसार समान प्रकृतिका कार्य गर्ने तत्कालिन निजामती किताबखाना, प्रहरी किताबखाना र शिक्षक किताबखानालाई एकिकृत गरी राष्ट्रिय किताबखाना स्थापना भएको देखिन्छ। यसरी एकीकृत गरिएका तीनवटै किताबखानाका सम्पूर्ण अभिलेखहरू व्यवस्थित गरी सेवा प्रवाह गर्न एकिकृत भवन नबनिसकेको कारणले सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (मन्त्रीस्तर) को मिति २०७६।०३।१९ को निर्णयानुसार प्रस्तावित स्थानमा रुपान्तरण हुने समयसम्म वा अर्को वैकल्पिक व्यवस्था नभएसम्मका लागि तत् तत् स्थानबाटै राष्ट्रिय किताबखानाको नामबाट कार्य सञ्चालन गर्ने निर्णय भए बमोजिम साविकको प्रहरी किताबखाना हाल राष्ट्रिय किताबखाना(प्रहरी) को नामबाट लैनचौर, काठमाण्डौमा अवस्थित आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह गरिरहेको अवस्था छ।

करीब ४६ वर्ष लामो ईतिहास बोकेको यस राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी)ले वर्तमान समयमा साविकको प्रहरी किताबखानाको जिम्मेवारी बमोजिम चारवटै सुरक्षा निकायहरु नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रका प्रहरी तर्फका बहालवाला र सेवाबाट अलग भएका प्रहरी कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने र प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रचलित ऐन, नियम अनुसार प्रदान गरिने निवृत्तिभरण, उपदान, पारिवारिक निवृत्तिभरण, असाधारण पारिवारिक निवृत्तिभरण, अशक्त वृत्ति, शैक्षिक र सन्तति वृत्ति समेतका सुविधाहरू प्रदान गर्नुका साथै प्रहरी कर्मचारीहरुको तलब स्केल मिलान गर्ने, तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने, प्रहरी कर्मचारीहरूको आवश्यक विवरण र तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने र सम्पत्ति विवरण संकलन, अभिलेखीकरण, भण्डारण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्य समेत गर्दै आएको देखिन्छ।

पछिल्लो समय राष्ट्रिय किताबखाना(प्रहरी)बाट सम्पादन हुने दैनिक सेवा प्रवाहको कार्यलाई छिटो, छरितो, गुणस्तरीय र प्रभावकारी ढङ्गबाट प्रदान गर्न र सेवाग्राहीहरूलाई सहज तथा सरल रुपमा सेवा प्रवाह गर्नका लागि PPIS (Police Personnel Information System) सफ्टवेयरमार्फत निवृत्तिभरण अधिकार पत्रसम्बन्धी निर्णयको टिप्पणी लेखन समेतको कार्य गरिँदै आएको छ।

ख. दीर्घकालीकन सोच

- प्रविधिमैत्री अभिलेख व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह।

ग. उद्देश्य

- सम्पूर्ण प्रहरी कर्मचारीहरूको शुरु नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मको अभिलेख व्यवस्थित तथा अद्यावधिक गरी राख्नु।
- सेवाबाट अवकाश प्राप्त वा सेवाबाट अलग भएका प्रहरी कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत अभिलेख सुरक्षित रुपमा राख्नु।

- सेवाबाट अलग भएका प्रहरी कर्मचारीहरूले पाउने निवृत्तिभरण, उपदान, पारिवारिक निवृत्तिभरण, सन्तत्ति वृत्ति, शैक्षिक वृत्ति लगायतका सुविधाहरू किटान गरी निवृत्तिभरण अधिकारपत्र जारी गर्ने र तिनको अभिलेख सुरक्षित रुपमा राख्नु।
- प्रहरी कर्मचारीहरुले वार्षिक रुपमा बुझाउनु पर्ने सम्पत्ति विवरण दर्ता गरी व्यवस्थित र सुरक्षित रुपमा राख्नु।
- प्रहरी कर्मचारी सम्बन्धी नीति निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सरकारका विभिन्न निकायहरूलाई उपलब्ध गराउनु।

घ. रणनीति

- प्रहरी कर्मचारीहरुको अभिलेख राख्न हाल प्रयोगमा रहेको software PPIS (Police Personal Information System) नियमित अद्यावधिक गर्ने।
- प्रहरी कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण PPIS (Police Personnel Information System) सफ्टवेयरमा अद्यावधिक गरी सबै विवरण क्रमशः कम्प्युटराइज गर्नुका साथै अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउने।
- PPIS (Police Personnel Information System)सफ्टवेयर तथा सर्भरका महत्वपूर्ण सूचनाहरूलाई भरपर्दो र दिगो रुपमा सुरक्षित राख्नका लागि PPIS सर्भर GIDC/NIDC (Government Integrated Data System/National Integrated Data System) बिच अन्तरआबद्धता (Interlink) कायम गर्ने।
- किताबखानालाई नीतिगत, आर्थिक, भौतिक तथा प्रविधिगत एवम् जनशक्तिगत रुपमा स्रोत साधन सम्पन्न बनाउने।
- प्रहरी कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरणको अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई सफ्टवेयर मार्फत गर्ने।
- प्रहरी कर्मचारीहरुले आफ्नो सबै अभिलेख नागरिक एप्स वा अनलाईन माध्यमबाट जुनसुकै समयमा हेर्न सकिने व्यवस्था मिलाउने।
- प्रभावकारी सेवा प्रवाह तथा कर्मचारी उत्प्रेरणाका लागि किताबखानामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता विकास तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- यस किताबखानासँग अन्तरसम्बन्धित निकायहरूसँग निरन्तर समन्वय, छलफल र सहकार्य गर्ने।
- समयानुकूल आन्तरिक कार्य सञ्चालन दिग्दर्शनको परिमार्जन तथा तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।
- जिल्लास्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरूलाई थप अधिकार प्रत्यायोजन गरी सेवाग्राहीलाई किताबखानासम्म आउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्ने।

ङ. किताबखानाको जनशक्ति विवरण

वि.सं. २०७५।०२।०६ को संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण अनुसार राष्ट्रिय किताबखानाको जम्मा १३८ दरवन्दी मध्ये यस किताबखानामा रहने जम्मा दरबन्दी, पदपूर्ति संख्या र रिक्त जनशक्तिको विवरण निम्नानुसार रहेको देखिन्छ। कार्य बोझको आधारमा स्वीकृत दरबन्दी न्यून रहेकोले यस किताबखानाको काममा सहयोग गर्नका लागि नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयबाट १० जना, सशस्त्र प्रहरी प्रधान कार्यालयबाट ९ जना र राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागबाट २ जना कर्मचारी काजमा खटाई कार्यालयको कामकाज गर्ने गरिएको छ।

तालिका २.९.१: किताबखानाको जनशक्ति विवरण

सि.नं	पद	तह	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१.	उप-महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	प्रशासन/सा.प्र	१	१	०	
२.	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	प्रशासन/सा.प्र	२	२	०	
३.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन/सा.प्र	३	३	०	
४.	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन/सा.प्र	१०	१०	०	
५.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध	२	२	०	करार
६.	खरिदार	रा.प.अनं.द्वितीय	प्रशासन/सा.प्र	८	६	२	
७.	स.क.अ.	रा.प.अनं.द्वितीय	विविध	२	०	२	
८.	ह.स.चा.	श्रेणी विहीन	नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा/ज.मे.ई	३	२	१	करार
९.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	सामान्य प्रशासन	४	२	२	करार
जम्मा				३५	२८	७	

स्रोत: प्रहरी किताब खाना

च. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण:

आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको विवरण तालिका २.९.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.९.२: आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति

(रु.हजारमा)

बजेट कोड	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
३१४०६०११	२७९००	१९००	२९८००	२३१३९	१३३४	२४४७३	८२.९४	७०.२१	८२.१२

स्रोत: LMBIS

९. मुख्य मुख्य कार्यहरू:

यस किताबखानाले नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र समेतका चारवटा सुरक्षा निकायमा कार्यरत करीब एकलाख उन्नाईस हजार र करीब दुईलाख छ हजार सेवा निवृत्त कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थापन तथा नियमानुसारको सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। अवधि पुग्नासाथ निवृत्तिभरण सुविधा लिई घरायसी, वैदेशिक रोजगारी, व्यापार व्यवसाय तथा सुरक्षा सेवा प्रतिको न्यून आकर्षणका कारण प्रहरी सेवा छोड्ने दर बढ्दो क्रममा रहेकोले यस किताबखानामा दैनिक सेवा प्रवाहको कार्यचाप उच्च रहेको छ। राज्य पुर्नसंरचनाका सिलसिलामा केन्द्रीय निकायहरूको संख्या न्यून गर्ने नेपाल सरकारको नीति वमोजिम साविकमा गृह मन्त्रालय मातहतको विभागको रूपमा रहेको यस किताबखानालाई वि.सं.२०७५ साल देखि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मातहतको राष्ट्रिय किताखाना अन्तर्गत राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती), राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) र राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी) स्थापना भई एकीकृत गरिएकोमा एकीकृत भवन निर्माण सम्पन्न नभई सो निर्णय पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन नहुँदा उच्च कार्यचापका तुलनामा सीमित स्रोत साधनबाट साविककै लैनचौरस्थित भवनबाट यस किताबखानाले राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी) को नामबाट कार्य सञ्चालन गर्दै आएको छ। कार्य सञ्चालनको क्रममा यस किताबखानाले विभिन्न समस्या तथा चुनौतीहरूको सामना गर्नु परिरहेको छ। यद्यपि यस

किताबखानाले प्राप्त जिम्मेवारी र उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग गरी गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा जोड दिँदै आएको छ। यस सन्दर्भमा यस किताबखानाबाट आ.व. २०८०/८१ मा सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु निम्नानुसार रहेका छन्।

- किताबखानाको अभिलेख व्यवस्थापन र सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाउन आधुनिक प्रविधिको प्रयोग बढाइएको।
- अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीको व्यक्तिगत फाईल लोकेशन र फाईल स्क्यानिङ कार्य शुरु गरिएको।
- कार्यालय भवन र अभिलेखको सुरक्षाका लागि सि.सि.टि.भि. जडान गरिएको।
- यस किताबखानाबाट तोकिएका अधिकारहरू जिल्लास्थित को.ले.नि.का. लाई अधिकार प्रत्यायोजन गरी सेवाग्राहीको समय र लागत बचतको प्रयास गरिएको।
- यस किताबखानाबाट समय समयमा जिल्ला तहमा अनुगमन र निरीक्षण तथा केन्द्रीय निकायसँग अन्तर्क्रिया र छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरी अन्तरसम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्यमा जोड दिइएको।
- यस किताबखानामा अन्तरसम्बन्धित निकायले आफ्ना कर्मचारीलाई काजमा खटाई कार्यसम्पादनमा सहयोग पुर्याइरहेको र खटिएका कर्मचारीहरूलाई यस किताबखानाबाट लिखित रुपमा कार्यविभाजन गरी कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरिएको।
- वर्षौं देखि बोरामा थुप्रिएका सम्पत्ति विवरणको यथोचित व्यवस्थापन गरी नमुनाका रुपमा उल्लेखनीय कार्य गरिएको।
- कार्यालय व्यवस्थापन सरसफाइ र कार्यमैत्री वातावरण निर्माणको पहल गरिएको।

२.१० समरजंग कम्पनी कार्यालय सिंहदरबार

क) पृष्ठभूमिः-

यस समरजंग कम्पनी कार्यालय वि.स. १८६१/०२/०१ गते शुक्रबारका दिन स्व. श्री गिर्वाणयुद्ध वीर विक्रम शाहदेवको पालामा स्थापना भएको हो। नेपाली सेनाको शार्दुलजंग गुल्मबाट छुट्टिएर यस कार्यालयको स्थापना भएको अभिलेखमा देखिन्छ। यस कार्यालयको आफ्नै कालीकादेवी निशान हनुमानढोका दरबार स्क्वायरमा रहेकोमा रक्षा मन्त्रालयको चं. नं. १५५ मिति २०७५/१०/०७ को प्राप्त पत्रानुसार उक्त निशान शार्दुलजंग गुल्मलाई हस्तान्तरण भएको हो। कार्यालयको स्थापना देखि धार्मिक, सास्कृतिक तथा परम्परागत कार्यहरु गर्ने गरेको छ।

ख) दिर्घकालीन लक्ष्य, ध्येय, उद्देश्य

समरजंग कम्पनी कार्यालयले परम्परागत रुपमा चलि आएको धार्मिक तथा साँस्कृतिक पर्व, उत्सव परम्पराको संरक्षण सम्वर्धन गर्ने, सञ्चालन गर्ने लक्ष्य तथा उद्देश्य रहेको छ।

ग) संगठन संरचना

पद	दरबन्दी विवरण
कार्यालय प्रमुख (नायब सुब्बा)	१ जना
लेखापाल	१ जना
कम्प्युटर अपरेटर	१ जना
खरिदार	१ जना
हलुका सवारी चालक	१ जना
बानादार	१ जना

पद	दरबन्दी विवरण
कार्यालय सहयोगी	२८ जना
जम्मा:	३४ जना

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

घ) कार्यक्षेत्र/कार्यादेश, रणनीति

यस कार्यालयको हाल निम्नानुसार कार्यदेश, कार्याक्षेत्र रहेको छ।

- राष्ट्र प्रमुख, सरकार प्रमुखको औपचारिक विदेश भ्रमणमा तोकिएका सवारी रुटको सडक किनारामा रहेका फल्याग पोष्टहरुमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- मित्र राष्ट्रका राष्ट्रप्रमुख तथा सरकार प्रमुखहरुको नेपालको औपचारिक भ्रमणमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको सवारी रुटहरुमा नेपाल तथा सम्वन्धित राष्ट्रको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- संविधान दिवश, गणतन्त्र दिवश, प्रजातन्त्र दिवश, बडादशैंको फूलपातीमा समारोह स्थल तथा सवारीरुटमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा तोकीए बमोजिम फहराउने।
- सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू बाट नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सङ्घीय संसद्मा प्रस्तुत गर्ने समयमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको समय र स्थानमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- सार्क शिखर सम्मेलन, विमस्टेक, तथा अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका सभा सम्मेलनहरुमा नेपाल तथा सम्वन्धित देशका राष्ट्रिय झण्डाहरु फहराउने।
- इन्द्र जात्रा, रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटोजात्रा, घोडे जात्राको समयमा अनुरोध भई आएमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको समय र स्थानमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- सरकारी कार्यालयको कम्पाउण्ड क्षेत्र भित्र रहेका रुखका हाँगा बिँगा सम्बन्धित कार्यालयको अनुरोधमा छाटकाट गर्ने।

तालिका २.१०.१: आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको विवरण: *(रु.हजारमा)*

बजेट कोड	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
३१४९११०११	१५५००	१००	१५६००	१०८७७	१००	१०९७७	७०.१८	९९.८९	७०.३७

स्रोत: LMBIS

२.११ जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय

क. कार्यालयको सामान्य परिचय

जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय आगलागीजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय अन्तर्गत स्थापित कार्यालय हो। तत्काली राणा प्रधानमन्त्री जुद्ध समशेरको पालामा भक्तपुरमा वि.सं. २००१ (सन् १९४५) मा सेवा विस्तार गरिएको हो। उक्त समयमा Magirus Deutz, German, Model 1976, capacity: 2400 litre, . Bedford, UK, Model:1973, Capacity: 1500 Liter र Dennis, UK, Model: 1945, Capacity 1,200 Liter लगायतका दमकलबाट अग्नि नियन्त्रण सेवा प्रारम्भ गरिएको थियो। हाल यी बारुण यन्त्रहरु सञ्चालनमा रहेको छैनन्। हाल कार्यालयमा २ वटा पालिकाद्वारा हस्तान्तरण भएका टाटा दमकल १, German दमकल १, १ पानी टयाङकर र १ फायर बाइक सञ्चालन हुँदै आएका छन्। जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय भक्तपुर नगरपालिका- १ दुधपाटी भक्तपुर जिल्लामा अवस्थित रहेको छ।

ख. कार्यालयको उद्देश्य, काम, कर्तव्य र अधिकार

जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालयको मुख्य उदेश्य अग्निजन्य विपद्को नियन्त्रण रहेकोमा सो उदेश्य पुरा गर्न निम्न बमोजिमका कार्यहरु गर्दै आएको छ।

- २४ सै घण्टा तत्पर रही आगलागी जोखिम न्यूनीकरण तथा आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- पीडित व्यक्तिको आगलागी विवरणहरु प्रक्रिया पुगे लगत्तै तत्काल उपलब्ध गराउने,
- आगलागी जोखिम सम्बन्धी विभिन्न नमुना कार्यक्रमहरु समय-समयमा सञ्चालन गर्ने,
- बारुण यन्त्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका आवश्यक प्राविधिक सहजीकरणको लागि विभिन्न निकायहरुले लेखी पठाएमा सहजीकरण गरिदिने,
- बारुण यन्त्र कार्यालयको मुख्य कार्यक्षेत्र भक्तपुर जिल्लामा रहने र अन्य ललितपुर काठमाण्डौं काभ्रेमा आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धी आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने।

ग. सांगठनिक संरचना

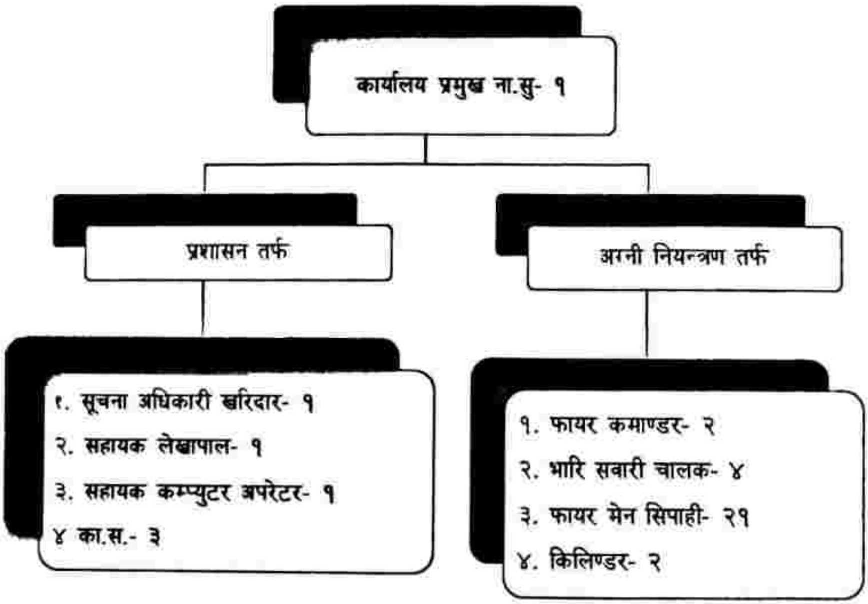

घ. कार्यालयमा रहने जनशक्ति विवरण

क्र.सं	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	ना.सु	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
२	खरिदार	रा.प.अनं. द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
३	स.क.अ.	रा.प.अनं. द्वितीय	विविध		१	१	०	करार
४	स.ले.पा	रा.प.अनं. द्वितीय	प्रशासन	लेखा	१	०	१	लोकसेवा आयोगमा माग गरिएको
५	हवल्दार	रा.प.अनं. द्वितीय	विविध		२	२	०	करार
६	भा.स.चा	श्रेणीविहिन	इन्जिनियरिङ	मे./ज.मे.	४	४	०	करार
७	किलिण्डर	श्रेणीविहिन	विविध		२	२	०	करार
८	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	सा.प्र.	३	३	०	करार २ जना
९	फा.मे.सि	श्रेणीविहिन	विविध		२१	१५	६	करार

ङ. आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको असार मसान्तसम्मको प्रगति

(रु.हजारमा)

बजेट कोड	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
३१४९३०११	१८३८८	२००	१८५८८	१५४०१	१९४	१५५९४	८३.७६	९६.७६	८३.९

स्रोत: LMBIS

च. सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कामको विवरण

- मिति २०८०/१२/१८ गते सूर्यविनायक नगरपालिकाको श्री महेद्र शान्ती निकेतनमा र मिति २०८०/१२/२५ गते सूर्यविनायक नगरपालिकाको श्री जोरपाटी माविमा आगलागी सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम (डेमो) सञ्चालन गरी कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- मिति २०८० भाद्र २२ गते निजामती सेवा दिवसको उपलक्ष्यमा कार्यालय परिसर सरसफाई सम्पन्न गरिएको।
- पौष महिनामा यस कार्यालयमा कार्यरत अग्नी नियन्त्रण तर्फका कर्मचारीहरुको लागि कार्यालय भित्रै पुनर्ताजकी तालिम सञ्चालन गरिएको।
- खोटाङ जिल्ला खोटेहाङ गाउँपालिकाबाट बारुण यन्त्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सहजीकरण तालिमको लागि लेखि आए बमोजिम यस कार्यालयका कर्मचारीहरु गई मिति २०८०/०९/१८-२२ गते सम्म ५ दिने तालिम प्रदान गरिएको।
- मिति २०८०/१०/०२ गते २६ औं राष्ट्रिय भुकम्प सुरक्षा दिवसको दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट राखिएको खोज तथा उद्धार सामाग्रीको स्थलगत प्रदर्शनीमा सहभागी भएको।
- मिति २०८०/११/१६ गतेका दिन सूर्यविनायक नगरपालिका र चाँगुनारायण नगरपालिकाबाट साझेदारीमा खरिद गरी जुद्ध बारुण यन्त्रबाट सञ्चालन रहेको दमकल सञ्चालन सम्बन्धी समन्वय बैठक सम्पन्न गरिएको।
- मिति २०८१ जेठ ३२ गते मनसुनजन्य विपद्मा खोज तथा उद्दारको लागि यस कार्यालयमा अनिल कपाली/निराकर थापाको संयोजकत्वमा QRT गठन गरियो।
- मिति २०८०/०३/०२ गते राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणद्वारा आयोजित सचेतना गोष्ठी कार्यक्रममा सहभागी भएको।

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा अन्य माथिल्लो निकायबाट आएका निर्देशनहरु पालना गरी कार्यान्वयन गरिएको।
- मिति २०८१/०२/२९ गतेदेखि ३२ गतेसम्म धुलिखेल-११ काभ्रेपलान्चोकमा रहेको ओमस्टोन प्रा.लि. अन्तर्गतको दुसि थानी हिमालय रिसोर्टमा अग्नि नियन्त्रक सामानहरु सहित सञ्चालनमा रहेको प्रमाणीकरणका सम्बन्धमा विज्ञ टोली खटाइएको।
- नेपाली सेना इन्द्रबक्स गण सुर्यविनायक भक्तपुरद्वारा आयोजित संयुक्त विपद् प्रतिकार्य अभ्यास मनसुन-४ मा सहभागी भएको।
- मिति २०८१/०१/०७ गतेदेखि १३ गतेसम्म यस कार्यालयको आयोजनामा ४५ जना प्रशिक्षार्थीहरुलाई अग्नी नियन्त्रण सम्बन्धी आधारभूत तालिम प्रदान गरिएको।
- आ.व. २०८०/०८१ को श्रावण महिना देखि असार महिनासम्म भक्तपुर जिल्ला तथा बाहिरी जिल्लामा गरि जम्मा १२५ वटा आगलागीका घटनाहरु घटेकोमा बारुण यन्त्र समयमै पुगि आगलागी नियन्त्रण गर्न सफल भएको।
- आगलागी रिपोर्ट- २०८०/०८१

महिना	करेन्ट सर्ट	ग्याँस	अचानक/अन्य	जम्मा
२०८० श्रावण	७	१	२	१०
२०८० भाद्र	१	०	२	३
२०८० आश्विन	३	०	०	३
२०८० कार्तिक	४	२	१	७
२०८० मंसिर	१	०	३	४
२०८० पौष	५	०	५	१०
२०८० माघ	४	०	४	८
२०८० फागुन	२	०	१२	१४
२०८० चैत्र	८	०	१३	२१
२०८१ वैशाख	१	०	३१	३२
२०८१ जेठ	३	२	६	११
२०८१ असार	१	०	१	२
जम्मा				१२५

परिच्छेद-तीन

जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू

३.१ परिचय

वि.सं. २००७ सालको ऐतिहासिक परिवर्तन पश्चात प्रजातन्त्रको स्थापना भई सोही अनुसारको चुस्त एवम् विकेन्द्रीकृत प्रशासनको आवश्यकता महसुश गरी बडा हाकिमहरूको नियुक्ति गरेको पाइन्छ। सोही वखत काठमाडौं उपत्यका कमीश्नर मेजिष्ट्रेट ऐन, मधेश गोश्वरा ऐन, सामान्य प्रशासन र प्रहरी ऐनहरू निर्माण भएका थिए। यसै क्रममा गढी, गौंडा र गोश्वाराको रूपमा गृह प्रशासनको कार्य सञ्चालन भएको पाइन्छ। वि.सं. २००८ सालमा गृह मन्त्रालयको स्थापना तथा वि.सं. २०१७ सालको शासकीय व्यवस्था परिवर्तन पश्चात नेपाललाई १४ अञ्चल, ७५ जिल्ला र ५ विकास क्षेत्रमा विभाजन गरी अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको व्यवस्था गरियो। सो व्यवस्थालाई नेपालको संविधान २०१९ ले संस्थागत गर्यो। स्थानीय प्रशासनलाई विकेन्द्रित प्रशासन व्यवस्था अनुरूप सञ्चालन गर्न तथा शान्ति र व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लागू गरियो। उक्त ऐनको दफा ५ ले जिल्लाको सामान्य प्रशासन सञ्चालन गर्न प्रत्येक जिल्लामा एउटा जिल्ला प्रशासन कार्यालय रहने व्यवस्था गरे अनुसार देशभर ७५ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू स्थापना भए। स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ प्रारम्भ भएपछि अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई कानुनी रूपमा व्यवस्थित गरियो।

वि.सं.२०७२ मा नेपालको संविधान जारी भए पश्चात सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत भई नेपाललाई ७ प्रदेश र ७७ जिल्लामा राजनीतिक विभाजन गरियो। साविकका ७५ जिल्लाहरू मध्ये नवलपरासी जिल्लालाई नवलपरासी पुर्व(सुस्ता पुर्व) र नवलपरासी पश्चिम (सुस्ता पश्चिम) तथा रुकुम जिल्लालाई रुकुम पुर्व र रुकुम पश्चिम गरी थप दुई जिल्लामा विभाजन गरी कूल ७७ वटा जिल्लामा विभाजन गरियो। प्रत्येक जिल्लामा एउटा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जनसंख्या, भौगोलिक कठिनाई आदिका आधारमा आवश्यकता अनुसार इलाका प्रशासन कार्यलयहरू तथा सीमा जोडिएका जिल्लाहरूमा सीमा तथा अध्ययागमन कार्यालय समेत स्थापना गरिएका छन्। हाल देशभर ७७ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयहरू स्थापना भएका छन्।

जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। जिल्लाको समग्र शान्ति-सुरक्षा कायम गर्दै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहवाट सञ्चालित विभिन्न विकास निर्माणका कार्यमा समन्वयात्मक एवम् सजहपूर्ण वातावरण स्थापित गर्नु नै जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य कर्तव्य हो। साथै जिल्लामा अपराध रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्थानीय तह, प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारद्वारा निर्मित कानूनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु, कानूनद्वारा निर्देशित विषयहरूमा न्याय निरूपण गर्नु गराउनु, जिल्लाभित्र स्थापित सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत-सम्भार गर्नु गराउनु, विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण गर्ने, आपूर्ति व्यवस्थापन र वस्तु तथा सेवाको गुणस्तरीयताको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने, कालोवजारी नियन्त्रण तथा उपभोक्ताको हक-हित संरक्षणका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरी वजार अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यहरू पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गर्नुपर्दछ। जिल्लामा नागरिकहरूलाई नाबालक परिचय पत्र, नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचय पत्र प्रदान गरी

उनीहरूको व्यक्तिगत देखि जैविक विवरणसम्मको संकलन, अभिलेखाङ्कन, व्यवस्थापन एवम् संरक्षण गर्ने कार्यमा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। यसका अतिरिक्त गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष दर्जनौं ऐनहरू र नियमहरूले व्यवस्था गरे बमोजिमको जिम्मेबारी समेत बहन गर्नुपर्ने दायित्व यस कार्यालयलाई रहेको छ। नियमित प्रकृतिका कार्य बाहेक आकस्मिकता व्यवस्थापन, निकायगत समन्वय र विकास सहजीकरण तथा सुशासन कायम गराउने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पनि यो कार्यालयलाई रहेको छ।

क) जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रवाह हुने नियमित सेवाहरू

कार्यालयको उद्देश्य प्राप्ति गर्ने सन्दर्भमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन:-

- जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा,
- वंशजको आधारमा नेपाली नागरिकता जारी गर्ने,
- बैवाहिक अंगीकृत नागरिकता (महिलाका लागि) जारी गर्ने,
- नागरिकताको प्रतिलिपी जारी गर्ने,
- राहदानी सिफारिस गर्ने,
- कानून बमोजिम तोकिएका मुद्दाहरूको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने,
- गैरसरकारी संस्था दर्ता, नवीकरण र नियमन गर्ने,
- पत्रपत्रिका तथा छापाखाना दर्ता गर्ने,
- नाबालिक परिचयपत्र जारी गर्ने,
- जिल्लामा रहेका शरणार्थीहरूको लगत राख्ने, शरणार्थी परिचयपत्र नवीकरण गर्ने,
- निजी सुरक्षा कम्पनीको दर्ता, नवीकरण एवम् पुनः कार्यसञ्चालन अनुमति दिने,
- हातहतियार र खरखजानाको इजाजत सम्बन्धी सिफारिस र नियन्त्रण गर्ने,
- शान्ति सुरक्षाको लागि प्राप्त निवेदन उपर कारवाही गर्ने,
- दलित, जनजाति आदि सिफारिस गर्ने,
- द्वन्द प्रभावितको पहिचान तथा राहत वितरण गर्ने,

ख) आकस्मिकता व्यवस्थापन

- विपद् व्यवस्थापन
- आकस्मिक घटना व्यवस्थापन

३.२ CPAS को तीन आर्थिक वर्षको तुलनात्मक विश्लेषण

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूले प्रचलित कानून तथा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरु शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, शासकीय प्रबन्ध, लागू औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण र मन्त्रालयको मूल्यांकनका अतिरिक्त आकस्मिकता व्यवस्थापन र आफ्नै पहलमा गरेका नवप्रर्वतनात्मक कार्यहरू लगायतका क्षेत्रमा वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौतामा उल्लेखित सूचकहरूका आधारमा सम्पादित कार्यहरूकाको वार्षिक रूपमा मूल्यांकन गर्दा जिल्लाहरुले हासिल गरेको आ.व.

२०७८/०७९, आ.व. २०७९/०८० र आ.व. २०८०/०८१ को प्रासांक बमोजिमको वरियतालाई तुलनात्मक रुपमा तालिका नं. ३.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३.२.१: आ.व. २०७८/८१ देखि २०८०/०८१ मा जिल्लाहरुको प्रासाङ्क बमोजिमको वरीयता

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७८/०७९		आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०८०/०८१	
		प्रासाङ्क	वरीयता	प्रासाङ्क	वरीयता	प्रासाङ्क	वरीयता
१	गुल्मी	९७.७५	१	९६.४४	१	९७	७
२	रुकुम (पश्चिम)	९६.००	४	९६.१३	२	९७.५	४
३	रुपन्देही	८६.५०	५७	९६.००	३	९८	१
४	इलाम	९१.२५	३८	९५.८१	४	९४.७५	१९
५	नवलपरासी पूर्व	९६.७५	३	९५.३८	५	९५.४३७५	१६
६	रुकुम (पूर्व)	८६.००	६०	९५.१३	६	९४.१२५	२७
७	डडेल्धुरा	९५.००	५	९५.०६	७	९६.४३७५	११
८	काठमाडौं	८५.७५	६२	९४.८८	८	९४.५६२५	२१
९	पर्वत	९४.००	११	९४.८१	९	९७.३७५	५
१०	वैतडी	९४.२५	१०	९४.५६	१०	९१.३७५	४१
११	प्यूठान	९१.२५	३८	९४.५०	११	९३.७५	३०
१२	डोटी	८९.५०	४७	९४.३८	१२	९५.६८७५	१५
१३	सल्यान	९४.५०	७	९३.५६	१३	९१.६२५	४८
१४	मनाङ	९२.००	२७	९३.५०	१४	९४.५	२३
१५	मकवानपुर	९१.७५	३०	९३.५०	१४	९७.३७५	५
१६	दाङ	९३.२५	१६	९३.३८	१६	९३.३७५	३३
१७	गोरखा	८८.५०	५३	९३.३१	१७	९०.५	५७
१८	बारा	९३.००	१८	९३.१९	१८	८४.५६२५	७०
१९	लमजुङ	९२.००	२८	९३.०६	१९	९०.९३७५	५४
२०	ललितपुर	९२.००	२८	९३.०६	१९	९६.१२५	१२
२१	तनहुं	९४.७५	७	९२.६३	२१	९०.५६२५	५६
२२	मोरङ	९१.७५	३०	९२.५०	२२	९२.७५	३९
२३	संखुवासभा	९३.२५	१६	९२.३१	२३	८९.७५	५९
२४	कपिलवस्तु	९०.७५	४५	९२.००	२४	८६.७५	६७
२५	नुवाकोट	८८.७५	४९	९२.००	२४	८७.१२५	६६
२६	अछाम	९१.५०	३५	९१.८८	२६	८०.१८७५	७४
२७	पाल्पा	९१.००	४१	९१.७५	२७	९७.७५	२
२८	नवलपरासी पश्चिम	९४.००	११	९०.९४	२८	९३.८१२५	२९
२९	भोजपुर	९१.५०	३५	९०.८८	२९	९४.३७५	२५
३०	ओखलढुङ्गा	९२.५०	२२	९०.६४	३०	९२.८७५	३७
३१	बर्दिया	९१.५०	३५	९०.६३	३१	९१.६८७५	४६
३२	दार्चुला	९२.७५	२१	९०.५०	३२	९३.९३७५	२८
३३	सिन्धुली	८७.५०	५५	९०.३१	३३	९३.३१२५	३४
३४	कैलाली	८०.७५	७५	८९.६३	३४	९३.५	३२

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७८/०७९		आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०८०/०८१	
		प्राप्ताङ्क	वरीयता	प्राप्ताङ्क	वरीयता	प्राप्ताङ्क	वरीयता
३५	अर्घाखाँची	९७.००	२	८९.५६	३५	९२.५६२५	४२
३६	सुनसरी	९१.००	४१	८९.०६	३६	९४.३१२५	२६
३७	तेह्रथुम	९३.००	१८	८९.००	३७	९६.८७५	८
३८	रोल्पा	८८.७५	४९	८८.९४	३८	९६.७५	९
३९	डोल्पा	७७.२५	७७	८८.५०	३९	९५.१२५	१८
४०	काभ्रेपलान्चोक	८६.५०	५७	८८.४४	४०	९१.६८७५	४६
४१	दैलेख	९२.५०	२२	८८.३८	४१	७९.६८७५	७५
४२	मुगु	९०.७५	४५	८८.१३	४२	९२.६२५	४१
४३	कञ्चनपुर	८७.५०	५५	८८.०४	४३	९३.७५	३०
४४	रौतहट	८८.००	५४	८७.८८	४४	८९.५६२५	६०
४५	सुर्खेत	९१.००	४१	८७.६३	४५	९३.१८७५	३५
४६	झापा	९१.००	४१	८७.३१	४६	९५.२५	१७
४७	बाँके	९२.५०	२२	८६.८१	४७	९४.५६२५	२१
४८	रसुवा	९१.७५	३०	८६.६३	४८	९१.४३७५	५०
४९	भक्तपुर	९३.५०	१५	८५.८८	४९	९४.६८७५	२०
५०	कास्की	९२.५०	२२	८५.५०	५०	९२.८१२५	३८
५१	बाग्लुङ	८८.७५	४९	८४.९८	५१	९७.६२५	३
५२	धादिङ	८९.००	४७	८४.८१	५२	९५.७५	१४
५३	म्याग्दी	८४.२५	६७	८४.७५	५३	९१.३७५	५१
५४	बाजुरा	८३.००	६९	८४.६९	५४	८५.४३७५	६९
५५	मगगी	७७.७५	७६	८३.३१	५५	८७.५६२५	६३
५६	कालिकोट	८२.५०	७२	८३.००	५६	८७.२५	६५
५७	मुगु/मुस्ताङ	९३.७५	१३	८२.६३	५७	९४.५	२३
५८	धनुषा	८२.००	७३	८२.५६	५८	७६.२५	७७
५९	हुम्ला	९५.००	५	८१.६५	५९	८५.५	६८
६०	उदयपुर	९१.७५	३०	८१.१५	६०	७९.२५	७६
६१	धनकुटा	८२.००	७३	८०.४२	६१	९५.८७५	१३
६२	रामेछाप	९१.२५	३८	८०.१७.	६२	९२.६८७५	४०
६३	सोलुखुम्बु	९१.७५	३०	८०.००	६३	९६.५६२५	१०
६४	खोटाङ	८४.७५	६६	७८.६३	६४	८१.७५	७३
६५	महोत्तरी	८६.२५	५९	७८.६०	६५	८३.०६२५	७२
६६	स्याङ्जा	९३.००	१८	७८.५४	६६	८८.३१२५	६२
६७	सर्लाही	८५.५०	६३	७८.१३	६७	९२.९३७५	३६
६८	जुम्ला	८६.००	६०	७८.०९	६८	९१.८७५	४४
६९	सिन्धुपाल्चोक	८५.५०	६३	७५.४२	६९	९१	५३
७०	पाँचथर	८३.७५	६८	७३.८८	७०	९१.८१२५	४५
७१	पर्सा	९२.५०	२२	७३.००	७१	८७.५६२५	६३
७२	ताप्लेजुङ	८३.००	६९	७२.६६	७२	९२.४३७५	४३

क.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७८/०७९		आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०८०/०८१	
		प्रासाङ्ग	वरीयता	प्रासाङ्ग	वरीयता	प्रासाङ्ग	वरीयता
७३	दोलखा	८२.७५	७१	६७.१५	७३	८४.१८७५	७१
७४	बझाङ	८८.७५	४९	६६.४८	७४	९०.६८७५	५५
७५	चितवन	९४.७५	७	६६.१९	७५	९१.५	४९
७६	जाजरकोट	९३.७५	१३	६६.००	७६	८९.८७५	५८
७७	सिराहा	८५.००	६५	६१.५६	७७	८९.१२५	६१
औषत प्रासाङ्ग		८९.८०		८७.००		९१.६९	

प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS)

४.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयलाई तोकिएका कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी पुरा गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहदै आएको छ। जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। जिल्लामा शान्ति सुरक्षा कायम गर्नु,अपराध रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्थानीय, प्रदेश र संघद्वारा निर्मित कानूनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु, कानूनद्वारा निर्देशित विषयहरूमा न्याय निरूपण गर्नु गराउनु, जिल्लाभित्र स्थापित सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत-सम्भार गर्नु गराउनु, विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण गर्ने, आपूर्ति व्यवस्थापन र वस्तु तथा सेवाको गुणस्तरीयताको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने, कालोबजारी नियन्त्रण तथा उपभोक्ताको हक-हित संरक्षणका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरी बजार अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यहरू पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अन्य नियमित प्रकृतिका कार्य बाहेक आकस्मिकता व्यवस्थापन, निकायगत समन्वय र विकास सहजीकरण तथा सुशासन कायम गराउने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पनि यो कार्यालयलाई रहेको छ।

नेपालको संविधानमा सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पारदर्शी, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै राज्यबाट प्राप्त हुने सेवा सुविधामा जनताको समान र सहज पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने विषय उल्लेख भएको छ। निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा १५ (२), निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ३४ को (ख) तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को बुदाँ नं. १९ मा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ। गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को बुँदा नं. २४ मा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यसम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ। उल्लेखित कार्यक्षेत्र तथा कानूनी प्रावधान भित्र रही गृह मन्त्रालयमा वि. स. २०७५ को माघ महिना देखि मन्त्रालयका सचिवज्यू र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू बिच कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको थियो। सोही व्यवस्थालाई आ.व. २०८०/८१ मा समेत निरन्तरता दिदैं सचिवज्यू र सबै प्रमुख जिल्ला अधिकारी, महाशाखा प्रमुख, विभागीय प्रमुख सम्म कार्यसम्पादन सम्झौता कार्यान्वयन भएको थियो।

४.२ कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन

प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरुको कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी र श्रीमान् गृह सचिवज्यूबिच मिति २०८०/०४/०१ भएको कार्य सम्पादन सम्झौता बमोजिमका सूचकहरुका आधारमा जिल्लाहरुबाट CPAS मार्फत प्रतिवेदन गरिएका विवरणहरुको विषयगत मूल्याङ्कन गरी अंक प्रदान गरिएको छ। कार्यसम्पादन सम्झौतामा ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरु शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, शासकीय प्रबन्ध, लागू औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआव्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण र मन्त्रालयको मूल्यांकन लगायतका क्षेत्रहरूका विभिन्न क्रियाकलापहरूमा अंक विभाजन गरी मूल्याङ्कन गरिएको छ। कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्न अनुरूप जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको हरूको प्राप्ताङ्क सहितको मूल्याङ्कन यस प्रतिवेदनको अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएको छ।

आ.व. २०८०/८१ को जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तरको मूल्याङ्कनमा देश भरिका ७७ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू मध्ये कूल ९८ अङ्क प्राप्त गरी कार्य सम्पादनमा रुपन्देही जिल्ला सर्वोत्कृष्ट जिल्ला प्रशासन कार्यालयको रूपमा रहेको छ। यसै गरी ९७.७५ प्राप्ताङ्क सहित जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाल्पा द्वितीय, ९७.६२५ अंक सहित जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङ तृतीय स्थान हासिल गर्न सफल भएको छ। उच्च अंक हासिल गर्ने पाँच जिल्लाको प्राप्ताङ्क सहितको स्तर तल तालिका ४.२.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२.१: कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट पाँच जिल्लाहरू

स्थान	जिल्ला	प्राप्तांक	स्तर
प्रथम	रुपन्देही	९८	अति उत्कृष्ट
द्वितीय	पाल्पा	९७.७५	अति उत्कृष्ट
तृतीय	बागलुङ	९७.६२५	अति उत्कृष्ट
चौथो	पश्चिम रुकुम	९७.५	अति उत्कृष्ट
पाचौं	मकवानपुर	९७.३७५	अति उत्कृष्ट

स्रोत: वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौताको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०८०

वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता अनुसारका कार्यहरु तोकिएको समयसीमा भित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने गरी सूचकहरू निर्धारण गरिएकोमा वर्गीकृत समय सीमा अनुसार जिल्लाहरुले अंक प्राप्त गरेको देखिन्छ। यो मूल्याङ्कनमा ९०% भन्दा माथी अंक हासिल गर्ने जिल्लाहरु ५७ वटा रहेका छन्। आ.व. २०८०/८१ को प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा उच्च अंक हाँसिल गरी माथिल्लो पाँच स्तर कायम गर्ने जिल्लाहरु क्रमशः रुपन्देही प्राप्तांक-९८, पाल्पा प्राप्तांक-९७.७५, बागलुङ प्राप्तांक-९७.६२५, रुकुम (पश्चिम) प्राप्तांक-९७.५, मकवानपुर प्राप्तांक-९७.३७५ रहेका छन्। आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा मध्यम तथा न्यून स्तर मापन कुनै पनि जिल्लाको रहेको छैन। सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको एकमुष्ट योग्यता क्रमलाई अनुसूची-२ मा र जिल्लागत प्राप्तांकलाई अनुसूची-३ मा राखिएको छ। जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको कार्यसम्पादन स्तरलाई तलको स्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२.२: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर

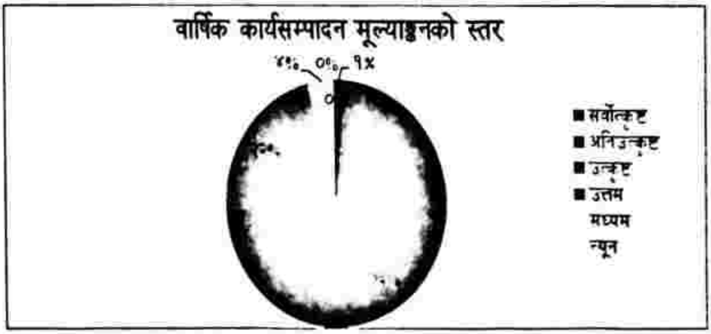

तालिका ४.२.३: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर

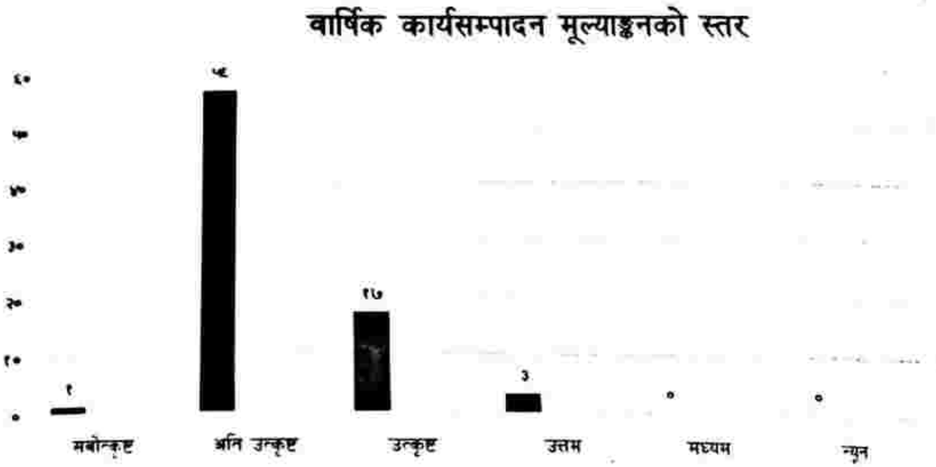

४.३ कार्यसम्पादन सम्झौता र जिल्लामा परेको प्रभाव

पहिलो तथा अर्धवार्षिक कार्यसम्पादन मूल्यांकन को तुलनामा तेस्रो र वार्षिक (चौथो अर्धवार्षिक) कार्य सम्पादन मूल्यांकन मा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको कार्य सम्पादन स्तरमा क्रमिक सुधार देखिएको छ। कार्य सम्पादन मूल्यांकनमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको क्रमशः पहिलो त्रैमासिक, दोस्रो त्रैमासिक, तेस्रो त्रैमासिक र मन्त्रालयको मूल्यांकन सहितको वार्षिक औषत कार्य सम्पादन २७.४७, १६.५८, १५.५६ र ९१.६९ रहेको छ ।

कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेख गरिएका विषयहरु प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरुले विगत देखि नै गरी आएका अनिवार्य प्रकृतिका कामहरु रहेका छन्। सम्झौताको मूल्याङ्कनका क्रममा विविधता देखिनुको प्रमुख कारण दस्तावेज संकलन, अभिलेखीकरण तथा प्रतिवेदनलाई उचित ध्यान नदिनु रहेको छ भने राम्रो अभ्यासको रुपमा सरुवा भई जाने प्रमुख जिल्ला अधिकारी (Outgoing CDO) ले जिल्ला छोड्दा कार्यभार सम्हाल्न आउने प्रमुख जिल्ला अधिकारी (Incoming CDO) लाई बरबुझारथ पत्र/हस्तान्तरण पत्र (Handover Note) दिने चलनको सुरुवात भएको छ ।

आगामी दिनमा सम्झौतालाई निरन्तरता दिई यसको नियमित अनुगमन तथा मुल्याङ्कनलाइ वैज्ञानिक तथा अझ प्रभावकारी बनाउन मन्त्रालयवाट साधन स्रोतको व्यवस्था सहित थप सकृयताको खाँचो देखिन्छ।

४.४ चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू

४.४.१ पृष्ठभूमि

मुलुकमा शान्ति, सुरक्षा, सुव्यवस्था, अमन चयन र स्थिरता कायम गर्ने गृह प्रशासनको मूलभूत कार्य रहन्छ। यसका अलावा अपराध अनुसन्धान, लागू औषध नियन्त्रण, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन, सुशासनको प्रत्याभूति, मानव अधिकारको रक्षा लगायतका कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी कानुनी राज्यको अनुभूत दिलाउनु मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र रहेको छ (गृह मन्त्रालय, २०७६)। नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार कुनै पनि निकायलाई नतोकिएको कार्यको जिम्मेवारी पनि यस मन्त्रालयको रहन्छ। गृह मन्त्रालयले वहन गर्नु पर्ने जिम्मेवारीहरूलाई जिल्लामा खटिएका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू मार्फत पूरा गरी सरकारको नागरिक प्रतिको दायित्व निर्वाह गर्दै आएको छ। देशको सार्वजनिक सेवालाई सक्षम, सुदृढ, सेवामूलक र उत्तरदायी बनाउँदै पारदर्शिताको माध्यमबाट गृह मन्त्रालयको कार्य सम्पादनमा संलग्न रहने प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरी वस्तुपरक रूपमा मूल्याङ्कन गर्नको लागि निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा १५.२. निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ३४ को (ख) तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा १९ मा कार्य सम्पादन सम्झौता गर्न सकिने प्रावधान रहेको छ (कानून किताव व्यवस्था समिति, २०७४)। नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) बाट स्वीकृत "सार्वजनिक पदाधिकारीको कार्यसम्पादन करार निर्देशिका, २०७९" बमोजिम सार्वजनिक पदाधिकारीहरुलाई आफ्नो कामप्रति जिम्मेवार तथा उत्तरदायी बनाई त्यस्तो पदाधिकारीको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकारका विभागीय मन्त्री वा राज्यमन्त्री तथा सचिव वा राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत र मन्त्रालय मातहतका निकाय एवम् सम्बद्ध निकायहरुका बिच कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्ने व्यवस्था भएको (प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, २०७९)। साथै सार्वजनिक निकायको समग्र व्यवस्थापकीय पक्षलाई प्रभावकारी बनाउन निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७२ (क) मा व्यवस्था भए बमोजिम व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याउन लागू गरिएको व्यवस्थापन परीक्षण निर्देशिका, २०७९ को परिच्छेद-२ व्यवस्थापन परीक्षणको विषयक्षेत्र तथा सूचकमा "कार्यसम्पादन सम्झौता तथा कार्यान्वयनको अवस्था", "सेवा प्रवाह" लाई समेत समावेश गरिएको छ (सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७९)।\

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका गृह मन्त्रालयको प्रतिनिधिको रूपमा मात्र नभई सङ्घीय सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा समेत रहेको हुन्छ। निजले स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लाई मार्गदर्शक ऐनको रूपमा ग्रहण गरी जिल्लामा शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह र सुशासन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण र विकास सहजीकरण एवम् अन्य शासकीय प्रवन्धलाई सहजीकरण गरिरहेको हुन्छ।

गृह प्रशासनलाई चुस्त, दुरुस्त, सक्षम र जनमुखी बनाउने प्रयोजनार्थ गृह मन्त्रालयले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि सबै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूसँग कार्य सम्पादन सम्झौताको सुरुवात गरेको थियो। सम्झौता पश्चात् प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको कार्य सम्पादनमा सुधार आउनुका साथै प्रशासनिक व्यावसायिकता तथा प्रतिस्पर्धात्मक भावनाको समेत अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएकोमा यसको कार्यान्वयनबाट सेवा प्रवाहलाई थप सरल र सहज बनाउन विभिन्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुबाट टोकन प्रणाली तथा टाइमकार्ड जस्ता नवप्रवर्द्धनात्मक कार्यहरुमा वृद्धि हुन गई जिल्लाहरूको कार्य सम्पादनमा सुधार समेत आएको छ। गृह प्रशासन सुधार कार्य योजना, २०७८ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। हाल अभ्यासमा रहेको कार्य सम्पादन सम्झौता अनुरूप प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरूको मूल्याङ्कन सूचकहरूलाई थप वस्तुनिष्ठ बनाई मूल्याङ्कन प्रणालीलाई स्वचालित बनाउनु पर्ने देखिन्छ।

कार्य सम्पादन सम्झौताको मुख्य नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादनका लक्ष्यहरु र क्रियाकलापहरू परिमार्जन गर्ने कार्यको लागि गृह मन्त्रालय (सचिव स्तर) को मिति २०८०/०३/०३ को निर्णय अनुसार योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखाका प्रमुखको संयोजकत्वमा गठित ९ (नौ) सदस्यीय कार्य दललाई कार्य जिम्मेवारी तोकिएपछि समूह कार्यको रूपमा कार्यसम्पादन स्तरको मूल्याङ्कनको गर्ने गरिएको छ।

निजामती सेवा ऐन, २०४९, निजामती सेवा नियमावली, २०५०, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७४ बमोजिम सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न सक्ने प्रावधानको शुरूवात एवम् वर्षेनी निरन्तरता हुनु आँफैमा ठुलो उपलब्धी हो। सुधार निरन्तर हुनुपर्दछ। जसलाई गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ ले पनि समेटेको छ। यस आ.व. को CPAS ले पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित क्रमशः शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, शासकीय प्रबन्ध, लागूऔषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण र मन्त्रालयको मूल्यांकन सहित ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरू, ६४ वटा क्रियाकलापहरू सहितका सूचकहरू रहेका छन्। पूर्ण रूपले स्वचालित भनिए पनि CPAS प्रणालीका पनि सीमाहरू छन्। सबै सूचकहरू प्रतिवेदन गरिए जस्तो वस्तुगत रूपले स्वतः अङ्क प्रदान गरिने खाले हुँदैनन्। जिल्लामा आइपर्ने समस्याको आकस्मिक व्यवस्थापन, काबु बाहिरको परिस्थितिमा सहजीकरण, धैर्यता र शान्ति व्यवस्थापन जस्ता विषयमा वस्तुपरक ढंगबाट व्यक्तिको जाँचपरक एवम् मूल्याङ्कन गर्न सकिदैन। यस्तोमा परिस्थितिजन्य अवस्थाको यथार्थ मूल्याङ्कन गरी व्यक्तिको विषयगत क्षमता र कौशलताको आधारमा अङ्क प्रदान गर्नुपर्ने हुन्छ। यस आधारमा आ.व. २०८०/८१ का लागि कार्यसम्पादन सम्झौतालाई निम्न आधारमा परिमार्जन गरिएको छ।

४.४.२ जिल्ला वर्गीकरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार वर्गीकृत भएका हिमाली, पहाडी र तराईका जिल्लाहरूका लागि फरक सूचक र अङ्क भार सहितको कार्य सम्पादन सम्झौता भएको देखिन्छ। यसरी जिल्लाहरूको वर्गीकरणलाई थप वैज्ञानिक र वस्तुनिष्ठ बनाउन जिल्लाको जनसङ्ख्या, भूगोल, सेवा प्रवाहको प्रकृति र पूर्वाधारको पहुँचलाई आधार मानी जिल्लाहरूलाई तीन वर्गमा विभाजन गरिएको छ। यसका लागि राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को विस्तृत प्रतिवेदनले देखाएका तथ्याङ्कलाई आधार मानिएको छ।

तालिका ४.४.२.१: जिल्ला वर्गीकरण

जनसङ्ख्याको वर्गीकरण			जनघनत्वको वर्गीकरण		
श्रेणी	जनसङ्ख्या	जिल्ला	श्रेणी	विस्तार	जिल्ला
उच्च	८ लाख भन्दा बढी	९	उच्च	६०० भन्दा बढी	१३
मध्यम	५-८ लाख	१२	मध्यम	४००-६००	३
औसत	२-५ लाख	२६	औसत	१५०-४००	२६
न्यून	१-२ लाख	२२	न्यून	७०-१५०	१९
अति न्यून	१ लाख भन्दा कम	८	अति न्यून	७० भन्दा कम	१६
	कूल	७७		कूल	७७

उपर्युक्त तालिकामा उल्लेख भएको आधारहरूलाई मिलान गरी जिल्लाहरूलाई 'क', 'ख' र 'ग' वर्गमा छुट्टाउनको लागि देहाय बमोजिमको संयोजन सूत्र प्रयोग गरिएको छ। उक्त जिल्लाहरूको जनसङ्ख्या र भूगोलको विवरण सहितको सूची अनुसूची खण्डमा समावेश गरिएको छ।

वर्ग	संयोजन सूत्र	जिल्ला सङ्ख्या	कूल जिल्ला
क	उच्च+उच्च	८	२३
	उच्च+मध्यम	१	
	मध्यम+उच्च	४	
	औसत+उच्च	१	
	मध्यम+मध्यम	२	
	मध्यम+औसत	६	
	औसत+मध्यम	१	
	उच्च+मध्यम	१७	
ख	औसत+औसत	७	३८
	औसत+न्यून	२	
	न्यून+औसत	१२	
	न्यून+न्यून	७	
ग	अति न्यून+अति न्यून	१	१६
	अति न्यून+न्यून	८	
	न्यून+अति न्यून	८	
कूल जम्मा			७७

४.४.३ नतिजा क्षेत्र,कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप

यस आर्थिक वर्षमा कार्य सम्पादन करार सम्झौता सम्पन्न भई कार्यान्वयनमा रहेको ६ क्षेत्रहरु शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, शासकीय प्रबन्ध, लागू औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण र मन्त्रालयको मूल्यांकन समेतमा गरी ६४ वटा सूचकहरु कायम गरिएको छ।

४.४.४ त्रैमासिक मूल्याङ्कन

बिच समयमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू परिवर्तन हुँदा एकल नेतृत्वको वास्तविक मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्यहरुलाई त्रैमासिक विभाजन गरी पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो त्रैमासिक अवधिका लागि क्रमशः ४४, ३८, ३६ र ४९ वटा सूचकहरुबाटै मूल्याङ्कन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.५ पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन

शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण (२७), शासकीय प्रबन्ध (४५), लागू औषध नियन्त्रण (८), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन (१०) र मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण (५) गरी कूल अङ्क भार ९५ कायम गरी मन्त्रालयको तर्फबाट सचिवबाट हुने वार्षिक रूपमा ५ अङ्कको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.६ कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण

'क', 'ख', र 'ग' वर्गको जिल्लाहरूको लागि ६ वटा सूचकहरूको अलग अलग प्रगति लक्ष्य निर्धारण गरी 'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन लक्ष्य सेवा प्रवाहको चापको कारण न्यूनीकरण गरिएको र 'ग' वर्गको सूचकको प्रगति लक्ष्यमा अभिवृद्धि गरी निर्धारण गरिएको सूचकलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.७ कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्यामा परिमार्जन

कार्य सम्पादन सूचकको नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप, त्रैमासिक मूल्याङ्कन, पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन, तथा कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण समेतको विषयलाई हाल अपूरो तथा अस्पष्ट विवरण प्राप्त हुने, जिल्लाहरुबाट विभिन्न फर्मेटमा प्राप्त हुने कारणले कठिनाइ भएको विषयलाई मूल्याङ्कनको सहजताको लागि देहाय अनुसार थप व्याख्या गरी परिमार्जन गरिएको छ।

चालु आ.व. २०८१/८२ को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू सम्बन्धी बिस्तृत विवरण अनुसूची ७ देखि ११ सम्ममा सूचीकृत गरिएको छ।

परिच्छेद-पाँच

नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट सम्वद्ध क्रियाकलापहरू

५.१ गृह मन्त्रालय र मन्त्रालय सम्वद्ध निकायहरूबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सञ्चालन हुने प्रमुख कार्यक्रम तथा बजेट विवरण

५.१.१ पृष्ठभूमि

मुलुकमा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्दै जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउनु गृह प्रशासनको गुरुत्तर अभिभारा रहेको छ। राष्ट्रलाई आन्तरिक तथा वाह्य सुरक्षा चुनौतीबाट प्रतिरक्षा गर्दै नागरिकको जीउ, धन, समानता र स्वतन्त्रताको संरक्षण, शान्तिपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकारको सुनिश्चितताको लागि सुरक्षाको प्रभावकारी प्रवन्ध गर्नु राज्यको संवैधानिक दायित्व समेत रहेको छ। लोकतन्त्र र सङ्घीयतालाई संस्थागत गर्दै विधिको शासन सुनिश्चित गरी दिगो शान्ति, विकास, सुशासन र समृद्धिको राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न शान्ति सुरक्षा पहिलो पूर्व शर्तको रुपमा रहेको छ। सुदृढ शान्ति, सुरक्षा र व्यवस्था हरेक विकास निर्माण र प्रगतिको पूर्वसर्त हो भने सभ्य समाजको परिचायक पनि हो। सङ्घीय व्यवस्था बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय सुरक्षा चुनौतीलाई पूर्वानुमान गर्न सक्ने प्रभावकारी राष्ट्रिय सुरक्षा प्रणालीको विकास गर्दै समुन्नत, आत्मनिर्भर र दिगो आर्थिक विकासका लागि शान्ति सुरक्षाको सुदृढ संयन्त्र तयार गर्नु राष्ट्रिय प्राथमिकताको विषय हो। गृह प्रशासनलाई सबल र सक्षम बनाई जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई सुशासन कायम गर्न गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रदेखि स्थानीयस्तरसम्मका कार्यालयहरु कृयाशील रहेका छन्। दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न सुशासन र शान्ति सुरक्षालाई प्राथमिकतामा राखी समग्र सुरक्षा संयन्त्रको संस्थागत सुदृढीकरण र आधुनिकीकरण, गृह प्रशासनको संगठनात्मक सुदृढीकरण, मानव पूँजी व्यवस्थापन, नागरिकमैत्री सेवा प्रवाह, अपराध नियन्त्रण र अनुसन्धानलाई वैज्ञानिक, सूचना प्रविधियुक्त बनाउने कार्य गृह प्रशासनका आगामी कार्यदिशा रहेका छन्।

५.१.२ नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बुँदा तथा सोको प्रगति

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
१.	३८३		३८३. विपद्को समयमा तत्काल उद्धार गर्न नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बलको क्षमता विकास गरिनेछ। विपद् पूर्वतयारी, खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न, स्थानीयस्तरमा स्वयंसेवक ब्युरो गठन गरी परिचालन गरिनेछ। विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न निकायलाई अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समूहको मान्यता प्राप्त गर्न सहजीकरण गरिनेछ।	विभिन्न निकायहरुबाट माग भएबमोजिम विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रशिक्षण दिने गरिएको। यस आ.ब.मा सुदुरपश्चिम, कर्णाली, लुम्बिनी र कोशी प्रदेशका जिल्लाहरुमा रहेका जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि तालिमका लागि बजेट विनियोजन भई कार्यान्वयको चरणमा रहेको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा / राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)
२.	३८४		३८४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न बहुप्रकोपीय पूर्वचेतावनी राष्ट्रिय प्रणाली स्थापना तथा बहुप्रकोपीय जोखिम आँकलन गर्ने प्रणाली स्थापना गरिनेछ। सूचना प्रविधिको उपयोग गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना प्रणाली सञ्चालन गरिनेछ।	➢ देशका विभिन्न स्थानहरुमा भएको विपद् घटना सूचना संकलन विश्लेषण गरी DRR Portal मा अध्यावधिक गर्नुका साथै Phone/SMS/Viber/Mail जस्ता माध्यमबाट विपद् व्यवस्थापन सम्बद्ध पदाधिकारीलाई तत्काल उपलब्ध गराउने गरिएको। ➢ विपद्जन्य घटनाबाट भएको क्षतिको विवरण तथा विपद् सम्बन्धी सचेतनामुलक संदेश DRR Portal, Facebook र Twitter जस्ता सामाजिक संजाल मार्फत जनमानसको पहुचमा पुग्ने गरी प्रवाह गर्ने गरिएको। ➢ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, सम पूर्वानुमान महाशाखा बाट प्राप्त मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन (Weather Forecast Bulletin) जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा उपलब्ध गराई सूचना प्रवाह गर्ने गरिएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा / राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)
३.	३८३		३८३. विपद्को समयमा तत्काल उद्धार गर्न नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बलको क्षमता विकास गरिनेछ। विपद् पूर्वतयारी, खोज, उद्धार, राहत र	स्वयम् सेवक ब्यूरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ जारी भएको। विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा करिब १ लाख १३ हजार स्वयम् सेवक व्यवस्थापन प्रणालीमा आवद्ध	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
			पुनर्स्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न स्थानीयस्तरमा स्वयंमसेवक व्युरो गठन गरी परिचालन गरिनेछ। विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न निकायलाई अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समूहको मान्यता प्राप्त गर्न सहजीकरण गरिनेछ।	भएको।	व्यवस्थापन प्रधिकरण
४.	३८४.		३८४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न बहुप्रकोपीय पूर्वचेतावनी राष्ट्रिय प्रणाली स्थापना तथा बहुप्रकोपीय जोखिम आँकलन गर्ने प्रणाली स्थापना गरिनेछ। सूचना प्रविधिको उपयोग गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना प्रणाली सञ्चालन गरिनेछ।	४९ स्थानमा Early Warning System (स्मार्ट साईरन) जडान कार्य सम्पन्न गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्रधिकरण
५.	३८५		३८५. बाढी पहिरोजस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट जोखिममा रहेका वस्तीको पहिचान गरी विस्थापित भएका परिवारहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिनेछ।	➢ ३४ स्थानीय तहको जोखिमयुक्त वस्तीमा भौगर्भिक अध्ययन गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको, ➢ जाजरकोट र रुकुम (पश्चिम) मा भूकम्प पछि १३ वटा पालिकामा जोखिमको प्रारम्भिक भौगर्भिक अध्ययन सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको। ➢ दोलखाको कालिन्चोक गाउँपालिकाका विस्तृत भौगर्भिक अध्ययन गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्रधिकरण
६.	१६३, ३९४	१६३. सुरक्षा निकायलाई समयानुकूल दक्ष, व्यावसायिक, आधुनिक र साधनस्रोत सम्पन्न तुल्याइनेछ। डिजिटल सुरक्षा प्रणालीको विकास र विस्तार गरी राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थालाई प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाइनेछ।	३९४. शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न तथा अपराध अनुसन्धान प्रणालीलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन सबै सुरक्षा निकायहरूलाई समयानुकूल, व्यावसायिक, दक्ष, आधुनिक र साधन स्रोत सम्पन्न बनाउँदै लगिनेछ।	➢ ९८२ वटा Fire Extinguisher खरिद कार्य सम्पन्न भएको। प्रहरी कर्मचारीहरुको शारिरीक चुस्तता कायम गर्न सबै प्रहरी तालिम केन्द्र, गण, विपद् समेत गरी जम्मा ३५ वटा प्रहरी कार्यालयहरुमा Gym Equipment खरिद गरिने। ३५ वटा प्रहरी कार्यालयहरु द्वारा Gym Equipment खरिद कार्य सम्पन्न भएको। ➢ Business Intelligence and Data Visualization खरिद गरी Command Center को विस्तार गर्न मिति	नेपाल प्रहरी

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
				२०८१।०३।२६ गते बोलपत्र स्वीकृतको आसयको सूचना जारी गरिएको एवम् आगामी आ.व. २०८१।०८२ को लागि दायित्व सृजना भएको। ➢ Drone Simulator खरिद कार्य सम्पन्न भएको। ➢ १६ वटा प्रहरी कार्यालयहरूको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। (११४ प्रतिशत कार्य सम्पन्न) ➢ अपराध नियन्त्रण कार्ययोजना (CAP) को प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि नेपालगंज, बुटवल, पोखरा, जनकपुर, बिराटनगरमा सञ्चालन भएको Technical Investigation And Analysis तालिममा १८८ जना प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रदान गरिएको। ➢ विपद् उद्धारसंग सम्बन्धित सामाग्रीहरु खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइएको। ➢ Training Need Analysis गरी आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक तालिम क्यालेण्डर स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा गरिएको। आ.व. २०८०/२०८१ मा (आधारभुत, उन्नत, अनुशिक्षण र घुम्ती तालिम) ७४२ समुहमा गरी कूल जम्मा २३,९८८ जना प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रदान गरिएको। (८५.४८ प्रतिशत सम्पन्न)	

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
७.	१६७, ३९५, ३९७	१६७. आतङ्कवाद तथा सङ्गठित अपराध, वित्तीय अपराध, मिटरब्याजी, हिंसा, साइबर अपराध, लागू औषधको अवैध ओसारपसार र कारोबार लगायत सबै प्रकारका अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रणमा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गरी सुरक्षा निकायलाई सक्षम बनाइनेछ। डिजिटल फरेन्सिक ल्यावको सुदृढीकरण गरिनेछ। क्रिप्टो करेन्सी, हुण्डी, सङ्गठित अपराध, अन्तरदेशीय र अन्तर्राष्ट्रिय अपराध नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। लागू पदार्थ सेवनविरुद्ध समुदायको अगुवाइमा देशैंभरि अभियान सञ्चालन गरिनेछ।	३९५. संगठित अपराध, वित्तीय अपराध, आत्महत्या, हिंसा, साइबर अपराध र लागू औषधको अवैध ओसारपसार लगायत सबै प्रकारका अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रणमा नविनतम प्रविधिको उपयोग गरिनेछ। डिजिटल फोरेन्सिक ल्यावलाई स्तरोन्नति गरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।	➢ लागू औषधको अवैध ओसारपसार र कारोबार लगायत लागू औषध सेवन जस्ता अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रण गर्न लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरोको लागि आवश्यक उपकरणहरु खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइएको। ➢ डिजिटल फोरेन्सिक ल्यावलाई स्तरोन्नति गरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाइएको। ➢ आत्महत्या सम्बन्धमा विस्तृत शोध अध्ययन सम्बन्धमा मिति २०८१।०३।२६ गते प्रहरी महानिरीक्षकज्यूबाट "आत्महत्या न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन अध्ययन प्रतिवेदन तथा सोको कार्ययोजना, २०८१" स्वीकृत भई सार्वजनिक गरिएको। ➢ समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यकम अन्तर्गत स्थानिय तह र विद्यालय स्तर सम्ममा ३० हजार स्थानमा जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कार्ययोजना तयार गरी आ.व. २०८०/८१ मा कूल जम्मा कार्यक्रम १,०५,५४८ (सामुदायिक कार्यक्रम- ९३,५१७, विद्यालय केन्द्रीत- १२,०३१) सञ्चालन गरी ४३,८६,२८० जना लाभान्वित भएका। कूल १,०५,५४८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।	नेपाल प्रहरी
८.			३९७. सार्वजनिक स्थलमा हुने महिला हिंसा लगायतका सामाजिक अपराध नियन्त्रण गर्न विशेष सुरक्षा संयन्त्र परिचालन गरिनेछ।		
९.	३९४		३९४. शान्ति सु-व्यवस्था कायम गर्न तथा अपराध अनुसन्धान प्रणालीलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन सबै सुरक्षा निकायहरुलाई समायनुकूल, व्यावसायिक, दक्ष, आधुनिक र साधन स्रोत सम्पन्न बनाउँदै लगिनेछ।	➢ २३ वटा BOP र ३ वटा अन्य स्थाई कार्यालय गरी जम्मा २६ वटा कार्यालयको जग्गा प्राप्ति भएको। ➢ १० वटा BOP हरुको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। ➢ २१३७ वटा सीमा स्तम्भ मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न गरिएको। ➢ १७३ वटा उन्नत तथा आधारभूत तालिम सञ्चालन गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
				➢ १९ वटा अन्य कार्यालयहरुमा थप भौतिक संरचना निर्माण गरिएको। ➢ २३ प्रकारका पोशाक सम्बन्धी सामानहरु (१७ बोलपत्र आह्वान, ६ अन्य खरिद) आपूर्ति गरिएको।	
१०.	३८३		३८३. विपद्को समयमा तत्काल उद्दार गर्न नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बलको क्षमता विकास गरिनेछ।	➢ २४ वटा विपद् व्यवस्थापन तालिम सम्पन्न भएको। ४२ प्रकारका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्री खरिद गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
११.			सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका बि.ओ.पि. तथा अन्य कार्यालयहरुको संरचना निर्माण गर्ने।	आ.व. २०८०/०८१ मा ९ वटा बि.ओ.पि.हरुको र अन्य १८ वटा विभिन्न कार्यालयहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१२.	२८६		२८६. चालु आ व बाट ६८ वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिकलाई प्रदान गर्दै आएको मासिक ४ हजार रुपैया भत्तालाई निरन्तरता दिइएको छ। ६० वर्ष पूरा भएका दलित, एकल महिला, विपन्न, सीमान्तकृत वर्ग र समुदाय तथा बालबालिकालाई दिईदै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको निरन्तरताको लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ।	विनियोजित बजेट अनुसार कार्य सम्पादन भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग
१३.	२८९		२८९. व्यक्तिगत घटना दर्तालाई वडास्तरबाटै विद्युतीय प्रणाली मार्फत पञ्जीकरण हुने व्यवस्था मिलाइने छ। सामाजिक सुरक्षा सुचना प्रणालीलाई विद्युतीय सरकारी लेखा प्रणाली र एकल खाता कोष प्रणालीमा आवद्ध गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता सोझै लाभग्राहीको बैंक खातामा जाने व्यवस्था गरिनेछ।	विनियोजित बजेट अनुसार कार्य सम्पादन भएको। असार मसान्तसम्ममा ६७०७ वटा वडाहरुबाट अनलाईन घटना दर्ता शुरु भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग
१४.	४४१		४४१. राष्ट्रिय परिचयपत्र, राहदानी, सवारी चालक अनुमतिपत्र लगायतका सेवा सहज रुपमा उपलब्ध गराउन आवश्यकता अनुसार दुई शिफ्टमा सेवा प्रदान	सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउन आवश्यकताका आधारमा जनशक्ति परिचालन गरिएको। विभिन्न ६ वटा निकायका प्रणालीहरुको राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीसँग	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
			गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। राष्ट्रिय परिचयपत्र, राहदानी, सवारी चालक अनुमतिपत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा र अध्यागमन लगायतका सेवा प्रवाहका लागि सञ्चालित विधुतीय प्रणालीहरुबिच अन्तरआवद्धता कायम गरी सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ। विभिन्न सरकारी सेवाहरुको सूचना प्रणालीलाई नागरिक एपसँग आवद्ध गरिनेछ।	अन्तरआबद्धता गरिएको।	
१५.	१५९	१५९. सबै वडा कार्यालयबाट अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यान्वयनमा ल्याउनुका साथै विदेशस्थित नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट पनि व्यक्तिगत घटना कार्य शुरु गरिनेछ।		६७०७ वटा वडा कार्यालयबाट अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता शुरु गरिएको साथै १५ वटा विदेशस्थित नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट पनि व्यक्तिगत घटना कार्य शुरु गरिएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग
१६.	१६०	१६०. राहदानी, राष्ट्रिय परिचयपत्र र सवारीचालक अनुमतिपत्र तथा वैदेशिक अध्ययनका क्रममा आवश्यक पर्ने नो अब्जेक्सन लेटर लगायतका सेवाहरु समयमै सहजताका साथ उपलब्ध गराइनेछ।		राष्ट्रिय परिचयपत्रको सट्टा राष्ट्रिय परिचय नम्बर सहजताका साथ उपलब्ध गराउन विभागबाट देशैभरिका राष्ट्रिय परिचयपत्रका विवरण संकलन इकाईहरुमा थप जनशक्ति परिचालन गरिएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग
१७.	१६४	१६४. राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण दर्ता तथा वितरणलाई अभियानको रुपमा सञ्चालन गरी स्थानीय तहबाटै वितरणको व्यवस्था		७३ जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण संकलन अभियान सम्पन्न भई ५ जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण अभियान शुरु भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

क.स	बुदा नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति	कैफियत/ सम्बन्धित शाखा
		मिलाइनेछ। एक वर्षभित्र सबै नेपालीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गर्ने अभियान सञ्चालन गरिनेछ। नागरिकको व्यक्तिगत जैविक विवरण एकपटक मात्र लिने र त्यस्तो विवरणलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणालीमा आबद्ध गर्न आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरिनेछ।			
१८.	१६५	१६५. आगामी तीन वर्षभित्र जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा, बैंक खाता, स्थायी लेखा नम्बर र सवारी चालक अनुमतिपत्र जारी गर्दा अनिवार्य रुपमा राष्ट्रिय परिचय नम्बर उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ।		कार्य प्रक्रियामा रहेको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

५.१.३ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२को शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रमको विवरण

तालिका ५.१.४.१: शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
३१४०००११	गृह मन्त्रालय	३९९४	२६८९	६६८३	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। सिंहदरबार परिसरमा सेवाग्राहीको सुविधाको लागि विद्युतीय सटल/कार्ट (४० लाख), सिंहदरबार गेटमा भेहिकल स्कानर जडान (२ करोड), भवन निर्माण (१३ करोड), DC, DR पुर्वाधार स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक उपकरण खरिद (१ करोड ५० लाख), केन्द्रीय हज कमिटी (१ करोड ५० लाख), केन्द्रीय

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
					नागरिकता व्यवस्थापन प्रणालीको Support तथा Maintenance एवम् अन्य प्रणालीसंग Integration, हातहतियार लगायत जिल्लाहरुबाट संकलन गरिने विवरणको अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली विकास, नेपालमा रहेका संघ संस्थाहरुको एकिकृत विवरण राख्ने सफ्टवेयर तयार गर्ने, सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं.१३२५ र १८२० को दोश्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयन, पदक विभुषण निर्माण (५ करोड), नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिज्ञापत्र (ICCPR) को आवधिक प्रतिवेदन, गृह प्रशासन जर्नल प्रकाशन, मन्त्रालय तथा मातहत निकायका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनलाई प्रणालीगत मूल्याङ्कन प्रणाली (Performance Appraisal System), महिला शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ (१३२५, १८२०) NAP 2nd दोश्रो कार्ययोजना कार्यान्वयन, BIMSTEC को विपय क्षेत्रगत बैठक आयोजना समेतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	१७६५		१७६५	जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते, बेपत्ता परिवार र अपाङ्गता भएकाहरूलाई जीवन निर्वाह भत्ता वितरण गर्ने तथा द्वन्द्वपीडित परिवारलाई क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउनुका साथै पुनःस्थापना र परिपूरणको कार्य गर्ने।
३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम	९०		९०	सबै प्रदेशमा प्रदेश सरकार एवम् निजी संघ संस्थाको साझेदारीमा आधारित सेन्टर अफ एक्सेलेन्सको रूपमा प्रदेशस्तरीय नमूना उपचार तथा पुनर्थापना केन्द्र स्थापना/ विकास/ सञ्चालन, गाँजाको औषधीजन्य प्रयोजनका लागि अनुसन्धान, लागू औषध प्रयोगकर्ता सर्वेक्षण, लागू औषध नियन्त्रणको लागि सबै जिल्लाहरूमा समान कार्ययोजना अनुरुप तीन महिने अभियान सञ्चालन लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४००१०३	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	१५३४	२६०	१७९४	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। जोखिमयुक्त स्थान पहिचान गरि पहिरोको Monitoring को लागि pilot Project को प्रारम्भ, Development Forest Fire Detection, Monitoring and Early Warning System, Assessment of possibility of infrastructure damage by landslide, विपद्बाट क्षतिग्रस्त संरचनाको विस्तृत क्षति आंकलन (Detail Damage Assessment), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा विद्यमान विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक तथा अन्य पाठ्यसामाग्रीहरुमा भएका पाठ्यवस्तुहरुको नक्सांकन तथा पाठ्यसामाग्रीमा राख्न सकिने पाठ्यवस्तुहरुको पहिचान र सिफारिस, बहुप्रकोपीय दृष्टीले उच्च जोखिमयुक्त स्थानीय तहका विद्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा स्थानीय पाठ्यक्रम (Local Curriculum) निर्माण तथा सम्बन्धित स्थानीय तहमा प्रवोधिकरण, एकिकृत

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य कियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
					आपतकालिन प्रतिकार्य प्रणाली सुरुवात लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४०१०११	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	६५५८	४१२८	१०६८६	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको निरन्तरता, स्तरोन्नति तथा क्षमता विस्तार, नागरिकको विवरण अध्यावधिक प्रणाली विकास तथा सञ्चालन, राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको समग्र मर्मत सम्भार र सञ्चालन, राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणालीसँग अन्य निकायहरूको सेवा आवद्धता, Strengthening and extension of NID Service & Value added service design लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४०१०१२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१०९७०४५		१०९७०४५	जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अशक्तता, बालबालिका, दलित लगायतको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको कार्यक्रम सन्चालन, हाल संचालित सामाजिक सुरक्षाको कार्यक्रमलाई लक्षित वर्गमा केन्द्रित गरी थप प्रभावकारी बनाउने।
३१४०२०११	कारागार व्यवस्थापन विभाग	६०७	५५४४	६१५२	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। कैदीबन्दीहरुलाई सुरक्षित राख्न आवश्यक सेवा सुविधाको वृद्धि गरी न्यूनतम मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने, कारागारहरुलाई खुला कारागार, सुधार गृहको रुपमा परिणत गर्ने, केन्द्रीय कारागार, नुवाकोट, क्षेत्रीय कारागार, नौबस्ता, बँकि, कारागार कार्यालय पाँचथर, मुगु, मोरङ, जाजरकोट, हुम्ला, बझाडको भवन निर्माण, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, काठमाडौं अन्तरगत कारागार व्यवस्थापन विभाग कार्यक्रम अन्तरगत कारागार भवन कार्यान्वयन, कैदीबन्दी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (PMIS) सम्बन्धी सफ्टवयर निर्माण, कारागारहरुमा लघु उद्यम सम्बन्धी सिपमूलक तालिम सञ्चालन, कैदी बन्दीको स्वास्थ्य बिमा लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४०२०१२	कारागार कार्यालयहरु	२२३५१	१७६१	२४११२	
३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	७६३	१४९७	२२६०	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। Automated Biometric Identification System(ABIS), Biometric Enrollment System, APIS (Advance Passenger Information System), Automatic Border Control System, एकिकृत सर्भिलेन्स कक्ष लगायत

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरु	२७८६	९४	२८८०	केन्द्रीयसूचना प्रणाली स्तरोन्नती, निर्माण तथा सञ्चालन, गैर आवासीय NRN भिषा प्रदान गर्नका लागि NRN परिचयपत्रको दर्ता नविकरण र त्यसको अवधि चुस्त दुरुस्त राख्न यस सम्बन्धी सफ्टवयर निर्माण तथा स्तरोन्नती, पर्यटक तथा अन्य विदेशीहरुको गतिविधि निगरानी सम्बन्धी Tracking System को विकास, अध्यागमन विभाग, CIB, कन्सुलर विभाग, राहदानी विभाग उद्योग विभाग, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४०४०११	प्रहरी प्रधान कार्यालय	५४५४२	१७०५७	७१५९९	नेपाल प्रहरीको तलब भत्ता, पोशाक, खाद्यान्न, भवन निर्माण समेतका कार्यमा स्रोत परिचालन। शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान, साइबर सुरक्षा, पूर्वाधार निर्माण, हातहतियार तथा उपकरणहरु खरिद, प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि समेतका क्रियाकलापमा उल्लिखित शीर्षकमा रकम विनियोजन।
३१४०४०१२	उपत्यका प्रहरी कार्यालय	६६२५५	३८१४	७००७०	
३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	८५७१	२२९१२	३१४८३	
३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरू	७६१५४	२९५३	७९१०८	
३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	७९८५	२८९३	१०८७८	
३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरू	२६५६४३	१०९३७	२७६५८०	
३१४०४१०३	अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना	९३	६७२	७६५	
३१४०५०११	सशस्त्र प्रहरी बल	१८०१९	६१९०	२४२०८	सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको तलब भत्ता, पोशाक, खाद्यान्न, भवन निर्माण समेतका कार्यमा स्रोत परिचालन। बि.ओ.पि. लगायत भवन निर्माण तथा जग्गा खरिदको लागि रकम विनियोजन। सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका स्थापना भएका तथा स्थापना हुने बि.ओ.पि.हरुमा Digital Border Surveillance Central Monitoring & Storage System जडान, सोको लागि क्षमता अभिवृद्धि, सीमा पिल्लर मर्मत संभार तथा पुनर्निर्माणको लागि बजेट विनियोजन भएको। शान्ति सुरक्षा र सिमा व्यवस्थापन, विपद्
३१४०५०१३	क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय	२०३१६३	१०३५८	२१३५२१	
३१४०५०१४	सशस्त्र प्रहरी बल	१७२१९	११२८	१८३४७	

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
	तालिम केन्द्रहरू				व्यवस्थापन, हातहतियार तथा उपकरण खरिद, सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि क्रियाकलाप सञ्चालन।
३१४०५०१५	नेपाल ए.पी.एफ. अस्पताल	३८२५	१३०५	५१३०	
३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२८३	२२१	५०५	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। प्रहरी कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण अध्यावधिक, सम्पत्ति विवरण फारामको व्यवस्थापन, PPIS software अद्यावधिक, महत्वपूर्ण अभिलेखको Digitization, अभिलेखको सुरक्षा तथा संरक्षण, सरोकारवाला निकायहरुसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्य, प्रणाली सुदृढीकरण लगायतका क्रियाकलापहरू सञ्चालन।
३१४०७०११	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग	३१८	४१	३५९	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। कसूरजन्य सम्पत्तिको व्यवस्थापन, केन्द्रीय अभिलेखन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयरको विकास तथा सञ्चालन, सफ्टवेयर सञ्चालनका लागि केन्द्रीय तथा प्रदेशस्तरमा क्रमशः तालिम कार्यक्रम सञ्चालन लगायतका क्रियाकलापहरू सञ्चालन।
३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१५९	३	१६२	अतिविशिष्ट पदाधिकारीहरूको भ्रमणमा तोकिएको कार्य गर्ने।
३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	१७०१४	८०२७	२५०४१	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। जिल्ला/ इलाका/ सीमा प्रशासन कार्यालयहरुको भौतिक एवम् प्राविधिक क्षमता सुदृढ गरी शान्ति, सुरक्षा व्यवस्था, विपद् व्यवस्थापन, सुशासन, अपराध नियन्त्रण, कुरीति र विभेद विरुद्धको कार्यक्रम र सेवा प्रवाह थप प्रभावकारी गर्ने। सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट समान कार्ययोजना अनुरुप लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी तीन महिने अभियान सञ्चालन गर्ने।
३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरू	३२०	२१	३४२	
३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरू	४९८८	२२९६	७२८४	
३१४९३०११	जुद्ध वारुण यन्त्र कार्यालय	१८७	७	१९४	कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता लगायत प्रशासनिक कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरिएको। आगलागी भएको स्थानमा यथासक्य चाँडो पुगि अग्नि नियन्त्रण गरी क्षति न्यूनीकरण गर्ने, उपत्यका भित्र तथा बाहिर अग्नि नियन्त्रण प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने लगायतका क्रियाकलापहरू।
जम्मा		१८८२२४५	१०६४६२	१९८८७०७	

तालिका ५.१.४.२: बजेट सारांश (रकम रु. लाखमा)

क.सं.	ब.शी.नं.	निकाय	कूल बिनियोजन	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	नेपाल सरकार	वैदेशिक ऋण	वैदेशिक अनुदान
१.	३१४	गृह मन्त्रालय	१९८८७०७	१८८२२४५	१०६४६२	०	१९६८७०७	०	२००००

तालिका ५.१.४.३: वैदेशिक ऋण तथा अनुदानको बिनियोजन:

क.सं.	निकाय	स्रोत	कार्यक्रम	रकम रू. लाखमा
१.	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	भारत सरकार (नगद अनुदान)	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान भवन निर्माण	२००००

प्रदेश तथा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने कार्यक्रमः नभएको।

५.२ नतिजासूचक र समयवद्ध क्रियाकलापहरू (Milestones)

५.२.१ पन्ध्रौं योजनाको नतिजासूचकमा भएको प्रगति

पन्ध्रौं योजनामा उल्लिखित गृह मन्त्रालय सम्बद्ध १९ वटा नतिजा सूचकहरूमा भएको प्रगति तालिका नं. ५.२.१.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.२.१.१: पन्ध्रौं योजनाका नतिजासूचकको प्रगति अवस्था

तालिका ५.२.१.१: पन्ध्रौं योजनाका नतिजासूचकको प्रगति अवस्था

क.सं.	सूचक	एकाई	२०८०/८१ को लक्ष्य	२०८०/८१ को उपलब्धी
१.	आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध जनसंख्या	प्रतिशत	६०	३८ लाख १८ हजार
२.	दर्ता भएका लैङ्गिक हिंसा लगायतका अपराधका घटना रअनुसन्धान प्रतिशत	प्रतिशत	१००	८०
३.	प्रहरी सेवामा नागरिकको सहज पहुँच	अनुपात	२८०	३६७
४.	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु भएका व्यक्ति	संख्या	९००	२३६९
५.	सडक दुर्घटनाबाट घाइते भएका व्यक्ति	संख्या	५०००	३२१५६
६.	दक्षिणी सीमा सुरक्षा निगरानी कभरेज	प्रति इकाइ दूरी किमि	७	७.७४
७.	लागू औषध दुर्व्यसन दर घटाउने	प्रतिशत	४	३.९
८.	लागू औषध निषेध तथा मदिरा बिक्री वितरण व्यवस्थित गर्न रोकथाममूलककार्यक्रम लागू भएका स्थानीय तह	संख्या	७५३	७५३
९.	विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार संख्या	प्रति हजार	९.८	१.१२० (९२२८९)
१०.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति	संख्या	३१००	ने.प्र. तर्फ २१०, NDRRMA तर्फ ५७२१
११.	विपद्को कारण कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा भएको क्षति	प्रतिशत	१.५	०.१५ (६९ अर्ब) जाजरकोट भूकम्पवाट भएको क्षति सहित
१२.	विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने जनसंख्या	प्रति लाख	१	१.९७
१३.	राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्त गरेका नेपाली नागरिक	प्रतिशत	१००	६५ (१५१६५६४३ नागरिकको विवरण संकलन)
१४.	पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	प्रतिशत	८५	२१ लाख ३८ हजार

क्र.सं.	सूचक	एकाई	२०८०/८१ को लक्ष्य	२०८०/८१ को उपलब्धी
१५.	नेपाल प्रवेश गर्ने र बाहिरिने विदेशीको जैविक सूचना सहितको अध्यागमन प्रणाली स्थापना भई लागू भएका अध्यागमन कार्यालय	पोर्ट संख्या	७	१४
१६.	न्यूनतम मानवोचित सुविधा सहितको कारागारको भौतिक पूर्वाधार क्षमता वृद्धि	सुविधाप्राप्त कैदी बन्दी प्रतिशत	९०	६३.२८
१७.	सीपमूलक/रोजगारमूलक तालिम प्राप्त कैदी बन्दी	वृद्धि (प्रतिशत)	१५	२८
१८.	बायोमेट्रिक सहितको अपराध तथा अपराधी अभिलेख प्रणाली स्थापना	जिल्ला	७७	४८ जिल्लाको ८४ स्थानमा
१९.	हराएका बालबालिका	प्रति लाख जनसंख्या	३	६५९० जना
२०.	आत्महत्या दर	प्रतिलाख जनसंख्या	५	७१९४ जना
२१.	विदेशी मुलुकमा बालबालिकाको बेचबिखन	सङ्ख्या	०	१३ (सबैको उद्धार गरी पिडकलाई मुद्दा दायर गरिएको)

स्रोत: गृह मन्त्रालय/राष्ट्रिय योजना आयोग

५.२.२ आ.व. २०८०/०८१ को लागि तोकिएका माइलस्टोनको प्रगति अवस्था

विगतको पाठ र अनुभव, वर्तमान नीति तथा कार्यक्रम, विधमान कार्यसञ्चालन व्यवस्था, समस्या र सवालहरूलाई दृष्टिगत गरी आ.व. २०८०/०८१ का क्रियाकलाप र माइलस्टोनहरूको विवरण तयार गरिएको थियो। जस अनुसार नेपाल सरकारको आ.व. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको लागि कार्ययोजना तयार गरिएकोमा कार्ययोजनामा ७९ वटा क्रियाकलापहरू र १७४ वटा माइलस्टोनहरू समावेश छन्। समीक्षा अवधिमा जम्मा १७४ वटा माइलस्टोनहरू मध्ये ११८ वटा सम्पन्न भएका अवस्था छ। यस आ.व. को समीक्षा अवधिमा तोकिएका माइलस्टोनहरू मध्ये मन्त्रालयलको ६७.८ % प्रगति भएको छ। आ.व. २०८०/८१ मा ९ वटा माइलस्टोनको कार्य सुरू हुन सकेन्न भने ४७ वटा माइलस्टोनका कार्यहरू निरन्तर रूपमा सञ्चालन भएका छन्।

तालिका ५.२.२.१: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको प्रगति अवस्था:

क्र.सं.	निकाय		कूल वार्षिक	सम्पन्न हुनुपर्ने	सम्पन्न	कार्य भईरहेको	शुरु नभएको	निरन्तर हुने
१	गृह मन्त्रालय		५१	५१	१९	१७	२	५
	क	प्रशासन महाशाखा	१५	१५	७	५	१	१

	ख	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा	३	३	१	०	०	०
	ग	विपद् तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन महाशाखा	८	८	२	३	१	२
	घ	आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा	५	५	०	४	०	०
	ङ	नीति योजना अनुगमन तथा मू. महाशाखा	१५	१५	७	४	०	२
	च	कानून महाशाखा	५	५	२	१	०	०
२	अध्यागमन विभाग		८	८	२	१		०
३	कारागार व्यवस्थापन विभाग		७	७	नभएको	५	१	२
४	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग		२१	२१	१	१५		११
५	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण		१७	१७	२	४	४	४
६	नेपाल प्रहरी		३०	३०	८	१४		३
७	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल		३९	३९	१२	१६		४
८	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग		१	१	नभएको	१		१
कूल जम्मा			१७४	१७४	४४	७३	७	३०

स्रोत: गृह मन्त्रालय/ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

तालिका ५.२.२.२: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको प्रगतिको सारंशः

क.सं.	विषय	संख्या	प्रतिशत
१	कार्य सम्पन्न	११८	६७.८%
२	कार्य शुरु नभएको	९	५.२%
३	कार्य निरन्तर भैरहेको	४७	२७%
जम्माः		१७४	१००%

तालिका ५.२.२.३: आ.व. २०८०/०८१ को माइलस्टोनको क्रियाकलापगत प्रगति:

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
१.	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC, PEOC, DEOC, LEOC) मा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि ७ वटा प्रदेशमा तालिम सञ्चालन गर्ने।	४ वटा प्रदेशको लागि तालिम सञ्चालन	सुदुरपश्चिम प्रदेशको धनगढी कैलालीमा आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरुमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम मिति २०८०।०९।२५ गते सम्पन्न भएको। लुम्बिनी प्रदेशको दाङमा आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरुमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम मिति २०८०।१०।२६ गते सम्पन्न भएको। कोशी प्रदेशको विराटनगरमा आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरुमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम मिति २०८०।११।०९ गते सम्पन्न भएको। कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरुमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम तालिम मिति २०८०।१२।१९ गते सम्पन्न भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा / राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)
२.	DRR Portal को स्तरोन्नती र सुदृढीकरण गर्ने	DRR Portal को स्तरोन्नती र सुदृढीकरण	विपद् सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण र प्रवाहका लागि यस शाखाबाट सञ्चालन भईरहेको DRR Portal को स्तरोन्नती र सुदृढीकरणको लागि ५ लाख बजेट विनियोजन भई कार्यान्वयन भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा / राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)
३.	Audio Emergency Notification System (Early Warning System), Real Time (Early Warning System)	१. पहिचान गरिएका विपद् जोखिमयुक्त स्थानीय तहहरुमा Audio Emergency Notification System जडान गर्न स्थलगत अध्ययन गरि स्थान तोक्ने	१. पहिचान गरिएका विपद् जोखिमयुक्त स्थानीय तहहरुमा Audio Emergency Notification System जडान गर्न स्थलगत अध्ययन गरि स्थान तोक्ने काम सम्पन्न	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
		२. बोलपत्र आव्हान गरि खरिद सम्झौता सम्पन्न गर्ने	सामाग्री खरिद गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
		३. सिस्टम जडान तथा परिक्षण	४९ स्थानमा Early Warning System (स्मार्ट साईरन) जडान कार्य सम्पन्न	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
४.	नेपालका विभिन्न आयोजनाहरू, स्थानीय निकाय आयोजनाहरूमा प्रयोग गरिएका बायो-इन्जिनियरीङ प्रविधिहरू, प्रयोगमा ल्याइएका सामग्रीहरूको इन्भेन्ट्रि तथा मूल्यांकन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा बायो-इन्जिनियरिङको उच्चतम प्रयोग तथा स्तरोन्नोतिका लागि रोडम्याप तयार गर्ने।	१. बोलपत्र आव्हान गरि खरिद सम्झौता सम्पन्न गर्ने	सामाग्री खरिद गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
		२. रोडम्याप तयार हुने	EOI सूचना जारी गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
५.	स्थानीय तहहरूको स्थानीय विपद् उत्थानशील कार्यढाचा (स्थानीय विपद् उत्थानशील योजना सहित)(LDRF) तयार गर्ने।	१. बोलपत्र आव्हान गरि खरिद सम्झौता सम्पन्न गर्ने	स्थानीय तहहरूको स्थानीय विपद् उत्थानशील कार्यढाचा २२ औं कार्यकारी समसतिबाट पारित गरिएको र कार्यक्षेत्रगत शर्त र लागत अनुमान तयार गरि EOI सम्पन्न	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
		२. LDRF तयार हुने	LDRF कार्यढाँचा तयार भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
६.	सबै प्रदेशमा आगलागीजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी गोष्ठी सञ्चालन	तालीम/गोष्ठी सञ्चालन।	सबै प्रदेशमा आगलागीजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी गोष्ठी सञ्चालन भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
७.	मनसुन तथा आगलागिजन्य निजि आवास पुनर्निर्माण अनुदान रकम वितरण	१. लाभग्राही पहिचान र प्रणालीमा प्रविष्टि	यस आ.व. मा हालसम्म ७७१ लाभग्राही पहिचान भई प्रणालिमा प्रविष्टी भईसकेको	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
		२. लाभग्राहीलाई किस्ता निकासा।	जग्गा खरिद १८ जना लाभग्राहीका लागि रु २९,७०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। पुनर्निर्माण तर्फ पहिलो किस्ता बापत ७६६ जना लाभग्राहीका लागि रु २,२३,८७,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। दोस्रो किस्ता बापत १६७ जना लाभग्राहीका लागि रु ११,६९०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। तेस्रो किस्ता बापतको २७ जना लाभग्राहीका लागि रु २४,८२,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। पुनर्स्थापना तर्फ पहिलो किस्ता बापत १८ जना लाभग्राहीका लागि रु ४,९५,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको दोस्रो किस्ता बापत २७ जना लाभग्राहीका लागि रु ४०,५०,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको तेस्रो किस्ता बापत ५ जना लाभग्राहीका लागि रु ६,००,०००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। अस्थायी आवास तर्फ पहिलो किस्ता बापत ७७१ जना लाभग्राहीका लागि रु ११,४४,१२५०.०० अनुदान रकम निकासा भएको। दोस्रो किस्ता बापत ७१ जना लाभग्राहीका लागि रु १०,६२,५००.०० अनुदान रकम निकासा भएको। जम्मा निकासा भएको अनुदान रकमः ५ करोड ७१ लाख ७८ हजार ७ सय ५०।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
८.	स्वयंम सेवक ब्युरोमा आवद्द व्यक्तिहरूकालागि आवश्यक तालिम	सबै प्रदेशमा तालीम/गोष्ठी सञ्चालन।	रौतहट, रोल्पा, सर्लाही, रुपन्देही, धनकुटा, उदयपुर र मकवानपुर जिल्ला एवम् ललितपुर महानगरपालिकामा स्वयंसेवक ब्यूरोमा आबद्ध व्यक्तिका लागि तालिम सञ्चालन भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
९.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरण गर्ने	१. रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन।	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा समाजिक समावेशीकरण (GEDSI) रणनीतिक कार्ययोजना, २०८१ प्रकाशन गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
		२.कार्ययोजना स्थानीयकरणको लागि अभिमुखिकरण	कर्णाली, सुदुरपश्चिम र गण्डकी प्रदेशमा स्थानीयकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१०.	२० BOP को जग्गा खरिद		२० वटा BOP हरुको जग्गा प्राप्ति भएको। माईलस्टोनमा उल्लेख बाहेक थप ३ वटा बोर्डर आउट पोष्टको र ३ वटा स्थायी कार्यालयको जग्गा प्राप्त भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
११.	१२ वटा BOP मा भवन निर्माण गर्ने		१० वटा BOP हरुको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। १ वटा BOP को ४० प्रतिशत निर्माण कार्य भएको। ➢ निर्माण कार्य शुरु भएको बि.ओ.पि. मनरा महोत्तरीको निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पन्न नगरेको हुँदा कारवाही प्रक्रियामा रहेको। नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) बाट २०८०/०७/२३ गते BOP हरुको जग्गा प्राप्ति गर्ने निर्णय भए पश्चात् जग्गा प्राप्ति भई सम्बन्धित आ.व. भित्रै निर्माण कार्य गर्न समय अपुग भएको हुँदा निर्माण कार्य शुरु नभएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१२.	BOP हरुमा Digital Border Surveillance, Central Monitoring & Storage System जडान गर्ने		मिति २०८०/७/१७ गते गुरुयोजना स्वीकृति भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१३.	२५० वटा सीमा स्तम्भको पुनः स्थापना एवम् मर्मत सम्भार गर्ने		२५० वटा सीमा स्तम्भ मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न भएको। जम्मा २३८८ वटा सीमा स्तम्भ मध्ये २१३७ वटा सीमा स्तम्भ मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१४.	२४ वटा विपद् व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गर्ने		२४ वटा सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
१५.	१७३ वटा उन्नत तथा आधारभूत तालिम सञ्चालन गर्ने		१७३ वटा तालिम सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१६.	प्रधान कार्यालयमा बहुवर्षीय बहुउद्देश्य भवन निर्माण शुरु गर्ने		खरिद प्रकृया सुरु भई बोलपत्र मूल्याङ्कनको क्रममा रहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१७.	रा.स.प्र.बल प्र.प्र.मा फायरिङ रेञ्ज लगायत भौतिक संरचना निर्माण		निर्माण सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१८.	२ वटा वाहिनी मुख्यालयमा भवन निर्माण गर्ने		निर्माण सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१९.	८ वटा गणहरुमा भवन निर्माण गर्ने		निर्माण सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२०.	३ वटा गुल्महरुमा भवन निर्माण गर्ने		२ वटा गुल्मको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। अर्धाखाँची गुल्मको लागि जग्गा प्राप्ति भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२१.	फिल्ड अस्पतालमा भौतिक संरचना निर्माण गर्ने		निर्माण सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२२.	५ स्थानमा प्रदेशस्तरीय बंकर निर्माण गर्ने		निर्माण सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२३.	२५ प्रकारका विभिन्न पोशाकहरु खरिद गर्ने		२३ प्रकारका सामानहरु (१७ बोलपत्र आह्वान ६ अन्य खरिद) आपूर्ति भएको। २ प्रकारका पोशाक (Boot and Sports Shoes) सामग्रीहरु गुणस्तर परिक्षण पश्चात आम्दानी बाँधी रकम भुक्तानी हुन बाँकी रहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२४.	४२ प्रकारका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्री खरिद		सम्पन्न भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२५.	बाँकि नौबस्ता कारागार सञ्चालनमा ल्याउने	१. दरबन्दी स्वीकृत हुने	कारागार कार्यालय नौबस्ता बाँकिको संगठन संरचना दर्ता भई सञ्चालन समेत भई सकेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
		२. बजेट स्वीकृत गरिएको हुने	चालु आ.व.मा रू. २ करोड बजेट बिनियोजन भएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग

क.सं.	क्रियाकलापहरु	माईलस्टोन	प्रगति	सम्बन्धित निकाय / शाखा
		३. कारागार सञ्चालनमा हुने	कारागार कार्यालय नौबस्ता बँकिको संगठन संरचना स्वीकृतका साथै पद दर्ता भई कर्मचारीको समेत व्यवस्था भईसकेको र २०८१ वैशाख २० गतेबाट सञ्चालनमा आएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
२६.	केन्द्रीय कारागार नुवाकोट दोस्रो चरणमा निर्माण सम्पन्न भई तेस्रो चरणको निर्माण कार्य सुरु हुने	१. दोस्रो चरण निर्माण कार्य सम्पन्न हुने	दोस्रो चरणको निर्माण सम्पन्न भई भवन हस्तान्तरण हुने प्रकृयामा रहेको साथै हस्तान्तरण भएपछि १३७० जना कैदीबन्दीलाई विभिन्न कारागारबाट सरूवा गरी सञ्चालनमा ल्याइने। सोको लागि चालु आ.व. मा O&M Survey को संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालय पठाईएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
		२. तेस्रो चरणको निर्माण कार्य सयरू हुने	बहुवर्षीय खरिद योजना स्वीकृत भएको। चा.लु. आ.व. मा दोस्रो र तेस्रो चरणको लागि ४० करोड बजेट विनियोजन भएको। तेस्रो चरणको रू. ४ अर्ब ३७ करोड २१ लाख लागत ईष्टिमेट शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट स्वीकृत भएको। अर्थ मन्त्रालयमा स्रोत सुनिश्चितताका लागि पत्राचार भएकोमा पूर्ण स्रोत सुनिश्चितताका प्राप्त नभएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
२७.	कैदीबन्दीहरूको मानसिक स्वास्थ्य सुधारका लागि मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	चालिस वटा कारागारमा सञ्चालन हुने।	४० वटा कारागार सञ्चालन भई सम्पन्न भएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
२८.	कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य उपचारको लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू	२८५० जना कैदीहरूको स्वास्थ्य बीमा (प्रथम त्रैमासिक देखि सञ्चालन) गरिने।	उपत्यका भित्रका ३ वटा कारागारबाट ९३३ जना कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य बीमाका लागि निर्णय भई स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा पठाइएको र अन्यको हुने प्रकृयामा रहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग

५.२.३ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन)

आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गृह मन्त्रालयका लागि १०८ वटा माइलस्टोन तोकिएका छन्। क्रियाकलापहरू तर्फ ५३ वटा रहेका छन् भने कार्यसम्पादन सूचक तर्फ (KPI) १२ वटा सूचक निर्धारण गरिएका छन्।

तालिका ५.२.३.१: आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन)

[illegible]

[illegible]

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

[illegible]नारायण अर्याल
सचिव

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

एकनारायण अर्याल
सचिव

[illegible]

एकनारायण अर्याल
सचिव

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

[illegible]	[illegible]	[illegible]	No Current Approvals	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		25	[illegible]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	No Current Approvals	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8	1	[illegible]	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
				[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8	1	[illegible]	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
				[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8	1	[illegible]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
	[illegible]	[illegible]	No Current Approvals	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8	1	[illegible]	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
				[illegible]	[illegible]	[illegible]	Disease Detection, [illegible]	8	1	[illegible]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
	[illegible] Working Group [illegible]	[illegible]	No Current Approvals	[illegible]	Agenda को [illegible]	[illegible]	[illegible]	12	1	[illegible]	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]
				[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	12	1	[illegible]	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	No Current Approvals	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	15	25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	100	[illegible]

[illegible] क्रियाकलाप -१३
[illegible] क्रियाकलाप-५

[illegible] माइलस्टोन-१४८
[illegible] माइलस्टोन-७

तालिका ५.२.३.१: गत आ.व. २०८०/०८१ को लागि तोकिएका मुख्य कार्य सम्पादन सूचक (KPI) को प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

निकाय	सूचक	SDG संकेत	समीक्षा अवधि	भार	इकाइ	बेशलाइन	बार्षिक लक्ष्य	कुल उपलब्धि
गृह मन्त्रालय	पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	१६	मासिक	१०	संख्या(लाख)	१५.३८	१९.४	०.३९२८
गृह मन्त्रालय	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राही	१६	त्रैमासिक	५	संख्या(लाख)	३८	४०	-१.७२
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण संकलन	१६	त्रैमासिक	१०	संख्या(लाख)	१३१.५	१५७.५	५.१५१७२
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	१६	वार्षिक	१०	संख्या(लाख)	१.७३	२३.६५	
गृह मन्त्रालय	व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइनबाट गरिने वडा	१६	मासिक	५	वटा	६६४८	६७४३	६
गृह मन्त्रालय	दर्ता भएको लैङ्गिक हिंसा लगायतका अपराधका घटनाको अनुसन्धान	१६	मासिक	१०	प्रतिशत	८३	९१	-१
गृह मन्त्रालय	निर्माण सम्पन्न हुने BOP	१६	वार्षिक	५	वटा	१०	२२	
गृह मन्त्रालय	जग्गा प्राप्ति गर्ने BOP	१६	वार्षिक	५	वटा	०	३०	
गृह मन्त्रालय	Digital Border Surveillance, Central Monitoring & Storage System जडान हुने BOP	१६	वार्षिक	५	प्रतिशत	०	१००	
गृह मन्त्रालय	सीमा स्तम्भको पुनःस्थापना एवं मर्मत हुने	१६	वार्षिक	५	वटा	०	२५०	
गृह मन्त्रालय	विपदबाट मृत्यु हुने व्यक्तिको संख्या	१६	त्रैमासिक	५	संख्या (प्रति हजार)	०.०१६	०.०१	०.००१८८
गृह मन्त्रालय	विपदबाट प्रभावित परिवार संख्या	१६	त्रैमासिक	५	संख्या	१०३८०	३८००	१४९७
गृह मन्त्रालय	पूँजीगत खर्च	८	मासिक	१०	प्रतिशत	७१.५८	१००	५.३४
गृह मन्त्रालय	बेरुजू फछ्र्यौट	१६	मासिक	५	प्रतिशत	०	१००	०
गृह मन्त्रालय	गुनासो फछ्र्यौट	१६	मासिक	५	प्रतिशत	८७	१००	२२.३९

तालिका ५.२.३.२: आ.व.२०८१/०८२ का लागि निर्धारण गरिएका कार्यसम्पादन सूचकहरू (KPI)

गृह मन्त्रालय

आ.व. २०८१/८२ को प्रमुख कार्य सम्पाद सूचक एवम् भार

सूचक	SDG संकेत	समीक्षा अवधि	भार	इकाइ	बेसलाइन	वार्षिक लक्ष्य	कुल लक्ष्य	कुल प्रगति	बढ्ने/घट्ने प्रकृति	सञ्चयी प्रवृत्ति	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	बैशाख	जेठ	असार
आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध जनसंख्या	१६	त्रैमासिक	५	लाख	३८.१८	३८	४०	४०	बढ्ने प्रकृति	CPY		३८.५			३८.७५			३९			४०	
अपराधका घटनाको अनुसन्धान प्रतिशत	५	मासिक	१५	प्रतिशत	८५	८७	१७	०	बढ्ने प्रकृति	CCY	१७	३१	२६	३४	४६	५१	५७	६२	६८	७१	७५	८७
सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु भएका व्यक्ति	११	त्रैमासिक	५	जना	२३६९	१५३७	३००	०	घट्ने प्रकृति	CCY		३००			६००			१०५०			१५३७	
सडक दुर्घटनाबाट घाइते भएका व्यक्ति	११	त्रैमासिक	५	जना (हजार)	१०.२२६	३१.२	१८	०	घट्ने प्रकृति	CCY		१८			१९			२०			३१.२२२	
पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	१६	मासिक	१५	प्रतिशत	७४	१	७७	७७	बढ्ने प्रकृति	CPY	७४.२५	७४.५	७४.७५	७५	७५.२५	७५.५	७५.७५	७६	७६.२५	७६.५	७६.७५	७७
विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने व्यक्ति	१५	त्रैमासिक	५	संख्या (प्रति लाख)	१	१	०.२	०	घट्ने प्रकृति	CCY		०.२			०.४			०.७			१	
विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार संख्या	१६	त्रैमासिक	५	संख्या	६४६८०	३८००	३८००	०	घट्ने प्रकृति	CCY		१८००			२४००			३२००			३८००	
राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर (NIN) प्राप्त गरेका नेपाली नागरिक	१६	त्रैमासिक	२०	प्रतिशत	६५	१०	७५	७५	बढ्ने प्रकृति	CPY		६७			६९			७२			७५	
सीपमूलक रोजगारमूलक तालिम प्राप्त कैदी बन्दी	८	त्रैमासिक	५	प्रतिशत	१५	५	१६	१५	बढ्ने प्रकृति	CPY		१६			१७			१८.५			२०	
पुँजीगत खर्च	८	मासिक	१०	प्रतिशत	६१.२२	१००	४	०	बढ्ने प्रकृति	CCY	४	८	१५	२४	३०	३५	४५	५५	६०	७५	८८	१००
कुल बक्यौतामा फर्छ्यौटको अनुपात	१६	मासिक	५	प्रतिशत	०	६०	०	०	बढ्ने प्रकृति	CCY	०	०	०	०	०	१०	१०	२०	३०	४०	५५	६०
गुनासो फर्छ्यौट	१६	मासिक	५	प्रतिशत	६८.६२	१००	१००	०	बढ्ने प्रकृति	NC	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००

परिच्छेद-छ

६.१ गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को प्रगति समीक्षा

नेपालको संविधानले स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता र स्वाधीनताको संरक्षण गर्दै नागरिकको जीउ, धन र स्वतन्त्रता तथा समानताको संरक्षण गर्ने विषय उल्लेख गरेकोमा ती कुराहरूको प्रत्याभूति गर्ने गुरुत्तर अभिभारा गृह मन्त्रालयको रहेको छ। गृह मन्त्रालयले नेपालको संविधानको धारा ५१(क) बमोजिम राष्ट्रिय एकता तथा राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी नीतिको सम्बोधन गर्ने विषयहरूका साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू, गृह प्रशासन सम्बद्ध ऐन, नियम, कानून र कार्यविधिहरू, नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली (२०७४) बमोजिमका क्रियाकलापहरू, आवधिक योजनामा उल्लेख भएका गृह प्रशासन सम्बद्ध क्रियाकलापहरू र नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम अनुसार तोकिएका क्रियाकलाप तथा जिम्मेवारीहरूको कार्यान्वयन गर्दै गृह प्रशासनलाई सक्षम, सबल र साधनसम्पन्न बनाएर नागरिकहरूमा शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूति तथा सरकारप्रतिको विश्वासको अनुभूति दिलाउँदै सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै लैजानुका साथै सुशासन कायम गर्नका लागि सबैखाले प्रयत्न र क्रियाशीलता देखाउनु पर्दछ। सोका लागि गृह मन्त्रालयले मातहतका निकायका कार्यालय प्रमुखसँग वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता गरेर कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी र नतिजामुखी बनाउँदै लगेको छ। गृह प्रशासनका आगामी क्रियाकलापहरू थप अनुमानयोग्य र योजनाबद्ध बनाउँदै लैजान मिति २०७८/१०/१६ गते गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना २०७८ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। विभिन्न २०६ क्रियाकलापहरूमा वर्गीकरण गरिएको यस कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट शान्ति, सुरक्षा, सुशासन र विकासमा सहजीकरण गर्दै "समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली" को राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्नमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। प्रस्तुत सुधार कार्ययोजनाका कतिपय कार्यक्रमहरू तत्कालै गरिनुपर्ने र कतिपय बहुवर्षीय तथा दीर्घकालीन रुपमा निरन्तर गर्नुपर्ने देखिएकाले मन्त्रालयलाई उपलब्ध बजेट सीमाभित्रै रहेर सम्पन्न गर्नु पर्दा लक्षित उद्देश्यहरू पुरा गर्न कठिनाइ भएको देखिन्छ। तथापि यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट उपलब्ध बजेटकै परिधि भित्र रहेर पनि धेरैजसो कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएका छन्। कतिपय छुट्टै र बढी बजेट आवश्यक पर्ने कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्न समस्या देखिएको छ। यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०८०/०८१ सम्ममा भएका गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजनाको प्रगतिहरूलाई तपसिल बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ६.१.१: गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना,२०७८ को कार्यान्वयनको प्रगति अवस्था

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
क) नीतिगत र कानुनी सुधार				
१	नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३, नेपाल नागरिकता नियमावली, २०६३, नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण कार्यविधि निर्देशिका, २०६३ र नागरिकता प्रमाणपत्र वितरण टोलीको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७० संशोधन गर्ने।	२ वर्ष	नागरिकता ऐन, २०६३ (संशोधन, २०८०), नागरिकता (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०८० नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको।	गृह मन्त्रालय
२	लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीति, २०६३ परिमार्जन गर्ने।	१ वर्ष	लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीति, २०६३ परिमार्जन अन्तिम चरणमा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
३	लागू औषध तथा मनोद्दीपक पदार्थ नियन्त्रण ऐन तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	लागू औषध ऐन, २०३३ लाई लागू औषध तथा मनोदिपक पदार्थको नियन्त्रण गर्ने विषयलाई पर्याप्त सम्बोधन गर्न नसकेको र गाँजाजन्य पदार्थमा केन्द्रीत भएको हुँदा गाँजाको औषधी जन्य प्रयोगका लागि छुट्टै ऐनको आवश्यकता महशुस गरी अवधारणापत्रको सहमतीका लागि कानुन तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयमा पठाइएको। उक्त अवधारणा स्वीकृत भए पछि लागू औषध तथा मनोद्दीपक पदार्थ नियन्त्रण ऐन समेत तयार गरिने।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
४	विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	संशोधन मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
५	विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२० मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	संशोधन मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
६	तेजाब तथा घातक रासायनिक पदार्थ ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	तेजाब तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) ऐन, २०७९ तर्जुमा भएको र सोको नियमावली, २०८० समेत तर्जुमा भई स्वीकृत भएको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
७	अध्यागमन नीति तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	अध्यागमन नीति तर्जुमाको लागि सरोकारवाला निकायसँग छलफल भईरहेको	अध्यागमन विभाग
८	अध्यागमन ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५१ मा संसोधन गर्ने।	१ वर्ष	समयानुकुल नयाँ ऐन तर्जुमाको क्रममा राष्ट्रिय सभामा विचाराधिन रहेको,नयाँ ऐन जारी भएपछि सोही बमोजिम नियमावली जारी हुन मस्यौदा तयारी अवस्थामा रहेको।	अध्यागमन विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
९	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि अन्तर तह समन्वय सम्बन्धी मार्गदर्शन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबिचको सहकार्य र समन्वय सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ को मस्यौदालाई नेपाल सरकारको कार्यविस्तृतीकरणमा समावेश गर्न सिफारिस गरिएको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
			स.प्र.बल, नेपालका विपद् प्रतिकार्यमा चुस्त परिचालनका लागि संघ, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय निकायहरुसँग आवश्यक समन्वयका लागि वाहिनी, गण, गुल्म तहसम्मका कार्यालयहरुमा Disaster Focal Person खटाउने गरिएको। स.प्र.बल, नेपाल प्रधान कार्यालयमा रहेको केन्द्रीय आदेश कक्ष मार्फत देशभर भएका वाहिनी, गण, गुल्म, बि.ओ.पि. तथा बेशहरुबाट विपद् प्रतिकार्यका लागि परिचालनमा निरन्तर आवश्यक समन्वय गर्ने गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१०	विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार सम्बद्ध मन्त्रालय र विभागको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारणका लागि ऐन संशोधन तथा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्दा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम र क्रियाकलापहरू समावेश गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ को मस्यौदा तयार गरिएको ।विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ (प्रथम संशोधन) भई कार्यान्वयन गरिएको ।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
११	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा राष्ट्रिय पुनर्निमाण प्राधिकरण (NRA)बाट सरी आएको जिम्मेवारी समेत वहन गर्नेगरी निर्देशिका तयार पार्ने।	१ वर्ष	राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको बाँकी काम सम्पन्न गर्न संशोधन सहित आठवटा कार्यविधि तयार गरी मिति २०७८/१०/१४ को कार्यकारी समितिको निर्णयबाट स्वीकृत भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१२	कारागार ऐन,२०१९ तथा नियमावली,२०२० र कारागार व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७३ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	कारागार ऐन २०७९ पारित भई कार्यान्वयनमा रहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१३	सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	सशस्त्र प्रहरी ऐन २०८० स्वीकृतिको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढेको ।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
			सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ मा भएका कानुनी प्रावधानलाई थप स्पष्ट पार्नको लागि सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल सम्बन्धी प्रस्तावित विधेयक, २०८१ को मस्यौदा तयार गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१४	सीमा सुरक्षा ऐन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			सीमा सुरक्षा स.प्र.बल, नेपालको कार्य देशभित्रको अंग भएको र सोसँग जोडिने अन्य कानूनहरुमा भूमिका स्पष्ट नभएको हुँदा अब तर्जुमा हुने कानूनहरुमा सो सम्बन्धी भूमिका स्पष्ट हुने र स.प्र.बल, नेपालको ऐन परिमार्जनको मस्यौदामा समेत सो व्यहोरा उल्लेख गरिएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१५	औद्योगिक सुरक्षा ऐन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा सम्पन्न हुने।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
१६	हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ तथा नियमावली, २०२८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	समयानुकुल संशोधन गरी नियमावलीमा एघारौं संशोधन भएको।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
१७	संघीय कार्यप्रवाह बमोजिम नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीको परिचालन गर्न प्रहरी ऐन, २०१२ र प्रहरी नियमावली, २०७१ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	-प्रहरी नियमावली, २०७१ जारी भई (२०७८।१२।१० को दशौं संशोधन सहित) कार्यान्वयन भइरहेको। - प्रहरी ऐन, २०१२ लाई प्रतिस्थापन गरी समायानुकुल नयाँ प्रहरी ऐन, २०७९ जारी गर्न आवश्यक देखिएकोले प्रहरी ऐन, २०७९ मस्यौदा तयार भई सरोकारवाला नियायहरुसंग राय/सहमति माग गरिएको।	प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा
१८	विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) नियमावली र केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला (कार्य सञ्चालन) नियमावली तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशालाको काम, कर्तव्य र अधिकार लगायत अन्य पक्षहरुको बारेमा कानूनी स्पष्टताका लागि "केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला कार्य संचालन निर्देशिका, २०७९ को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको। नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय अन्तर्गत विशेष ब्यूरोको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई नियमन गर्न र ब्यूरोबाट संचालित काम कारवाहीलाई वैधानिकता प्रदान गर्न विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०७९ मस्यौदाको क्रममा रहेको।	नेपाल प्रहरी
१९	निश्चित प्रकृतिका नागरिकता वितरण प्रकृयालाई स्थानीय तहबाटै हुने व्यवस्था गर्न आवश्यक कानुनी एवम् कार्यविधिगत व्यवस्था गर्ने।	६ महिना	विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुसंग अन्तरक्रिया गरी तयार गरिको मस्यौदा उपर विषयगत छलफलको क्रममा रहेको।	गृह मन्त्रालय
ख) कार्यविधि तथा मापदण्डहरू				
२०	गाँजाको औषधीय प्रयोगका लागि कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	६ महिना		
२१	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ तथा	६ महिना	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
	नियमावली, २०७७ संशोधन गर्ने तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा।		संशोधनको प्रक्रियामा रहेको, व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार भई छलफलका क्रममा रहेको।	पञ्जिकरण विभाग
२२	अध्यागमन निर्देशिका/कार्यविधिहरूलाई प्रविधि-तादात्म्य हुने गरी अद्यावधिक गर्ने।	२ वर्ष	प्रविधि तादात्म्यता हुनेगरी अद्यावधिक गर्न सरोकारवाला पक्षहरुसँग छलफल भईरहेको	सीमा तथा अध्यागमन शाखा
२३	प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा इलाका प्रशासन कार्यालय प्रमुख खटाउने मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने।	६ महिना	प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरुको पदस्थापना वा सरुवा गर्ने वा कामकाज गर्न खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ स्वीकृत भएको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
२४	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यसम्पादन दिग्दर्शन तयार गर्ने।	१ वर्ष	CPAS तयार भई लागू भएको।	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा
२५	दुवै सुरक्षा निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, अवकाश, लगायतको वृत्ति पथ (career plan) पुर्वानुमान योग्य बनाउन मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने।	१ वर्ष	सिनियर प्रहरी अधिकृतको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०७९ प्रथम संशोधन भई प्रहरी कर्मचारीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०७९, (प्रथम संशोधन २०८०) कार्यान्वयनमा ल्याईएको। प्रदेश प्रहरीको सेवा शर्त र सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ मस्यौदा तयार भएको। प्रहरी कर्मचारिहरुको पदपूर्ति छिटो छरितो गर्न प्रहरी भर्ना निश्चित क्यालेण्डरमा गर्ने सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
			स.प्र.उ., स.प्र.ना.उ., स.प्र.नि. र स.प्र.ना.नि. हरुको कमाण्ड पुर्वानुमान सुची प्रकाशित गरी सोही अनुसार कमाण्ड जिम्मेवारीमा खटाइएको । विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त सरुवा बढुवा तथा काज सम्बन्धी गुनासोहरुलाई यथासम्भव सम्बोधन गरिएको। काज कार्यरत स.प्र.क.हरुको विवरण माग गरी अभिलेख अद्यावधिक भइरहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२६	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्वयंसेवक ब्युरो निर्देशिका तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	स्वयंसेवक ब्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ मिति २०७८/१०/१४ को कार्यकारी समितिको निर्णयबाट स्वीकृत भएको। स्वयंसेवक परिचालन सम्बन्धी प्रणाली विकास भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
२७	उद्धारोत्तर आश्रयस्थल (Evacuation Centre / Rescue Centre) स्थापना गर्ने सम्बन्धमा नीतिगत मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	रक्षा मन्त्रालयसँगको समन्वयमा कोभिडको समयमा निर्माण भएका होल्डिङ सेन्टरहरूलाई उद्धारोत्तर आश्रयस्थलको रुपमा उपयोग गर्ने सन्दर्भमा छलफल भई रक्षा मन्त्रालयले मस्यौदा तयारी गरिरहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा

क.सं.	कियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
२८	मानवीय सहायता स्थल सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	मानवीय सहायतास्थल सञ्चालन कार्यविधि २०८० को मस्यौदा तयार गरिएको ।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
२९	विपद्को अवस्थामा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समूहको प्राथमिकताका आधारमा व्यवस्थापन गर्न एकीकृत मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	छलफलको कममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३०	विपद् व्यवस्थापनको सम्बन्धमा विशेषज्ञ समिति गठनका लागि कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	छलफलको कममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३१	राष्ट्रिय विपद् उत्थानशीलता कार्यढाँचा (National Disaster Resilience Framework) जारी गरी सो को को कार्ययोजना बनाउने।	१ वर्ष	विपद् व्यवस्थापनको १० वर्षे महाअभियान सञ्चालनको आधार दस्तावेजको रुपमा कार्यढाँचाको मस्यौदा तर्जुमाका लागि प्राधिकरणका सहसचिवको संयोजकत्वमा विभिन्न मन्त्रालयका उपसचिवस्तर प्रतिनिधिसहितको कार्यदल गठन भई कार्य अगाडि बढेको। मस्यौदा तयार भएर सरोकारवालाहरुसँग छलफलका क्रममा रहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
३२	राहत सामग्रीको गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड निर्माण गर्ने।	१ वर्ष	छलफलको कममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३३	द्वन्द्व व्यवस्थापन, शान्ति स्थापना र द्वन्द्वोत्तर पुनर्निर्माणमा महिलाको भूमिका सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोश्रो कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने।	२ वर्ष	नेपाल सरकार (म.प)बाट मिति २०७९।०६।०७ को निर्णयबाट स्वीकृत भई कार्ययोजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको। राष्ट्रिय स्तरको कार्यशाला सम्पन्न । दोश्रो राष्ट्रिय कार्ययोजनामा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेशस्तरीय जिम्मेवार निकायहरुसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न । राष्ट्रिय निर्देशक समितिको बैठक सम्पन्न तथा दोश्रो राष्ट्रिय कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि हाल दिगो शान्ति प्रवर्द्धन सचेतना अन्तर्क्रिय कार्यक्रम गुल्मी, जुम्ला, र संखुवासभा जिल्लामा सम्पन्न ।	शान्ति प्रवर्द्धन शाखा
३४	गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि,२०८० तर्जुमा भै कार्यान्वयनमा रहेको । Online मार्फत प्राप्त गुनासोहरुको तत्काल समाधान गर्ने गरिएको।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
३५	खुला कारागार, सामुदायिक सेवा, प्यारोल एवम् प्रोबेशन जस्ता अवधारणाहरूको कार्यान्वयन गर्न मापदण्ड र कार्यविधि तयार गर्ने।	२ वर्ष	वैकल्पिक कारागार नियमावली तयार गरी गृह मन्त्रालयमा पेस भएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
३६	कारागारहरूको संरचना र सुविधा सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	आवश्यक गृहकार्य भईरहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
३७	गृह प्रशासनसँग सम्बन्धित कानुन तथा परिपत्रहरूको एकिकृत संगालो प्रकाशन गर्ने।	१ वर्ष	सूची तयार गर्न विवरण संकलनको क्रममा रहेको।	कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा
३८	व्यक्तिगत सुरक्षाअधिकृत (PSO) व्यवस्थाका लागि मापदण्ड अद्यावधिक गर्ने।	१ वर्ष	विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि तयार भई कार्यान्वयन भइरहेको।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
३९	सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण एकाइ सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण एकाइ
४०	अपराधको नक्साङ्कन सहित जिल्ला सुरक्षा योजनाको न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्ने।	१ वर्ष	मापदण्ड तयार गरी कार्यन्वयन भइरहेको।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय सबै
४१	निजी सुरक्षाकर्मी तालिम तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने।	२वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४२	मन्त्रालयको नियन्त्रण कक्ष (Control Room) सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने।	१ वर्ष	गृह मन्त्रालय कार्य संचालन निर्देशिका अनुसार संचालन भएको।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४३	द्विपक्षीय, बहुपक्षीय, राष्ट्रिय तथा अन्ताराष्ट्रिय सभा/सम्मेलन तथा बैठकको सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमागर्ने।	२वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४४	सरकारी तथा निजी क्षेत्रका ठूला आयोजनाको सुरक्षा मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	सरकारी तथा नीजि क्षेत्रका ठूला आयोजनाको सुरक्षा मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनको निमित्त आवश्यक समन्वय भइरहेको।	गृह मन्त्रालय

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			कुनै पनि किसिमका अवरोध तथा अवाञ्छित गतिविधिहरु हुन गर्न नपाउने गरी भरपर्दो शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था मिलाईएको।	
			सरकारी तथा निजी क्षेत्रका ठूला आयोजनाको नेपाल सरकारको आदेश, निर्देशन तथा निर्णय बमोजिम स.प्र.बल, नेपालबाट आयोजना सुरक्षार्थ परिचालित स्थानहरुमा प्रभावकारी सुरक्षा व्यवस्था गरेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
४५	लागू औषध नियन्त्रण रणनीति, २०६६ को समसामयिक संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	संशोधन अन्तिम चरणमा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
४६	लागू औषध नियन्त्रण, माग घटाउ राष्ट्रिय रणनीति (National Drug Demand Reduction Strategy) तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष		
४७	लागू औषध मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७० मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष		
४८	विष्फोटक पदार्थको आयात, ओसारपसार, सञ्चय, प्रयोगको इजाजत प्रदानगर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ मा संशोधन गर्ने।	२वर्ष		
४९	अवैध मदिरा एवम् मदिराजन्य पदार्थको उत्पादन, बिक्री वितरण नियमन तथा हानिकारक सेवन नियन्त्रण कार्यविधि तर्जुमा	१ वर्ष		
५०	लागू औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्रहरुलाई पुरस्कार वितरण सम्बन्धी मापदण्ड परिमार्जन गर्ने।	१ वर्ष		
५१	लागू औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी प्रोटोकल तयार गर्ने।	१ वर्ष		
५२	लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजना (Nation Master Plan) तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजना २०७९-२०८४ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
५३	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी जागरण सिर्जना गर्ने कार्यक्रमहरू लागू गर्ने।	अभियान अवधिभर	जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सञ्चालनपूर्व जिल्लास्तरीय समन्वय तथा अभिमुखीकरण गोष्ठी सञ्चालन गर्ने गरिएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह मनाउने साथै सामाजिक सुरक्षा दर्ता तथा नविकरण र राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण दर्ता सम्बन्धी टेलिभिजन र रेडियो मार्फत सुचना प्रशारण।	
५४	राष्ट्रिय परिचयपत्रको उपयोगका लागि सरोकारवाला निकायहरूबिच अन्तर आवद्धता प्रोटोकल तयार गर्ने।	१ वर्ष	नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयको मिति २०७९।०९।११ को निर्णयानुसार "राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमार्फत सुरक्षित तवरले नागरिकको विवरण प्रमाणीकरण एवम् अन्तर प्रणाली आवद्धता सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ स्वीकृत भएको मा मिति २०८०।०१।०५ गतेको नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णयबाट सो कार्यविधि खारेज भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
ग) शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण				
५५	विधुतीय प्रणालीद्वारा सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा सुदृढीकरण कार्यक्रम लागू गर्ने।	२ वर्ष	सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुद बनाउन र निगरानीको लागि सिंहदरबार सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालयसंग समन्वय गरी ५० वटा CCTV क्यामेरा सञ्चालनमा रहेको। सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा संवेदनशिलतालाई मध्यनजर गर्दै सुरक्षा व्यवस्था थप सुदृढ बनाउने उद्देश्यका साथ Visitor Management System र Vehicle Scanning System जडान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक गृहकार्य गरिएको। संघीय सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालय मार्फत सिंहदरबार परिसरमा जडान गरिएका CCTV क्यामेराहरुको भण्डारण क्षमता मिति २०७९।०५।१९ गते देखि ३ महिना सम्म संचित रहने व्यवस्था मिलाईएको। संघीय सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालय सिंहदरबार मार्फत सिंहदरबार परिसरको गेट लगायत मन्त्रालयहरुको पार्किङ स्थल निगरानीको लागि मिति २०७९।०९।१७ गते थप १६ वटा नयाँ CCTV क्यामेरा जडान गरि हाल जम्मा ६६ थान CCTV क्यामेरा सञ्चालनमा रहेको।	नेपाल प्रहरी
			सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा व्यवस्था सुदृढ बनाउन नेपाल सरकार तथा अन्य सुरक्षा निकायहरुबिच आवश्यक समन्वय गरी परिचालित भइरहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल ,नेपाल
५६	प्रहरी हिरासतको CCTV अनुगमन गर्न आवश्यक जनशक्ति व्यवस्था गर्ने।	१वर्ष	नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीमा प्रहरी कर्मचारी समायोजनको लागि मिति २०७७/०७/२७ गते नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयअनुसार स्वीकृत संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन अनुसार CCTV निगरानी तथा मर्मत तर्फ सबै जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरुमा १५४ जना जनशक्ति कायम भएको।	नेपाल प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
५७	अपराध अनुसन्धान कार्यलाई थप व्यावसायिक तथा विशिष्टीकृत गर्ने।	निरन्तर	घटनास्थल अनुसन्धान कार्यनिर्देशन २०७८, डिजिटल प्रमाण (संकलन/प्रेषण) ह्याण्डलिङ कार्य निर्देशन २०७८, अपराध अनुसन्धान कार्य निर्देशन २०७८ र मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी कसुर अनुसन्धान कार्यनिर्देशन २०७८ तयार गरी वितरण गरिएको। अपराध अनुसन्धान कार्यलाई थप व्यावसायिक तथा विशिष्टीकृत गर्नका लागि अपराध अनुसन्धान निर्देशिका परिमार्जन र विशिष्टिकृत जनशक्ति परिचालन कार्यविधि निर्माण र परिचालन गर्न "CAP कार्ययोजना अनुरुप विशिष्टिकृत जनशक्ति परिचालन कार्यविधि,२०७९" को प्रतिवेदन तयार भएको। Crime action plan (CAP) III स्वीकृत भई सो बमोजिम जनशक्ति विशिष्टिकरण तथा सेवा विशिष्टिकरणको अवधारणा सहित कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिएको। पहिलो चरणमा बुटवलमा Technical Analysis Training प्रवनानि देखि प्रज दर्जासम्मका ११६ जना, आकृतिकार आधारभुत तालिम २५ जना गरी कुल जम्मा १४१ जना प्रहरी कर्मचारीहरुलाई तालिम प्रदान गरिएको।	नेपाल प्रहरी
५८	हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवाव आदिलाई समयानुकुल आधुनिकीकरण गर्ने।	निरन्तर	हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवाव आदिलाई समयानुकूल आधुनिकीकरण गर्ने प्रक्रियामा रहेको। आ.व.२०७८/०७९ सालमा ५ ओटा र यस आ.व.मा २ थान सेमुलेटर हतियार खरिद गरी ७ ओटा प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरुमा वितरण गरिएको। हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवावका सामानहरुमा आधुनिकीकरणको लागि आवश्यक पर्ने सामानहरु आगामी आ.व.को वार्षिक कार्यक्रममा सामावेश गरिने तथा चालु आ.व.मा थप निकासा प्राप्त भएको अवस्थामा विनियोजित रकमको परिधि भित्र रहेर नियमित खरिद गरिँदै जाने।	नेपाल प्रहरी
			हातहतियार, खरखजना, भीड नियन्त्रणको लागि आवश्यक असवावका सामानहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय कानून बमोजिम समयानुकूल आधुनिकीकरण गर्न खरिद तथा प्राप्ति गरिएको । यस क्रममा आ.व. २०८०/०८१ मा नेपाली सेनाबाट ५.५६ मि.मि. ईन्सास राईफल १८०० थान, ५.५६ मि.मि. एल.एस.डब्लु. १५० थान र ५.५६ मि.मि. राउण्ड ३,६१,५०० गोटा सहयोग स्वरुप प्राप्त भएको र ५.५६ मि.मि. राउण्ड २,००,००० गोटा खरिद गरिएको । हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रण असवावका सामान आदिलाई समयानुकूल आधुनिकीकरण गर्ने योजना अनुरुप नेपाली सेनाबाट प्राप्त INSAS & LSW	सशस्त्र प्रहरी बल

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			हतियारलाई सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको युनिटहरुमा वितरण गर्नका लागि प्रतिवेदन तयारी गरी मनसुन पश्चात वितरण गर्ने तयारीमा रहेको ।	
५९	सुरक्षाका महत्वपूर्ण रणनीतिक बिन्दुहरूमा डिजिटल निगरानी सहितको चेक प्वाइन्ट स्थापना गर्ने।	निरन्तर	डिजिटल निगरानीका लागि Vehicle Scanner Machine जडान गर्न सुरक्षाका महत्वपूर्ण रणनीतिक बिन्दुहरुमा डिजिटल निगरानी सहितको चेक प्वाइन्ट स्थापना गर्न सरोकारवाला पक्षहरुसंग समन्वय गर्ने कार्य गरिएको। बागमती प्रदेशमा पहिलो चरणमा सिन्धुलीको भिमानमा निर्माण गर्नको लागि विस्तृत DPR, लागत अनुमान लगायतको प्राविधिक कार्य सम्पन्न गरिएको, त्यसैगरी चालु आ.व.मा चितवन र मकवानपुरमा DPR को लागि १ करोड निकाशा गरी जग्गा छनौटको कार्य भइरहेको।	नेपाल प्रहरी
६०	काठमाडौं उपत्यकामा आधुनिक प्रविधि सहितको ट्राफिक टावर निर्माण गर्ने।	३ वर्ष	सरोकारवालासँग समन्वय भई टावर निर्माण प्रक्रियामा रहेको।	नेपाल प्रहरी
६१	राष्ट्रिय राजमार्गहरू, मुख्य व्यापारिक केन्द्र तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा आवश्यकता अनुसार CCTV जडान गर्ने तथा CCTV कन्ट्रोल रुमर Provincial Recording System को स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	आ.व. २०७९/०८० विवरण CCTV जडान गरेको संख्याः- उपत्यका प्रहरी कार्यालय ७३४ वटा, कोशी प्रदेशमा ३८१ वटा, मधेस प्रदेशमा १७२ वटा, बागमती प्रदेशमा २२८ वटा, गण्डकी प्रदेशमा ४२३ वटा, लुम्बिनी प्रदेशमा २०४ वटा, कर्णाली प्रदेशमा २६ वटा, सुदूरपश्चीम प्रदेशमा १६७ वटा गरी कुल जम्मा २,३३५ स्थानमा जडान भएको। हालसम्म कुल जम्मा CCTV जडान संख्या १२,५०९ वटा रहेको। काठमाडौं उपत्यकाको बढि भिडभाड हुने मुख्य चोक तथा सडक खण्डको ३३६ स्थानमा रहेको CCTV बाट ट्राफिक महाशाखाको कन्ट्रोल रुममा निगरानी गर्ने व्यवस्था मिलाइएको।	नेपाल प्रहरी
६२	आवश्यक स्थानमा बि.ओ.पि. स्थापनालाई निरन्तरता दिने।	निरन्तर	हालसम्म भारततर्फ २४४ र चीनतर्फ १० गरी जम्मा २५४ वटा बि.ओ.पि. स्थापना भइसकेको र क्रमशः बृद्धि गर्दै लैजाने । संवेदनशील सीमा नाकामा रहेका ४५ वटा बि.ओ.पि.हरुलाई स्तरोन्नति गरी सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षकको कमाण्डमा रहने गरी प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म स्थापना गरी कार्य संचालन भइरहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल
६३	सीमा सुरक्षामा खटिने सशस्त्र प्रहरीको अनुपात अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार मिल्दोजुल्दो बनाई	१ वर्ष	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संरचना अनुसार हाल करिब २०,९४० जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरु सीमा सुरक्षामा परिचालित रहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
	प्रविधि र बन्दोवस्तीको हिसाबले सुसज्जित बनाउने।		संगठनमा उपलब्ध रहेका हा.ह., गो.ग. तथा विष्फोटक पदार्थ र असभावका साधनहरुबाट वि.ओ.पि.हरुको लागि आवश्यक संख्यामा उपलब्ध गराइएको ।	
६४	भौगोलिक विषमता अनुरूप सुरक्षाकर्मीहरूका भवन संरचना तथा लजिस्टिकको मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	नेपाल प्रहरीको जिल्लास्थित कार्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार सुधार गर्ने हेतुले निर्माण गरिने भवनहरुको आवश्यक मापदण्ड तयार भएको। •हिमाली भेगमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरुको लागि विभिन्न हिमाली पोशाकहरु खरिदको लागि रकम विनियोजन भएको, सो बमोजिमका हिमाली पोशाकहरु खरिद नमूना छनौट गर्ने तथा लागत अनुमान तयार गर्ने कार्य भईरहेको।	नेपाल प्रहरी
			स.प्र.बल, नेपालमा निर्माण तथा जग्गा खरिद/प्राप्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ तयार गरी लागू गरिएको । ६३१ वटा कार्यालयहरुमा भवन संरचनाहरु (गेट/मेश/शौचालय सहित) निर्माण भएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल
६५	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा लागू औषध सचेतना केन्द्र (Drug Awareness Centre) सञ्चालनमा ल्याउने।	१ वर्ष		
घ) सङ्गठनात्मक सुधार एवम् भौतिक पूर्वाधार निर्माण				
६६	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल· नेपालको जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि ७ वटै प्रदेशमा तालिम केन्द्रहरूको सुदृढीकरण गर्ने।	निरन्तर	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको सुदृढीकरण सम्बन्धमा: १. भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा भइरहेको: काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा निर्माण हुने राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको निर्माण सम्बन्धमा मिति २०७९/३/१३ गते ACIL-RCPL (JV) Ahluwalia Contracts (India Ltd-Roshan Construction Pvt.Ltd (JV) जनकपुर-४ धनुषा कम्पनीसँग सम्झौता सम्पन्न भइ निर्माण कार्य भइरहेको। २. राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, महाराजगंजमा Boxing Hall निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। ३. बागमती प्रदेश अन्तर्गत नियमित बजेट अन्तर्गत १ हजार क्षमताको ब्यारेक भवन उद्घाटनको सम्पन्न भएको। सहायक स्तरका प्रशिक्षण प्रदायक निकाय (वा.प्र.प्र.गण तथा ने.प्र.वि.सु.गण) मा वाटर ट्रिटमेन्ट सहितको डिप बोरीङ निर्माणको लागि प्रदेश सरकारबाट ९० लाख बजेट निकाशा भएको। **प्रदेश तालिम केन्द्र सुदृढीकरण अन्तर्गत:**	नेपाल प्रहरी

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			४. कोशी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा आ.व. २०७९/०८० मा नियमित बजेटबाट व्यारेक, मेश, शौचालय निर्माण सम्पन्न भई प्रशिक्षार्थी व्यारेक र कार्यालय भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको। ५. मधेश प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा नयाँ जग्गामा कुनै पूर्वाधार नरहेको साविकको संघिय प्रहरी कार्यालय राजविराजबाट कार्य सम्पादन भईरहेको। ६. वागमती प्रदेश अन्तर्गत नियमित बजेटबाट १ हजार क्षमताको व्यारेक भवन निर्माण भई संचालनमा। साथै नियमित बजेटबाट विघुत ट्रान्सफर्मरको ८०५ निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। ७. गण्डकी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा गण्डकी प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय (प्रादेशिक) को बजेटबाट कार्यालय, व्यारेक, मेश, शौचालय भवनहरुको ७५% निर्माण कार्य भईरहेको। ८. लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा Master Plan तयार भएको। लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको कर्णाली प्रदेश तालिम केन्द्र, सुर्खेत (हाल ने.ग) लाई स्थानान्तरणको गर्नको लागि जिल्ला सुर्खेत पञ्चपुरी नगरपालिका वडा नं. ८ मा प्रकृया अगाडी बढेको। ९. कर्णाली प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा हाल जग्गाको खोजी कार्य भईरहेको। १०. सुदुरपश्चिम प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा योजना तयार गर्ने कार्य भईरहेको।	
			नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०४/०३ गतेको निर्णयानुसार सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८० स्वीकृत भई ६ वटा विशिष्टीकृत तालिम शिक्षालयहरुमा सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक प्रमुख रहने गरी स्तरोन्नति गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल
६७	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको भवन निर्माण तथा संस्थागत क्षमता सुदृढीकरण गर्ने।	२ वर्ष	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रक्रियामा रहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
६८	जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) को छुट्टै एकाइ स्थापनाको लागि सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने।	२ वर्ष	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा अन्तर्गत प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) सञ्चालन भई रहेको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
६९	गृह मन्त्रालयको नयाँ भवन निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	निर्माणाधीन रही लक्ष्य अनुसारको प्रगति प्राप्त भएको।	गृह मन्त्रालय
७०	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने।	१ वर्ष	नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०४/०३ गतेको निर्णयानुसार सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८० स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको ।	गृह मन्त्रालय
७१	जग्गा प्राप्ति सम्बन्धी (सशस्त्र प्रहरी बल,नेपालका बि.ओ.पि. लगायत सम्पूर्ण कार्यालयहरूको लागि जग्गा र भवन निर्माण)	३ वर्ष	गत आ.व. मा २३ वटा BOP र ३ वटा स्थायी कार्यालयहरुको जग्गा प्राप्ति भएको । १० वटा BOP को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको । १ वटा BOP को ४०% निर्माण कार्य भएको । २ वटा गुल्मको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको । हालसम्म आफ्नै नाममा जग्गा र भवन भएका बि.ओ.पि.-९७ वटा आफ्नै नाममा जग्गा भएर संरचना नभएका-२४ वटा सरकारी/ऐलानी जग्गामा संरचना भएका बि.ओ.पि.- ७४ वटा आफ्नै नाममा जग्गा र भवन नभएका बि.ओ.पि.- ५९ वटा	सशस्त्र प्रहरी बल,नेपाल
७२	हिमाली, पहाडी, तराई इलाकामा छुट्टाछुट्टै फ्रि स्केलका सामाग्रीको व्यवस्थापन मापदण्ड बमोजिम लागू गर्ने।	१ वर्ष	पहाडी तथा तराई इलाकाहरुमा नियमित अनुसारके फ्रि-स्केलका सामाग्रीहरु लागू गरिएको र आ.व. २०८०/०८१ मा हिमाली तथा उच्च हिमाली इलाकाहरुको लागि हिमाली चुस्ता, स्नो बुट, स्नो ज्याकेट र स्नो स्लीपिङ्ग ब्यागहरु बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गरी सम्बन्धित युनिटहरुमा वितरण गरिएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल,नेपाल
७३	निर्माणाधीन कारागार भवनहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने।	२ वर्ष	बाँके नौवस्ता कारागार संचालनमा ल्याइएको। केन्द्रीय कारागार, नुवाकोटको ९९% कार्य सम्पन्न।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७४	जीर्ण अवस्थामा रहेका कारागारहरूको मर्मत तथा नयाँ भवन निर्माण (३० वटा मर्मत र २० वटा नयाँ निर्माण)	२ वर्ष	कारागारको भवन निर्माणको DPR तयार गर्न थालिएको, वार्षिक बजेट तथा थप निकास भए अनुसार आवश्यकता अनुसार सबै कारागारहरूको मर्मत कार्य १००% पूरा भएको र २० वटा मध्ये, ८ वटा कारागार भवन DPR पूरा भई चालु आ.व. मा निर्माणको लागि बजेट स्वीकृत भएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७५	सबै कारागार परिसरमा Walk Through Gate, X-ray Machine, Metal Detector आदिको व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	आवश्यक बजेट माग गरिएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
७६	सबै कारागारहरूमा पुस्तकालय स्थापना र विस्तार गर्ने।	निरन्तर	विभिन्न संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरिएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७७	अध्यागमन विभाग अन्तर्गत भिषा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	भिषा सेवाकेन्द्र स्थापनाको लागि योजना सहित पहल गरिएको.	अध्यागमन विभाग
७८	अध्यागमन विभागका लागि भवन निर्माण गर्न जग्गाको पहिचान र प्राप्ति गर्ने।	२ वर्ष	का.म.न.पा वडा नं १० को सिट नं १०२-११८६-१० को कित्ता नं ३९१ क्षेत्रफल ०-७-१-० र कित्ता नं ३९२ क्षेत्रफल ५-४-२-० को जग्गाहरु यस विभागको नाममा स्वामित्व कायम गर्नका लागि आवश्यक प्रक्रिया बढाउन भुमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय डिल्लीबजार काठमाण्डौलाई पत्राचार गरिएको।	अध्यागमन विभाग
७९	अध्यागमन कार्यालय बेलहिया रुपन्देहीको भवन निर्माणगर्ने।	२ वर्ष	निर्माणकार्य अन्तिम चरणमा पुगेको।	अध्यागमन विभाग
८०	अध्यागमन कार्यालय पशुपतिनगर, रसुवा, कञ्चनपुर, जमुनाहा, मोहना, कोदारी, विराटनगर, हिल्साको लागि जग्गा पहिचान तथा प्राप्ति गर्ने।	२ वर्ष	स्रोत सुनिश्चितता नभएको।	अध्यागमन विभाग
८१	सीमानाकामा आवगमनको लागि थप स्थान पहिचान तथा अध्यागमन कार्यालय स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने।	२ वर्ष	अध्यागमन कार्यालय नभएका सीमा नाकाहरुमा स्थापनाको लागि अध्ययन गरिएको।	अध्यागमन विभाग
८२	पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा अध्यागमन कार्यालय स्थापना गर्ने।	६ महिना	अध्यागमन कार्यालय स्थापनाको भई कार्य संचालन शुरु भएको।	अध्यागमन विभाग
८३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी चौकी र प्र.जि.अ. आवासको भवन निर्माणको मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	मापदण्ड तयार भई कार्यान्वयन भइ रहेको।	गृह मन्त्रालय
८४	भवन निर्माण हुन बाँकी जिल्ला/इलाका प्रशासन कार्यालयका भवन निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	विवरण अद्यावधिक गरी बजेट प्रस्ताव गरी कार्यन्वयन गरिएको।	गृह मन्त्रालय
८५	प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ बमोजिम नेपाल प्रहरीको समायोजन गर्ने।	२ वर्ष	प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ बमोजिम प्रहरी कर्मचारीहरूको समायोजनको लागि सङ्क्रमणकालीन व्यवस्था बमोजिम आवश्यक कार्य	नेपाल प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			भइरहेको। प्रहरी कर्मचारीहरुको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य भईरहेको।	
८६	प्रहरी समायोजन पश्चात आवश्यकताको आधारमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने।	२ वर्ष	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको लागि मन्त्रिपरिषद्बाट सैदान्तिक सहमति प्राप्त भई प्रतिवेदनको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
८७	UN Peace Keeping Force मा खटिने प्रहरीको लागि छुट्टै स्तरीकृत तालिमको प्रवन्ध गर्ने।	१ वर्ष	UN Peace Keeping Force मा खटिने प्रहरी कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि "Pre-Deployment Training" दुवै प्रहरीहरुमा संचालन गरिएको। (नेपाल प्रहरीमा ४० जनालाई र सशस्त्र प्रहरीमा ५३० जनालाई)	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल,नेपाल
	प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरूबाट सञ्चालन गरिने तालिमको प्रभावकारिताको अध्ययन गर्ने,	२ वर्ष	आ.व. २०७९/०८० को लागि समिति गठन गरी Training Need Analysis अनुरुप तालिम क्यालेण्डर निर्माण गरिएको। सातवटै प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरूमा संचालन हुने तालिम सम्बन्धमा गुणस्तर निर्धारण सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने कार्य गरिएको।	नेपाल प्रहरी
८८	तेश्रो त्रीवर्षीय अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान रणनीतिक कार्ययोजना (CAP III) सँग तादम्यता हुने गरी राष्ट्रिय अपराध सूचना केन्द्र (National Crime Information Center) स्थापना गरी अन्तर सरकारी निकाय अपराध अभिलेख सञ्जाल स्थापना गर्ने (अपराध संहिता,२०७४ अनुसूची १,२ अन्तर्गतका कसुर सम्बन्धी)	२ वर्ष	CAP-III मिति २०७८/११/२२ गते सचिवस्तरीय निर्णयले स्वीकृत भएको। जोखिममा रहेका समुहहरुलाई प्राथमिकता प्रहरी सेवा (Priority Police Service) प्रदान गर्ने सम्बन्धी मस्यौदा तयार भएको। तेस्रो त्रि-वर्षीय अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना (CAP-III) अन्तर्गत अवधारणापत्र (Concept paper) तयार गरी गरिएको। "नेपाल प्रहरीमा रहेको "National Crime Information Center(NCIC)" लाई सरोकारवाला निकायहरुको सूचनाको अभिलेख नेपाल प्रहरीको Crime Data Center मा Data Sharing वा Data Interface को माध्यमबाट भण्डारण गर्न पहल गर्ने" सम्बन्धी विषय स्वीकृतिको प्रकृया सुरू गरिएको।	नेपाल प्रहरी
८९	नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशालाको स्तरोन्नति गर्ने।	१ वर्ष	केन्द्रीय प्रहरी विधि विज्ञान प्रयोगशालाको स्तर वृद्धि गर्नको लागि आवश्यक पर्ने Equipment हरु Forensic DNA Extraction System, Real Timer PCR Instrument for Human Identification नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, प्रवन्ध निर्देशनालय नक्सालबाट खरिद भई विधिविज्ञान प्रयोगशालामा जडान भईसकेको र Triple Quadrupole Gas Chromatograph Mass Spectrometer System (GCMS-MS) खरिद भई केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशालामा जडान कार्य सम्पन्न भएको। नेपाल प्रहरी प्रदेश कार्यालय, विधि विज्ञान इकाई, धरान, सुनसरीबाट मिति	नेपाल प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			२०७९/१०/२२ गतेदेखि रसायन/लागू औषध शाखा संचालनमा आएको।	
९०	नेपाल प्रहरी, डिजिटल फोरेन्सिक ल्यावलाई स्तरोन्नती गरी प्रादेशिक स्तरमा समेत विस्तार गर्ने।	१ वर्ष	केन्द्रीय Digital Forensics Lab लाई स्तरोन्नति गरी प्रादेशिक स्तरमा समेत विस्तारको प्रक्रियामा रहेको।	नेपाल प्रहरी
९१	सबै मुद्दा चल्ने एकाइलाई Case File Digitalization को लागि Digital Scanning Machine को व्यवस्था गर्ने।	१ वर्ष	आवश्यक पर्ने उपकरणहरु खरिदका लागि आवश्यक पहल भईरहेको।	नेपाल प्रहरी
९२	नेपाल प्रहरीमा सवारी वर्कशपको स्तरोन्नति तथा प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरूमा एक/एक सवारी वर्कशपको स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	नेपाल प्रहरीमा रहेका सम्पूर्ण सवारी साधनहरु न्यूनतम खर्चमा आफ्नै जनशक्ति प्रयोग गरी कम समयमा मर्मत गर्ने कार्यको लागि गृह कार्य भईरहेको। सामाखुशीको Workshop को निर्माण सम्पन्न भएको। प्रदेश प्रहरी कार्यालयको Workshop निर्माण कार्यको लागि समिति गठन गरी आवश्यक कार्य भईरहेको। सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत सवारी वर्कसप सञ्चालनमा नै रहेको र उक्त वर्कसपलाई स्तरोन्नति गर्न थप बजेट आवश्यक रहेको हुँदा समन्वय भइरहेको।	नेपाल प्रहरी
९३	नेपाल प्रहरी अन्तर्गतको विशिष्टिकृत अनुसन्धान ब्यूरोहरू (केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो, मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो, लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरो र साईबर ब्यूरो) को लागि जग्गा पहिचान तथा प्राप्ति।	२ वर्ष	साईबर ब्यूरोको लागि जग्गा प्राप्ति भई निर्माण प्रक्रियामा रहेको लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरो:- अधिकार सम्पन्न एकीकृत बागमती सभ्यता विकास समिति बागमती सुधार आयोजना चन्द्रघाट धर्मशाला मर्मत सम्पन्न गरी, ब्यूरो कार्यालय सार्न पहल भईरहको। •अन्य ब्यूरोहरुलाई आफ्नै जग्गा तथा भवन निर्माण गरी स्थानान्तरणको लागि जग्गा प्राप्तिको लागि खोजी कार्य भईरहेको।	नेपाल प्रहरी
९४	नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्र स्थापनार्थ (पुर्वनवलपरासी कावासोती र काठमाडौं गोकर्णेश्वर नपा)जग्गा प्राप्तिको लागि विकास योजना निर्माण गरी उपयुक्त जग्गा खरिद गर्न आवश्यक प्रक्रियामा रहेको। विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्रमा आवश्यक पर्ने दरवन्दीको लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण मार्फत पहल भएको।	नेपाल प्रहरी
९५	प्रहरी कर्मचारीहरूको ब्यारेक भवनको मापदण्ड निर्माण गरी ब्यारेकमा (Coir Mattress) समेत एक प्रहरी एक खाट अवधारणा पूर्ण रूपमा लागू गर्ने।	निरन्तर	ब्यारेकमा (Coir Mattress) समेत एक प्रहरी एक खाट अवधारणा पूर्ण रुपमा लागू गर्ने प्रयोजनको लागि पहल गरिएको। ब्यारेक भवनको नक्सा तथा मापदण्ड तयार गरिएको।	नेपाल प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			प्रहरी कर्मचारीलाई एक Mattress र एक खाट अवधारणा नेपाल प्रहरी कार्ययोजना -२०८० समेत समावेश गरी कार्यान्वयनका निम्ति तयारी गरिएको।	
९६	नेपाल प्रहरी तथा प्रदेशस्तरमा शिशु स्याहार केन्द्र (Child Care Center) स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयको लागि भवनको Design तयार भएको। सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत जिप्रका कैलाली र कञ्चनपुरमा Child Care Center संचालनमा गरिएको।	नेपाल प्रहरी
९७	नेपाल प्रहरी अपराध अनुसन्धान कार्यालयहरूका लागि ३० वटा भवन निर्माण गर्ने।	४ वर्ष	जग्गा प्राप्तिको कार्य गरिएको।	नेपाल प्रहरी
९८	प्रदेश प्रहरी अस्पताल स्थापना हुन बाँकी ३ वटा प्रदेश (प्रदेश नं-१, बागमती र कर्णाली प्रदेश) मा प्रदेश प्रहरी अस्पताल स्थापना गर्ने।	४ वर्ष	कोशी प्रदेश अन्तर्गत कोशी प्रदेश प्रहरी अस्पताल बेलवारी मोरङ उद्घाटन भई पुरानो भवनमा अस्पताल संचालनमा रहेको। बागमती प्रदेश प्रहरी अस्पतालका लागि सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा प्रयोग गर्न उपलब्ध गराउने सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को दफा ५ बमोजिमको शर्त पालना गरी ३० वर्षको लागि प्रयोग गर्न पाउने गरी ४ बिगाहा जग्गा प्रयोग गर्न सम्झौता भई जग्गा प्राप्तिको प्रमाणपत्र प्राप्त भएको। नेपाल प्रहरी विशेष सुरक्षा गण रातोमाटे परिसरमा ब्याण्ड गुल्मको लागि तयार भएको भवनमा अस्थायी रुपमा निकट भविष्यमा बागमती प्रदेश प्रहरी अस्पताल सञ्चालनमा हुने। कर्णाली प्रदेश प्रहरी अस्पताल (हाल नेपालगंज) सुर्खेतमा निर्माण गर्न जग्गा प्राप्तिको लागि सम्बन्धित निकायमा समन्वय भइरहेको।	नेपाल प्रहरी
९९	रेल्वे सुरक्षा गण स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	जिल्ला धनुषा जनकपुर उ.म.न.पा. १ रेल्वे स्टेशनमा स.प्र.ना.उ.को कमाण्डमा ३८ जनाको नफ्रीमा रेल्वे सुरक्षा वेश जनकपुरधाम स्थापना भई कार्य गर्दै आइरहेको ।जिल्ला महोत्तरी भंगाहा न.पा ५ रेल्वे सुरक्षा वेश सिग्याहीमा सप्रनिको कमाण्डमा २४ जना र लोहारपट्टी न.पा.९ पिपराढीमा रेल्वे सुरक्षा बेश पिपराढीमा जु.अ.को कमाण्डमा ११ जना खटिएको।जिल्ला धनुषामा रेल्वे सुरक्षा वेश जनकपुरधाम मातहत रहने गरी FOB कुर्था र FOB वैदेही स्थापना गरी कार्य संचालन गर्दै आइरहेको ।रेल्वे स्टेशनहरुमा हुन सक्ने विभिन्न गतिविधिलाई नियन्त्रण गर्न ७ वटा स्टेशन/हल्टहरु रहेको स्थानहरुमा दैनिक गस्ती, पट्रोलिङ्ग गरी सुरक्षा प्रदान गर्ने गरिएको । तालिम संचालनको लागि पाठ्यक्रम तयार गरी स्वीकृत भएको र निकट भविष्यमा तालिम संचालन गर्ने योजना रहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१००	प्रतिआतङ्कवाद सेल गठन गर्ने।	२ वर्ष	मिति २०७९/१०/२० गते स.प्र.बल, नेपाल प्रधान कार्यालय, कार्य विभाग अन्तर्गत प्रतिआतंकवाद उपशाखा स्थापना गरी कार्य संचालन गरिएको । आतंकवादमा प्रयोग हुने वित्तीय लगानी तथा आम विनाशकारी हतियार निर्माण एवम् लगानी प्रतिरोधको निमित्त सूचना संयन्त्र परिचालन गरी सूचना संकलन तथा विश्लेषण कार्य भइरहेको । प्रतिआतंकवाद तालिम पाठ्यक्रम तयार गरी सोही बमोजिम प्रशिक्षण प्रदान गर्दै आइरहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०१	औद्योगिक सुरक्षा गुल्म (४ वटा) स्थापना गर्ने।	३ वर्ष		
१०२	सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको ७ वटा आश्रित गुल्मलाई अनाश्रित गुल्ममा स्तरोन्नति गर्ने।	३ वर्ष		
१०३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको ६ वटा विशिष्टिकृत तालिम शिक्षालयहरूको स्तरोन्नति गर्ने।	४ वर्ष	नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०४/०३ गतेको निर्णयानुसार सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८० स्वीकृत भई ६ वटा विशिष्टीकृत तालिम शिक्षालयहरुमा सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक प्रमुख रहने गरी थप दरबन्दी सहित स्तरोन्नति गरिएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०४	अन्ताराष्ट्रिय सीमाका संवेदनशील नाकाहरूमा Thermal - Customize Tracking Software सहितका C.C. Camera/PTZ Cameraर Vehicle Scanner जडान गर्ने।	१ वर्ष	सीमा नाकाहरुमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालबाट सि.सि. टि.भि. क्यामेरा जडान गरिएको । आ.व.-०७७/०७८ भन्दा अघि- ५२ स्थानमा १७३ वटा आ.व. ०७७/०७८ मा ३२ स्थानमा ८६ वटा आ.व. ०७७/०७८ भन्दा पछि १९ स्थानमा ५८ वटा गरी हालसम्म जम्मा १०३ स्थानमा ३१७ वटा सि.सि. क्यामेराहरु जडान गरिएको। अन्तर्राष्ट्रिय सीमामा अवस्थित १२ वटा जिल्लाको सीमा नाकामा जडान गरिएका ५२ वटा IPC/PTZ क्यामेराहरुको सीमा सुरक्षा विभाग अन्तर्गत रहेको सि.सि. टि.भि. मोनिटरिङ उपशाखाबाट नियमित रुपमा अनुगमन गर्ने कार्य गर्दै आइरहेको	सशस्त्र प्रहरी बल
१०५	आकस्मिक सुरक्षा व्यवस्थापनका लागि अन्ताराष्ट्रिय विमानस्थलमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको तैनाथ रहने व्यवस्था गर्ने (काठमाडौं, भैरहवा, पोखरामा)।	१ वर्ष	अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको परिचालन सम्बन्धी प्रस्ताव स्वीकृतार्थ मजकुर मन्त्रालयमा पठाइएको ।सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८० बमोजिम सीमा सुरक्षा विभाग अन्तर्गत रहने गरी विमानस्थल सुरक्षा शाखा स्थापना भई कार्य गर्दै आइरहेको ।त्रिभुवन	सशस्त्र प्रहरी बल

क्र.सं.	कियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सुरक्षार्थ थप प्रभावकरी बनाउन गठित समितिहरुमा सहभागी राय प्रदान गरिएको। विमानस्थल सुरक्षा तालिम पाठ्यक्रम तयार गरी सोही बमोजिम प्रशिक्षण प्रदान गर्दै आइरहेको ।	
१०६	पर्वतीय उद्धार तालिम शिक्षालयको भौतिक पुर्वाधारको स्तरोन्नति गरी आवश्यक Logistics को समुचित प्रवन्ध गर्ने।	२ वर्ष	शिक्षालय स्थापनाको लागि नेपाल सरकारबाट जग्गा प्राप्त भएको। शिक्षालय स्थापना तथा तालिम संचालनको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरु मध्ये जम्मा ४ वटा Shed Type भवनहरु निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको। । पर्वतीय उद्धार सम्बन्धी कार्य गर्न मिति २०८१/०४/१५ गते कार्य विभाग मातहत उच्च भू-भाग विपद् उप-शाखा स्थापना गरी कार्य संचालन गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०७	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका १२ वटा गुल्म र १०० वटा बि.ओ.पि. हरूमा मापदण्ड अनुसार आवश्यक ब्यारेकहरू निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	आ.व. २०७८/७९ मा ३ वटा गुल्म र २७ वटा बि.ओ.पि.हरुको भौतिक संरचना निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको । आ.व. २०७९/८० मा १ वटा गुल्म र १० वटा बि.ओ.पि.हरुको भौतिक संरचना निर्माण सम्पन्न गरिएको । आ.व. २०८०/८१ मा २ वटा गुल्म र ९ वटा बि.ओ.पि.हरुको भौतिक संरचना निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०८	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा गठन गर्ने।	२ वर्ष	प्रदेश राजधानी भएका जिल्लाहरुको जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाई गठन भएको। अन्य जिल्लामा समेत इकाइ गठन गर्नको निम्ति पत्राचार गरिएको।	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग
१०९	लागू औषध नियन्त्रण विभागको स्थापनाका लागि अध्ययन गर्ने।	१ वर्ष		
११०	सबै प्रदेशमा सार्वजनिक निजी साझेदारीमा आधारित नमूना लागू औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	मापदण्ड निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
१११	उत्तरी र दक्षिणी नाकाका सबै भन्सार बिन्दुमा Drug Detection Device प्रयोग गर्ने।	१ वर्ष	UNODC बाट प्राप्त भएको, Device त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सारमा लागू गरिएको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			सीमा नाकाबाट हुनसक्ने लागूऔषध र अवैध हात-हतियारको ओसारपसार नियन्त्रण गर्न मिति २०८०/०६/२६ गतेबाट प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म, काँकडभिट्टा अन्तर्गतको सीमा नाकामा चेकजाँच प्रयोजनार्थ Drugs Detection र Arms and Explosive Trade का १/१ वटा डगहरु सहित तालिम प्राप्त दक्ष डग ह्याण्डलर स.प्र.क. परिचालन गरिएको । सीमा नाकामा परिचालित स.प्र.क.हरुका लागि लागूऔषध नियन्त्रण सम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम एवम् सीमा नजिक बसोबास गर्ने स्थानीय नागरिकहरुलाई लक्षित गरी लागूऔषध सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि आवश्यक Documentation को कार्य गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
११२	नेपाल प्रहरीका जिल्लास्थित कार्यालयहरूको भौतिक पुर्वाधार सुधार गर्ने।	निरन्तर	नेपाल प्रहरीको जिल्लास्थित कार्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार सुधार गर्ने हेतुले निर्माण गरिने भवनहरुको आवश्यक मापदण्ड तयार गरिएको। आ.व. २०७९/०८० मा क्रमागत तर्फका ३४ वटा नयाँ निर्माणको लागि इष्टिमेट स्वीकृत भई सम्झौता अनुसार निर्माणकार्य सम्पन्न भएको। आ.व. ०७९/८० मा २७ वटा भवन निर्माण सम्पन्न भएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत प्रदेश सरकाको सहयोगमा २३ वटा र नियमित तर्फको २ वटा भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको। चालु आ.व.मा प्रदेश सरकारको सहयोगमा थप १५ वटा भवन सहित २२ वटा संरचना निर्माणको लागि बजेट निकाशा गरिएको र भौतिक सुधार गर्न २ करोड समेत निकाशा गरिएको। आ.व.२०८०/०८१ मा नेपाल प्रहरीको नियमित बजेटबाट क्रमागत रुपमा रहेका १४ वटा प्रहरी कार्यालयहरुको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य अनुरुप हाल ५० प्रतिशत निर्माण सम्पन्न भएको।	नेपाल प्रहरी
ङ) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास				
११३	गृह प्रशासन अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरूलाई तालिम आवश्यकताको पहिचान गरी तालिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।	निरन्तर	गृह प्रशासन अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरुलाई आवश्यकता अनुसार प्रत्येक आ.व.मा एक-एक पटक न्यायिक क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन गर्ने गरिएको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
११४	जिल्ला तथा इलाका प्रशासन कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधि तथा योजना तर्जुमा र LMBIS सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने	निरन्तर	प्रदेशगत रुपमा निरन्तर तालिम संचालन गरिएको।	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
११५	मन्त्रालय र प्रहरी समेत मातहत कार्यालहरूको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरी सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति र तालिमको व्यवस्थापन गर्ने।	२ वर्ष	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको विस्तृत O & M को मस्यौदा तयार भएको।	गृह मन्त्रालय
११६	मन्त्रालय मातहतका निकायहरूमा कार्यसम्पादन प्रणालीमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागू गर्ने।	निरन्तर	प्रतिवेदन तयार भई मन्त्रिस्तरबाट स्वीकृत भई सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।	गृह मन्त्रालय
११७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तीनै तहमा समान बुझाइका लागि अध्ययन, अनुसन्धान र क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	विभिन्न प्रदेशका जिल्लाहरुमा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमबमोजिम नियमित रुपमा विपद् सम्बन्धी अन्तर्क्रिया, सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको ।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
			आ.व २०७९/८० मा ४९ जिल्लाका ३९२ वटा स्थानीय पालिकाहरुका विपद् शाखा प्रमुख, विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरु, आई.टी हेर्ने प्राविधिक कर्मचारी, ईन्जिनियर एवम् सुरक्षा निकायका सम्बद्ध विषय हेर्ने प्रतिनिधिहरु गरी कुल ११६२ जनालाई अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गरिएको र प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तह गरी २२३ निकायमा विपद् पोर्टल स्थानीयकरण गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
			विपद् जोखिम न्यूनीकरण अन्तर्गत सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालले अभियानको रुपमा २०७० सालदेखि देशभर रहेका विभिन्न कार्यालयहरु मार्फत संचालनमा ल्याएको "समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण सचेतना कार्यक्रम" संचालन गरी २०७८ सालदेखि २०८१ आषाढ मसान्तसम्म जम्मा २,६५,८९२ जना सर्वसाधारण एवम् विद्यार्थीहरुले सहभागिता जनाएका।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
११८	कैदीबन्दीहरूलाई उत्पादन र आयआर्जनका क्रियाकलापमा संलग्न गराई अनुभवको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	कारागारमा मुढा बनाउने, फर्निचर बनाउने, गलैंचा बुन्ने, बत्ती काट्ने जस्ता सिपमूलक कार्य सञ्चालन गरिएको। सिपमूलक कार्यमा संलग्नले नियमानुसार कामदारी सुविधा प्राप्त गरेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
११९	अध्यागमन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलका कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन प्रणाली लागू गर्ने।	६ महिना	काम प्रति सकरात्मक उर्जाका साथ उत्प्रेरित गरिएको तर मौद्रिक प्रोत्साहन प्रणाली लागू नभएको।	अध्यागमन विभाग
१२०	अध्यागमन सम्बद्ध उजुरी/गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीको परिमार्जन र सञ्चालन गर्ने।	१ वर्ष	प्राप्त उजुरी तथा गुनासोहरुको गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत तुरुन्तै व्यवस्थापन गर्ने गरीएको।	अध्यागमन विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१२१	राष्ट्रिय परिचयपत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षासँग सम्बद्ध सबै निकायको संस्थागत क्षमता विकास गर्ने।	निरन्तर	विभिन्न जिल्लाका जनप्रतिनिधी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको सहभागितामा करिब २०१० जनालाई राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान कार्यक्रम सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय समन्वय तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमका साथै विवरण दर्ता, कार्ड वितरण र रुजु अधिकारी तालिम सम्पन्न गरिएको। स्थानीय तह र विभिन्न जिल्ला, काठमाडौं उपत्यका लगायत गरेर करिब १५०० जनाको सहभागितामा सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पत्रिकरण विभाग
१२२	जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई क्षमता विकास र उत्प्रेरणा गर्ने (मौद्रिक तथा गैरमौद्रिक)।	निरन्तर	जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई उनिहरुको अनुकुलता र घर पायक अनुसार चाहेको स्थानमा सरुवा गरेको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
१२३	साइबर ब्युरोको क्षमता विकास गरी थप प्रविधियुक्त बनाई Cyber Forensic Unit (एकाइ) र प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।	निरन्तर	आ.व. २०७८/०७९ मा Digital Forensics Lab Equipment (१२ items), Digital Forensics Tools License Renew गरिएको। आ.व. २०७९/०८० मा Digital Trigg Forensic Equipment खरिदको लागि बजेट व्यवस्थापनको प्रकियमा रहेको। Application Management System खरिद कार्य सम्पन्न भएको। • साइबर ब्युरोको नयाँ भवन निर्माणको कार्य प्रारम्भ भएको।	नेपाल प्रहरी
१२४	समुदाय प्रहरी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	समुदाय प्रहरी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गरिएको। सो अनुसार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी आ.व. २०७९/०८० असारसम्म कूल जम्मा कार्यक्रम ५०,८२१ (सामुदायिक कार्यक्रम- ४२,३६९ विद्यालय केन्द्रित- ८,४५२), लाभान्वित संख्या २७,७२,८८४ जना रहेको।	नेपाल प्रहरी
१२५	नेपाल प्रहरीमा हाल प्रयोगमा रहेका पुराना सवारी साधनहरूको प्रतिस्थापन योजना (replacement plan) अनुसार क्रमशः प्रतिस्थापन गर्दै लगिने।	निरन्तर	आ.व.२०७८।०७९ मा लिलाम गरिएका सवारी साधन (पिकअप-८, जिप-२, मो.सा.-१० थान) प्राप्त भएका सवारी साधन (मोटरसाइकल ३३, प्रिजनर भेन २, वाटरक्यानन २ वटा)। आ.व. २०७९/८० मा २५ वटा सवारी साधन लिलाम प्रक्रियाको लागि मिति २०७९/९/२२ गते सूचना प्रकाशित गरिएको। १८० थान पिकअप र ५५ थान बलेरो पिकअप खरिद भइ वितरण गरिएको।	नेपाल प्रहरी

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१२६	विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षामा प्रयोग भइरहेको सञ्चार प्रविधि र प्रणालीको स्तरोन्नति र आधुनिकीकरण गरी Digital Trunking System विस्तार गर्ने।	निरन्तर	कार्यान्वयनको क्रममा समस्या र चुनौति नआउने उपायहरु समेत अवलम्बन गरी विस्तृत प्रतिवेदन तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
१२७	ट्राफिक Surveillance Vehicle खरिद तथा सञ्चालन गर्ने।	२ वर्ष	काठमाण्डौ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट हाल CCTV जडित २ वटा Surveillance Vehicle संचालनमा रहेको। थप Traffic Surveillance Vehicle खरिद गर्नका लागि समन्वय भईरहेको।	नेपाल प्रहरी
च) विपद् व्यवस्थापन				
१२८	प्रकोपजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि Assessment Platform तयार गर्ने।	२ वर्ष	कार्यक्षेत्रगत शर्तहरु तयार भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१२९	मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य सम्पन्न गर्ने।	१ वर्ष	मनसुनजन्य तथा आगलागिजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि आ.व. २०७९/८० मा ७०३ लाभग्राहीलाई रु. ३,४१,१४,२५०.०० अनुदान रकम निकासा गरी पठाइएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३०	विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार कार्यमा खटिने जनशक्तिको जोखिम बीमा सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	स्वयंसेवक तथा तालीमप्राप्त खोज तथा उद्धार कर्ताहरुको बिमाका सम्बन्धमा अवधारणापत्र तर्जुमा सम्बन्धी कार्य भइरहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३१	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुऱ्याउने संस्था तथा व्यक्तिलाई सम्मान स्वरूप पुरस्कृत गर्ने मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने।	निरन्तर	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुऱ्याउने संस्था तथा व्यक्तिलाई सम्मान स्वरुप पुरस्कृत गर्ने मापदण्ड तयार गर्न उपसचिव सन्ध्या सिग्देलको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन भई कामकारवाही अघि बढाइएको ।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३२	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना हुन बाँकी १५ वटा जिल्लाहरूमा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना एवम् सबै जिल्लाहरूमा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र सुदृढीकरण र सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	१२ वटा जिल्लाहरुमा आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना भई न्यूनतम सुविधा (सञ्चार सामाग्री, प्रविधि जनशक्ति, खोज तथा उद्धार, स्रोत सामाग्री) सहित सञ्चालन भएको, बाँकी ३ वटा जिल्लाहरु (काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर) मा आ.व. ०८१।०८२ को बजेट कार्यक्रम अनुसार स्थापना गरिने।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			राष्ट्रिय आपतकालिन संचालन केन्द्र (NEOC), प्रदेश आपतकालिन संचालन केन्द्र (PEOC), जिल्ला आपतकालिन संचालन केन्द्र (DEOC) हरुमा विपद्को समयमा आवश्यक समन्वयको लागि ७४ जिल्लामा संचालनमा रहेका DEOC, ७ प्रदेशमा	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			संचालनमा रहेका PEOC र केन्द्रमा रहेको NEOC मा जम्मा ८३ जना स.प्र.क.हरुलाई परिचालन गरिएको ।	
१३३	हलुका र मध्यम तहको खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरण सहितको तुरुन्तै परिचालन हुने स्वयंसेवक सहितको विशेष टोली (First Responder/Flying Squad) को व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट स्वयंसेवक ब्यूरो परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको। केन्द्र तथा सबै जिल्लाहरुमा स्वयंसेवक सहितको विशेष टोली गठन भएको ।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			विपद् व्यवस्थापन स्वयंसेवक ब्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ स्वीकृत भई कार्यान्वयन गरिएको ।	विपद् अध्ययन जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
			२०८० को मनसुन शुरु हुनुपूर्व विपद्जन्य घटनाहरुलाई लक्षित गरी आवश्यक जनशक्ति एवम् स्रोतसाधनसहित कोशी प्रदेश अन्तर्गत धनकुटाको मुलघाट, मधेश प्रदेश अन्तर्गत बाराको निजगढ, वागमती प्रदेश अन्तर्गत सिन्धुलीको खुर्कोट र धादिङको आदमघाट, गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत म्याग्दीको वेनी, लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत दाङको भालुवाङ, कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतको चिप्ले तथा सुदुर पश्चिम प्रदेश अन्तर्गत डडेल्धुराको अमरगढीमा विपद् व्यवस्थापन वेश स्थापना गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१३४	अन्तारा्ष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समुह (International Search and Rescue Advisory Group - INSARAG) को Accreditation प्राप्त गर्ने।	२ वर्ष	नेपाली सेनाको विपद् व्यवस्थापन गणलाई अन्तराष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समुह (International Search and Rescue Advisory Group- INSARAG) को Accreditation प्राप्त गर्ने प्रक्रियामा परराष्ट्र मन्त्रालयमा समन्वयको लागि लेखिएको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
			मिति २०७८/१०/०८ गतेदेखि ऐ. १२ गतेसम्म Virtual माध्यमबाट संचालन भएको Asia Pacific INSARAG Regional National Accreditation Process Technical Support Group and Technical Group Workshop Program मा सहभागिता जनाएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१३५	राष्ट्रिय कृत्रिम अभ्यास National Simulation Exercise (SIMEX) Guiding सम्बन्धी दिग्दर्शनर Drill तर्जुमा गरी कृत्रिम अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	सातै वटा प्रदेश समावेश हुने गरी कृत्रिम अभ्यास निरन्तर सञ्चालन भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			दिग्दर्शन तर्जुमाका लागि कार्यदल गठन भएको छ।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			मिति २०७८/१०/१६ गतेदेखि २०८१ आषाढ मसान्तसम्म अन्य सुरक्षा निकायहरु लगायत तथा सरोकारवाला निकायहरुबिच समन्वय र सहकार्य गरी विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी अन्तर्गत एकल-१८४ तथा संयुक्त-५४३ गरी देशभरका ७२७ स्थानमा कृत्रिम घट्नामा आधारित Simulation Exercise संचालन गरिएको जसमा १,०३,७५६ जना सहभागी भएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१३६	विपद् पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तहसम्म खुल्ला क्षेत्रहरूको विवरण अद्यावधिक एवम् प्रकाशन गर्ने।	१ वर्ष	खुला क्षेत्र पहिचान एवम् व्यवस्थापन कार्यविधि सम्बन्धी कार्यदल गठन भएको र राय सुझावको लागि सातवटै प्रदेशसँग राय सुझाव माग गरिएको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१३७	प्रकोपको प्रकृति अनुरूप सम्मुखता, संकटउन्मुखता र जोखिमको आँकलन तथा नक्साङ्कन गर्ने।	निरन्तर	हुम्ला, जुम्ला, मुगु, कालिकोट, डडेल्धुरा, बैतडी, बाजुरा, अछाम, प्युठान, मनाङ, तुवाकोट, नवलपुर, परासी, धनकुटा, सिन्धुपाल्चोक, उदयपुर, धादिङ, लमजुङ, स्याङ्जा, गोरखामा बाढी र पहिरोबाट क्षति भएको जोखिम क्षेत्रको विस्तृत र प्रारम्भिक भौगर्भिक अध्ययन सम्पन्न भएको। डोटी भुकम्पबाट प्रभावित ५ जिल्ला (डोटी, अछाम, बाजुरा, बझाङ र डडेलधुरा) का ९८४० घरधुरीको विस्तृत क्षति मूल्यांकन (DDA) सम्पन्न भएको। १३ जिल्लाका १४५ स्थानीय तहमा रहेका १०,८३३ वटा सार्वजनिक संरचनाहरु (२८,७९९ भवनहरु)को Rapid Visual Screening Survey र सोको विश्लेषण गर्न मोबाइल एप तयार भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३८	प्रहरीको चौकी स्तरसम्म विपद् उद्धारका सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	विपद् व्यवस्थापनको लागि नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी क्षमता मापदण्ड २०७७ स्वीकृत भएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत रु. ३ करोडको लागतमा आवश्यक पर्ने सामान उपलब्धताको लागि प्रदेश सरकारसंग पहल गरी लागत अनुमान तयार भईरहेको। सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत प्रदेश सरकार बाट प्रत्येक जि.प्र.का.हरुलाई रु.५ लाखका दरले विपद् उद्धारका सामाग्री खरिद गर्न रकम प्राप्त भएकोमा सबै जि.प्र.का.हरुले सामाग्री खरिद गरि आफ्ना मातहतका सम्पुर्ण युनिटहरुलाई प्रदान गरेको। प्रहरी चौकी स्तरसम्म Fire Extinguisher लगायतका अग्नि नियन्त्रक सामाग्री व्यवस्थापनको लागि पहल भई रहेको।	नेपाल प्रहरी

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१३९	विपद् व्यवस्थापन डाटावेस प्रणाली (Disaster Management database system) को स्थापना गर्ने।	निरन्तर	विपद्जन्य घटनाको प्रभावकारी अभिलेखीकरण गर्ने कार्यको लागि प्रहरी प्रधान कार्यालय सूचना प्रविधि निर्देशनालयबाट Software विकास गर्न आवश्यक अध्ययन पुरा भई प्राविधिक प्रतिवेदन तयार भएको। विपद् सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण र प्रवाहका लागि यस शाखाबाट संचालन भईरहेको DRRPORTAL को सुदृढीकरणको लागि बजेट विनियोजन भई कार्यान्वयन तयारीको चरणमा रहेको।	नेपाल प्रहरी
१४०	विपद् व्यवस्थापनमा खटिने जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने।	निरन्तर	प्रत्येक आ.व. मा क्षमता विकास संम्वन्धी तालिम संचालन गरी क्षमता अभिवृद्धि भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			आ.व. २०७८/०७९ सालको वार्षिक तालिम क्यालेण्डर अनुसार "विपद् व्यवस्थापन आधारभुत तालिम " ६२ जना प्रहरी कर्मचारीहरुलाई प्रदान गरिएको। आ.व. २०७९/०८० "विपद् व्यवस्थापन आधारभुत तालिम २७ औं, २८ औं, २९ औं र ३० औं समूहमा कूल जम्मा १५१ जना साथै विपद् व्यवस्थापन अनुशिक्षण तालिम २५१६ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १८१ जनालाई एकल तथा संयुक्त रुपमा विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी अनुशिक्षण प्रदान गरिएको।	नेपाल प्रहरी
			स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय, कुरिनटारमा मिति २०७८/१०/१६ गतेदेखि जम्मा ३७ वटा विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित तालिमहरु संचालन गरी विपद् व्यवस्थापनमा खटिने १२५९ जना थप दक्ष जनशक्ति तयार गरिएको । स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटारमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, कोशी प्रदेश सरकार, गण्डकी प्रदेश सरकार तथा बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक सहयोगमा ११० जनालाई गोताखोर तालिम प्रदान गरिएको । गोताखोर टिमलाई देशभरका १० स्थानमा विस्तार गरी उपत्यका लगायत प्रदेश स्तरमा रहेको सम्पूर्ण वाहिनीहरुमा आवश्यक उपकरणहरु सहित तयारी हालतमा राखिएको । विपद् व्यवस्थापनमा खटिने दक्ष जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न हालसम्म सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा ३६०८ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
छ) सेवा प्रवाह र सुशासन				
१४१	गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्रको संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने।	१ वर्ष	Toll Free No, लगायत ४ वटा टेलिफोन लाईन विस्तार गरिएको, Nodal office को व्यवस्था गरिएको। Gunaso Portal मार्फत Data Update गर्ने गरिएको।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा
			गुनासो व्यवस्थापनको लागि सर्वसाधारणको समेत पहुँचमा रहने गरी गुनासो हटलाईन नम्बर प्रत्येक युनिटहरुको बाहिर Flex Board मा राख्न लगाई प्राप्त गुनासोलाई सुनुवाई गर्ने कार्य गर्दै आइरहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१४२	राष्ट्रिय पर्व तथा उत्सवहरूको एकीकृत आन्तरिक व्यवस्थापन ढाँचा तथा वार्षिक क्यालेन्डर तयार गर्ने।	१ वर्ष	क्यालेन्डर तयार हुने क्रममा रहेको।	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
१४३	कैदीबन्दीहरूसँगको भेटघाटको कार्यविधि तथा मापदण्ड तयार गर्ने।	निरन्तर	मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१४४	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी जागरण सिर्जना।	अभियान अवधिभर	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी सूचना प्रचारप्रसार अभियानको लागि विभिन्न जिल्लाहरुसँग निरन्तर समन्वय भईरहेको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४५	परिचयपत्र पाउन योग्य सबै नागरिकको राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि विवरण सङ्कलन गर्ने।	२ वर्ष / तत्पश्चात योग्य हुनेको निरन्तर	२०८० असार मसान्तसम्म १३१५४७४२(अभियान मार्फत ९५४८८९० र इकाईमार्फत ३६०५८५२) नागरिकको विवरण संकलन गरिएको। असार मसान्तसम्ममा ५५ जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्पन्न र १३ जिल्लामा अभियान सञ्चालनमा रहेको। ५६१ स्थानीय तह र ५१०३ वडामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्पन्न भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४६	१ (एक)करोड नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको वितरण गर्ने।	२ वर्ष	पहिलो चरण (११७०००) सहित राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड प्राप्ति: १ करोड २१ लाख १७ हजार राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छपाई: १६ लाख ३० हजार १४ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण: १ लाख ७३ हजार ६८ ५४ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा ७ लाख ८५ हजार कार्ड वितरणका लागि पठाइएको। जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरमा राष्ट्रिय परिचयपत्र (कार्ड) वितरणको लागि एक वटा स्टेशन थप गरिएको। साविक राहदानी विभाग रहेको स्थान, नारायणहिटी दरबार संग्रहालय परिसरमा	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			रहेको ईकाईबाट विवरण दर्ता भएका व्यक्तिहरूको राष्ट्रिय परिचयपत्र (कार्ड) वितरण गर्ने कार्यको लागि २ वटा स्टेशन स्थापना भएको र विवरण दर्ताको लागि १ वटा स्टेशन थप भएको।	
१४७	व्यक्तिगत घटना दर्ताको पहुँच विस्तार गरी ८० प्रतिशत पुऱ्याउने।	२ वर्ष	अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ६६४८, जन्म:- २७,८८,४७८, मृत्यु:- ७,००,१४०, विवाह:- ११,१६,६६४, सम्बन्ध विच्छेद:- ४८,९८१, बसाई सराई:- ६,१६,७२६, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- ५२,७०,९८९ आ.व. ०७९।८० मा भएको अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण: अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ४४६, जन्म:-८१७५९१, मृत्यु:- २०२९९५, विवाह:- ३२४३०१, सम्बन्ध विच्छेद:-२१६५६, बसाई सराई:- १८३२९२, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- १५,४९,८३५	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४८	अनलाइन व्यक्तिगत घटना दर्ता सबै वडा सम्ममा पुऱ्याउने।	२ वर्ष	६६४८ वडामा अनलाइन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता भइरहेको। ९५ वडामा विद्युत तथा इन्टरनेटको पहुँच नभएको कारण अनलाइन घटना दर्ता लक्ष्य अनुसार हुन नसकेको। आ.व. २०८०।८१ मा सबै वडाबाट अनलाइन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने लक्ष्य रहेको र अनलाईन प्रणालीमा नगएका वडाहरुलाई अनलाईन प्रणालीमा जान समन्वय र ताकेता गरिरहेको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४९	सबै स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	७५३ स्थानीय तहमा बैंकिङ्ग प्रणालीमार्फत नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भइरहेको। २०८० असार मसान्तसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या ३८,००,१०८ रहेको र यस आ.व.२०७९।८० को जेष्ठ मसान्तबाट ४ लाख ७४०जना लाभग्राहीलाई Electronic Fund Transfer (EFT) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरी शुरुवात गरिएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१५०	काठमाडौं उपत्यकाका मुख्य सडकहरूमा थप ट्राफिक लाइटको व्यवस्थापन गर्ने।	१ वर्ष	सरोकारवाला निकाय, संघ/संस्थासंग समन्वय गरी Intelligent Traffic Light System ६३ स्थानमा जडान गरिएकोमा हाल ३३ स्थानमा संचालनमा रहेको।	नेपाल प्रहरी

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१५१	मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरूको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लङ्घनका घटना न्यूनीकरण गर्ने।	निरन्तर	मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरुको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लंघनका घटना न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा २०७८ फागुन, चैत्र, वैशाख, जेठ र असार महिनाको प्रगति विवरण:मानव अधिकार सम्बन्धी उजुरी संख्या: २४ वटा, फछ्र्यौट संख्या: २३ वटा, अनुशिक्षण तालिम ११,४९६ जनालाई प्रदान गरिएको, सचेतना कार्यक्रम संख्या: १०० वटा लाभान्वित ३,२८२ जना। मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरुको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लंघनका घटना न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा आ.व.२०७९/०८० असारसम्म मानव अधिकार सम्बन्धी उजुरी संख्या: ६१ वटा, फछ्र्यौट संख्या: ३९ वटा, फछ्र्यौट बाँकी संख्या: २२ वटा, अनुशिक्षण तालिम ३१,०५९ जनालाई प्रदान गरिएको, सचेतना कार्यक्रम संख्या: २६५ वटा लाभान्वित १३,३३७ जना।	नेपाल प्रहरी
			राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको निर्णय बमोजिम सिफारिश भई आएका सबै सिफारिशहरु कार्यान्यनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको, मानव अधिकारको हनन सम्बन्धमा अनुसन्धानका क्रममा राष्ट्रिय मानवअधिकार अधिकार आयोगबाट माग भएको विषयमा राय तथा प्रतिक्रिया पठाइएको, लैंगिक सम्पर्क विन्दुको रुपमा सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरिएको, ICCPR / CAT आवधिक प्रतिवेदन तयार पार्ने सम्बन्धमा ICCPR को हकमा २ वटा प्रदेशस्तरीय कार्यक्रम गरी सुझाव संकलन गरिएको र CAT को सम्बन्धमा मस्यौदा तयार गरिएको।	मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा
			नेपाल प्रहरीबाट मानव अधिकारको हननको विषयमा अनुसन्धान भैरहेको। राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको निर्णय बमोजिम सिफारिश भई आएका सम्पूर्ण सिफारिशहरु कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको। मानव अधिकारको हनन सम्बन्धमा अनुसन्धानका क्रममा राष्ट्रिय मानव अधिकार अधिकार आयोगबाट माग भएको विषयमा राय तथा प्रतिक्रिया पठाइएको। लैंगिक सम्पर्क विन्दुको रुपमा सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय एवम् सहकार्य भईरहेको। मानव बेचविखन तथा ओसार पसार नियन्त्रण जिल्ला समितिलाई थप क्रियाशिल वनाउन ७७ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पत्राचार गरिएको।	मानव अधिकार प्रवर्दधन शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१५२	जोखिममा रहेका सेवाग्राहीलाई प्राथमिकतामा राखी प्रहरी सेवा प्रवाह (Priority Police Service) को मापदण्ड तयार तथा कार्यान्वयन गर्ने।	निरन्तर	जोखिममा रहेका समुहहरुलाई प्राथमिकता प्रहरी सेवा (Priority Police Service) को मस्यौदा प्रतिवेदन तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
१५३	नेपाल प्रहरीमा गुनासो व्यवस्थापनको लागि केन्द्रीय तथा प्रदेश स्तरमा संयन्त्र स्थापना गरी प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	नेपाल प्रहरीमा गुनासो सुनुवाई अधिकृतको व्यवस्था गरिएको। नेपाल प्रहरीका कर्मचारीहरुले पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता सम्बन्धी कार्यदिशा, २०७७ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको। नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालय, प्रहरी निरीक्षणालय अन्तर्गत २४ सै घण्टा गुनासो सुन्ने तथा समाधान गर्न G-24/7 (चौबिसै घण्टा/सातै दिन गुनासो सुन्ने) कक्षको स्थापना भई Toll Free No. ११११ सञ्चालनमा ल्याइएको। अनलाईन उजुरी गुनासो लिने संयन्त्रको रुपमा ujurichhanbin@nepalpolice.gov.np, ecomplian@nepalpolice.gov.np, ecomplain017@gmail.com लगायतका ईमेल ठेगाना, ०१-४४१००७९ र CUG नं. ९८५१२९३००० समेतको व्यवस्था गरी गुनासो व्यवस्थापन गरिएको। आ.व. २०७९/०८० असार मसान्तसम्म उजुरी/ गुनासो बिवरणः कुल उजुरी संख्याः १६७४ वटा, फछ्र्यौट संख्याः १२९८ वटा, कार्यान्वयनको चरणमा ३७६ वटा। प्रहरी कर्मचारीको गुनासो सम्बोधन तथा प्रहरी कर्मचरी बिरुद्दको उजुरी फछ्र्यौट कार्य समयमै गर्न काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय तथा सात वटै प्रदेश प्रहरी कार्यालय प्रमुखसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरिएको।	नेपाल प्रहरी
१५४	विभिन्न राष्ट्रिय दिवसहरूमा वितरण गरिने विभूषणहरू छनौटको मापदण्डको स्तरीकरण गर्ने।	निरन्तर	मापदण्ड स्वीकृत भै विगत आ.व.हरुमा कार्यन्वयन भएकोमा चालु आ.व.मा स्थगित भएको।	

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१५५	ट्राफिक कारबाही तथा जरिवाना प्रयोजनको लागि विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (Digital Payment System) देशभर लागू गर्ने।	१ वर्ष	काठमाण्डौ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट सेवाग्राहीको सहजताको लागि Digital Wallet/Mobile Banking, QR Pay , Kiosk Machine (किअस्क) मार्फत जरिवाना भुक्तानी, कारवाहीमा परेका चालकहरुले नियमानुसार तिर्नुपर्ने जरिवाना कारवाही स्पटबाट तिर्न "Pay Fine on the spot – instant payment system" लागू गरिएको। गण्डकी प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय मातहत जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय कास्कीमा ग्लोवल आई.एम.ई बैंकको एक्सटेन्सन काउण्टर मार्फत राजस्व संकलन गर्दै आएको।	नेपाल प्रहरी
१५६	गृह प्रशासन समूह गठन गर्ने	२ वर्ष	गठन नभएको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
१५७	लागू औषध प्रयोगकर्ताहरूको लागि सञ्चालित उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्रहरूको प्रभावकारिता अध्ययन गर्ने/गराउने।	२ वर्ष	चालु आ.व.मा हुने।	लागूऔषध नियन्त्रण शाखा
१५८	लागू औषध मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति (OST) को प्रभावकारिता अध्ययन अनुसन्धान गर्ने/गराउने।	२ वर्ष	चालु आ.व. मा हुने।	लागूऔषध नियन्त्रण शाखा
१५९	लागू औषध प्रयोगकर्ताहरूको जिल्लास्तरीय द्रुततर मूल्याङ्कन सर्वेक्षण (Rapid Assessment Survey) गर्ने।	२ वर्ष	लागू औषध प्रयोगकर्ताहरूको जिल्लास्तरीय द्रुततर मूल्याङ्कन सर्वेक्षण पर्सा र कैलाली जिल्लामा सम्पन्न भई सुरुवात भएको।	लागूऔषध नियन्त्रण शाखा
ज) अध्ययन, अनुसन्धान तथा सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन				
१६०	विद्यमान सफ्टवेयरहरूको एकीकरण तथा एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गर्ने।	२ वर्ष	CCRS (Citizenship complain register system) लाई CIMS मा Integration गरिएको। CIMS Integration अन्तिम चरणमा रहेको। Software उस्तै उस्तै प्रकृतिका CPAS र DRS लाई एकिकृत ढाँचामा निर्माण गर्ने कार्य भइरहेको। Website, परिपत्र, SMS र Dash Board विपद् पोर्टल लगायतलाई एकिकृत गरिएको। विपद् सँग सम्बन्धित प्रणालीहरूलाई Integration गरिएको।	सूचना प्रविधि शाखा

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१६१	गृह मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको Employees Record Information System- ERIC सफ्टवेयर अद्यावधिक/स्तरोन्नति गर्ने।	निरन्तर	अद्यावधिक भई कार्यन्वयनमा रहेको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
१६२	सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू तथा मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई सुरक्षित र स्तरोन्नति गर्दै लैजाने।	निरन्तर	क) सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू लाई स्तरोन्नति गर्दै लैजाने सम्बन्धमा डाटा सेन्टर तथा Disaster Recovery (DR) सूचना प्रविधि पूर्वाधारको स्तरोन्नतिका लागि सरकारी एकीकृत डाटा केन्द्र (GIDC) मा रहेको मन्त्रालयको डाटा सेन्टरमा उपकरणहरु जडान, High Availability को व्यवस्था, System migration, backup लगायतका कार्य गरिएको। प्रयोगमा रहेका सर्भरहरूमा उपलब्ध स्रोतको अधिकतम उपयोगका लागि सर्भर भर्चुअलाइजेसन सफ्टवेयर प्रयोग गरी एउटै Physical सर्भरमा धेरैवटा भर्चुअल मेसिनहरू सिर्जना गरी तथा सर्भरहरूको भण्डारणलाई भर्चुअलाइज गरी एकीकृत बनाई साझा भण्डारण तहको रुपमा सञ्चालनमा ल्याइएको। जोखिम न्यूनिकरणका लागि डिजास्टर रिकभरी सेन्टर, हेटौंडामा प्रणालीहरुको ब्याकअप रहने व्यवस्था मिलाएको। VPN Router अन्तर्गतका कार्यालयहरुमा नयाँ Branch Router जडान सम्पन्न (तोकिएका ५१ कार्यालयहरु र थप ३ कार्यालयमा जडान) कम्प्युटरहरु मन्त्रालयमा रहेका कम्प्युटरहरुको संख्या, अवस्थाहरुको अनुगमन/ अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गरी पुराना कम्प्यूटरहरुमा (आवश्यकता बमोजिम) RAM, SSD थप गरी स्तरोन्नति गरिएको तथा १८ थान नयाँ Desktop र १८ थान नयाँ Laptop हरु खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइएको। आ.व २०८०/८१ मा GIOMS (Office Automation) को लागि ३० थान नयाँ Desktop खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाईएको (आवश्यक विवरणहरु- Specification, लागत अनुमान, बोलपत्र तयार तथा स्वीकृत; बोलपत्र प्रकाशन)	सूचना प्रविधि शाखा

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			आ.व २०८०/८१ मा १५ थान नयाँ Laptop खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाईएको (आवश्यक विवरणहरु-Specification, लागत अनुमान, शिलबन्दी तयार तथा स्वीकृत; प्रकाशन) CCTV मन्त्रालयमा CCTV को सञ्चालन, व्यवस्थापन, Monitoring तथा ब्याकअप क्षमता अभिवृद्धि गरिएको। ख) मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई स्तरोन्नति गर्दै लैजाने सम्बन्धमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली नागरिकता विवरण व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) को स्तरोन्नति गरी केन्द्रीय नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीका रुपमा विकास तथा एकिकृत डाटाबेश तयार गरी सञ्चालनमा ल्याएको। (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरमा असार १५ बाट , जि. प्र. का. ललितपुरमा मिति २०८०/०५/२४ बाट, ई. प्र. का.फर्पिङमा मिति २०८०/०५/१० र ई. प्र. का. साँखु मिति २०८०/०५/९ बाट CIMS लागू)। केन्द्रीय नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा गैरआवासीय नेपाली नागरिकता दिन सक्ने प्रबन्ध मिलाइएको। सरकारी सेवाहरुको अन्तर आवद्धताको र अन्य निकायहरुले प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गराउन विभिन्न निकायहरुको प्रणालीसँग API मार्फत CIMS लाई Integrate गरिएको। (प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय; शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, राहदानी विभाग; राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग; आन्तरिक राजस्व विभाग; कन्सुलर सेवा विभाग) कार्य सम्झौता मूल्यांकन प्रणाली मन्त्रालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबिच हुने कार्य सम्पादन सम्झौताबमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रक्रियालाई सहज, प्रभावकारी, छिटोछरितो र सुरक्षित बनाउने प्रयोजनार्थ कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS) को विकास सम्पन्न गरी लागू गरिएको। श्रीमान् सचिवज्यूको अध्यक्षतामा कार्य सम्पादन सम्झौता विषयमा मिति	

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			२०८०/०४/०१ मा भर्चुअल बैठक। (CPAS) को विकास सम्पन्न गरी मिति २०८०/०४/१८ गते सबै जिल्लाहरुलाई भर्चुअल अभिमुखीकरण गरिएको। मिति ०८०।४।२८ गते नयाँ CPAS प्रणाली Live संचालन गरिएको। अध्यागमन प्रणालीको कार्य प्रकृया चुस्त बनाउन स्वचालित अनलाइन प्रणाली सीमा तथा अध्यागमन प्रणालीको विकास भई लागू भएको। Website गृह मन्त्रालय र मातहतका सबै जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयहरुको Website Layout लाई एकरुपता प्रदान गर्ने उद्देश्यले एकिकृत रुपमा website निर्माण गरी संचालनमा ल्याइएकोमा Website Upgradation कार्य गरिएको।(Features थप तथा नियमित तस्वीर, सूचना, समाचार, कर्मचारी विवरण अद्यावधिक। कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग, जुद्ध वारुण यन्त्र कार्यालय भक्तपुरको वेबसाइट तयार गरी Access प्रदान गरिएको। विभिन्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय, सीमा प्रशासन कार्यालयहरुलाई website को content feeding, विवरण entry, Update गर्ने जस्ता कार्यहरुमा Support गरिएको। विविध माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृह मन्त्रीज्यूको कार्यक्रम तालिका डिस्प्ले विकास गरी सञ्चालनमा ल्याएको। ERMS, परिपत्र प्रणाली, SMS प्रणाली, विभुषण प्रणाली लगायत मौजुदा सफ्टवेयरहरू सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा आवश्यक सुधार गरी अद्यावधिक गरिएको। मन्त्रालयमा केन्द्रीय विद्युतीय हाजिरी प्रणाली पूर्ण रुपमा(वि.स. २०८० वैशाख१ देखि) सञ्चालनमा ल्याई अद्यावधिक गरिएको। SMS प्रणालीलाई सहज र अद्यावधिक गरी website मा integrate गरिएको र जिल्ला, इलाका तथा सीमा कार्यालयहरुलाई आवश्यकता अनुसार SMS credit थपिएको।	

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			छिटो छरितो र गोपनीय रुपमा सूचना प्रवाह तथा पत्राचार गर्न Website मा परिपत्र प्रणाली Integrate गरी संचालन तथा व्यवस्थापन र आवश्यक सुधार गरिएको र आएका परिपत्रहरुलाई फर्छ्यौट गर्दै र Regular Update गरिएको। ग) सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू तथा मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई सुरक्षित गर्दै लैजाने सम्बन्धमा Genuine Software (with License) को प्रयोग मौजुदा प्रणालीहरूलाई सुरक्षित गर्ने सम्बन्धमा देहाय बमोजिम Software / License खरिद कार्य (आवश्यक विवरणहरु Specification, लागत अनुमान, बोलपत्र कागजात तयार, स्वीकृत, बोलपत्र प्रकाशन, मूल्याङ्कन, खरिद सम्झौता) सम्पन्न गरी License प्राप्त तथा Install भई सञ्चालनमा ल्याएको। • Backup and Replication Software, • Virtualization Software, • EDR (Server Protection) • Enterprise Antivirus • Core Firewall License • Microsoft Office Licence • Operating System Licence • SSL certificate आ.व २०८०/८१ मा Enterprise Antivirus खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाईएको (आवश्यक विवरणहरु-Specification, लागत अनुमान तयार गरी खरिद इकाइमा पठाइएको।) Security Audit गृह मन्त्रालय र यस अन्तर्गतका विभागहरुमा सञ्चालित सफ्टवेयरको Security Audit (VAPT) जाँच गरी सुझाव सहितको प्रतिवेदन पठाइएको। Monitoring and Backup उपकरणहरुको अवस्था, प्रणाली, Storage समय-समयमा Monitoring गरी System Migration, Security Architecture मा सुधार, HA को व्यवस्था गरिएको। निरन्तर Monitoring को लागि SIEM मा Integrate गरिएको।	

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			Website र प्रयोग गरिएका सफ्टवेयरहरुको Application, Database को नियमित व्याकअप राखिएको।	
१६३	मन्त्रालय र मातहत निकाय र कार्यालयविच नेटवर्क स्थापना, अपग्रेड तथा विस्तार गर्ने।	निरन्तर	क) मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयविच ICT Network सञ्चालन, व्यवस्थापन, विद्युतीय सुशासनका लागि गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका जिल्ला, इलाका र सीमा प्रशासन कार्यालयहरुमा Intranet (Lease) लाइन मार्फत आफ्नै ICT Network को स्थापना गरी संचालनमा ल्याएको। उक्त Network राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र दर्ता अभिलेख केन्द्रीकृत गर्ने कार्यको लागि समेत उपलब्ध गराईएको। ICT Network को प्रभावकारी सञ्चालनका लागि पुराना समस्या देखिएका राउटर प्रतिस्थापन तथा थप कार्यालयहरुलाई जोड्न नयाँ जडान गरी ५३ कार्यालयहरुमा जडान सम्पन्न। केन्द्रबाट नै Network संचालनमा रहे/नरहेको अवस्था Monitoring गर्ने गरिएको। मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुमा निरन्तर Network Monitoring, Support तथा आएका समस्याको समाधान। (Connectivity Issue, Packet Loss आदिको अवस्थामा नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरिएको) Intranet Connectivity, Router आदिमा समस्या देखापरी सेवा अवरुद्ध भएकोमा temporary रुपमा वैकल्पिक माध्यम (VPN) को प्रयोगबाट सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त गरेको। क। नेटवर्क अपग्रेड तथा विस्तार ३.थप ८ कार्यालयहरुमा नेटवर्क विस्तार i.इलाका प्रशासन कार्यालय, वोदेवर्सायन, ससरी ii.इलाका प्रशासन कार्यालय, रामगोपालपुर, महोत्तरी iii.इलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनवस्ती, कन्चनपुर iv.इलाका प्रशासन कार्यालय, सिम्रौनगढ, वारा v.इलाका प्रशासन कार्यालय, घर्तिगाउँ, रोल्पा vi.इलाका प्रशासन कार्यालय, माडी, चितवन vii.इलाका प्रशासन कार्यालय, जसपुर, प्युठान	सूचना प्रविधि शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			viiiइलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, सुर्खेत ix इलाका प्रशासन कार्यालय, पाचँथर १३४ वटा कार्यालयहरु आवद्ध रहेको उक्त Network सञ्चालन, व्यवस्थापन, संचालनमा रहे/नरहेको अवस्था Monitoring गरी सपोर्ट तथा आएका समस्याको समाधान गरिएको; लिज लाइन नपुगेका कार्यालयहरुमा Internet VPN मार्फत सेवा सञ्चालनमा ल्याईएको र सञ्जालमा आवद्ध नभएका कार्यालयहरुमा नेटवर्क स्थापना गर्न, Network Connectivity को पहुँच पुर्याउन नेपाल टेलिकमसँग समन्वय तथा उपयुक्त वैकल्पिक माध्यमको निर्क्योल सम्बन्धमा अध्ययन गरिएको। Network Connectivity को पहुँच नभएको कार्यालयहरुमा नेटवर्क स्थापना गर्न नेपालटेलिकमसँग छलफल, पत्राचार समन्वय। तपसिल बमोजिम कार्यालयहरुमा लिज लाइन जडानको सम्भाव्यता र उपयुक्त माध्यम निर्क्योल सम्बन्धमा अध्ययन गरिएको। १. इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला २. इलाका प्रशासन कार्यालय, ऐसेलुखर्क, खोटाङबजार ३. इलाका प्रशासन कार्यालय, सातबिसे, नुवाकोट ४. इलाका प्रशासन कार्यालय, सिर्दिवास, गोरखा ५. इलाका प्रशासन कार्यालय, गोटीखेल, ललितपुर ६. इलाका प्रशासन कार्यालय, खिजिदेम्बा, ओखलढुङ्गा ७. इलाका प्रशासन कार्यालय, सुपौली, पर्सा ८. इलाका प्रशासन कार्यालय, सिंगटीबजार, दोलखा ९. इलाका प्रशासन कार्यालय, ईलनर्कु, डोल्पा १०. इलाका प्रशासन कार्यालय, लाप्चानेप्रिती, रामेछाप ११. सीमा प्रशासन कार्यालय, लोमान्थाङ, मुस्ताङ १२. सीमा प्रशासन कार्यालय, नाम्चे, सोलुखुम्बु १३. इलाका प्रशासन कार्यालय, चंखिला, जाजरकोट १४.इलाका प्रशासन कार्यालय, मानपकडी , रुपन्देही	

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१६४	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र -National Emergency Operations Centre (NEOC) सञ्चालन कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।	२ वर्ष	परिमार्जनको मस्यौदा तयार भई स्वीकृतिको चरणमा रहेको।	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
१६५	Office Automation System लाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	मन्त्रालयमा मिति २०८०/०४/०१ गते देखि प्राप्त पत्रहरु प्रणालीमा दर्ता गर्ने र सम्बन्धितमा फर्वाड गर्ने गरी GIOMS लागू गरिएको। GIOMS पूर्ण रुपमा लागू गर्ने सम्बन्धमा Digital Signature खरिद/प्रासिका लागि प्रक्रिया अघि बढाएको (मिति २०८०/०४/२९ मा टिप्पणी पेस। GIOMS प्रयोग सम्बन्धी अभिमूखीकरण/तालिम का लागि सबै महाशाखा/शाखामा पत्राचार (पेस मितिः २०८०/०५/२४)। GIOMS प्रयोग सम्बन्धी अभिमूखीकरण/तालिम सम्पन्न (पेस मितिः २०८०/०५/२६/ पेस मितिः २०८०/०५/२७)।	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
१६६	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कार्यनीति र मापदण्ड तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० अद्यावधिक गर्ने तथा प्रगति अनुगमन गर्ने।	प्रत्येक दुई वर्षमा	Nepal Disaster Report तयारी भैरहेको। Sendai Mid Term Review तयारी र प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार भई अन्तिम चरणमा रहेको ।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१६७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) को प्रगति अनुगमन गर्न Monitor for Disaster strategic Action plan (MDSA) सफ्टवेयर प्रणाली सञ्चालनमा ल्याउने।	निरन्तर	MDSA को Software निर्माण भै सरोकारवाला निकाय र राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय सरोकारवालाहरुले Data Entry गर्ने गरेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१६८	द्वन्द्वकालीन समयमा वितरण भएको राहत, क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता वापत वितरण भएको रकम र पुनर्निर्माण भएका योजनाहरूको एकीकृत अभिलेख तयार गरी प्रकाशन गर्ने।	२ वर्ष	हालसम्म राज्यबाट द्वन्द्वकालीन समयमा वितरण भएको राहत, क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता वापत गृह मन्त्रालय मार्फत वितरण भएको रकमको विवरण संकलन गर्ने कार्य भएको।	राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१६९	Prisoner Management Information System लाई स्तरोन्नति गरी कारागार प्रशासनको सुदृढीकरण गर्ने।	निरन्तर	स्तरोन्नति गरिएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१७०	कारागार कार्यालयमा रहेका स्वास्थ्यकर्मीहरूको दरबन्दी गृह मन्त्रालयमा सार्ने।	१ वर्ष	गृह मन्त्रालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयबिच छलफल गरिएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१७१	सबै अध्यागमन कार्यालयहरूमा नेपाली पोर्ट लागू गर्ने।	६ महिना	अध्यागमन कार्यालय हिल्सा, बाहेक सबै कार्यालयहरुमा नेपाली पोर्ट लागू भएको।	अध्यागमन विभाग
१७२	विदेशीको हकमा अध्यागमन कार्यालयको प्रस्थान कक्ष र नेपालीहरूको हकमा आगमन कक्षमा इ-गेटलागू गर्ने।	२ वर्ष	योजनामा रहेको, स्रोत सुनिश्चतता नभएकोले इ गेट जडान हुन नसकेको।	अध्यागमन विभाग
१७३	इ-भिसा लागू गर्नका लागि कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने।	१ वर्ष	Software निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेको।	अध्यागमन विभाग
१७४	सबै अध्यागमन कार्यालयहरुबाट System Generated Printed Visa लागू गरी हस्तलिखित भिसालाई प्रतिस्थापन गर्ने।	१ वर्ष	सबै अध्यागमन कार्यालयहरुबाट भईरहेको विदेश स्थित नेपाली दुतावास तथा नियोगबाट पनि E-Visa जारी गर्नेगरी तयारी गरिएको।	अध्यागमन विभाग
१७५	Advance Passenger Information System (APIS) तथा विदेशी नागरिकको ट्र्याकिङ समेत लागू गर्ने।	१ वर्ष	स्रोत सुनिश्चितता नभएको कारण लागू गर्न नसकिएको।	अध्यागमन विभाग
१७६	त्रिभुवन विमानस्थलको अध्यागमन डेस्कमा Automated Biometric Identification System (ABIS)को स्थापना गर्ने।	४ वर्ष	स्रोत सुनिश्चितता नभएको कारण लागू गर्न नसकिएको।	अध्यागमन विभाग
१७७	अनलाइन भिसा आवेदन तथा शुल्क भुक्तानीका लागि International Payment Gateway सञ्चालनमा ल्याउने।	१ वर्ष	अनलाईन भिसा आवेदन कार्यान्वयनमा रहेको र इन्टरनेश्नल पेमेन्ट गेट वे सञ्चालनको लागि छलफल भईरहेको।	अध्यागमन विभाग
१७८	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली (VERSP-MIS) को निकायगत आवद्धता एवम् सुदृढीकरण गर्ने।		व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (VERSP-MIS) देहायका निकायका प्रणाली बिच अन्तरआवद्धता सम्पन्न भएको: कन्सुलर सेवा विभागको LEGAL प्रणाली। स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS र DRMS प्रणाली। अध्यागमन कार्यालयको Nepali Port प्रणाली। राष्ट्रिय किताबखानाको PIS प्रणाली।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय। FCGO र NCHL सँग VERSP MIS आवद्धताको लागि छलफल भइरहेको।	
१७९	CIMS मा आवद्ध गर्न बाँकी रहेका इलाका प्रशासन कार्यालय तथा सीमा प्रशासन कार्यालयहरूबाट (Citizenship Information Management System)-CIMS Software प्रणालीबाट नागरिकता वितरण गर्ने व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	हस्तलिखित नागरिकता वितरण हुँदै आएका थप ४ कार्यालयहरुमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) मार्फत नागरिकता जारी, विवरण व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको। इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला। इलाका प्रशासन कार्यालय, बिनायक अछाम। इलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनबस्ती, कन्चनपुर। इलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, सुर्खेत।	सूचना प्रविधि शाखा र नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८०	मन्त्रालयमा रहेका नागरिकता प्रमाणपत्रको अभिलेख Digitize गरी Touch to Find को अवधारणा अनुसार व्यवस्थित गर्ने।	२ वर्ष	नागरिकतासँग सम्बन्धित अभिलेखहरु गत आ.व. बाट नै RMS प्रणालीमा व्यवस्थापन गरी Touch to Find अवधारणा अनुसार व्यवस्थापन भई कार्यान्वयन भइरहेको।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८१	प्रविष्ट गर्न बाँकी नागरिकता प्रमाणपत्रका पुराना अभिलेखहरू CCIMS मा प्रविष्टि गर्ने।	२ वर्ष	वैवाहिक अंगिकृत र अंगिकृत नागरिकताका पुराना करिब ३४००० अभिलेखहरु अघिल्लो आ.व.मा CCIMS मा प्रविष्टी सम्पन्न गरिएको र दोस्रो Server सिर्जना गरी प्रविष्टी सम्पन्न भएको। यस आ.व.मा ति अभिलेखहरु Digitalize कार्य गर्न बाँकी।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८२	नागरिकता जारी हुँदा पेस भएर आउने अनुसूची लगायतका प्रमाणजन्य कागजातहरू अनिवार्य रुपमा CCIMS मा अपलोड गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुबाट कार्यान्वयन भईरहेको।	नागरिकता शाखा
			नागरिकता जारी हुँदा पेस भएर आउने अनुसूची लगायतका प्रमाणजन्य कागजातहरू नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा अपलोड गर्ने व्यवस्था Module थप गरिएको तथा File Storage लगायतका व्यवस्था मिलाएको।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८३	मन्त्रिपरिषदबाट नागरिकता रद्ध/बदर हुने कार्यलाई c-portal मार्फत Tracking गर्न सकिने गरी व्यवस्थित गर्ने।	१वर्ष	CCIMS मार्फत अभिलेख प्रविष्ट गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यलय, इलाका प्रशासन कार्यालयमा पत्राचार गरिएको ।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
			नागरिकता सुचना व्यवस्थापन प्रणालीमा रद्ध, बदर, त्यागको अवस्था अध्यावधिक गर्ने र सो प्रतिवेदन हेर्ने व्यवस्था रहेको।	सूचना प्रविधि शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१८४	नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा रहेका तथ्याङ्कको शुद्धीकरण (CIMS Data Purification) कार्य सम्पन्न गर्ने।	२ वर्ष	CIMS प्रणालीमा देखिएका अस्वभाविक प्रकृतिका नागरिकता विवरण (उदाहरणका लागि जारी मिति, जारी जिल्ला, पहिलो नाम, किसिम नखुलेका, जिल्लाबाट जारी देखिएका अंगिकृत, सम्मानार्थ नागरिकता आदि) सम्बन्धमा शाखाबाट अध्ययन गरी तथा कार्यालयहरुको अनुरोधको आधारमा सम्बन्धित अभिलेख बमोजिम विवरण संशोधन एवम् अद्यावधिक गरिएको। नागरिकता त्रुटि सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयहरुलाई Follow-up र नागरिकता विवरणमा देखापरेका त्रुटि सम्बन्धी नागरिकका गुनासो सम्बन्धित कार्यालयमा पुर्याउने CCRS प्रणालीको सञ्चालन, सपोर्ट तथा Monitoring, प्राप्त धेरै गुनासोहरू फछ्यौंट नभएका कार्यालयहरुमा गुनासो फछ्यौंट गर्न आवधिक रुपमा पत्राचार गरिएको।	सूचना प्रविधि शाखा
१८५	कसुरजन्य सम्पत्ति रोक्का, नियन्त्रण, जफत, र व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्न सफ्टवेयरको विकास गर्ने।	२ वर्ष	विभागको उद्देश्य हासिल गर्न कसूरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख सम्बन्धी Software निर्माणको लागि आ.व. ०८१।८२ मा बजेट व्यवस्था भएको।	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग
१८६	नेपाल प्रहरीको मौजुदा Personnel Management Information System (PMIS) को स्तरोन्नति गर्ने।	२ वर्ष	आ.व.२०७९/८० मा Personnel Management Information System (PMIS) को स्तरोन्नतिको लागि बजेट प्राप्त भइ उक्त प्रणालीको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक Term of Reference (TOR) तयार गरी PMIS मा Module हरु थप गरी Upgrade गर्नको लागि आवश्यक गृह कार्य भई रहेको।	नेपाल प्रहरी
१८७	नेपाल प्रहरी रेडियो सञ्चार (Radio Communication) मा Digital Trunking System विस्तार तथा प्रहरी चौकी स्तरसम्म Corporate User Group (CUG) सिमकार्ड सहितको फोनसेट उपलब्ध गराउने।	निरन्तर	कार्यान्वयनको लागि विस्तृत प्रतिवेदन तयार भएको। नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय तथा उपत्यका प्रहरी कार्यालय/ प्रदेश प्रहरी कार्यालय सबै सहित मातहत चौकीस्तर सम्म ४,४८७ वटा Corporate user Group (CUG) सिमकार्ड वितरण भएको।	नेपाल प्रहरी
१८८	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रणसँग सम्बन्धित अभिलेख व्यवस्थापन, कार्यान्वयन तथा अनुगमन प्रणालीको विकास गर्ने।	१ वर्ष	प्रणाली विकासको तयारी भईरहेको ।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
१८९	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रणको समग्र अनुभूति मूल्याङ्कन गर्ने/गराउने।	१ वर्ष	शान्ति सुरक्षाको अनुभूतिले सकारात्मक वातावरण तयार भएको। कार्य सम्पादन सम्झौता मार्फत सोको मूल्यांकन गर्ने प्रणाली विकास भएको।	गृह मन्त्रालय

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
१९०	देशको सबै सीमा स्तम्भहरूको वर्तमान अवस्थाको विवरण (Real Time Base मा) अद्यावधिक गर्न सकिने डिजिटल प्रोफाइल तयार गर्ने।	२वर्ष	नेपाल-भारत तथा नेपाल-चीन सीमामा रहेका सीमा स्तम्भ/चिन्हहरुको विस्तृत विवरण GIS प्रविधिमा अद्यावधिक गर्ने कार्य भईरहेको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१९१	साइबर अपराध नियन्त्रण एवम् Digital Platform को दुरुपयोग रोक्ने कार्ययोजना तयार गरी लागू गर्ने।	६ महिना	साइबर ब्यूरो कार्य संचालन कार्यविधि- २०७५ जारी भई कार्य संचालन हुँदै आएकोमा मिति २०७७/०६/१९ गते नेपाल राजपत्रमा प्रहरी नियमावली २०७१ को आठौं संशोधन भई साइबर ब्यूरो सम्बन्धी व्यवस्था भएको हुँदा सोही बमोजिम कार्य संचालन हुँदै आएको छ।	नेपाल प्रहरी
			क) कार्ययोजना तयार विद्यमान साइबर सुरक्षाका चुनौतीहरू एवम् साइबर अपराध नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउने उपायका सम्बन्धमा कार्ययोजना तयार। ख) कार्ययोजना बमोजिम क्रियाकलापहरू लागू निकायमा pirated software को प्रयोगमा परिवर्तन- Genuine/ Licensed Software हरुको प्रयोग Pirated / Crack Software को प्रयोगमा परिवर्तन ल्याई आधिकारिक लाइसेन्स सफ्टवेयरहरु प्रयोगमा ल्याएको। - Operating System - Microsoft Office - Virtual Meeting License उपकरणहरुमा आधिकारिक लाइसेन्स (Firewall License; सर्भरहरुमा Server License, Virtualization License, Backup and Replication; Server Protection का लागि EDR) को प्रयोग, वेबसाइटमा SSL certificate को प्रयोग तथा मन्त्रालयका कम्प्युटरहरुमा Enterprise Antivirus प्रयोग गरिएको। सूचना प्रविधि सुरक्षा परिक्षण सञ्चालनमा रहेका प्रणालीहरुको GEA Audit गरिएको। मन्त्रालयबाट सञ्चालित प्रणालीहरुको वार्षिक रुपमा सूचना प्रविधि सुरक्षा परीक्षण (सूचना प्रविधि विभागबाट Security Audit (VAPT) गरिएको। अन्तर्गतका विभागहरुबाट सञ्चालित सफ्टवेयरहरुको Security Audit (VAPT)	सुचना प्रविधि शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
			जाँच गरी सुझाव सहितको प्रतिवेदन पठाइएको। SIEM प्रयोग प्रणालीहरुलाई सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको Security Information and Event Management (SIEM) सँग आवद्ध गरिएको। डाटा ब्याकअप प्रयोग गरिएका सफ्टवेयरहरुको Application र Database को नियमित ब्याकअप राख्ने गरिएको। (Application Replica full back up in VM, database backup in every 24 hours) वेबसाइटमा अपलोड गरिएका सबै सामग्री तथा तथ्याङ्कको मासिक रुपमा ब्याकअप राख्ने गरिएको। मौजुदा सफ्टवेयरहरू, सूचना प्रविधि पूर्वाधारलाई स्तरोन्नति गर्दै लगिएको र प्रणालीहरुको ब्याकअप रहने व्यवस्था, जोखिम न्यूनिकरणका लागि डाटा सेन्टर, Disaster Recovery (DR) को प्रवन्ध मिलाएको। साइबर सुरक्षा सम्वन्धी चेतना अभिवृद्धि साइबर सुरक्षा, चुनौती, Phishing, Spam लगायतका विषयमा समय-समयमा मन्त्रालयको महाशाखा, शाखा तथा मातहत निकायलाई पत्राचार गरिएको तथा चेतना अभिवृद्धिका लागि जानकारीमूलक कक्षा (लुम्बिनी र कर्णाली)मा सञ्चालन गरिएको।	
१९२	नेपाल प्रहरीका सम्पूर्ण एकाइहरुमा Internet र Intranet सञ्जाल विस्तार गर्दै लैजाने।	निरन्तर	नेपाल प्रहरीको कमाण्ड सेन्टर नेटवर्कमा २५४ स्थानमा Intranet संचालन भइसकेकोमा मुद्दा चल्ने २१७ एकाई मध्ये १७० एकाईमा Intranet आवद्द भएको र आवद्द हुन बाँकी ४७ एकाईमा नेटवर्क विस्तार गर्नको लागि सूचना प्रविधि निर्देशनालयबाट Command Center Site Selection गरी सम्बन्धित कार्यालयमा समन्वय भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा थप २५ प्रहरी कार्यालयहरुमा Intranet जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको।	नेपाल प्रहरी

	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
समन्वय तथा सहजीकरण				
१९३	गुनासो व्यवस्थापनलाई विघुतीय प्रणाली मार्फत सञ्चालन गर्नका लागि हेलो सरकारको पोर्टलसँग आवद्ध गर्ने।	६ महिना	हेलो सरकारवाट प्राप्त अनलाईन गुनासोहरुलाई आवश्यक छानविन गरी सोको नतिजा समय सीमा भित्रै अनलाईन प्रणाली मार्फत अद्यावधिक गर्ने गरिएको ।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा
१९४	कारागार कार्यालयहरूभित्र कैदीवन्दीहरूको उद्यमशीलता विकासका लागि उद्योग दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	कारागार कार्यालय जगन्नाथदेवलवाट एक मात्र कारागार कारखाना संचालन हुँदै आएको। अन्य कारागारहरुले पनि उद्योग दर्ता गरी कारागार कारखाना संचालन गर्न र सो वापत कामदारी सुविधा उपलब्ध गराउने नियम रहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१९५	राष्ट्रिय परिचयपत्र सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (NIDMIS) सँग अन्य निकायको सेवा प्रवाह सम्बन्धी रहेका विघुतीय प्रणालीलाई आवद्ध गर्ने।	२ वर्ष	राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NID MIS) को राहदानी विभागको विघुतीय प्रणालीसँग अन्तरआवद्धता भएको। चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग सम्झौता भइ मेडिकल अधिकृत प्रवेश परीक्षामा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर (NIN) अनिवार्य भएको। अन्य निकायहरुसँग आवद्धताका लागि NID Authentication Platform स्थापना र विकासको लागि आ.व. २०८०।८१ को वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भएको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१९६	नेपाल प्रहरीको केन्द्रदेखि प्रदेश स्तरसम्मका एकाइहरूको अन्य सेवा प्रदायक निकायहरूसँग समन्वय गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	दूरसंचार सेवा प्रदायक संस्थाहरुसँग अपराध अनुसन्धानको क्रममा आवश्यक पर्ने Operational Data प्राप्तिको लागि आवश्यक समन्वय भईरहेको तथा समय समयमा आवश्यक छलफल कार्यक्रममा सहभागी भइरहेको। सेवा प्रदायक निकायसंग सूचना आदान प्रदान कार्यान्वयनको प्रतिवेदन तयार गरिएको। विभिन्न अपराधसँग संलग्न रहेका फरार प्रतिवादीहरुलाई त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको अध्यागमन कार्यालयमा INTERPOL को FIND Device जडान गरे पश्चात हाल सम्म नेपालमा अपराध गरी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा फरार रहेका ९ जना प्रतिवादीहरु पक्राउ परेको। यु.ए.ई. मा पक्राउ परेका एक प्रतिवादीलाई सपुर्दगी मार्फत नेपाल फिर्ता ल्याईएको।	नेपाल प्रहरी
१९७	समुदायस्तरीय लागू औषध नियन्त्रण नमूना परियोजना सञ्चालन गर्ने।	२ वर्ष	झापाको कन्काई नगरपालिकावाट प्रारम्भ भएको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
१९८	सरोकारवाला निकायहरूसँग छलफल गरी प्राकृतिक तथा जैविक हिसावले निषेधित क्षेत्रको पुनरावलोकन गर्ने।	२ वर्ष	छलफलको क्रममा रहेको।	सीमा तथा अध्यागमन शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
ञ) आर्थिक अनुशासन र सदाचार				
१९९	पुराना जिन्सी सामान लिलाम बिक्री गर्ने।	निरन्तर	आ.व २०८०।०८१ मा समेत लिलाम बिकि गरिएको।	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
			आ.j. २०७८/०७९ मा सवारी साधन (गाडी १४ वटा र मो.सा. १६ वटा) तथा जिन्सी सामानहरु लिलाम बिक्री गरी रु. ६५,१४,५६०,४७/- राजस्व दाखिला गरिएको। आ.j. २०७९/०८० मा सवारी साधन (गाडी ८५ वटा र मो.सा. ५६ वटा) तथा जिन्सी सामानहरु लिलाम बिक्री गरी रु. १,६१,६९,७२४.९६/-राजस्व दाखिला गरिएको। आ.व. २०८०/०८१ मा सवारी साधनहरु (गाडी ५० वटा र मो.सा. ४० वटा) तथा जिन्सी सामानहरु लिलाम बिक्री गरी रु. १,१५,९९,२१२।०३ राजश्व दाखिला गरिएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२००	आर्थिक अनुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने	२ वर्ष	तयारीको क्रममा रहेको ।	आर्थिक प्रशासन
			सशस्त्र प्रहरी सेवा, साधारण समुह, लेखा उपसमूहका कर्मचारीहरुको काज तथा सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ बनाई लागू गरिएको। मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त निर्देशनहरुको अक्षरस पालना गर्न तथा आर्थिक अनुशासन, पारदर्शिता र मितव्ययिता कायम गरी त्रुटिरहित ढंगबाट कार्य गर्न गराउन मातहतका समय-समयमा परिपत्र, ब्रिफिङ्ग र निरीक्षण गर्ने गरिएको ।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२०१	बेरुजु फछ्यौंट सम्बन्धी कार्यलाई चौमासिक कार्ययोजना बनाई प्रभावकारी रूपमा फछ्यौंट गर्ने/गराउने।	निरन्तर	बेरुजु फछ्यौंटसम्बन्धी कार्यलाई चौमासिक कार्ययोजना बनाई कार्य गरिएको तथा महालेखा परीक्षकको ६० औं प्रतिवेदनको जवाफ तयारी गरी सार्वजनिक लेखा समितिमा पेस गरिएको ।	आर्थिक प्रशासन शाखा
			चौमासिक कार्य योजना बनाई कार्य गर्न सम्पूर्ण इकाईहरुलाई परिपत्र एवम् निर्देशन दिइएको। आ.व. २०७८/७९ मा रु. १४,८१,०५,५८१।- (७८.०३%) लगत कट्टा गरिएको ।सार्वजनिक लेखा समितिबाट निर्णय भए पश्चात् सम्परीक्षण हुने भन्ने जानकारीको पत्र प्राप्त भएको हुँदा सम्परीक्षण सम्बन्धी कार्य नभएकोले बेरुजू फछ्यौंट नभएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
२०२	मन्त्रालय र मातहत कार्यालयका सबै सवारी साधनहरूको बीमा तथा सवारी ट्रयाकिङको व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	सवारी साधनहरूको बिमा गरिएको।	आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापन शाखा
२०३	प्रहरी कल्याण कोषबाट प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा को पारदर्शिता एवम् प्रभावकारिताका लागि विश्वसनीय लेखा परिक्षण प्रणाली सहितको मापदण्ड/निर्देशिका जारी गर्ने।	२ वर्ष	प्रहरी कल्याण कोषबाट प्रहरी कर्मचारीहरुलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधाको पारदर्शिता एवम् प्रभावकारिताका लागि "कल्याण कोष संचालन कार्यविधि, २०७१ (संसोधन सहित)" बमोजिम कल्याण कोष संचालक समितिबाट वार्षिक प्रतिवेदन स्वीकृत गराई वार्षिक कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको,	नेपाल प्रहरी
२०४	गृह मन्त्रालयका सबै एकाइहरूको लागि सवारी साधन प्रयोगको मापदण्ड तर्जुमा गरी सवारी साधन उपलब्ध गराउने।	२ वर्ष	सवारी साधन प्रयोगको मापदण्ड तर्जुमाको तयारी भई रहेको।	गृह मन्त्रालय
ट) कार्ययोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन				
२०५	मन्त्रालय र मातहतका विभाग तथा कार्यालयहरूको एकीकृत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यढाँचा तयार गर्ने।	६ महिना	मन्त्रालय र मातहतका विभाग तथा कार्यालयहरुको एकिकृत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यढाँचा तयार भएको।	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा
२०६	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको एकीकृत अनुगमन र मूल्याङ्कन कार्यढाँचा		एकीकृत अनुगमन र मुल्याङ्कन कार्यढाँचा को मस्यौदा तयारीको कार्य भईरहेको	प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: वि.सं. २०४७ देखि हालसम्मका माननीय गृह मन्त्रीज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल

क.सं.	नाम	कार्यकाल	
		देखि	सम्म
१.	योग प्रसाद उपाध्याय	२०४७/०१/०६	२०४८/०२/१४
२.	शेर बहादुर देउवा	२०४८/०२/१५	२०५१/०८/१३
३.	के.पी. शर्मा ओली	२०५१/०८/१४	२०५२/०६/०५
४.	खुम बहादुर खड्का	२०५२/०६/०५	२०५३/११/२८
		२०५४/०८/१८	२०५५/०१/०७
		२०५८/०४/११	२०५९/०६/१८
५.	वामदेव गौतम	२०५३/११/२९	२०५४/०६/२६
		२०६५/०५/१५	२०६६/०२/०८
		२०७०/१०/२९	२०७२/०६/२५
६.	बुद्धिमान तामाङ	२०५४/०६/२७	२०५४/०८/१७
७.	गोविन्दराज जोशी	२०५५/०१/०८	२०५६/०३/१५
८.	पूर्ण बहादुर खड्का	२०५६/०३/१६	२०५६/१२/०७
९.	रामचन्द्र पौडेल	२०५६/१२/०८	२०५८/०४/१०
१०.	धर्म बहादुर थापा	२०५९/०६/२५	२०६०/०२
११.	कमल थापा	२०६०/०२	२०६०/१२
		२०६२/०८/०४	२०६३/०१/१७
१२.	दान बहादुर शाही	२०६१/०१/२०	२०६२/०८/०३
१३.	कृष्ण प्रसाद सिटौला	२०६३/०१/१२	२०६५/०५/०५
१४.	भीम बहादुर रावल	२०६६/०३/०३	२०६७/१०/२२
१५.	कृष्णबहादुर महरा	२०६८/०१/२०	२०६८/०४/१५
१६.	नारायणकाजी श्रेष्ठ	२०६८/०४/१६	२०६८/०५। /०३
१७.	विजय कुमार गच्छदार	२०६८/०५/१२	२०६९/११/३०
१८.	माधव प्रसाद घिमिरे	२०६९/१२/०४	२०७०/१०/२७
१९.	शक्ति बहादुर बस्नेत	२०७२/०७/०१	२०७३/०४/२०
२०.	विमलेन्द्र निधी	२०७३/०४/२०	२०७४/०२/२४
२१.	जनार्दन शर्मा	२०७४/०३/१२	२०७४/०६/३१
२२.	राम बहादुर थापा बादल	२०७४/११/१४	२०७८/०२/०६
२३.	बालकृष्ण खाँण	२०७८/०३/२९	२०७९/०९/११
२४.	रवि लामिछाने	२०७९/०९/११	२०७९/१०/१३
२५.	नारायाणकाजी श्रेष्ठ	२०७९/१२/१७	२०८०/११/२१
२६.	रवि लामिछाने	२०८०/११/२३	२०८१/०३/३०
२७.	रमेश लेखक	२०८१/०३/३१	हालसम्म

अनुसूची २: वि.सं. २००७ देखि हालसम्मका गृह सचिवज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल

क्र.सं.	नाम	कार्यकाल	
		देखि	सम्म
१.	गुञ्जमान सिंह	२००७	
२.	मेघ नरसिंह प्रधान	२००९	
३.	यदुनाथ खनाल	२०१२।१०।१३	
४.	लक्ष्मी नाथ गौतम	२०१३।	२०१५।०२
५.	जीवनाथ लोहनी	२०१५।०२।१९	२०१६।।०४
६.	प्रेमनरसिंह प्रधान	२०१६।।०४	२०१७।।१०
७.	क्षेत्र विक्रम राणा	२०१७।।१०	२०२०।।१२
८.	विष्णुमणी आचार्य	२०२०।।१२	२०२३।।०४
९.	क्षेत्र विक्रम राणा	२०२३।।०५	२०२४।।०२
१०.	सुन्दर प्रसाद शाह	२०२४।।०२	२०२९।।१२
११.	शेरबहादुर शाही	२०३०।।०१	२०३५।।१२
१२.	सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ	२०३६।।०१	२०३६।।०४
१३.	कर्णध्वज अधिकारी	२०३६।।०५	२०३८।।०५
१४.	विष्णुप्रताप शाह	२०३८।।०५	२०३९।।०६
१५.	बीरबहादुर शाही	२०३९।।०६	२०४५।०७।३०
१६.	भक्त बहादुर कोईराला	२०४५।०८।०१	२०४७।१०।१९
१७.	रामचन्द्र शर्मा पौडेल	२०४७।१०।२०	२०४८।०६।०३
१८.	योगेन्द्रनाथ ओझा	२०४८।०६।०४	२०४९।०७।२१
१९.	भोजराज पोखरेल	२०४९।०७।२२	२०५१।११।०७
२०.	रेवतीरमण पोखरेल	२०५१।११।१८	२०५२।०७।०२
२१.	पदम प्रसाद पोखरेल	२०५२।०७।१३	२०५३।११।०२
२२.	खेमराज रेग्मी	२०५३।११।१०	२०५३।१२।०६
२३.	रेवतीरमण पोखरेल	२०५३।१२।०७	२०५४।१०।०२
२४.	शरद कुमार भट्टराई	२०५४।१०।०२	२०५५।०१।१४
२५.	पदम प्रसाद पोखरेल	२०५५।०१।१५	२०५७।०७।०१
२६.	श्रीकान्त रेग्मी	२०५७।०७।०२	२०५८।०७।२१
२७.	केशवराज राजभण्डारी	२०५८।०७।२१	२०५८।१२।१९
२८.	विजयराज भट्टराई	२०५८।१२।२२	२०५९।०३।०७
२९.	टिकादत्त निरौला	२०५९।०३।०७	२०६०।०४।२६
३०.	अनन्तराज शर्मा पाण्डे	२०६०।०४।२७	२०६१।०६।१४
३१.	चण्डीप्रसाद श्रेष्ठ	२०६१।०६।१४	२०६२।०७।१०
३२.	बालकृष्ण प्रसाई	२०६२।०७।१४	२०६३।०१।२४
३३.	उमेश प्रसाद मैनाली	२०६३।०१।२४	२०६५।०५।२३
३४.	डा. गोविन्द प्रसाद कुसुम	२०६५।०५।२४	२०६८।०२।०१
३५.	लिलामणी पौडेल	२०६८।०२।०२	२०६८।०६।०१
३६.	सुशिलजङ्गबहादुर राणा	२०६८।०६।०२	२०६९।०४।१७

३७.	नवीन कुमार घिमिरे	२०६९।०४।२८	२०७०।०५।२८
३८.	जनार्दन नेपाल	२०७०।०५।३०	२०७१।०१।०२
३९.	सूर्य प्रसाद सिलवाल	२०७१।०१।०३	२०७२।०८।०६
४०.	नारायण गोपाल मलेगो	२०७२।०८।०६	२०७३।०५।१९
४१.	लोकदर्शन रेग्मी	२०७३।०५।१९	२०७४।०७।०७
४२.	मोहनकृष्ण सापकोटा	२०७४।०८।०७	२०७४।१२।२५
४३.	प्रेमकुमार राई	२०७४।१२।२५	२०७६।१०।१९
४४.	महेश्वर न्यौपाने	२०७६।१०।२०	२०७८।०४।२६
४५.	टेकनारायण पाण्डे	२०७८।०४।२७	२०७९।०६।०१
४६.	विनोद प्रकाश सिंह	२०७९।०६।०२	२०८०।०१।२७
४७.	दिनेश भट्टराई	२०८०।०१।२७	२०८०।११।२९
४८.	एकनारायण अर्याल	२०८०।११।३०	२०८१।०५।१४
४९.	गोकर्णमणि दुवाडी	२०८१।०५।२१	हालसम्म

अनुसूची ३: आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्ला	संख्या
सर्वोत्कृष्ट	रुपन्देही	१
अति उत्कृष्ट	पाल्पा, बागलुङ, पश्चिम रुकुम, मकवानपुर, पर्वत, गुल्मी, तेह्रथुम, रोल्पा, सोलुखुम्बु, डडेलधुरा, ललितपुर, धनकुटा, धादिङ, डोटी, नवलपरासी पूर्व, झापा, डोल्पा, इलाम, भक्तपुर, बाँके, काठमाडौं, मनाङ, मुस्ताङ, भोजपुर, सुनसरी, पूर्वी रुकुम, दार्चुला, नवलपरासी पश्चिम, प्युठान, कञ्चनपुर, कैलाली, दाङ, सिन्धुली, सुर्खेत, सर्लाही, ओखलढुङ्गा, कास्की, मोरङ, रामेछाप, मुगु, अर्घाखाँची, ताप्लेजुङ, जुम्ला, पाँचथर, काभ्रेपलाञ्चोक, बर्दिया, सल्यान, चितवन, रसुवा, म्याग्दी, बैतडी, सिन्धुपाल्चोक, लमजुङ, बझाङ, तनहुँ, गोरखा	५६
उत्कृष्ट	जाजरकोट, संखुवासभा, रौतहट, सिराहा, स्याङ्जा, सप्तरी, पर्सा, कालिकोट, नुवाकोट, कपिलवस्तु, हुम्ला, बाजुरा, बारा, दोलखा, महोत्तरी, खोटाङ, अछाम	१७
उत्तम	दैलेख, उदयपुर, धनुषा	३
मध्यम		
न्यून	-	

प्रथमः रुपन्देही, द्वितीयः पाल्पा, तृतीयः बागलुङ

अनुसूची ४: गृह मन्त्रालयका सचिवालय,महाशाखा तथा शाखाहरूको सम्पर्क नम्बरहरू

सि.नं	महाशाखा/शाखा	टेलिफोन नं
१	मा.मन्त्रीज्यूको सचिवालय	०१-४२११२२९
२	श्रीमान् सचिवज्यूको सचिवालय	०१-४२११२०३
३	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा	०१-४२११२०५
४	प्रशासन महाशाखा	०१-४२११२५१
५	विपद् तथा द्वन्द्व व्यावस्थापन महाशाखा	०१-४२११२६३
६	आन्तरिक व्यावस्थापन महाशाखा	०१-४२११२४१
७	नीति,योजना,अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	०१-४२११२४८
८	कानून महाशाखा	०१-४२११२३०
९	योजना अनुगमन तथा मुल्याङकन शाखा	०१-४२११२७७
१०	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा	०१-४२११२२०
११	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा	०१-४२११२३६
१२	शान्ति प्रवर्द्धन शाखा	०१-४२००६६६
१३	विपद् अध्यायन जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा	०१-४२११२१९
१४	सीमा तथा अध्यागमन शाखा	०१-४२११२७६
१५	लागू औषध नियन्त्रण शाखा	०१-४२११२३७
१६	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा	०१-४२११२६४
१७	मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा	०१-४२११२७९
१८	राहत तथा तथ्याङ्क व्यावस्थापन शाखा	०१-४२११२५८
१९	विभुषण तथा समारोह प्रबन्ध शाखा	०१-४२११२७१
२०	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य (NEOC) शाखा	०१-४२००२५७
२१	गुनासो व्यावस्थापन शाखा	०१-४२११२६१
२२	स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा	०१-४२११२०६
२३	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	०१-४२११२६८
२४	सूचना प्रविधि शाखा	०१-४२१०६२३
२५	आन्तरिक प्रशासन,सवारी तथा समारोह व्यवस्थापन शाखा	०१-४२११००२
२६	प्रहरी कर्मचारी शाखा	०१-४२११२२३
२७	आर्थिक प्रशासन शाखा	०१-४२००५९४
२८	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा	०१-४२११२३९
२९	नेपाल हज समिति	०१-४२११२३५

अनुसूची ५: जिल्ला प्रशासन कार्यालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूका फोन नम्बरहरू

कोशी प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	ताप्लेजुङ	०२४-४६०१२४	९८५२६६३७७७
२	पाँचथर	०२४-५२०१३३	९८५२६६२७७७
३	इलाम	०२७-२५०५५५	९८५२६०७७७७
४	संखुवासभा	०२९-५६०१३३	९८५२०७७७७७
५	तेह्रथुम	०२६-४६०१३३	९८५२०९७७७७
६	धनकुटा	०२६-५२०१३२	९८५२०३७७७७
७	भोजपुर	०२९-५२००३३	९८५२०१७७७७
८	सोलुखुम्बु	०३८-५२०१३३	९८५२८२७७७७
९	ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१३३	९८५२२८७७७७
१०	उदयपुर	०३५-४२०१३३	९८५२८१७७७७

११	झापा	०२३-४५५१२५	९८५२६१७७७७
१२	मोरङ	०२१-५२८५२५	९८५२०५७७७७
१३	सुनसरी	०२५-५६१८७९	९८५२०८७७७७
१४	खोटाङ	०३६-४२०१३३	९८५२८०७७७७

मधेष प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	सप्तरी	०३१-५२०१४७	९८५२८५७७७७
२	सिराहा	०३३-५२०१२१	९८५२८३७७७७
३	धनुषा	०४१-५२००७५	९८५४००७७७७
४	महोत्तरी	०४४-५२००५५	९८५४०२७७७७
५	सर्लाही	०४६-५२०१७७	९८५४०७७७७७
६	रौतहट	०५५-५२००३३	९८५५०३७७७७
७	बारा	०५३-५५०१३३	९८५५००७७७७
८	पर्सा	०५१-५२२११०	९८५५०७७७७७

बागमती प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	दोलखा	०४९-४२११३३	९८५४०१७७७७
२	रामेछाप	०४८-५४०३३३	९८५४०५७७७७
३	सिन्धुली	०४७-५२०५३३	९८५४०६७७७७
४	काभ्रेपलान्चोक	०११-४९०१२३	९८५१२३७७७७
५	सिन्धुपाल्चोक	०११-६२०१०६	९८५१२५७७७७
६	रसुवा	०१०-५४०१३३	९८५१२७७७७७
७	नुवाकोट	०१०-५६०३३३	९८५११४७७७७
८	धादिङ	०१०-५२०१३३	९८५१२४७७७७
९	चितवन	०५६-५२१९२४	९८५५०१७७७७
१०	मकवानपुर	०५७-५२०४९५	९८५५०२७७७७
११	भक्तपुर	०१-६६१४४३७	९८५१२१७७७७
१२	ललितपुर	०१-५५५५४७५	९८५१२२७७७७
१३	काठमाण्डौ	०१-४२६२४७८	९८५१२०७७७७

गण्डकी प्रदेश

सि.नं	बिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	गोरखा	०६४-४२०१३३	९८५६०५७७७७
२	लमजुङ	०६६-५२०१३३	९८५६०१७७७७
३	तनहुँ	०६५-५६०१३३	९८५६०६७७७७
४	मनाङ	०६६-४४०१३३	९८५६०३७७७७
५	कास्की	०६१-४६३०७६	९८५६००७७७७
६	स्याङ्जा	०६३-४२०१३३	९८५६०४७७७७
७	मुस्ताङ	०६९-४४००३३	९८५७६३७७७७
८	म्याग्दी	०६९-५२०३४३	९८५७६२७७७७
९	पर्वत	०६७-४२०१३३	९८५७६१७७७७
१०	बाग्लुङ	०६८-५२०३२२	९८५७६०७७७७
११	नवलपरासी(बर्दघाट सुस्ता पुर्व)	०७८-५४०६१७	९८५७०८७७७७

लुम्बिनी प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	पाल्पा	०७५-५२०१२३	९८५७०५७७७७
२	रूपन्देही	०७१-५२०१५९	९८५७०७७७७७
३	गुल्मी	०७९-५२०१३३	९८५७०१७७७७
४	अर्घाखाँची	०७७-४२०१३३	९८५७००७७७७
५	कपिलवस्तु	०७६-५६०१५९	९८५७०३७७७७
६	पुर्वि रुकुम	०८८-४१३०८३	९८५७८६७७७७
७	रोल्पा	०८६-४४०१३३	९८५७८२७७७७
८	प्युठान	०८६-४२००३३	९८५७८१७७७७
९	दाङ	०८२-५६०१३३	९८५७८०७७७७
१०	बाँके	०८१-५२०१८८	९८५८०२७७७७
११	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	०७८-५२०१३३	९८५७०४७७७७
१२	बर्दिया	०८४-४२०१३३	९८५८०३७७७७

कर्णाली प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	सल्यान	०८८-५२०१३३	९८५७८४७७७७
२	डोल्पा	०८७-५५००३३	९८५८३०७७७७
३	मुगु	०८७-४६०२००	९८५८३४७७७७
४	हुम्ला	०८७-६८००३३	९८५८३१७७७७
५	जुम्ला	०८७-५२००१२	९८५८३२७७७७
६	कालिकोट	०८७-४४०११२	९८५८३३७७७७
७	जाजरकोट	०८९-४३०१३०	९८५८०४७७७७
८	दैलेख	०८९-४२०११२	९८५८०१७७७७
९	रुकुम पश्चिम	०८८-५३००४०	९८५७८३७७७७
१०	सुर्खेत	०८३-५२०१२३	९८५८००७७७७

सुदुरपश्चिम प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	बाजुरा	०९७-५४११२५	९८५८४४७७७७
२	बझाङ	०९२-४२१०१३	९८५८४१७७७७
३	अछाम	०९७-६२०१३७	९८५८४०७७७७
४	डोटी	०९४-४२०१३३	९८५८४३७७७७
५	कैलाली	०९१-५२१३०१	९८५८४२७७७७
६	दार्चुला	०९३-४२०१३३	९८५८५२७७७७
७	बैतडी	०९५-५२०१३३	९८५८५०७७७७
८	डडेल्धुरा	०९६-४२०१३३	९८५८५१७७७७
९	कञ्चनपुर	०९९-५२११०९	९८५३७३७७७७

इलाका प्रशासन कार्यालयहरूको सम्पर्क लिष्ट

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	फोन नं.	इमेल ठेगाना
१.	इलाका प्रशासन कार्यालय, चंखेली, जाजरकोट	९८५८०८३१३३	aaochankheli62@gmail.com
२	इलाका प्रशासन कार्यालय, उर्लाबारी, मोरङ	०२१-४१०१९९	aaourlabari@gmail.com
३	इलाका प्रशासन कार्यालय, ऐसेलुखर्क, खोटाङ	०३६-४११९००	aaoaiselukhark@gmail.com
४	इलाका प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुर, सप्तरी	०३१-५६००८१	aaokanchanpur@gmail.com aaokanchanpur@moha.gov.np
५	इलाका प्रशासन कार्यालय, कटारी, उदयपुर	०३५-४५०३३५	aaokatari2@gmail.com

क.सं.	कार्यालयको नाम	फोन नं.	इमेल ठेगाना
६	इलाका प्रशासन कार्यालय, कोल्हवी, बारा	०५३-४१०१३३	eprakakolhabi@gmail.com
७	इलाका प्रशासन कार्यालय, कोहलपुर, बाँके	०८१-५४०६४६	kohalpuraao@gmail.com
८	इलाका प्रशासन कार्यालय, खिजिफलाटे, ओखलढुङ्गा	९८५२८४२३३३	khijiaao@gmail.com
९	इलाका प्रशासन कार्यालय, खोटाङ बजार, खोटाङ	०३६-४१३०५०	aaokhotangbazar@gmail.com
१०	इलाका प्रशासन कार्यालय, गरुडा, रौतहट	०५५-५६५४२४	ilakagaruda@gmail.com
११	इलाका प्रशासन कार्यालय, गोटीखेल, ललितपुर	९८४१४७१४६४	iscgotikhel@gmail.com
१२	इलाका प्रशासन कार्यालय, गौरीगञ्ज, झापा	०२३-४१२०८७	Aao.gauriganj@gmail.com
१३	इलाका प्रशासन कार्यालय, गौशाला, महोत्तरी	०४४-५५६१५०	aao.gaushala2076@gmail.com
१४	इलाका प्रशासन कार्यालय, घर्तिगाँउ, रोल्पा	०८६-४१६००५	ilakaghartigaun@gmail.com
१५	इलाका प्रशासन कार्यालय, चन्द्रनिगाहपुर, रौतहट	०५५-५४०२३६	aaochapur@gmail.com
१६	इलाका प्रशासन कार्यालय, चन्द्रौटा, कपिलवस्तु	०७६-५४०११५	chandrautailaka@gmail.com
१७	इलाका प्रशासन कार्यालय, चैनपुर, सङ्खुवासभा	०२९-५७०१२९	aaochainpur@gmail.com
१८	इलाका प्रशासन कार्यालय, जस्पुर, प्युठान	०८६-५९००५३	aaojaspur@gmail.com
१९	इलाका प्रशासन कार्यालय, जोगबुढा, डडेलधुरा	०९६-४११०७२	aaojogbudha@gmail.com
२०	इलाका प्रशासन कार्यालय, टिकापुर, कैलाली	०९१-५६०१३३	aaotikapur@gmail.com
२१	इलाका प्रशासन कार्यालय, तुल्सीपुर, दाङ	०८२-५२३५४२	illakaparasan@gmail.com
२२	इलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनबस्ती, कञ्चनपुर	०९९-५६०१०६	aaotribhuwanbasti06@gmail.com
२३	इलाका प्रशासन कार्यालय, धारमारे, सल्यान	०८८-४१२०३४	aaobagchursalyan@gmail.com
२४	इलाका प्रशासन कार्यालय, दमक, झापा	०२३-५८००३६	iaodamak@gmail.com
२५	इलाका प्रशासन कार्यालय, दिङ्ला, भोजपुर	०२९-४२११२३	iaodingla@gmail.com
२६	इलाका प्रशासन कार्यालय, दुल्लु, दैलेख	०८९-४१००३४	aaodullu.dailekh2@gmail.com
२७	इलाका प्रशासन कार्यालय, धरान, सुनसरी	०२५-५२०९७०	iaodharan@gmail.com
२८	इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला	९८५८३२०१७७	aaonarakot@gmail.com
२९	इलाका प्रशासन कार्यालय, नरैनापुर, बाँकि	०८१-५३०८८६	
३०	इलाका प्रशासन कार्यालय, पुर्चौडी, बैतडी	९७४९८७३०३०	aao.purchaudi73@gmail.com abhilekh.purchaudi@gmail.com
३१	इलाका प्रशासन कार्यालय, फर्पिङ, काठमाण्डौ	०१-४७१०२२८	ilakaprasasanpharping@gmail.com
३२	इलाका प्रशासन कार्यालय, बनखुचौर, काभ्रेपलान्चोक	९८५१२३६७४२	aaobanakhu@gmail.com
३३	इलाका प्रशासन कार्यालय, बरहथवा, सर्लाही	०४६-५४०४६७	aaobarahathawa@gmail.com
३४	इलाका प्रशासन कार्यालय, बर्दिबास, महोत्तरी	०४४-५५०६६८	iscbardibas@gmail.com
३५	इलाका प्रशासन कार्यालय, बाबियाचौर, सुर्खेत	०८३-४१६०५१	aaobabiyachour@gmail.com
३६	इलाका प्रशासन कार्यालय, बासगढी, बर्दिया	०८४-४००२००	aaobansgadhi@moha.gov.np aaobansgadhi@gmail.com
३७	इलाका प्रशासन कार्यालय, बुटवल, रुपन्देही	०७१-५४१००७	aaobutwall@gmail.com
३८	इलाका प्रशासन कार्यालय, बुर्तिबाङ, बाग्लुङ	०६८-४१००९९	aaoburtibang@gmail.com ekikritsewa74@gmail.com
३९	इलाका प्रशासन कार्यालय, बोदेबरसाइन, सप्तरी	०३१-४४६०५८	aaobodebarsayan@moha.gov.np
४०	इलाका प्रशासन कार्यालय, मंगलवारे, इलाम	०२७-४०००९०	aaomangalbare@gmail.com
४१	इलाका प्रशासन कार्यालय, मझगवा, रुपन्देही	०७१-४०१००१	aao.majhagawa1@gmail.com
४२	इलाका प्रशासन कार्यालय, माडीकल्याणपुर, चितवन	०५६-५०१०४७	ilakamadi7@gmail.com
४३	इलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, गोकुलपुर, सुर्खेत	०८३-५९०९९५	aaomehelkunasurkhet@gmail.com
४४	इलाका प्रशासन कार्यालय, यदुकुहा, धनुषा	०४१-४१००१६	dhanusa.yadukuha74@gmail.com
४५	इलाका प्रशासन कार्यालय, रंगेली, मोरङ	०२१-५८००५६	laorangeli1@gmail.com
४६	इलाका प्रशासन कार्यालय, रवि, पाँचथर	०२४-४१२१३३	arearabi@gmail.com
४७	इलाका प्रशासन कार्यालय, राजापुर, बर्दिया	०८४-४६०१६३	aaorajapurbardiya@gmail.com
४८	इलाका प्रशासन कार्यालय, राजारानी, धनकुटा	०२६-४११००२	aaorajarani@gmail.com
४९	इलाका प्रशासन कार्यालय, रामगोपालपुर, महोत्तरी	०४४-४१००६८	ads.ramgopalpur@gmail.com

क.सं.	कार्यालयको नाम	फोन नं.	इमेल ठेगाना
५०	इलाका प्रशासन कार्यालय, रामपुर, पाल्पा	०७५-४००४७५	aaorampurpalpa@gmail.com
५१	इलाका प्रशासन कार्यालय, लमही, दाङ	०८२-४१७०६०	aaolamahi@gmail.com
५२	इलाका प्रशासन कार्यालय, लाप्चाने प्रिती, रामेछाप	०४४-६९२१४५	aaolopchanepriti@gmail.com
५३	इलाका प्रशासन कार्यालय, लाहान, सिरहा	०३३-५६३२६६	aaolahan@moha.gov.np
५४	इलाका प्रशासन कार्यालय, लेखनाथ, कास्की	०६१-५०४१२३	aaolekhnaath@gmail.com
५५	इलाका प्रशासन कार्यालय, लोमाङथाङ, मुस्ताङ	९८५७६५०४३५	lomanthangaao@gmail.com
५६	इलाका प्रशासन कार्यालय, वाणगंगा, कपिलवस्तु	०७६-५५०३३६	aaobanganga@gmail.com verify.aaobanganga@gmail.com
५७	इलाका प्रशासन कार्यालय, वालिङ, स्याङ्जा	०६३-४४०३४४	aaowaling95@gmail.com aaowaling@moha.gov.np
५८	इलाका प्रशासन कार्यालय, विनायक, अछाम	०९७-५०००01	aaobinayak11@gmail.com
५९	इलाका प्रशासन कार्यालय, सक्रान्तिबजार, तेह्रथुम	९८६९१७००१७	elakaprashasan13thum@gmail.com
६०	इलाका प्रशासन कार्यालय, सर्केगाड, हुम्ला	९८५८३२०३९७	aaosarkeghat@moha.gov.np
६१	इलाका प्रशासन कार्यालय, साँखु, काठमाण्डौ	०१-४४५०९०५	ilakasnkhu@gmail.com
६२	इलाका प्रशासन कार्यालय, सातबिसे, नुवाकोट	९८५१२४२२२७	aao.satbise@gmail.com
६३	इलाका प्रशासन कार्यालय, सिंगटीबजार, दोलखा	०४९-४१००२४	aaisingati24@gmail.com
६४	इलाका प्रशासन कार्यालय, सिमरा, बारा	०५३-५२००३३	aaosimara@gmail.com
६५	इलाका प्रशासन कार्यालय, सिम्रौनगढ, बारा	०५३-४११०३३	simaraoungadhaao@gmail.com
६६	इलाका प्रशासन कार्यालय, सिर्दिबास, गोरखा	९८४६२२३१६४	helpingeamsharma@gmail.com
६७	इलाका प्रशासन कार्यालय, सुखड, कैलाली	०९१-४०३२३६	aao.sukhad@gmail.com
६८	इलाका प्रशासन कार्यालय, सुपौली, पर्सा	९८५५०३८३२७	aaosupauliparsa@gmail.com aaosupauli@moha.gov.np
६९	इलाका प्रशासन कार्यालय, सोताङ, सोलुखुम्बु	०३८-४१००६५	aaosotangbazar@moha.gov.np
७०	इलाका प्रशासन कार्यालय, सोरुकोट, मुगु		
७१	इलाका प्रशासन कार्यालय, हरिनगरा, सुनसरी	९८५२०४१३१३	aaoharinagara@gmail.com
७२	इलाका प्रशासन कार्यालय, हरिवन, सर्लाही	०४६-५३०४१९	ilakaharion@gmail.com
७३	इलाका प्रशासन कार्यालय, हुवास, पर्वत	०६७-४११०३२, ०६७-४११०३३	aaohuwas@gmail.com
७४	इलाका प्रशासन कार्यालय, इसनर्कु, डोल्पा		
७५	इलाका प्रशासन कार्यालय, चौरजहारी, रुकुम (पश्चिम)	९८५७८२७७८५	aaochaurjaharirukumwest@gmail.com
७६	इलाका प्रशासन कार्यालय, मानपकडी, रुपन्देही		aaomanpakadi2023@gmail.com
७७	इलाका प्रशासन कार्यालय, सेमरी, नवलपरासी बर्दघाट सुस्ता पश्चिम	०७८-४००१६६	ilakasemari2073@gmail.com

सीमा प्रशासन कार्यालय

क.सं.	कार्यालयको नाम
१	सीमा प्रशासन कार्यालय, ओलाङचुङगोला, ताप्लेजुङ
२	सीमा प्रशासन कार्यालय, लामाबगर, दोलखा
३	सीमा प्रशासन कार्यालय, सल्लेरी, सोलुखुम्बु
४	सीमा प्रशासन कार्यालय, च्याङ्थापु,पाँचथर
५	सीमा प्रशासन कार्यालय, हटियागोला, संखुवासभा

अनुसूची ६: कार्यसम्पादन सम्झौता

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र बमोजिमको कार्य सम्पादन गरी शान्ति सुरक्षा प्रवर्द्धन गर्न, प्रशासनिक कार्यहरूलाई सरल, पारदर्शी एवम् नतिजामा आधारित बनाई सुशासन कायम गर्न, सार्वजनिक पदाधिकारीलाई जिम्मेवारी प्रति प्रतिबद्ध बनाई जनता र संगठन प्रति जवाफदेही तुल्याई कार्य सम्पादन गर्न सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५ तथा सार्वजनिक पदाधिकारीको कार्यसम्पादन करार निर्देशिका, २०७९ बमोजिम गृह मन्त्रालयका सचिव र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबीच गरिएको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को कार्यसम्पादन सम्झौता।

सम्झौताका कार्य शर्तहरु:

१. यस सम्झौताको अवधि २०८१ श्रावण १ गतेदेखि २०८२ असार मसान्तसम्म १ (एक) आर्थिक वर्षको रहनेछ।

२. यसै साथ संलग्न कार्यसम्पादन सूचकको आधारमा कार्यसम्पादनको अवस्था पहिचान हुनेछ। कार्यसम्पादन प्रगतिलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनसँग आबद्ध गरिनेछ।

३. यसैसाथ संलग्न चौमासिक विभाजन सहितको कार्यसम्पादन सूचक बमोजिम आफूले गरेका कार्यहरु CPAS प्रणाली मार्फत नियमित र तोकिएको ढाँचा र समयमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ। गृह सचिवसँग हुने यो सम्झौता साउनको दश (१०) गते भित्र सम्पन्न गरी पठाउनु पर्नेछ।

४. कार्यसम्पादन सूचक बमोजिम प्रमुख जिल्ला अधिकारीले कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेखित मापन विधि र सम्बन्धित प्रमाण समेत संलग्न राखी CPAS प्रणालीमा प्रविष्टि गरेको आधारमा निजको कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन हुनेछ। लक्ष्य तोकिएका कामको हकमा ९० प्रतिशत भन्दा बढी र सबैभन्दा बढी अंक हासिल भएमा सर्वोत्कृष्ट, ९० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा अति उत्कृष्ट, ८० प्रतिशत भन्दा माथि ९० प्रतिशतसम्म हासिल भएमा उत्कृष्ट, ६० प्रतिशत भन्दा माथि ८० प्रतिशतसम्म उत्तम, ५० प्रतिशत भन्दा माथि ६० प्रतिशतसम्म मध्यम र ५० प्रतिशत भन्दा कम भएमा न्यून कार्यसम्पादन स्तर मानी स्तरिकृत गरिनेछ।

५. कार्यसम्पादन सम्झौता सूचकको सि. न. ६ मन्त्रालयको मूल्याङ्कनका सूचकहरूको मूल्याङ्कन गृह सचिवबाट हुनेछ।

६. कार्यसम्पादन सम्झौता अवधिमा सचिव वा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अन्यत्र सरुवा भएमा नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जिल्लाको कार्यसम्पादन प्रगति अवस्था, कार्यप्रक्रियाका बारेमा विस्तृत जानकारी सहितको विवरण (Handover Note) का साथमा CPAS बाट प्राप्त लगपाठ पत्र हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ। सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसारका बाँकी कार्य सम्पादन गर्ने दायित्व नयाँ बहाल हुने सचिव र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको हुनेछ।

७. यस सम्झौतामा उल्लेख भएका बाहेक नियमित कार्य र तत्काल कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने अन्य कार्य माथिल्लो निकाय तथा अधिकारीबाट निर्देशन भए अनुसार सम्पादन गर्नुपर्नेछ। कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेख भए बाहेकका कार्य सम्पादनको क्रममा थप साधन स्रोत आवश्यक भएमा सोको उपलब्धताका लागि कार्ययोजना सहितको विवरण पेश गर्नुपर्नेछ।

कार्य सम्पादन सम्झौता गर्ने
दस्तखत
नाम
पद
कार्यालय: प्रमुख जिल्ला अधिकारी
मिति

कार्य सम्पादन सम्झौता गराउनेको
दस्तखत
नाम: एकनारायण अर्याल
पद: सचिव
मन्त्रालय: गृह मन्त्रालय
मिति: २०८१/०४/०१

जिम्मेवारी सर्त

कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सम्झौता अवधिमा सरुवा भएमा वा पदमा नरहेमा नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीमा जिम्मेवारी सर्नेछ। सोको लागि छुट्टै कार्यसम्पादन सम्झौता गर्नुपर्ने छैन।

नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीको दस्तखत :
नाम:
पद :

अनुसूची ७: वर्गीकृत जिल्लाहरुको सूची

वर्गीकृत जिल्लाहरूको सूची

"क" वर्ग		"ख" वर्ग				"ग" वर्ग	
क्र.सं.	जिल्ला	क्र.सं.	जिल्ला	क्र.सं.	जिल्ला	क्र.सं.	जिल्ला
१	कञ्चनपुर	१	अछाम	२०	नुवाकोट	१	कालिकोट
२	कपिलवस्तु	२	अर्घाखाँची	२१	पर्वत	२	डोल्पा
३	काठमाडौं	३	इलाम	२२	पाँचथर	३	ताप्लेजुङ
४	कास्की	४	जुम्ला	२३	पाल्पा	४	तेह्रथुम
५	कैलाली	५	ओखलढुङगा	२४	प्युठान	५	दार्चुला
६	चितवन	६	सङ्खुवासभा	२५	बर्दिया	६	बझाङ
७	झापा	७	स्याङ्जा	२६	बागलुङ	७	बाजुरा
८	दाङ	८	खोटाङ	२७	बैतडी	८	मनाङ
९	धनुषा	९	गुल्मी	२८	भोजपुर	९	मुगु
१०	नवलपरासी पश्चिम	१०	गोरखा	२९	रामेछाप	१०	मुस्ताङ
११	पर्सा	११	जाजरकोट	३०	रोल्पा	११	म्याग्दी
१२	बाँके	१२	डडेल्धुरा	३१	लमजुङ	१२	रसुवा
१३	बारा	१३	डोटी	३२	सल्यान	१३	रुकुम पूर्व
१४	भक्तपुर	१४	तनहुँ	३३	सिन्धुपाल्चोक	१४	रुकुम पश्चिम
१५	महोत्तरी	१५	दैलेख	३४	सिन्धुली	१५	सोलुखुम्बु
१६	मोरङ	१६	दोलखा	३५	सुर्खेत	१६	हुम्ला
१७	रुपन्देही	१७	धनकुटा				
१८	रौतहट	१८	धादिङ				
१९	ललितपुर	१९	नवलपरासी पूर्व				
२०	सप्तरी						
२१	सर्लाही						
२२	सिराहा						
२३	सुनसरी						
२४	उदयपुर						
२५	काभ्रेपलाञ्चोक						
२६	मकवानपुर						

अनुसूची ८: 'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची २

'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

	मुख्य नतिजा क्षेत्र कार्यसम्पादन सूचक, क्रियाकलापहरू	प्रमाण	परिमाण	त्रैमासिक विभाजन: पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो	अङ्क भार	मापन दर (अङ्क सहित): सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
	[illegible]											
क	अपराध नक्सा बहिलको पुनरावृत्ति प्रतिषेध रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☑	☐	☐	☐	3	साउन भित्र (३)	भदौ भित्र (२.५)	असोज भित्र (२)	-
ख	सेवाक्षेत्र विशिष्ट सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☑	☐	☐	☐	2	भदौ भित्र (२)	असोज भित्र (१.५)	-	-
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	24	☑	☑	☑	☑	4	त्रैमासिक ६ पटक (४)	त्रैमासिक ५ पटक (२.७५)	त्रैमासिक ४ पटक (२.५)	त्रैमासिक ३ पटक (०.२५)
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, प्रहरी, चौकी, बिल्डाको सहित)	निरीक्षण प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	2	☐	☑	☐	☑	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	सेफ गृह, अस्थायी आवास, सुधारगृहको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	☑	☐	☑	☐	1	१ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
छ	निजी हातहतियार, हजात [illegible], [illegible] निरीक्षण	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☑	2	१ पटक (२)	-	-	-
ज	शान्ति सुरक्षा कायम गर्न [illegible], अपराध नियन्त्रण, [illegible] सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
झ	[illegible] कार्यान्वयन [illegible] र विवरण [illegible]	कार्य योजना र विवरण/निर्णय पुस्तिका/प्रतिवेदन	3	☑	☐	☐	☑	2	कार्य योजना (०.५) र विवरण (०.५)	-	-	निर्णय पुस्तिका (०.५) र प्रतिवेदन (०.५)
ञ	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक [illegible]	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☑	☐	☑	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ट	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
	[illegible]											
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य योजना	1	☑	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ख	मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन [illegible], मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	1	☑	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ग	[illegible] विवरण	विवरण	2	☐	☑	☐	☑	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्र्यौट	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०% (१)	<७०% (०.५)
ङ	जिल्ला आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछ्र्यौट	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०% (१)	<७०% (०.५)
च	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कर्मचारी बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	12	☑	☑	☑	☑	1	१२ पटक (१)	≥९ पटक (०.७५)	≥६ पटक (०.५)	<६ पटक (०.२५)
छ	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	3	≥९५% (३)	≥९०% (२.७५)	≥८०% (२.२५)	<८०% (०.७५)
ज	CDMS को वृद्धि सम्बन्धी	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	1	≥९०% (१)	≥८०% (०.७५)	≥७०% (०.५)	<७०% (०.२५)
झ	कार्यालयमा सिधै वा निकायका निवेदन मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछ्र्यौट	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०% (१)	<७०% (०.५)
ञ	अनुमति [illegible], [illegible], [illegible] सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट	विवरण/प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	2	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०% (१)	<७०% (०.५)
ट	जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूको बैठक	निर्णय पुस्तिका	12	☑	☑	☑	☑	1	१२ पटक (१)	९ पटक (०.७५)	६ पटक (०.५)	३ पटक (०.२५)

ठ	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरीक्षण	प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ड	स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	प्रकाशन	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ढ	सूचना अधिकारीसँग बैठक	निर्णय पुस्तिका	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ण	[illegible]	प्रतिवेदन	१२	☑	☑	☑	☑	२	त्रैमासिक ४ पटक (२)	त्रैमासिक ३ पटक (१.५)	त्रैमासिक २ पटक (०.५)	-
त	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	☑	१	१ पटक (१)	-	-	-
थ	[illegible]	पटक	२४	☑	☑	☑	☑	१	>=२४ (१)	>=१८ (०.७५)	>=१२ (०.५)	>=६ (०.२५)
द	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी [illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	☑	१	१ पटक (१)	-	-	-
ध	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्र्यौट	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	१	>=९०% (१)	>=८०% (०.७५)	>=७०% (०.५)	>=६०% (०.२५)
न	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	☑	१	१ पटक (१)	-	-	-
प	[illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
फ	कार्यालयको अभिलेख व्यवस्थापन तथा डिजिटाइजेशन	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ब	[illegible]	प्रतिवेदन	२	☐	☑	☐	☑	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
भ	बेरुजु फछ्र्यौट, अद्यावधिक बेरुजु फछ्र्यौट	प्रतिवेदन	१	☐	☐	☐	☑	१	>=७०% (१)	>=६०% (०.७५)	>=५०% (०.५)	>=४०% (०.२५)
म	[illegible] बेरुजु [illegible]	विवरण/प्रतिवेदन	१	☐	☐	☐	☑	१	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
य	[illegible] मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
र	[illegible]	विवरण	२	☑	☐	☐	☑	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ल	पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	१	त्रैमासिक लक्ष्य क्रमशः १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति मापन लक्ष्यको >=८०%, >=६०%, >=४०% र <४०% हासिल भएमा क्रमशः १, ०.७५, ०.५ र ०.२५ अङ्क प्राप्त हुनेछ।			
व	[illegible]	विवरण	१	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
श	[illegible]	दर प्रतिशत	४	☑	☑	☑	☑	२	१००% (२)	>=८०% (१.५)	>=६०% (१)	>=४०% (०.५)
ष	[illegible]	प्रतिशत	४	☑	☑	☑	☑	२	>=९५% (२)	>=८०% (१.५०)	>=७०% (१)	>=६०% (०.५)
स	[illegible]	प्रतिशत	४	☑	☑	☑	☑	२	>=९५% (२)	>=८०% (१.५०)	>=७०% (१)	>=६०% (०.५)
	[illegible]		[illegible]					[illegible]				
ह	[illegible]	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
क्ष	[illegible]	अनुगमन प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
त्र	[illegible]	निर्णय पुस्तिका	२	☑	☐	☑	☐	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ज्ञ	[illegible]	कार्यान्वयन प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
[illegible]	[illegible]	अनुगमन प्रतिवेदन	२	☑	☐	☑	☐	१	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-

[illegible]												
क	[illegible]	[illegible]	1	☑	☑	☑	☑	7	४ पटक (३)	३ पटक (२.५)	२ पटक (२)	१ पटक (१.५)
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	योजनाको दस्तावेज	1	■	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, भूकम्प, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आकस्मिक कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	दस्तावेज	1	☐	☐	☐	■	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सबै स्थानीय तह [illegible] QRT/IRT को परिचालन योजना र परिचालन	परिचालन योजना/ प्रतिवेदन	2	■	☐	☐	■	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)		
ङ	विपद्को समयमा उद्धार, राहत [illegible] व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	[illegible]	1	■	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
च	विपद् प्रभावित समुदायमा उद्धार र राहत वितरण	विवरण	4	■	■	☑	☑	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
छ	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन [illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☐	■	☐	■	1	४ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
ज	विपद् [illegible] अभिलेखन	विवरण	1	☐	☐	☑	☐	1	[illegible] (१)	-	-	
[illegible]												
क	[illegible] प्रतिवेदन	[illegible] प्रतिवेदन	2	☐	■	☐	■	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ख	जिल्ला [illegible]	[illegible]	1	☐	☐	☐	■	1	असार भित्र (१)		-	-
ग	[illegible]	विवरण	4	■	■	■	■	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
[illegible]												
क	[illegible]			☐	☐	☐	☐	1	[illegible]			
ख	आकस्मिक कार्यहरूको सम्पादन			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
ग	[illegible]			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
घ	विपद् [illegible]			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
ङ	अन्य			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
[illegible]			[illegible]	43	96	84	107	600				

एकनारायण अर्याल
सचिव

अनुसूची ९: 'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची ३

'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

	मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		उत्कृष्ट	उत्तम	मध्यम	न्यून
[illegible]												
क	अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी ... सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	१	☑	☐	☐	☐	२	साउन भित्र (२)	भदौ भित्र (१.५)	असोज भित्र (१)	
ख	क्षेत्रगत विषयगत सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	१	☑	☐	☐	☐	२	भदौ भित्र (२)	असोज भित्र (१.५)	-	-
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	२४	☑	☑	☑	☑	४	त्रैमासिक ६ पटक (४)	त्रैमासिक ५ पटक (३.५)	त्रैमासिक ४ पटक (३)	त्रैमासिक ३ पटक (२.५)
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी समेत)	निरीक्षण प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	४	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	२	☐	☑	☐	☑	१	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	बाल गृह, भरणपोषण आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	१	☑	☐	☑	☐	१	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
छ	निजी सवारीसाधन, हातहतियार इजाजत, टोलको विवरण	प्रतिवेदन	१	☐	☐	☐	☑	२	१ पटक (२)	-	-	-
ज	सबै स्थानीय तहमा शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	४	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
झ	राजमार्ग (सडक) अवरोध रहित सञ्चालन गर्ने कार्ययोजना र टोल निर्माण	कार्य योजना र टेम्प्लेट/निर्णय पुस्तिका/प्रतिवेदन	३	☑	☐	☐	☑	२	कार्य योजना (०.५) र टेम्प्लेट (०.५)	-	-	निर्णय पुस्तिका (०.५) र प्रतिवेदन (०.५)
ञ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी बैठक (सबैको लागि)/समन्वय बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	निर्णय पुस्तिका	२	☐	☑	☐	☑	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ट	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) को प्रयोग	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
[illegible]												
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य योजना	१	☑	☐	☐	☐	१	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ख	मातहतका कार्यालयको कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	१	☑	☐	☐	☐	१	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ग	[illegible]	विवरण	२	☐	☑	☐	☑	१	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्र्यौट	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	≥८०% (२)	≥७०% (१.५)	-	-
ङ	प्रदेश ... मुद्दाको फछ्र्यौट	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०%(१)	<७०% (०.५)
च	जिल्ला प्रशासन कार्यालयका कर्मचारी बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	१२	☑	☑	☑	☑	१	१२ पटक (१)	≥९ पटक (०.७५)	≥६ पटक (०.५)	<३ पटक (०.२५)
छ	नागरिकता सम्बन्धी गुनासो फछ्र्यौट	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	३	≥९५% (३)	≥९०% (२.२५)	≥८०% (१.५)	<८०% (०.७५)
ज	CDMS को पूर्ण सञ्चालन	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	१	≥९५% (१)	≥९०% (०.७५)	≥८०%(०.५)	<८०% (०.२५)
झ	... निवेदन मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछ्र्यौट	विवरण	४	☑	☑	☑	☑	२	≥९५% (२)	≥८५% (१.५)	≥७५%(१)	<७५% (०.५)
ञ	प्राकृतिक प्रकोप (विपद्) बाट प्रभावितलाई राहत, सहयोग, क्षतिपूर्ति सम्बन्धी विवरण सार्वजनिक	विवरण/प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	२	≥९०% (२)	≥८०% (१.५)	≥७०%(१)	<७०% (०.५)
ट	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक	निर्णय पुस्तिका	१२	☑	☑	☑	☑	१	१२ पटक (१)	९ पटक (०.७५)	६ पटक (०.५)	३ पटक (०.२५)

[illegible]	[illegible] सम्बन्धी कार्यविधिको निर्माण	प्रतिवेदन	4	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	[illegible]	4	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	सूचना अधिकारी [illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	उपभोक्ता हित विपरीतका [illegible] अनुगमन । उपभोक्ता हित विपरीतका [illegible]	प्रतिवेदन	12	■	■	■	■	3	त्रैमासिक ३ पटक (३)	त्रैमासिक २ पटक (१.५)	त्रैमासिक १ पटक (०.७५)	-
[illegible]	[illegible]	योजना	1	□	□	□	■	1	१ पटक (१)			
[illegible]	[illegible] अनुगमन । प्रतिवेदन	[illegible]	24	■	■	■	■	1	[illegible] (१)	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	□	□	□	■	1	१ पटक (१)	-	-	-
[illegible]	[illegible]	विवरण	4	■	■	■	■	1	[illegible] (१)	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	योजना	1	□	□	□	■	1	१ पटक (१)		-	-
[illegible]	[illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	[illegible]	विवरण	4	■	■	■	■	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
[illegible]	[illegible]	प्रतिवेदन	2	□	☑	□	■	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
[illegible]	[illegible]	प्रतिवेदन	1	□	□	□	■	1	[illegible] (१)	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	विवरण/प्रतिवेदन	1	□	□	□	■	1	[illegible] (१)	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] बैठक [illegible]	निर्णय पुस्तिका	4	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	[illegible]	विवरण	2	■	□	□	■	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
[illegible]	पूँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	विवरण	4	■	■	■	■	1	त्रैमासिक लक्ष्य क्रमश: १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति प्राप्त लक्ष्यको >=८०%, >=६५%, >=५०% र <५०% हासिल भएमा क्रमश: १,० ७५,०.५ र ० २५ अङ्क प्राप्त हुनेछ।			
[illegible]	विविध [illegible] विवरण	विवरण	1	■	■	■	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
[illegible]	[illegible]	[illegible]	4	☑	☑	■	■	2	१००% (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
[illegible]	[illegible]	[illegible]	4	☑	☑	■	■	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५०)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
[illegible]	[illegible]	[illegible]	4	■	■	■	■	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५०)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
[redacted]												
क	[illegible]	विवरण	4	☑	☑	■	■	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	लागू औषध [illegible] अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	■	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ग	लागू औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय [illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☑	□	☑	□	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	2	☑	□	☑	□	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-

सचिव

अनुसूची १०: 'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची १

'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन सूचक, क्रियाकलापहरू		साधन	परिमाण	समयको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्कमा व्यक्तिगत)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
[illegible]												
क	[illegible]	[illegible]	1	☑	☐	☐	☐	1	[illegible] मिति (१)	भदौ मिति ([illegible])	[illegible] मिति ([illegible])	
ख	क्षेत्रगत विशेष सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☑	☐	☐	☐	2	भदौ मिति (२)	असोज मिति (१.५)		-
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	24	☑	☑	☑	☑	4	त्रैमासिक ६ पटक (४)	त्रैमासिक ५ पटक (३.५)	त्रैमासिक ४ पटक (३)	त्रैमासिक ३ पटक (२.५)
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, ब्यारेक, चौकी, बिओपी समेत)	निरीक्षण प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	2	☐	☑	☐	☑	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)		-
च	बाल गृह, अनाथ आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	☑	☐	☑	☐	1	१ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
छ	[illegible]	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☑	2	१ पटक (२)	-		
ज	सबै स्थानीय तहमा शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह सम्बन्धी अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
झ	राजमार्ग (सडक) [illegible] निरीक्षण र [illegible]	कार्ययोजना र [illegible]/निर्णय पुस्तिका/प्रतिवेदन	4	☑	☐	☐	☑	2	कार्ययोजना (०.५) र [illegible] (०.५)	-	-	निर्णय पुस्तिका (०.५) र प्रतिवेदन (०.५)
ञ	[illegible] जिल्ला समन्वय बैठक ([illegible] लागि)/[illegible] बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☑	☐	☑	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ट	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
[illegible]												
क	[illegible]	कार्ययोजना	1	☑	☐	☐	☐	1	साउन मिति (१)	भदौ मिति (०.७५)	असोज मिति (०.५)	
ख	[illegible] कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	1	☑	☐	☐	☐	1	साउन मिति (१)	भदौ मिति (०.७५)	असोज मिति (०.५)	-
ग	DC [illegible]	विवरण	2	☐	☑	☐	☑	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
घ	[illegible]	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
ङ	[illegible]	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
च	[illegible] बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	12	☑	☑	☑	☑	1	१२ पटक (१)	[illegible] पटक (०.७५)	[illegible] पटक (०.५)	[illegible] पटक (०.२५)
छ	[illegible]	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	3	[illegible] (३)	[illegible] (२.५)	[illegible] (२.२५)	[illegible] (०.७५)
ज	CIMS [illegible]	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	1	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
झ	[illegible]	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
ञ	[illegible]	विवरण/प्रतिवेदन	4	☑	☑	☑	☑	2	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
ट	जिल्ला स्तर कार्यालय प्रमुखहरूको बैठक	निर्णय पुस्तिका	12	☑	☑	☑	☑	1	१२ पटक (१)	[illegible] पटक (०.७५)	[illegible] पटक (०.५)	[illegible] पटक (०.२५)

ठ	[illegible]	प्रतिवेदन	४	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ड	स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	[illegible]	४	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ढ	सूचना अधिकारी [illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	४	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ण	[illegible]	प्रतिवेदन	१२	■	■	■	■	३	त्रैमासिक ३ पटक (१)	त्रैमासिक २ पटक (१.५)	त्रैमासिक १ पटक (०.७५)	-
त	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	■	१	१ पटक (१)			
थ	[illegible]	[illegible]	३४	■	■	■	■	१	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
द	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	■	१	१ पटक (१)			
ध	[illegible]	[illegible]	४	■	■	■	■	१	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
न	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	■	१	१ पटक (१)			
प	[illegible]	निर्णय पुस्तिका	४	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
फ	[illegible]	[illegible]	४	■	■	■	■	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ब	[illegible]	प्रतिवेदन	२	☐	■	☐	■	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)		
भ	[illegible]	प्रतिवेदन	१	☐	☐	☐	■	१	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
म	[illegible]	[illegible]	१	☐	☐	☐	■	१	[illegible] (१)	[illegible] (०.७५)	[illegible] (०.५)	[illegible] (०.२५)
य	[illegible]	निर्णय पुस्तिका	४	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
र	[illegible]	[illegible]	३	■	☐	☐	■	२	३ पटक (२)	१ पटक (१)		
ल	[illegible]	[illegible]	४	■	■	■	■	१	त्रैमासिक लक्ष्य प्रगति १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति [illegible] हासिल भएमा क्रमश: १, ०.७५, ०.५ र ०.२५ अङ्क प्राप्त हुनेछ।			
व	[illegible]	[illegible]	१	■	■	■	■	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
श	[illegible]	[illegible]	४	☑	☑	☑	☑	२	१००% (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
ष	[illegible]	प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	२	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
स	[illegible]	[illegible]	४	☑	☑	☑	☑	२	[illegible] (२)	[illegible] (१.५)	[illegible] (१)	[illegible] (०.५)
[redacted]												
क	[illegible]	[illegible]	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	लागू औषध कारोबार र प्रयोगको [illegible] अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	१	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ग	लागू औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र [illegible] बैठक	निर्णय पुस्तिका	२	☑	☐	☑	☐	२	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	४	☑	☑	☑	☑	२	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	२	☑	☐	☑	☐	१	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-

एकनारायण अर्याल
सचिव

१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन												
क	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	४	☑	☑	☑	☑	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	योजनाको दस्तावेज	1	☑	☐	☐	☐	1	साधन मित्र (१)	मध्यम मित्र (०.७५)	कमजोर मित्र (०.५)	-
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, बाढी पहिरो, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	दस्तावेज	1	☐	☐	☐	☑	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उद्धार सामग्रीको QRT/IRT को परिचालन योजना र प्रतिवेदन	परिचालन योजना/ प्रतिवेदन	२	☑	☐	☐	☑	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)		
ङ	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सशक्तीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	तस्विर	1	☑	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
च	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
छ	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☑	☐	☑	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
ज	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि सूचना क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विवरण	1	☐	☐	☑	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
[illegible] समन्वय विकास तथा [illegible]												
क	जग्गा प्राप्ति, भू उपयोग वितरण, स्थिति र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन	2	☐	☑	☐	☑	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ख	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	दररेट	1	☐	☐	☐	☑	1	प्रमाण मित्र (१)	-	-	-
ग	आयोजना कार्यान्वयन सहजीकरण, अनुगमन र सुरक्षा व्यवस्थापन	विवरण	4	☑	☑	☑	☑	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
३. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन												
क	जिल्लाको कार्यक्षेत्र अनुसार शान्ति सुरक्षा, समन्वयको अवस्था			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन आर्थिक रूपमा मन्त्रालयबाट हुनेछ ।			
ख	आकस्मिक कार्यक्रमको सञ्चालन			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन आर्थिक रूपमा मन्त्रालयबाट हुनेछ ।			
ग	शान्ति सुरक्षाको तत्काल जारी र व्यवस्थापन			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन आर्थिक रूपमा मन्त्रालयबाट हुनेछ ।			
घ	विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन आर्थिक रूपमा मन्त्रालयबाट हुनेछ ।			
ङ	अन्य			☐	☐	☐	☐	1	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन आर्थिक रूपमा मन्त्रालयबाट हुनेछ ।			
[illegible]		कुल अङ्क	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				

अनुसूची ११: CPAS कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

अनुसूची २

कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू		सूचकको व्याख्या
		६. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण
क	अपराध नक्सा सहितको एकीकृत वार्षिक रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	जिल्लाको अपराध नक्साङ्कन सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना अद्यावधिक गरी मन्त्रालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
ख	क्षेत्रगत विशेष सुरक्षा योजना तर्जुमा	शान्ति सुरक्षा, अपराध रोकथाम, नियन्त्रण र अनुसन्धान, लागु औषध नियन्त्रण, चाडपर्व सुरक्षा व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन लगायतका विषयमा क्षेत्रगत विशेष सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	जिल्लाको समग्र सुरक्षा अवस्था र चुनौती, एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तथा समसामयिक विषयहरूमा केन्द्रित भई जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक मासिक २ पटक हुने गरी त्रैमासिक रुपमा ६ पटक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका पठाउनु पर्नेछ।
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी समेत)	जिल्ला स्थित जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी चौकी, बोर्डर आउट पोस्टहरूमध्ये कम्तिमा दुवै सुरक्षा निकायको निरीक्षण गरी निरीक्षण प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
ङ	कारागार निरीक्षण	जिल्ला स्थित कारागारको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
च	बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमहरूको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
छ	निजी हातहतियार, सञ्चार उपकरण, ड्रोनको नियन्त्रण	निजी हातहतियार, सञ्चार उपकरण, ड्रोनको नियन्त्रण नियन्त्रण सम्बन्धमा प्रत्येकको विवरण खुलेको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
ज	सबै स्थानीय तहमा शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	सबै स्थानीय तहमा शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी एकीकृत विवरण सहितको प्रतिवेदन तयार गरी पठाउनु पर्नेछ ।

एकनारायण अर्याल
सचिव

झ	राजमार्ग (सडक) अवरोध रहित सञ्चालन गर्न कार्ययोजना र रोष्टर निर्माण	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन गर्नु पर्ने सुरक्षा कारबाहीको कार्यविधि, २०७५ को अनुसूची १ बमोजिमको सामग्री सहितको रोस्टर/समूह निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गरी कार्य योजनाको दस्तावेज र रोस्टरको विवरण मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन गर्नु पर्ने सुरक्षा कारबाहीको कार्यविधि, २०७५ को बुँदा नं. ७ बमोजिम गठन हुने समितिको बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
ञ	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक (सबैको लागि)/समकक्षी बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	जिल्लाको सीमा जोडिने जिल्लाहरूसँग वर्षमा कम्तीमा दुई पटक अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक गर्नु पर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाहरूले भने यस्तो बैठक वर्षमा कम्तीमा एक पटक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । बैठकको निर्णय पुस्तिका मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाहरूले अन्तर्राष्ट्रिय सीमानामा पर्ने क्षेत्रको नियमित अनुगमन, सीमा स्तम्भको पार्श्वचित्र तयारी तथा अद्यावधिक गरी कम्तीमा वर्षमा समकक्षीसँग समन्वय र कम्तीमा वर्षमा एक पटक बैठक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । उक्त बैठकको निर्णय मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
ट	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	जाहेरी सुचना तथा जिल्लाले दैनिक रूपमा सम्पादन गरेका कार्यहरू विवरण दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (Daily Reporting System) निरन्तर अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । सोको त्रैमासिक विवरण CPAS मा पठाउनु पर्नेछ । मन्त्रालयमा स्थित DRS बाट लिई मूल्याङ्कन गरिनेछ।
	२. शासकीय प्रबन्ध	
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य सम्पादन सम्झौता, वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा बजेट, मन्त्रालयको नीतिगत निर्देशन र जिल्लाको आन्तरिक अवस्था समेतका आधारमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सञ्चालनको वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ । योजनाको दस्तावेज CPAS मा संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
ख	मातहतका कर्मचारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	प्रमुख जिल्ला अधिकारीले आफनो कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूसँग कार्य सम्पादन सम्झौता र मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
ग	द्वन्द्व पीडितहरूको नामावली र प्राप्त गरेको राहतको विवरण अद्यावधिक गरी विभिन्न राहत तथा भत्ता वितरण	हालसम्म द्वन्द्व पीडितहरू (मृतक, बेपत्ता, घाइते, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अपहरण, विस्थापित, टुहुरा बालबालिका तथा सम्पत्ति क्षति भएका) को नाम नामेसी सहितको विवरण अद्यावधिक र द्वन्द्व पीडितहरूले हालसम्म प्राप्त गरेका राहतको विवरण अद्यावधिक सहितको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

एकनारायण अर्याल
सचिव

ग	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्र्यौट	कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्र्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । दर्ता भएको मुद्दाको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। प्रत्येक अघिल्लो त्रैमासिकको मुद्दा संख्या र फछ्र्यौट संख्या संचित भई पछिल्लो त्रैमासिकमा समेत एकमुष्ठ मूल्याङ्कन हुनेछ। (उदाहरण:- पहिलो त्रैमासिकमा १० वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा ८ वटा फछ्र्यौट भएमा पहिलो त्रैमासिकमा ८/१०= ८० प्रतिशत प्रगति जनाउनु पर्नेछ। त्यसै गरी दोस्रो त्रैमासिकमा 15 वटा थप मुद्दा दर्ता भयो भने जम्मा मुद्दा संख्या पहिलो त्रैमासिकको १० वटा र दोस्रो त्रैमासिकको १५ वटा जोडेर जम्मा २५ मुद्दा संख्या मानि पहिलो त्रैमासिकमा फछ्र्यौट भएको ८ वटालाई समेत जोडि दोस्रो त्रैमासिकको प्रगति जनाउनु पर्नेछ। सोही बमोजिम तेस्रो र चौथोमा त्रैमासिकमा प्रगति जनाउनु पर्नेछ।)
घ	अघिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछ्र्यौट	अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेर आएका मुद्दाहरूको फछ्र्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
ङ	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कर्मचारी बैठक सञ्चालन	महिनामा कम्तीमा एक पटक कर्मचारी बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका समेत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
च	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट	विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त भएका नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट गरी सोको विवरण पठाउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
छ	CIMS को त्रुटि सच्याउने	नागरिकता व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्राप्त भएका त्रुटि सच्याउने गुनासोहरु उपर कारबाही गरी सोको गुनासो र फछ्र्यौटको तथ्याङ्क CPAS मा पेस गर्नु पर्नेछ । मन्त्रालयमा रहेको CCRS मा सम्बन्धित कार्यालयबाट अध्यावधिक भएको विवरणको आधार लिई मूल्याङ्कन गरिनेछ।
ज	कार्यालयमा सिधै या नियामक निकाय मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछ्र्यौट	कार्यालयमा सिधै प्राप्त भएका गुनासो, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र लगायतका नियामक निकायहरु र गृह मन्त्रालयबाट प्राप्त उजुरीहरुको फछ्र्यौट गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। प्रत्येक निकायको भिन्नाभिन्दै रुपमा खुलाउनुपर्नेछ।
झ	अनुचित लेनदेन (मिटरव्याज), वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट	अनुचित लेनदेन (मिटरव्याज), वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछ्र्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । उजुरीको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। फछ्र्यौटको विवरण/प्रतिवेदनमा वैदेशिक रोजगार तथा सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति प्रत्येकको छुट्टा छुट्टै खुल्ने गरी मन्त्रालयको CPAS Software मा पठाउनु पर्ने ।
ट	जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरुसँग बैठक	जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरुसँग बैठक प्रत्येक महिनामा कम्तिमा एक पटक हुने गरी त्रैमासिक रुपमा ३ पटक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका पठाउनु पर्नेछ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सचिव

ठ	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरिक्षण	कम्तीमा त्रैमासिक रुपमा एक पटक जिल्ला स्थित फरक फरक मन्त्रालय अन्तर्गतका सरकारी कार्यालयहरुको निरीक्षण गरी सोको निरीक्षण प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
ड	स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को दफा ३ बमोजिम सूचनाको अद्यावधिक र प्रकाशन गरी CPAS पेस गर्नु पर्नेछ र सो सूचना आफ्नो कार्यालयको वेवसाईटमा अपलोड गर्नुपर्नेछ।
ण	सूचना अधिकारीसँग बैठक	सूचना अधिकारीहरुसँग बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
त	उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि बजार अनुगमन र उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरु सम्बन्धी उजुरीहरुको फछ्र्यौट	उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधिहरु नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि कम्तीमा एक त्रैमासिक अवधिमा तीन पटक बजार अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरु सम्बन्धी उजुरीहरुको फछ्र्यौट गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
थ	संस्था दर्ता ऐन अनुसार दर्ता र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरुको प्रोफाइल तयारी	संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएका र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरुको प्रोफाइल तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
द	संघ संस्था, निजी सुरक्षा कम्पनी अनुगमन र प्रतिवेदन	वर्षमा कम्तीमा २४ वटा सङ्घ संस्था, निजी सुरक्षा कम्पनीको छुट्टाछुट्टै अनुगमन गरी सोको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्रति महिना दुई वटा गरी त्रैमासिक रुपमा ६ वटा सङ्घ संस्थाको अनुगमन गर्नु पर्नेछ।
ध	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयारी र अद्यावधिक	सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयार र अद्यावधिक गरिएको विवरण मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
न	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्र्यौट	सरकारी या सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्र्यौट गरिएको तथ्याङ्क CPAS मा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । उजुरी वा गुनासोको संख्या, फछ्र्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
प	गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरुको प्रोफाइल तयारी	गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरुको प्रोफाइल तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
फ	राजस्व चुहावट नियन्त्रण समितिको बैठक	जिल्लास्थित राजस्व संकलन गर्ने कार्यालयको समन्वयमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण समितिको बैठक बैठक गरी निर्णय पुस्तिका पेस गर्नु पर्नेछ ।

ब	कार्यालयको अभिलेख व्यवस्थापन तथा डिजिटाइजेशन	कार्यालयको नागरिकता, नावालक परिचयपत्र, मुद्दा, ठाडो उजुरी लगायत अभिलेखहरूलाई डिजिटाइज गरिएको विवरण मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
भ	सेवा प्रवाह सम्बन्धमा सहजिकरण, समन्वय र सार्वजनिक सुनुवाई	सेवा प्रवाह सम्बन्धमा सहजिकरण, समन्वय र सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धमा भएका प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
म	बेरुजु फछर्यौट, बक्यौता बेरुजु फछर्यौट	बेरुजु, बक्यौता बेरुजु फछर्यौटको वार्षिक विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । बेरुजु फछर्यौट गरिएको प्रतिशत अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
र	अघिल्लो आ.व. को अन्तिम लेखा परिक्षणबाट कायम भएको लगति बेरुजु प्रतिशत	अघिल्लो आ.व. को अन्तिम लेखा परिक्षणबाट कायम भएको मोबिलाइजेसन पेश्की बाहेकको लगति बेरुजु प्रतिशत समेत उल्लेख गरी विवरण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।
ल	कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन	कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
व	कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन/विवरण अद्यावधिक, लिलाम सम्बन्धी	कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख/विवरण तयार र अद्यावधिक गरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । कसुरजन्य सम्पत्तिको व्यवस्थापन तथा लिलाम गरिएको विवरण पठाउनु पर्नेछ ।
श	पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	त्रैमासिक रुपमा पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । कार्यालयलाई प्राप्त जम्मा पूँजीगत बजेटको रकम सहित खर्च रकम उल्लेख गरी पूँजीगत खर्चको प्रतिशत समेत स्पष्ट रुपमा खुलाई पठाउनु पर्नेछ।
ष	विविध खाताको एकीकृत विवरण	विपद् कोष, राहत कोष सहित विभिन्न विविध खाताको एकीकृत विवरण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ। साथै पहिलो त्रैमासिकमा वार्षिक वित्तीय प्रगति र प्रतिवेदन (आ.वि) विवरण समेत उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।
स	प्रणाली मार्फत स्थानीय तहबाट नागरिकता सिफारीश कार्यान्वयन	जिल्लास्थित स्थानीय तहमा भएका जम्मा वडा संख्यामध्ये प्रणाली मार्फत नागरिकता सिफारीश कार्यान्वयन भएको वडा संख्या खुलाई विवरण पठाउनुपर्नेछ।
ह	राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागबाट छपाई भएका आएका तथा वितरण भएका परिचयपत्रको संख्या र प्रतिशत खुलाई पठाउनुपर्नेछ।
क्ष	राहादानी वितरण	राहदानी विभागबाट छपाई भएका आएका तथा वितरण भएका राहदानीको संख्या र प्रतिशत खुलाई पठाउनुपर्नेछ।
	३. लागू औषध नियन्त्रण	
क	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालनको संख्या समेत खुल्ने गरी तयार पारिएको प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।

एकनारायण अर्याल
सचिव

ख	लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन	लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा स्थलगत निरीक्षण र अनुगमन खुल्ने गरी तयार गरिएको अनुगमन प्रतिवेदनमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
ग	लागु औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक	लागु औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक सञ्चलन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागु औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागु औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यक्रम प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	जिल्ला स्थित उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
	४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन	
क	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	मुख्य मुख्य विपद्का घटनाहरूको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) तर्जुमा, अद्यावधिक र कार्यान्वयन गरी दस्तावेज उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी दस्तावेज उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
घ	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना र प्रतिवेदन	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना र प्रतिवेदन तयार गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ङ	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन गरिएको तस्विर सहितको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
च	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

छ	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ज	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र किटान गरिएको र मौज्दात रहेका सामग्री समेतको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
	५. मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण	
क	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्यको प्रतिवेदन तयार गरी पठाउनु पर्नेछ । निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन छुट्टा छुट्टै पठाउनु पर्नेछ।
ख	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन गरी जिल्ला दर रेट पठाउनु पर्नेछ ।
ग	आयोजनाको कार्यान्वयन सहजिकरण, अनुगमन र सुरक्षा व्यवस्थापन	आयोजनाको कार्यान्वियन सहजिकरण, अनुगमन र सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धमा निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन सहितको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
	६. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन	
क	जिल्लाको कार्यबोझ अनुसार सेवा प्रवाह, शान्ति सुरक्षा, समन्वयको अवस्था	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रुपमा सचिवबाट हुनेछ ।
ख	आकस्मिक कार्यहरुको व्यवस्थापन	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रुपमा सचिवबाट हुनेछ ।
ग	शान्ति सुरक्षाको तत्काल जाहेरी र व्यवस्थापन	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रुपमा सचिवबाट हुनेछ ।
घ	विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रुपमा सचिवबाट हुनेछ ।
ङ	अन्य	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रुपमा सचिवबाट हुनेछ ।

नोटः माथि सूचक र सूचकको व्याख्यामा उल्लेखित कारागार तथा बाल गृह आश्रम लगायतको निरीक्षणमा त्यस्ता संस्थाहरु जिल्ला भित्र नभएमा नभएको भनी प्रमाणित गरी पठाउनु पर्नेछ। सो प्रकृतिको अन्य नभएको व्यहोरामा समेत नभएको भनी प्रमाणित गरी पठाउनु पर्नेछ। साथै एक भन्दा बढी विषयक्षेत्र भएका सूचकमा प्रत्येक विषयक्षेत्रको विवरण खुलाई पठाउनुपर्नेछ।

अर्याल
सचिव

अनुसूची १२: समितिको नामावली

वार्षिक प्रगति पुस्तक तयारी समिति-२०८१

क्र.सं.	नाम	जिम्मेवारी	पद	शाखा/महाशाखा
१.	आनन्द काफ्ले	संयोजक	सहसचिव	नीति, योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा
२.	राजिव पन्थी	सदस्य	उपसचिव	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
३.	खडानन्द अधिकारी	सदस्य	उपसचिव	आर्थिक प्रशासन शाखा
४.	सुष्मा श्रेष्ठ	सदस्य	व.क. ईन्जिनियर	सूचना प्रविधि शाखा
५.	रुपेसजंग थापा मगर	सदस्य	उपसचिव	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सिंहदरबार
६.	आशिष शर्मा	सदस्य	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
७.	सबिन बाग्ले	सदस्य	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
८.	रमेश कुमार कार्की	सदस्य	शाखा अधिकृत	अर्थ मन्त्रालय
९.	शालिकराम पराजुली	सदस्य	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा
१०.	संजीव नेपाल	सदस्य-सचिव	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

वार्षिक प्रगति पुस्तक तयारी सहयोगी कर्मचारी-२०८०

क्र.सं.	नाम	जिम्मेवारी	पद	शाखा/महाशाखा
१.	यमुना के.सी.	सहयोगी	क.अ.	योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
२.	रमिता माझी	सहयोगी	नायब सुब्बा	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
२०८१